

ПАТРИША КОРНУЕЛ ЖЕСТОКО И НЕОБИЧАЙНО

Част 4 от „Кей Скарпета“

Превод от английски: Иванка Савова, 1994

chitanka.info

*Посвещава се на несравнимата доктор Марсела Фиеро
(Вие бяхте добра учителка на Скарпета)*

ПРОЛОГ

(Размисли на осъдения от Спринг Стрийт)

До Коледа остават две седмици. Още четири дни до нищото. Лежа на желязното легло и гледам мръсните си боси крака и бялото клекало на тоалетната с липсващата седалка, а когато хлебарките запълзят по пода, вече въобще не помръдвам. Наблюдавам ги, както и те ме наблюдават.

Затварям очи и дишам дълбоко.

Спомням си как събирах сено в ужасния пек и получавах едно нищо в сравнение с надниците на белите. Мечтая си за печени на тенекия фъстъци и за зрели домати, които ям като ябълки. Представям си как потта блести по лицето ми, а аз карам пикапа към, онова безнадеждно място, което се бях заклел да напусна.

Не мога да използвам клозета, да си издухам носа, да изпуска една цигара, без пазачите да си отбележат това. Няма часовник. Въобще не знам какво е времето навън. Отварям очи и виждам гола стена, която няма край. Какво ли би трябвало да изпитва човек, който се готови да напусне този свят?

Подобно на една много тъжна песен. Не знам думите ѝ. Не си ги спомням. Казват, че това се случило през септември, когато небето приличало на яйце на червеношикийка, а листата на дърветата пламтели и се сипели по земята. Казват, че един звяр успял да избяга и се скитал на свобода из града. Сега има един звук по-малко.

Като ме убият, няма да убият и звяра. Мракът е негов приятел, с кръв и плът пирува той. Братко, точно когато си мислиш, че няма защо да прогледжаш, точно тогава е най-добре да започнеш да прогледжаш.

Един грях води към друг.

Рони Джо Уодел

I

В онзи понеделник, когато носех листчето с размислите на Рони Джо Уодел в джобния си бележник, въобще не видях слънцето. Тръгнах с колата за работа, а навън беше тъмно. Върнах се у дома в края на деня, пак беше тъмно. Ситни дъждовни капчици се стрелкаха в светлината на фаровете, нощта беше мъглива, мрачна и ужасно студена.

Запалих огън в дневната и си представих полята на Върджиния, доматите, зреещи под слънцето. Представих си младия чернокож мъж, седнал в душната кабина на пикапа, и се питах дали още тогава главата му не е била пълна с мисли за убийството. Размислите на Уодел бяха публикувани в „Ричмънд Таймс Диспач“ и аз занесох вестникарската изрезка в службата, за да я прибавя към набъблалата папка. Но през този ден бях много заета и листчето остана в джобния ми бележник. Няколко пъти бях го прочела. Възможността поезията и жестокостта да се приемат в едно и също сърце винаги ми е изглеждала интригуваща.

През следващите няколко часа подреждах сметките си и писах коледни картички, докато телевизорът тихо работеше. Подобно на останалите граждани на Върджиния, и аз научавах от средствата за масова информация, когато бе насрочена екзекуция. Това означаваше, че всички жалби до Апелативния съд са били отхвърлени или губернаторът е помилвал осъдения. От това съобщение зависеше дали ще си легна, или ще се кача на колата и ще отида в мортата.

Беше почти десет вечерта, когато телефонът иззвънтя. Вдигнах слушалката, очаквайки да чуя гласа на моя заместник или на друг член от екипа ми, който също като мен трябваше да бъде на разположение тази вечер.

— Ало? — обади се непознат мъжки глас. — Търся Кей Скарпета? Ох, главния съдебномедицински експерт доктор Скарпета?

— На телефона.

— Чудесно. Обажда се детективът Джо Трент от окръг Хенрико. Открих телефонния ви номер в указателя. Съжалявам, че ви беспокоя

вкъщи. — Гласът му звучеше напрегнато. — Но при нас положението е такова, че наистина имаме нужда от вашата помощ.

— За какво става дума? — попитах аз, взирайки се в екрана на телевизора. Излъчваха реклами. Надявах се, че няма да поискат от мен да отида на местопрестъплението.

— По-рано тази вечер един тринайсетгодишен бял младеж е бил отвлечен, след като е напуснал супермаркет в Нортсайд. Бил е прострелян в главата, случаят вероятно има и сексуални аспекти.

Сърцето ми се сви, когато посегнах за хартия и писалка.

— Къде е трупът? — попитах аз.

— Бил е открит зад една бакалия на Патерсън Авеню. Всъщност искам да кажа, че той не е мъртъв. Не е дошъл в съзнание и в момента никой не може да каже дали ще оцелее. Разбирам, че този случай не е за вас, тъй като жертвата е жива. Но има някои много страни наранявания. Никога не съм виждал подобно нещо. Знам, че сте се сблъсквали с най-различни наранявания. Надявам се, че ще можете да ни кажете как са били нанесени тези и защо.

— Опишете ми ги — отвърнах аз.

— Нараняванията са на две места. Едните са от вътрешната страна на дясното бедро, нагоре, близо до слабините. Другите са в областта на дясното рамо. Липсват късове от плътта, изрязани са. И има някакви страни драскотини и разрези по ръбовете на раните. Той е в болницата на Хенрико.

— Намерихте ли изрязаните късове плът? — Светкавично прехвърлях в ума си други подобни случаи.

— Засега не. Нашите хора са там и все още претърсват наоколо. Но е много вероятно престъплението да е извършено в кола.

— В чия кола?

— На нападателя. Паркингът на магазина, където момчето е било открито, се намира на три-четири мили от супермаркета, където са го видели за последен път. Мисля, че се е качило в нечия кола, било е принудено да се качи.

— Направихте ли снимки на нараняванията, преди лекарите да се заемат с жертвата?

— Да. Но лекарите не са свършили много работа. Тъй като липсва прекалено много кожа, ще трябва да му присадят цели присадки, ако това ви говори нещо.

Това ми подсказваше, че са почистили раните, интравенозно му прилагат антибиотици и изчакват, за да могат да направят бедрена присадка на кожа. Но ако не беше така, ако бяха изрязали тъканта около раните и ги бяха зашили, нямаше да има нищо за гледане.

— Значи не са зашили раните, така ли? — попитах.

— Така ми казаха.

— Искате ли да дойда да ги видя?

— Ще бъде чудесно — с облекчение изрече той. — Ще имате възможност много добре да огледате раните.

— Кога да дойда?

— Най-добре утре.

— Съгласна. По кое време? Колкото по-рано, толкова по-добре.

— В осем? Ще ви чакам пред входа.

— Ще бъда там — отвърнах, докато коментаторът от телевизионния еcran мрачно се взираше в мен. Оставил слушалката и посегнах към дистанционното, за да увелича звука.

— ... Юджиния? Можете ли да ни кажете дали има някакви новини от губернатора?

Камерата се насочи към щатския затвор на Върджиния, където най-ужасните престъпници на щата от двеста години насам биваха настанявани на отредените им двеста ярда покрай скалистия бряг на река Джеймс, на две крачки от центъра на града. Демонстранти с плакати и поддръжници на смъртното наказание се бяха скучили в мрака, лицата им изглеждаха сурови в ярката светлина на телевизионните прожектори. Душата ми се вледени, като видях, че някои хора се смееха. Един красив млад репортер с червено палто изпълни екрана.

— Както знаете, Бил — заяви той, — вчера бе установена телефонна връзка между кабинета на губернатора Норинг и затвора. Въпреки това няма никаква вест, което е много показателно. Исторически погледнато, когато губернаторът не желае да се намесва, той запазва мълчание.

— А как е там? Засега спокойно ли е?

— Засега да, Бил. Бих казал само, че няколкостотин души бдят тук. И, разбира се, самият затвор е почти празен. Освен няколко дузини затворници, останалите бяха откарани в новия изправителен дом в Грийнсвил.

Загасих телевизора и след малко вече пътувах с колата на изток, вратите бяха заключени, радиото работеше. Умората сякаш упояваше тялото ми. Чувствах се тъжна и схваната. Страхувах се от екзекуциите. Страхувах се от очакването на смъртта, а после със скалпела си разрязвах пътта, която беше топла като моята. Бях лекар с юридическо образование. Бяха ме учили на това как се дарява живот и как се отнема, кое е добро и кое е зло. Опитът се превърна в мой наставник, който използваше като изтравалка онази първична част от душата ми, където обитаваха идеализът и логиката. Направо е обезкуражаващо, когато един мислещ човек е принуден да признае, че много от добре познатите клишета са верни. На този свят няма справедливост. Нищо не можеше да поправи онова, което бе извършил Рони Джо Уодел.

От девет години той очакваше изпълнението на смъртната си присъда. С неговата жертва не бях се занимавала, защото е била убита, преди да стана главен съдебномедицински експерт на Върджиния и да се преместя в Ричмънд. Но бях прегледала материалите, свързани с убийството. Познавах всички страшни подробности. Преди десет години сутринта на четвърти септември Робин Найсмит, телевизионна говорителка от Осми канал, се обадила в службата си, за да каже, че е болна. Излязла да си купи лекарства против грип и се прибрала у дома. На следващия ден обезобразеното й голо тяло било намерено в дневната, подпряно на телевизора. Върху домашната аптечка бил открит кървав отпечатък от палец и по-късно било установено, че е оставил от Рони Джо Уодел.

Зад мортата бяха паркирани няколко коли. Моят заместник Файлдинг вече бе пристигнал. Тук бяха и административният ми секретар Бен Стивънс, и асистентката ми Сюзън Стори. Външната врата бе отворена, лампите неясно осветяваха асфалтовата настилка навътре, а един полицай седеше в служебната си кола и пушеше. Щом ме видя да спирам, излезе.

— Безопасно ли е да държите задната врата отворена? — попитах.

Полицаят беше висок, мършав, с гъста бяла коса. Макар че преди много пъти бях разговаряла с него, не можах да си спомня името му.

— Май всичко е наред в момента, доктор Скарпета — отвърна ми той и затвори ципа на дебелото си яке. — Наоколо не се виждат

размирници. Но щом дойдат от затвора, веднага ще я заключа и ще внимавам никой да не минава оттук повече.

— Чудесно. Стига да сте тук през цялото време.

— Да, госпожо. Можете да разчитате на мен. Тук ще има и още двама униформени, в случай че възникнат проблеми. Явно много хора протестират. Сигурно сте чели във вестника за петицията, която всички те са подписали и са връчили на губернатора. А днес чух, че някои особено състрадателни личности чак от Калифорния са обявили гладна стачка.

Погледнах към празния паркинг и към Мейн Стрийт. Наблизо профуча кола, гумите й изсвистяха върху асфалта. В мъглата уличните лампи приличаха на неясни петна.

— По дяволите, аз не бих го направил. Не бих се отказал и от едно кафе заради този Уодел. — Полицаят прикри с шепа пламъчето на запалката си и запали цигара. — След всичко онова, което е причинил на момичето. Знаете ли, спомням си, че съм я гледал по телевизията. Е, аз обичам жените да са като кафето ми — сладки и бели. Но трябва да ви призная, че тя беше най-хубавото чернокожо момиче, което съм виждал.

Преди по-малко от два месеца се бях отказала от пущенето, но все още ми премаляваше, като видех някой с цигара.

— Божичко, това трябва да е било преди близо десет години — продължи той. — Обаче няма да забравя какъв шум се вдигна тогава. Това беше един от най-страшните случаи тук. Човек можеше да си помисли, че някоя мечка е хванала...

— Ще ни съобщавате новините, нали? — прекъснах го аз.

— Да, госпожо. Щом се свържат с мен по радиото, вие ще научите всичко.

Той тръгна обратно към колата си.

Вътре в моргата коридорът изглеждаше съвсем безцветен под светлината на флуоресцентните лампи, усещаше се задушаващо — сладникавият дъх на обезмирисителите. Минах покрай малката стаичка, където докарваха труповете от погребалните бюра, после покрай рентгеновата лаборатория и покрай хладилника, който всъщност представляваше огромна камера с болнични койки на два етажа и с врати от массивна стомана. В аутопсионната зала беше светло, масите от неръждаема стомана бяха изльскани до блясък. Сюзън

точеше един дълъг нож, а Фийлдинг слагаше етикетчета на епруветките. И двамата изглеждаха уморени и безжизнени като мен.

— Бен е на горния етаж в библиотеката, гледа телевизия — каза ми Фийлдинг. — Ако има нещо ново, веднага ще ни съобщи.

— Има ли никаква вероятност този тип да е болен от СПИН? — Сюзън говореше за Уодел така, сякаш той вече беше мъртъв.

— Не знам — отговорих й аз. — Ще си сложим двойни ръкавици, ще вземем обичайните предпазни мерки.

— Надявам се, че ще ни кажат, ако има такова нещо — продължаваше тя. — Нали знаеш, винаги се съмнявам, когато ни изпращат тези затворници. Никой не се интересува дали са серопозитивни или не. Нали ние работим с инструментите и с иглите.

Сюзън вече изпитваше маниакален страх от рисковете на професията — радиацията, вредните химикали, заразите. Не я обвинявах. Беше бременна на няколко месеца, макар че почти не й личеше.

Сложих си гумена престилка, върнах се в гардеробната, взех си зелена манта, обух платненки върху обувките си и се снабдих с две пакетчета гумени ръкавици. Прегледах съдържанието на хирургическата количка до маса номер три. Навсякъде имаше етикетчета с името на Уодел, датата и номера на аутопсията. Епруветките заедно с етикетчетата и картонените кутийки щяха да отидат в кофата за смет, ако губернаторът Норинг се намесеше в последната минута. Името на Рони Уодел щеше да бъде заличено от дневника на мортата, а неговият аутопсионен номер щеше да бъде даден на следващия.

В единайсет часа Бен Стивънс слезе при нас и поклати глава. Всички едновременно погледнахме към часовника. Никой не продума, минутите бавно се низеха.

Влезе полицаят с портативния си радиопредавател. Най-после се сетих, че се казва Ранкин.

— Станало е в единайсет и пет — каза той. — Ще бъде тук след около петнайсет минути.

Линейката влезе на заден ход в двора и клаксонът ѝ изпища предупредително, а когато задните ѝ врати се отвориха, отвътре излязоха затворнически надзоратели — достатъчно на брой, за да

потушат малък затворнически бунт. Четирима измъкнаха носилката с трупа на Рони Уодел. Вкараха я в моргата, металните ѹ части дрънчаха, четиридесет мъже тътреха крака, а ние всички отстъпвахме и им правехме път. Сложиха носилката на покрития с керамични плочки под, без да се потрудят да разгънат металните крачета, и я забутаха напред като някаква шейна на колелца, а пасажерът им лежеше върху нея, завит с окървавен чаршаф.

— Кръвотечение от носа — обади се един от затворническите надзиратели, преди да успея да попитам нещо.

— Кой е получил кръвотечение от носа? — попитах аз, забелязвайки, че ръкавиците на надзирателя са изцапани с кръв.

— Мистър Уодел.

— В линейката ли? — удивих се аз, тъй като Уодел не би трябвало да има кръвно налягане по времето, когато са го качвали на линейката.

Но надзирателят бе прекалено зает с други неща и не получих отговор на въпроса си. Трябваше да почакам.

Прехвърлихме трупа на една от койките, поставена върху теглилката. Бързи ръце разкопчаха коланите и разтвориха чаршафа. Вратата на аутопсионната зала тихо се затвори, след като надзирателите се изнизаха навън — така бързо, както бяха дошли.

Уодел беше мъртъв от двайсет и две минути. Усещах миризмата на потта му, на мръсните му боси крака и едва доловимия дъх на опърлена пъlt. Десният крачол на панталона му бе навит над коляното, а изгарянията на глезена му бяха превързани с чист бинт след смъртта. Той беше едър и силен мъж. Във вестниците го наричаха нежния гигант, поетичния Рони с печалния поглед. И все пак някога той бе използвал силата на огромните си ръце, мищци и рамене, за да отнеме живота на друго човешко същество.

Разкопчах светлосинята му каубойска риза и проверих джобовете му, докато го събликах. Претърсването за лични вещи се прави формално и обикновено не дава резултат. Предполага се, че осъдените не носят нищо със себе си на електрическия стол и затова бях учудена, когато открих някакво писмо в задния джоб на панталона му. Пликът не беше отворен. С едри печатни букви върху него бе написано:

изключително лично.

МОЛЯ, ЗАРОВЕТЕ ГО ЗАЕДНО С МЕН!!

— Направи копие на плика и на съдържанието му и сложи оригиналите при личните му вещи — рекох аз и подадох плика на Фийлдинг.

Той го пъхна под аутопсионния протокол и промърмори:

— Господи! Та той е по-едър от мен.

— Невероятно е, че някой може да е по-едър от теб — каза Сюзън на моя заместник, който се занимаваше с бодибилдинг.

— Хубаво е, че не е умрял отдавна — добави заместникът ми. — Иначе щяха да ни трябват големите клещи.

Когато един човек с големи мускули е мъртъв от часове, той става неподатлив като мраморна статуя. В случая трупът все още не беше започнал да се вкочанява. Уodel изглеждаше гъвкав, все едно че бе жив. Можеше просто да е заспал.

Както беше по лице, трябваше да го преместим на аутопсионната маса. Тежеше сто и седемнайсет килограма и триста осемдесет и два грама. Краката му стърчаха извън аутопсионната маса. Тъкмо мерех изгарянията на глезена му, когато иззвъння звънецът на задната врата. Сюзън отиде да види кой е и след малко лейтенант Пийт Марино влезе при нас с разкопчана мушама, единият край на колана му се влачеше по пода.

— Изгарянето в задната част на глезена му е четири и един на два и четвърт — издиктувах на Фийлдинг. — Кожата е суха, сгърчена, има мехури.

Марино запали цигара.

— Вдигна се страшна шумотевица, че е имал кръвотечение — каза той. Изглеждаше много възбуден.

— Ректалната му температура е сто и четири по Фаренхайт — каза Сюзън и извади химическия термометър. — Сега е единайсет и четирийсет и девет минути.

— Знаете ли защо е имал кръвотечение от лицето? — попита Марино.

— Един от затворническите надзиратели ми каза, че кръвотечението е било от носа — отговорих му аз и добавих: — Ще трябва да го обърнем.

— Видя ли това на дясната му ръка отвътре? — Сюзън насочи вниманието ми към едно ожулено място.

Разгледах го през лупа под силна светлина.

— Не знам какво е. Може би е от усмирителните колани.

— И на дясната ръка има същото.

Разгледах и другото ожулване, докато Марино ме наблюдаваше и пушеше. Обърнахме тялото, като пъхнахме едно дървено трупче под раменете. От дясната ноздра потече малко кръв. Главата и брадичката му бяха неравно обръснати. Направих V-образен разрез.

— И тук може да има някакви наранявания — рече Сюзън и погледна езика му.

— Извадете го — отвърнах аз и пъхнах термометъра в черния дроб.

— Господи! — задъхано изрече Марино.

— Сега? — Сюзън вдигна скалпела.

— Не. Фотографирайте изгарянията по главата. Трябва да ги измерим. А после отделете езика.

— По дяволите! — възклика Сюзън. — Кой последен е използвал фотоапарата?

— Съжалявам — каза Фийлдинг. — В чекмеджето нямаше друг филм. Забравих. Между другото твое задължение е да осигуряваш фотолента.

— Щеше да ми е по-лесно, ако ми казваше, когато свърши.

— Предполага се, че жените имат интуиция. Не знаех, че трябва да те предупреждавам.

— Измерих изгарянията по главата му — обади се Сюзън, пренебрегвайки забележката му.

— Добре.

Сюзън му издиктува цифрите и се зае с езика на трупа. Марино заотстъпва назад.

— Господи! — отново възклика той. — Никога не издържам на такива гледки.

— Чернодробната температура е сто и пет — съобщих на Фийлдинг.

Вдигнах очи към часовника. Уодел беше мъртъв от един час. Трупът не бе изстинал. Той беше едър човек. На електрическия стол тялото доста се загрява. Случваше се мозъчната температура на подребни от него мъже да е сто и десет. Десният глезен на Уодел сигурно имаше такава температура, беше топъл при докосване, наблюдаваха се мускулни спазми.

— Едно леко нараняване по ръба. Нищо особено — каза ми Сюзън.

— Възможно ли е така да си е прехапал езика, че да кърви толкова много? — попита Марино.

— Не — отговорих му аз.

— Е, те вече вдигат страхотен шум заради тази работа — извиси се гласът му. — Мислех, че ще искаш да знаеш за това.

Вдигнах очи, подпрях скалпела на ръба на масата и изведнъж ми хрумна нещо:

— Ти беше свидетел на делото.

— Ъхъ. Нали ти казах предварително.

Всички впериха погледи в него.

— Навън може да стане беля — рече той. — Не искам никой от вас да си тръгва сам оттук.

— Каква беля? — попита Сюзън.

— Група религиозни фанатици от сутринта обикалят по Спринг Стрийт. По някакъв начин са научили за кръвоточението и когато линейката с трупа потегли, всички те тръгнаха насам. Приличат на възкръснали мъртвци.

— А ти видя ли кога започна кръвоточението? — попита го Фийлдинг.

— О, да. Два пъти го включиха. Първия път той издаде едно съскане като радиатор, който изпуска пара, и тогава кръвта започна да тече изпод маската. Казаха, че може би електрическият стол нещо не е бил в ред.

Сюзън включи хирургическия трион и започна да реже черепа, нищо друго не се чуваше. Продължих да оглеждам вътрешните органи. Сърцето беше здраво, коронарните arterии изглеждаха страхотно. Когато триончето спря да работи, продължих да диктувам на Фийлдинг.

— Имаш ли теглото? — попита ме той.

— Сърцето тежи триста и петдесет грама и има едно срастване в левия горен лоб на аортата. Има четири парашитовидни жлези, ако не си забелязал още.

Сложих стомаха върху операционната масичка.

— Има почти цилиндрична форма.

— Сигурна ли си? — Фийлдинг се приближи, за да погледне. — Това е невероятно. Такъв едър мъж се нуждае най-малко от четири хиляди калории на ден.

— Не ги е получавал, особено напоследък — отвърнах аз. — В стомаха му няма нищо. Той е съвършено чист и празен.

— Не е вкусил последната си вечеря, така ли? — попита.
Марино.

— Така изглежда.

— Това обичайно ли е?

— Да — рекох аз, — обичайно е.

Към един часа след полунощ приключихме и последвахме служителите от погребалното бюро в задния двор, където ни очакваше катафалката. Навън в мрака пулсираха червени и сини светлинки. Въздухът беше студен и влажен, някъде наблизо профучаваха коли, а отвъд желязната ограда на паркинга се виждаше огнен пръстен. Мъже, жени и деца стояха безмълвно, по лицата им потрепваха отраженията на свещите.

Без да губят време, служителите от погребалното бюро пъхнаха трупа на Уодел в катафалката и затръшнаха задните ѝ врати.

Някой каза нещо неясно, изведнъж свещите полетяха над оградата и като поток от падащи звезди се посипаха по асфалтовата настилка.

— Проклетници! — възклика Марино.

Оранжевите пламъчета на свещите трепкаха върху асфалта. Катафалката бързо напусна мястото на заден ход. Проблеснаха фотографски светковици. Забелязах колата на Осми канал, беше паркирана на Мейн Стрийт. Някой тичаше по тротоара. Униформени мъже тъпчеха свещите и се приближаваха към оградата, настоявайки всички да се разотидат.

— Не искаме неприятности — каза един полицай. — Освен, ако някой не иска да прекара нощта в ареста...

— Касапи — изкрещя една жена.

Други гласове ѝ запригласяха, видях как ръцете на протестантите сграбчиха железните пръчки на оградата и я разтърсиха.

Марино бързешком ме отведе до колата ми.

Гласовете се извисиха:

— *Касапи, касапи, касапи...*

С трепереща ръка затърсих ключовете, изпуснах ги някъде вътре в колата, най-накрая ги сграбчих и успях да намеря онзи, който ми трябваше.

— Ще те следвам до дома ти — каза Marino. Включих парното, но не можех да се стопля. Два пъти проверих дали са затворени вратите. Нощта изглеждаше нереална, в периферията на зрението ми се движеха някакви странно асиметрични сенки, тъмни и светли прозорци.

Пихме шотландско уиски в моята кухня, защото ми беше свършил бърбънът.

— Не мога да разбера как понасяш всичко това — някак грубо изрече Marino.

— Черпи се с каквото намериш в барчето — казах му аз.

— Ще се справя.

Не знаех как да подхождя към въпроса и беше ясно, че Marino няма никакво намерение да ми помогне в това. Изглеждаше напрегнат, лицето му пламтеше. Сиви кичури бяха полепнали по влажното му оплещивяща теме, пушеще цигара след цигара.

— Друг път наблюдавал ли си екзекуция? — попитах го аз.

— Никога не съм изпитвал особено желание.

— Но този път сам искала да отидеш. Значи си имал доста силно желание.

— Хващам се на бас, че ако сложиш Малко сода и лимонов сок в това питие, няма да е чак толкова лошо.

— Ако толкова държиш да развалиш хубавото шотландско уиски, ще видя какво мога да направя по въпроса.

Той плъзна чашата си към мен и аз отидох до хладилника.

— Нямам лимони, имам бутилиран лимонов сок — рекох, след като прегледах съдържанието на хладилника.

— Чудесно.

Капнах му малко лимонов сок и добавих швепс. Явно без да забелязва вкуса на странния буламач, който пиеше, той каза:

— Може би си забравила, но случаят „Робин Найсмит“ беше мой. Мой и на Сони Джоунс.

— Тогава не бях тук.

— О, да. Странно, имам чувството, че винаги си била наблизо. Но ти знаеш какво всъщност се случи, нали?

Когато Робин Найсмит бе убита, аз бях заместничка на главния съдебномедицински експерт на окръг Дейд и си спомних, че бях чела за този случай, бях следила написаното във вестниците и на една национална конференция бях гледала видеофилм за него. Бившата Мис Върджиния беше невероятно красива и притежаваше прекрасен алт. Пред камерата изглеждаше словоохотлива и очарователна. Беше само на двайсет и седем години.

Зашитата твърдеше, че Рони Уодел е смятал да извърши взломна кражба, но Робин за нещастие налетяла на него, когато се върнала от аптеката. Когато е тършуval из жилището й и я е малтретирал, Уодел вероятно не е знаел нищо за нея, нито за бляскавото ѝ бъдеще, защото не обичал да гледа телевизия. Според защитата той така бил натъпкан с наркотици, че не е знаел какво върши. Съдебните заседатели отхвърлиха предположенията, че е изпаднал във временно умопомрачение и препоръчаха да бъде обявена смъртна присъда.

— Знам, че са ви оказвали невероятен натиск, за да хванете побързо убиеца.

— Натискът беше страхoten. Вече имахме онзи голям отпечатък от палец. Имахме и следите от ухапванията. Трима души денонощно се ровеха в досиетата. Нямам представа колко време ни отне този проклет случай. А после пипнахме копелето, защото обикаляше из Северна Каролина, без да е подновил удостоверието си за редовния технически преглед на колата. — Помълча, погледна ме суроно и добави: — Разбира се, Джоунс тогава го нямаше. Направо е ужасно, че не можа да види как Уодел си получи заслуженото.

— Да не би да обвиняваш Уодел за онова, което се случи на Сони Джоунс?

— Ей, ами ти как мислиш?

— Бил ти е близък приятел.

— Заедно работехме в отдел „Убийства“, заедно ходехме за риба, заедно играехме боулинг.

— Знам, че много тежко си преживял смъртта му.

— Е, да, този случай направо го съсира. Работеше денонощно, не спеше, не се прибираще у дома и това едва ли се е отразило благоприятно на отношенията с жена му. Непрекъснато ми повтаряше, че не може да издържа повече, после престана да говори. А една нощ налага дулото на пистолета си.

— Съжалявам — тихо казах аз. — Но не съм сигурна, че Уодел е виновен за всичко това.

— Имах да плащам стари сметки.

— И нещата оправиха ли се, след като наблюдава екзекуцията му?

Отначало Марино не ми отговори. Стискаше зъби и се взираше някъде в пространството. Пушеше, а после пресуши чашата си на един дъх.

— Да ти налея ли още?

— Да. Защо не.

Станах и отново отидох до барчето, като си мислех за неправдите и загубите в живота на Марино. Беше роден в най-лошия квартал на Ню Джърси, бе преживял тежко детство — без обич, без пари, и изпитваше постоянно недоверие към всички онези, чиято съдба е била по-добра. Не много отдавна трийсетгодишната му съпруга го беше напуснала, имаше син, за когото никой нищо не знаеше. Независимо че беше предан на закона и реда и работното му досие бе отлично, той имаше генетична непоносимост към началниците. Изглеждаше, че съдбата не е била милостива към него. Страхувах се, че в края на пътя, по който беше поел, Марино щеше да намери не мъдрост и мир, а мъст. Винаги беше ядосан за нещо.

— Искам да те питам нещо, докторе — рече той, когато се върнах на масата. — Как ще се чувствуваш, ако пипнат онези гадняри, които убиха Марк?

Въпросът ме изненада. Не исках да мисля за тези хора.

— Нещо вътре в теб не иска ли да види тези копелета на бесилото? — продължи Марино. — Понякога не ти ли се иска да участвуваш доброволно в наказателния взвод и сама да натиснеш спусъка?

Марк почина, когато до него избухна бомба, поставена в кофа за смет на лондонската гара „Виктория“. Бях така шокирана, изпитвах такава мъка, че въобще и дума не можеше да става за отмъщение.

— За мен е чисто губене на време да си представям как наказвам група терористи.

Марино се вторачи в мен.

— Това е един от всеизвестните ти велики отговори без смисъл. Сигурно си готова да аутопсираш безплатно онези типове, стига да можеш. Ще ги искаш живи и ще ги режеш много, много бавно. Казвал ли съм ти какво се случи със семейството на Робин Найсмит?

Посегнах към чашата си.

— Баща ѝ беше лекар в Северна Върджиния. Прекрасен човек — започна той. — Около шест месеца след съдебния процес се разболя от рак и два месеца по-късно почина. Робин беше единственото му дете. Майката се премести в Тексас, пострада при автомобилна катастрофа и прекарва остатъка от дните си в инвалидна количка. Не ѝ е останало нищо друго освен спомените. Уodel фактически уби цялото семейство на Робин Найсмит. Той унищожаваше всичко, до което се докоснеше.

Представих си как Уodel е израснал в онази ферма, откъси от размислите му се въртяха в главата ми. Виждах го как седи на стълбището пред къщата и захапва домат с вкус на слънце. Питах се за какво ли си е мислил в последните мигове от живота си. Питах се дали се е молил.

Марино смачка цигарата си в пепелника. Готовше се да си тръгва.

— Познаваш ли един детектив на име Трент от окръг Хенрико? — попитах го аз.

— Джо Трент. Беше в Девето, но преди два месеца го направиха сержант и го преместиха в Детективския отдел. Малко е нервен, но иначе си го бива.

— Обади ми се заради някакво момче...

— Еди Хийт ли? — прекъсна ме той.

— Не му знам името.

— Бял, на около триайсет години. Работим по случая. „При Лъки“ се намира в нашия град.

— „При Лъки“ ли?

— Супермаркетът, където са го видели за последен път. Близо до Чембърлейн Авеню е, в Нортсайд. Какво искаше Трент? — Марино се намръщи. — Сигурно е научил, че Хийт няма да оцелее и е решил отрано да си уреди среща с теб, а?

— Иска да отида да видя някакви необичайни наранявания, вероятно следи от малтретиране.

— Господи! Ужасно е, когато се случва на деца. — Марино отмести стола и потърка слепоочията си. — По дяволите! Щом се отървеш от един гад, веднага се появява друг и заема мястото му.

След като Марино си отиде, седнах до камината в дневната и наблюдавах как гаснат въглените. Бях много уморена, изпитвах някаква смътна, непоносима тъга и нямах сили да се отърся от нея. След смъртта на Марк в душата ми остана една сълза. Колкото и да е невероятно, започвах да разбирам каква голяма част от душата ми му принадлежеше.

За последен път го видях в деня, когато трябваше да отлети за Лондон; успяхме да обядваме набързо заедно, преди да тръгне за летището. От всичко най-ясно си спомням това, че и двамата непрекъснато поглеждахме часовниците си, докато навън в небето се кълбяха буреносни облаци и накрая дъждът започна да барабани по стъклата на прозореца в нашето сепаре. Беше си порязал брадичката при сутрешното бръснене и по-късно, когато си спомнях лицето му, винаги виждах тази малка драскотина и неизвестно защо, това ме караше да се чувствам безсилна.

Той почина през февруари, когато войната в Персийския залив бе към своя край, и твърдо решена да потисна мъката си, продадох къщата си и се преместих в друг квартал. Постигнах само това, че изтръгнах корените си, без въсъщност да се преместя, а познатите дървета и съседите, които ми носеха утеша, вече ги нямаше. Поднових мебелите си и промених градината, но това ми подейства още по-потискащо. Всичко, което вършех, за да се разсея, само ми отнемаше напразно времето и понякога си представях как Марк клати глава.

„За такъв привърженик на логиката като теб...“ — сякаш се усмихваше и казваше той.

„А ти какво би направил? — питах го мислено аз в безсънните си нощи. — Какво би направил, ако беше на този свят вместо мен?“

Върнах се в кухнята, изплакнах чашата си и отидох в кабинета, за да видя какви съобщения е приел телефонният ми секретар. Бяха се обадили неколцина репортери, а също така майка ми и племенницата ми Луси. Трима души бяха затворили телефона, без да кажат нищо.

С удоволствие бих предпочела да имам необявен телефонен номер, но това бе невъзможно. Полицайт, щатските прокурори и около четиристотинте съдебни лекари на щата имаха законно право да ме търсят по всяко време. За да компенсирам липсата на уединение, аз използвах телефонния си секретар за пресяване на разговорите и всеки, който ме заплашваше или говореше неприлични думи по телефона, рискуваше да бъде проследен и идентифициран.

Натиснах копчето на устройството за идентифициране и заследих телефонните номера, които се появяваха на тясното екранче. Когато открих трите повиквания, които търсех, бях объркана и смутена. Телефонният номер ми се видя странно познат. Напоследък се беше появявал на екранчето по няколко пъти в седмицата и онзи, който се обаждаше, никога не оставяше съобщение. Веднъж се опитах да набера този номер, за да видя кой ще ми отговори, но чух само писклив звук — оттатък вероятно имаше факс или компютърно устройство. По неизвестни причини тази личност или машина ми беше позвънила три пъти за времето между десет и двайсет и единайсет вечерта, когато бях в мортата и очаквах да докарат трупа на Уодел. Това беше безсмислено. Компютъризираните телефонни повиквания не би трябвало да са толкова чести, нито да са програмирани за такива късни часове и ако един компютър се опитваше да набере друг компютър, като случайно набираше моя номер, досега някой трябваше да се досети, че има някаква грешка.

През малкото часове, които ми оставаха до сутринта, се събуждах няколко пъти. Всяко проскърцване караше сърцето ми да бие учестено. Червените светлинки на алармената инсталация, които трепкаха на отсрешната стена, ми се виждаха зловещи, а когато се обръщах в леглото или оправях завивките си, сензорите, които изключвах, щом си бях у дома, ме наблюдаваха с мъртвите си червени очи. Сънувах странни сънища. В пет и половина включих осветлението и се облякох.

Когато потеглих към службата, навън беше тъмно и движението по шосето бе слабо. Задният двор на мортата беше пуст и посыпан с

лоени свещички, които ми напомняха за някакви религиозни церемонии в далечни страни. Но хората бяха използвали тези свещички, за да изразят протеста си. Само преди няколко часа те ги бяха използвали като оръжия. Качих се на горния етаж, направих си кафе и започнах да преглеждам книжата, които ми беше оставил Фийлдинг. Искаше ми се да разбера какво съдържа пликът, намерен в задния джоб на Уодел. Очаквах да видя някое стихотворение, други размисли или писмо от енорийския му свещеник.

Вместо това се оказа, че Уодел е смятал за „изключително поверителни“ и е искал да бъдат заровени в земята заедно с него няколко касови бележки. Колкото и да е невероятно, три от тях бяха квитанции за изплатени данъци, три представляваха платени сметки в ресторанти, сред които имаше една за вечеря с печено пиле в заведението „При Шони“ отпреди две седмици.

II

Детективът Джо Трент щеше да изглежда съвсем млад, ако не бяха брадата му и оредяващата, леко посребрена руса коса. Беше висок и спретнат, шумолящият му шлифер бе пристегнат с колан, обувките му бяха идеално лъснати. Примигваше нервно, докато се представяхме един на друг и си стискахме ръцете пред входа на Окръжния център за спешна помощ. Изглеждаше, че е разтревожен заради случая „Еди Хийт“.

— Нали нямате нищо против да поговорим малко тук? — попита ме той, докато от устата му излизаха белите облачета на диханието. — Случаят е секретен.

Потреперих и притиснах лакти към тялото си, когато един хеликоптер с оглушителен шум се издигна над площадката, намираща се на тревистата височина недалеч от нас. Луната приличаше на леден сърп, топящ се в сивото небе, колите в близкия паркинг бяха мръсни от калта по пътищата и студените зимни дъждове. Ранната утрин бе безцветна и вкочанена от студ, вятърът фучеше и сякаш ни удряше плесници. Всичко това възприемах още по-ясно поради естеството на работата си тук. Дори температурите изведнъж да се бяха повишили и слънцето да беше започнало да жари, пак нямаше да ми стане топло.

— Този случай е наистина ужасен, доктор Скарпета — каза ми той и отново запремигва. — Сигурно Ще се съгласите, че подробностите трябва да се запазят в тайна.

— Какво можете да mi кажете за момчето? — попитах аз.

— Говорих със семейството му и с неколцина негови познати. Доколкото можах да установя, Еди Хийт е едно обикновено хлапе — обича да спортува, разнася вестници, никога не е имал неприятности с полицията. Бащата работи в една телефонна компания, майката шие на съседите. Снощи на мисис Хийт ѝ трябал гъбен сос за задушеното, което готвела, и затова помолила Еди да изтича до супермаркета на Лъки.

— На какво разстояние от жилището им се намира този супермаркет? — попитах аз.

— На около две пресечки, Еди сигурно е ходил там хиляди пъти. Хората, които работят на щандовете, го познават по име.

— По кое време са го видели за последен път?

— Около пет и половина следобед. Забавил се само няколко минути в магазина и си тръгнал.

— Навън сигурно вече е било тъмно — рекох аз.

— Да, така е. — Трент бе вперил поглед в хеликоптера, който сега приличаше на бяло водно конче, носещо се плавно сред облаците.

— Към осем и половина един дежурен полицай по време на обичайната си обиколка оглеждал задните входове на сградите на Патерсън Авеню и видял момчето, подпряно на кофа за боклук.

— Имате ли снимки от местопроизшествието?

— Не, госпожо. Когато полицаят разbral, че момчето е живо, първата му задача била да потърси помощ. Нямаме снимки. Но у мен са доста подробните описание на случилото се, направени от полицая. Момчето било голо, било подпряно на кофата, ръцете му били отпуснати до тялото, а краката — изопнати напред, главата му била клюмнала на гърдите. Дрехите му лежали на тротоара и били почти грижливо сгънати, до тях имало малка чанта, съдържаща кутия гъбен сос и шоколадче „Сникърс“. Температурите били отрицателни. Момчето вероятно е престояло така от няколко минути до половин час, преди да го намерят.

Наблизо спря линейка. Вратите й се разтвориха, чу се скърцане на метал, когато санитарите свалиха крачетата на носилката, върху която лежеше един старец, и я вкараха в сградата. Ние мълчаливо ги последвахме по светлите коридори, пълни с медицински работници и пациенти, които изглеждаха като заслепени от нещастието, довело ги тук. Докато пътувахме с асансьора към третия етаж, се питах какви ли важни доказателства са били заличени и изхвърлени на боклука.

— Ами дрехите му? Открихте ли куршума? — попитах аз, когато вратите на асансьора се разтвориха.

— Дрехите му са в колата ми и днес следобед ще ги оставя заедно с личните му вещи в лабораторията. Куршумът е все още в мозъка му. Още не са се заети с него. Дяволски се надявам да успеят да го измъкнат.

Интензивното отделение на педиатрията се намираше в дъното на лъснатия коридор, по стъклата на двойните дървени врати бяха изрисувани приятелски настроени динозаври. Вътре сините като небето стени бяха украсени с многоцветни дъги, а в осемте стаи, разположени в полукръг около кабинета на сестринското звено, над хидравличните легла бяха закачени механични играчки. Три млади жени работеха зад мониторите, едната набираше нещо на командното табло, а другата говореше по телефона. Трент обясни защо сме дошли и една слабичка брюнетка, облечена с кадифен джемпър и плетен пуловер, ни се представи като старшата сестра.

— Лекуващият му лекар още не е дошъл — каза тя с извинителен тон.

— Ние само трябва да разгледаме нараняванията на Еди. Няма да ни отнеме много време — рече Трент. — Близките му още ли са вътре?

— Останаха с него през цялата нощ.

Последвахме я в меката изкуствена светлина, минахме покрай кислородни бутилки, боядисани в зелено, които не би трябвало да стоят пред вратите на стаите с малки момченца и момиченца, ако в света всичко беше както трябва. Щом стигнахме до стаята на Еди, сестрата влезе вътре и притвори вратата след себе си.

— Само за няколко минути — чух я да казва на близките. — Докато направим прегледа.

— Този път какъв специалист е пристигнал? — попита бащата с треперещ глас.

— Лекар, който разбира от всякакви видове наранявания. Тя е нещо като сътрудничка на полицията.

Сестрата дипломатично избягна да спомене, че съм съдебен лекар и още по-лошо — съдия-следовател, занимаващ се със смъртни случаи.

Бащата помълча и после добави:

— О, това сигурно е заради доказателствата.

— Да. Какво ще кажете за малко кафе? А може би и ще хапнете нещо?

Родителите на Еди излязоха от стаята, и двамата бяха доста дебели, дрехите им изглеждаха съвсем смачкани след прекараната тук нощ. Гледаха зашеметено, като някакви невинни, прости хорица, на които току-що е било казано, че светът всеки момент ще свърши.

Когато уморените им очи се насочиха към нас, прииска ми се да мога да им кажа нещо, за да не изглеждат така, или поне мъничко да ги поободря. Докато двамата бавно се отдалечаваха, утешителните думи заседнаха в гърлото ми.

Еди Хийт не помръдваше в леглото си, главата му беше покрита с бинтове, една дихателна маска насищаше дробовете му с кислород, докато някакви течности капка по капка се вливаха във вените му. Лицето му беше млечнобяло и гладко, тънките мембрани на клепачите му изглеждаха синково-сиви в приглушената светлина. Русите вежди подсказваха какъв е цветът на косата му. Все още не бе преминал онзи последен период на крехкото детство, когато момчетата имат пълни устни, красиви са и пеят по-хубаво от сестрите си. Ръцете му над лактите бяха слаби, тялото под чаршафа изглеждаше дребно. Само непропорционално големите му неподвижни длани, опасани с тънките тръбички за интравенозно преливане, подсказваха, че е от мъжки пол. Не изглеждаше дори на тридесет години.

— Трябва да видим нараняванията на рамото и на крака — тихо каза Трент на сестрата.

Тя донесе две пакетчета с гумени ръкавици — едните за нея, другите за мен. Момчето беше голо под чаршафа, кожата му беше зацепана на ивици, а ноктите му бяха мръсни. Пациентите в тежко състояние не биваше да се къпят.

Трент се напрегна, когато сестрата свали превръзките от раните.

— Божичко — задъхано изрече той. — Изглежда още по-ужасно от снощи. Исусе! — Поклати глава и отстъпи една крачка назад.

Ако някой ми беше казал, че момчето е било нападнато от акула, можеше и да му повярвам, стига да не бяха гладките ръбове на раните, явно нанесени с някакъв тънък, остръ инструмент от рода на бръснач или нож. Късове плът, големи колкото отпечатък от лакът, бяха изрязани в областта на дясното рамо и от вътрешната страна на дясното бедро. Отворих лекарската си чанта, извадих линийка и премерих големината на раните, без да ги докосвам, а после направих снимки.

— Виждате ли неравностите и нарезите по ръбовете? — попита Трент. — За тях ви говорих. Сякаш е изрязал някаква фигура върху кожата, а после я е заличил.

— Има ли никакви разкъсвания на аналния отвор? — попитах сестрата.

— Когато му мерих ректалната температура, не забелязах разкъсвания, и при вкарането на тръбичките никой не е забелязал нищо особено по устата му или в гърлото. Проверих и за стари счупвания и наранявания.

— Ами татуировки?

— Татуировки ли? — попита тя, сякаш никога не беше виждала такова нещо.

— Татуировки, брадавици, белези от рани. Нещо, което някой е решил да махне по никаква причина — рекох аз.

— Нямам представа — смутено изрече сестрата.

— Ще отида да попитам родителите му — каза Трент, бършайки потта от челото си.

— Може да са отишли в кафенето.

— Ще ги намеря — рече той и излезе.

— А какво смятат лекарите? — попитах сестрата.

— Той е в много критично състояние и не реагира — с безстрастен глас ми съобщи тя онова, което и така бе ясно.

— Може ли да видя мястото, където е влязъл куршумът? — попитах.

Тя разхлаби бинтовете около главата му и повдигна марлята, тогава зърнах малката черна дупчица с обгорели ръбове. Раната беше на дясното му слепоочие, малко нагоре.

— Преминал е през члената кост, така ли? — попитах аз.

— Да.

— Правили ли са му ангиография?

— Поради отока циркуляцията не достига до мозъка. Електроенцефалограмата не показва мозъчна активност. Мозъчният потенциал е нулев.

Отпуснала надолу облечените си с ръкавици ръце, тя стоеше от другата страна на леглото и изброяваше различните тестове и операции, извършени с цел да се намери начин да се намали вътрешномозъчното налягане. Имак предостатъчно опит, за да знам много добре, че е по-лесно да говориш безстрастно за един пациент, когото никога не си виждал буден. А Еди Хийт никога нямаше да дойде на себе си. Мозъчната му кора вече не функционираше. Онова, с

което мислеше и усещаше, което го правеше човек, вече го нямаше. Жизнените му функции бяха запазени, но мозъкът му не функционираше. Това беше едно дишашо тяло, едно туптящо сърце, поддържано изкуствено.

Започнах да оглеждам тялото, за да видя дали е бил наранен при самоотбрана. Толкова внимавах да не разместя многобройните тръбички, че когато той стисна ръката ми, изведнъж се стреснах. Подобни рефлексни движения не са необичайни за хора със затихнала дейност на мозъчната кора. По същия начин едно бебе може да сграбчи палеца ви — рефлекс, който изобщо не е свързан с мисловен процес. Нежно освободих ръката си и дълбоко поех дъх в очакване да се успокои сърцето ми.

— Открихте ли нещо? — попита ме сестрата.

— Пречат ми всички тези тръбички.

Тя оправи превръзките и придърпа чаршафа до брадичката на момчето. Свалих ръкавиците си и ги хвърлих в кофата за смет. В този миг се появи детективът Трент, погледът му изглеждаше малко наудничав.

— Няма татуировки — задъхано изрече той, сякаш беше тичал до кафенето и обратно. — Няма нито брадавици, нито белези от рани.

Малко по-късно вече вървяхме заедно към паркинга. Слънцето току се скриваше зад облаците и отново се показваше, вятърът навяваше малки снежинки. Присвих очи срещу него, за да видя натовареното движение по Форест Авеню. Някои коли бяха украсени с коледни венци.

— Мисля, че трябва да се пригответе за евентуалната му смърт — казах аз.

— Ако знаех това, нямаше да ви карам да идвate тук. По дяволите, толкова е студено.

— Постъпихте съвсем правилно. След няколко дни раните му щяха да изглеждат по друг начин.

— Казват, че до края на декември времето ще бъде такова. Дяволски студ и много сняг. — Той впери поглед в паважа. — Имате ли деца?

— Имам племенница — отговорих аз.

— А аз имам две момчета. Едното е на тринайсет години.

Извадих ключовете си.

— Ето колата ми — рекох.

Трент кимна и ме последва. Мълчаливо наблюдаваше как отключвам сивия мерцедес. Влязох в колата и закопчах предпазния колан, а през това време той изучаваше с поглед тапицираната с кожа вътрешност. Оглеждаше колата ми, сякаш беше някаква страхотно хубава жена.

— А какво ще кажете за липсващите парчета кожа? — попита ме той. — Виждали ли сте преди нещо подобно?

— Вероятно си имаме работа с някой, който е предразположен към канибализъм — отвърнах аз.

Върнах се в службата и отворих пощенската си кутия, от която извадих купчина лабораторни изследвания, напълних една чашка с течния катран, който беше останал в кафеника, без да продумам. Точно когато сядах зад бюрото си, Роуз се появи толкова тихо, че нямаше да я забележа веднага, ако не беше сложила една вестникарска изрезка върху попивателната преса на бюрото ми, където имаше още няколко такива.

— Изглеждаш уморена — каза ми тя. — В колко часа пристигна тази сутрин? Когато дойдох, намерих готовото кафе, а ти вече беше отишла някъде.

— В Окръжната болница на Хенрико имат тежък случай — отвърнах. — Едно момче, което вероятно скоро ще бъде при нас.

— Еди Хийт.

— Да — объркано рекох аз. — Откъде знаеш?

— И за него пише във вестниците — отговори ми Роуз и едва сега забелязах, че има нови очила, с които патрицианското ѝ лице изглеждаше по-малко надменно.

— Много ми харесват очилата ти — казах. — Голяма разлика след онези рамки в стил Бен Франклин, щръкнали на носа ти. Какво пишат за него?

— Не е много. В статията просто се казва, че е бил намерен близо до Патерсън Авеню и че бил престрелян. Ако моят син беше на неговите години, никога нямаше да му позволя да разнася вестници като него.

— Еди Хийт не е разнасял вестници, когато са го нападнали.

— Няма значение. Не бих му позволила в тези времена. — Тя докосна с пръст носа си. — Фийлдинг е долу, прави аутопсия, а Сюзън отиде да занесе няколко мозъка за консултация. Нищо друго не се е случило, докато те нямаше, ако не смятаме това, че компютърът се повреди.

— Още ли не работи?

— Мисля, че Маргарет се е заела с него и скоро ще проработи — рече Роуз.

— Добре. Щом е готова, искам да ми направи едно проучване. Да търси на „порязване, обезобразяване, канибализъм, следи от ухапване“. Или просто може да проследи какво имаме на думите „изрязване, кожа, пълт“ и на техни комбинации. Може да опитате и на „осакатяване“, но не съм сигурна, че търсим точно това.

— За коя част на щата и за какъв период от време? — Роуз си водеше бележки.

— За целия щат през последните пет години. Особено се интересувам от случаите, свързани с деца, но не бива да се ограничаваме само с тях. И я помоли да види какво имаме в Регистъра на травмите. На едно съвещание миналия месец говорих с един от шефовете и той ми каза, че можем да разменяме информация.

— Искаш да кажеш, че трябва да проверим и жертвите, които са оцелели?

— Стига да можем, Роуз. Нека да проверим всичко и да видим дали няма някой случай, който да прилича на случая „Еди Хийт“.

— Веднага ще кажа на Маргарет и ще видим дали не можем вече да започнем — заяви моята секретарка и тръгна към вратата.

Започнах да преглеждам статиите, които беше изрязала от няколко сутрешни вестника. Никак не бе за учудване, че вдигаха толкова много шум заради кръвоточението на Рони Уодел „от очите, носа и устата“. Местното поделение на „Амнести Интернешънъл“ твърдеше, че неговата екзекуция е толкова нехуманен акт, колкото и едно убийство. Говорител на ACLU заявяваше, че „електрическият стол е бил неизправен и поради това Уодел е преживял ужасни страдания“, и сравняваше този инцидент с екзекуцията във Флорида, при която били използвани гъби от синтетична материя за първи път, в резултат на което се подпалила косата на осъдения.

Пъхнах изрезките в папката на Уодел и се запитах какви ли боксърски доводи щеше да измъкне от факирската си шапка под формата на зайци неговият адвокат Николас Грюман този път. Нашите конфликти не избухваха много често, но бяха станали напълно предсказуеми. Почти бях готова да повярвам, че истинските му намерения бяха да подложи на съмнение професионалната ми компетентност и изобщо да ме накара да се почувствам глупава. Но онова, което ме тревожеше най-много, бе, че Грюман сякаш изобщо не си спомняше, че някога съм била негова студентка в Джорджтаун. За негова чест трябва да се каже, че през първата си година ненавиждах Правния факултет, оценките ми бяха съвсем посредствени и дори ме скъсаха на изпита по История на правото. До края на живота си нямаше да забравя Николас Грюман и никак си не беше справедливо, че той ме е забравил.

Обади ми се в четвъртък, малко след като бях научила за смъртта на Еди Хйт.

— Кей Скарпета? — прозвуча гласът му в телефонната слушалка.

— Да. — Затворих очи и напрежението под клепачите ми ми подсказа какви буреносни облаци се задават.

— Обажда се Николас Грюман. Прегледах предварителния протокол за смъртта на мистър Уодел и бих искал да ви задам няколко въпроса.

Мълчах.

— Говоря за Рони Уодел.

— С какво бих могла да ви услужа?

— Да започнем с това, че неговият стомах е описан като „почти цилиндричен“. Между другото това е едно много интересно описание. Чудя се дали не е някакъв жаргонен вариант на истинския медицински термин. Вярно ли е предположението ми, че мистър Уодел вероятно не се е хранил?

— Не мога да кажа, че въобще не се е хранил. Но стомахът му беше свит, чист и съвсем празен.

— По всяка вероятност са ви съобщили, че той е бил обявил гладна стачка?

— Нищо такова не са ми докладвали.

Вдигнах поглед към часовника и очите ме заболяха от светлината. Аспиринът ми бе свършил, бях забравила вкъщи лекарството против високо кръвно налягане.

Чувах как от другата страна на линията той разгръща страниците на протокола.

— Тук пише, че сте открили ожулвания от вътрешната страна на ръцете му, в горната им част — каза Грюман.

— Точно така.

— И какво точно означава това „от вътрешната страна“?

— Вътрешната страна на ръката над лакътната вдълбнатина.

Пауза.

— Лакътната вдълбнатина ли? — удивено попита той. — Е, нека да видим. Моята ръка е обърната с дланта нагоре и аз виждам вътрешната ѝ страна над лакътя. Или всъщност там, където ръката се свива. Това е по-точно, нали така? Да кажем, че вътрешната страна, спомената по-горе, се намира над сгъвката на ръката и следователно лакътната вдълбнатина е при сгъвката на ръката, нали така?

— Това е по-точно.

— Е, много добре. А на какво според вас се дължат тези наранявания от вътрешната страна на ръцете на мистър Уодел?

— Вероятно са следи от усмирителните колани — кисело отвърнах аз.

— Усмирителните колани?

— Да, усмирителните колани, прикачени към електрическия стол.

— Вие употребихте думата „вероятно“. Вероятни следи от усмирителните колани?

— Точно това казах.

— Означава ли то, че не сте сигурна, доктор Скарпета?

— В този живот сигурните неща са твърде малко на брой, мистър Грюман.

— Искате да кажете, че е съвсем разумно да предположим, че коланите, причинили ожулванията, може да са били от друг вид, нали така? Може да са били от човешки произход? Например да става дума за следи, оставени от човешки ръце, нали така?

— Ожулванията, които откряхме, със сигурност не са били причинени от човешка ръка — рекох аз.

— А имат ли връзка с нараняванията, получени на електрическия стол, с усмирителните колани към него?

— Моето мнение е, че това е възможно.

— Вашето *мнение* ли, доктор Скарпета?

— Не съм разглеждала подробно електрическия стол — рязко отвърнах аз.

Последва прочутата пауза на Николас Грюман, която той използваше навремето, за да подчертае умствената непълноценост на някой студент. Представях си го как обикаля около мен с ръце зад гърба, с безизразно лице, а часовникът шумно тиктака на стената. Веднъж издържах на мълчаливия му втренчен поглед повече от две минути, невиждащите ми очи се взираха в страниците на книгата, отворена пред мен. И сега, както седях зад солидното си бюро от орехово дърво около двайсет години по-късно, аз, главният съдебномедицински експерт с толкова дипломи и свидетелства, че можех да облепя с тях цяла стена, усетих как лицето ми пламва. Изпитах старото унижение и ярост.

Сюзън влезе в кабинета ми точно когато Грюман рязко прекъсна разговора с едно „дочуване“ и затвори телефона.

— Докараха трупа на Еди Хийт. — Хирургическата ѝ престилка бе чиста и незакопчана на гърба, в лицето ѝ имаше нещо налудничаво.

— Не може ли да почака до утре сутринта?

— Не — рекох аз. — Той не може да почака.

Върху студената стоманена маса момчето изглеждаше още по-дребно, отколкото сред белите чаршафи на болничното легло. В тази стая нямаше пъстроцветни дъги по стените, нито изрисувани динозаври, които да развеселят някое дете. Еди Хийт пристигна при нас гол, всички игли, превръзки, катетри бяха все още по местата си. Това бяха тъжните останки от онова, което го беше задържало на този свят, а после го бе отделило от него — като увисналия конец на балон, понесъл се самотно в празното пространство. Почти цял час описвах нараняванията и следите от лечението, докато Сюзън правеше снимки и отговаряше на телефона.

Бяхме заключили вратите на аутопсионната зала и някъде отвъд тях се чуваше как хора слизат от асансьорите и поемат към дома в бързо спускащия се мрак. Два пъти иззвънля звънецът на задната врата

— служители от погребалното бюро идваха да донесат или да отнесат някой труп. Раните на рамото и на бедрото на Еди бяха сухи, лъскави и тъмночервени.

— Божичко! — възклика Сюзън, ококорила очи. — Божичко, кой би направил такова нещо? Погледни всички тези дребни нарези по ръбовете. Сякаш някой е изрязал кръстове върху кожата и после е махнал цялата кожа.

— Точно така смятам и аз.

— Смяташ, че някой е изрязал никаква фигура?

— Смятам, че се е опитал да заличи нещо. И като не е успял, е махнал кожата.

— Да заличи какво?

— Не е имало нищо — отвърнах аз. — На тези места не е имало нито татуировки, нито бенки, нито белези. Тъй като предварително не е имало нищо, тогава значи нещо е било направено и е трябало да бъде заличено, защото е могло да се превърне в улика.

— Нещо като следи от ухапвания.

— Да — рекох аз.

Трупът още не беше се вкочанил напълно и бе леко топъл, когато започнах да попивам всяко местенце, което е било пропуснато при миенето. Проверих подмишничните ямки, бедрените гънки, зад ушите и вътре в тях, пъпа. Изрязах ноктите му и ги сложих в бели пликове, огледах косите му, за да видя дали няма никакви стърготинки или други дребни парченца от нещо.

Сюзън не откъсваше поглед от мен, усещах колко е напрегната. Най-накрая ме попита:

— Нещо специално ли търсиш?

— Първо, засъхнала семенна течност — отвърнах аз.

— Под мишниците му ли?

— Там и във всяка гънка на кожата, във всеки отвор, навсякъде.

— Ти обикновено не търсиш на тези места.

— Аз обикновено не търся зебри.

— Какво?

— В медицинското училище си имахме нещо като поговорка. Ако чуеш тропот на копита, търси коне. Но в този случай ние по-скоро търсим зебри.

Взех лупата и започнах да оглеждам тялото сантиметър по сантиметър. Когато стигнах до китките му, бавно обърнах дланите му нагоре, а после надолу и ги изучавах толкова дълго време, че Сюзън спря да върши работата си. Прегледах диаграмите, сравних всички следи от лечението с онези, които сама бях отбелязала.

— Къде са документите му? — попитах и се огледах наоколо.

— Ето ги тук. — Сюзън ми подаде книжата от болница.

Започнах да ги преглеждам, като обърнах особено внимание на данните от интензивното отделение и на доклада на звеното за бърза помощ. Никъде не пишеше, че ръцете на Еди са били вързани. Опитах се да си спомня какво ми беше разказал Трент за намирането на тялото. Не беше ли споменал, че ръцете на Еди са били отпуснати до тялото?

— Откри ли нещо? — попита ме най-сетне Сюзън.

— Трябва да погледнеш през лупата, за да видиш. Ето тук. От вътрешната страна на китките и тук, на лявата, наляво от костта. Забелязваш ли остатъците от нещо лепливо? Следи от лейкопласт? Приличат малко на петна от кал.

— Едва-едва ги виждам. А може би има и някакви власинки, залепнали за тях — колебливо изрече Сюзън, притисната рамо до моето, докато се взираше през лупата.

— И кожата е гладка — добавих аз. — На това място има по-малко косми, отколкото тук и тук.

— Значи космите са били измъкнати при свалянето на лейкопласта.

— Точно така. Ще вземем косъмчета от китките за изследване. Лепливото вещество и власинките могат да бъдат сравнени с лейкопласта, ако някога въобще бъде открит. А ако открием лейкопласта, можем да открием и ролката, от която е бил отрязан.

— Не те разбирам. — Тя се изправи и ме погледна. — Тръбичките за кръвопреливането са били прикрепени с лейкопласт. Сигурна ли си, че това не обяснява всичко?

— На тези места по китките му няма следи от убожданията на иглите — казах аз. — Нали видя какво имаше по него, когато го докараха? Не забелязах нищо, което да оправдава наличието на следи от лейкопласт тук.

— Така е.

— Хайде да направим снимки, а после ще взема проби от това лепливо вещество и ще го занеса в лабораторията, за да видим какво ще открият.

— Тялото е било намерено до една кофа за смет. За лабораторията това ще е истински кошмар.

— Зависи дали китките му са докосвали паважа.

С един скалпел внимателно започнах да изстъргвам лепливото вещество.

— Предполагам, че не са изльскали паважа наоколо.

— Не, разбира се. Но ако ги помолим учтиво, все още бихме могли да получим малко от сметта. Няма да ни навреди да опитаме.

Продължих да оглеждам китките и долната част на ръцете на Еди Хийт, търсейки наранявания или ожулвания, които съм могла да пропусна. Но не открих нищо.

— С глезните му май всичко е наред — обади се Сюзън от другия край на масата. — Не виждам нищо лепливо, нито пък места, където косъмчетата да са изскубнати. Няма наранявания. Изглежда, че глезните му не са били облепени с лейкопласт, а само китките.

Можах да си спомня няколко случая, при които не бяха останали следи по кожата, след като жертвата е била здраво вързана. Явно лейкопластът е бил в директен контакт с кожата на Еди. Било му е неудобно, сигурно е мърдал и се е дърпал и циркуляцията на кръвта е била затруднена в тази област. Но той не беше се съпротивлявал, не беше се гърчил, не беше се борил да се освободи и да избяга.

Сетих се за кървавите капки на ръкава на якето му и за саждите и замърсяването по яката. Отново проверих устата му, погледнах езика, разгърнах документите от болницата. Ако устата му е била запушена, нямаше никакви следи от това, никакви наранявания или синини, нито остатъци от лейкопласт. Представих си го как седи, облегнат на кофата за смет, гол в лютия студ, дрехите му са сложени до него — не са подредени, но не са и смачкани, просто нехайно са оставени там, както ми бе казано. Опитах се да си представя чувствата му, но сякаш не бе имало нито гняв, нито паника, нито страх.

— Първо го е застрелял, нали? — попита ме Сюзън, изглеждаше нащрек, като непознат човек, когото срещаме на отдалечена и тъмна улица. — Който и да е направил това, първо го е застрелял и после му е залепил китките с лейкопласт.

— Това си мисля и аз.

— Но е толкова странно — рече тя. — Не е необходимо да обездвижваш някого, след като си го застрелял.

— Не знаем какво си е фантазирал убиецът.

Главоболието ми, дължащо се на синузита, отново се появи и аз се предадох като обсаден град. Очите ми сълзяха, черепът ми щеше да се пръсне.

Сюзън издърпа дебелия шнур и включи хирургическият трион в контакта. Сложи нови остриета на скалпелите и провери ножовете на хирургическата масичка. Изчезна в рентгеновата лаборатория и се върна със снимките на Еди, които подреди в кутийките. Трескаво се суетеше наоколо и най-накрая се бълсна в хирургическата масичка — нещо, което никога преди не беше се случвало. Двата буркана с формалин се пръснаха на пода.

Изтичах при нея точно когато отскочи назад и размахвайки длан пред лицето си, за да се предпази от парите, едва не падна сред стъклените отломки, които се разлетяха на всички страни.

— Лицето ти засегнато ли е? — Сграбчих я за ръката и я повлякох към гардеробната.

— Мисля, че не е. О, боже! Краката ми са мокри, и ръката също.

— Сигурна ли си, че очите и устата ти не са засегнати? — Помогнах ѝ да свали престилката си.

— Сигурна съм.

Пъхнах я да стои дълго под силната струя вода, докато аз си сложих маската, предпазни очила и дебели ръкавици. Попих опасния химикал със специални формалинови тампони, с които бяхме снабдени за подобни опасни инциденти. Сметох стъклата и всичко натъпках в двойни пластмасови торбички. После измих с маркуч пода, изкъпах се и смених престилката си. Сюзън най-накрая се измъкна изпод душа — уплашена, със силно порозовяла кожа.

— Съжалявам, доктор Скарпета — каза тя.

— Притеснявам се само за теб. Добре ли си?

— Чувствам се отпаднала и малко замаяна. Все още усещам миризмата на формалиновите пари.

— Аз ще довърша работата тук — рекох. — Защо не се прибереш у дома?

— Може би първо ще си почина малко. Май е по-добре да се кача на горния етаж.

Халатът ми беше сложен на един стол, бръкнах в джоба и извадих ключовете си.

— Ето, вземи — казах ѝ и ги подадох. — Можеш да легнеш на дивана в кабинета ми. Веднага ми се обади, ако не ти мине замайването или ако се почувствува по-зле.

Тя се появи отново след около един час, бе облякла зимното си палто и го беше закопчала до брадичката.

— Как се чувствува? — попитах я аз, докато зашивах V-образния разрез.

— Малко съм отмаяла, но иначе съм добре.

Известно време мълчеше и ме наблюдаваше, а после добави:

— Докато бях горе, размислих. Струва ми се, че не трябва да ме включваш в списъка на свидетелите.

Учудено вдигнах очи. Беше обичайна практика онзи, който присъства на аутопсия, да бъде включен като свидетел в официалния доклад. Желанието на Сюзън не беше от голямо значение в случая, но изглеждаше странно.

— Аз не участвах при извършването на аутопсията — продължи тя. — Искам да кажа, че ти помогнах при външния оглед, но след това не съм присъствала. И знам, че това дело ще бъде голяма работа... ако изобщо хванат някого. Ако изобщо се стигне до съд. И ми се струва, че е по-добре да ме няма в списъка, след като не съм присъствала, както вече ти обясних.

— Добре — рекох аз. — Това не е проблем.

Сюзън ми остави ключовете и си тръгна.

Един час по-късно потърсих Марино — използвах телефона, който беше в колата ми.

— Познаваш ли директора на затвора на Спринг Стрийт? — попитах го аз.

— Франк Донахю. Къде се намираш?

— В колата си.

— Така си и помислих. Може би половината шофьори на камиони във Върджиния те слушат в момента.

— Няма какво толкова да чуят.

— Разбрах за момчето — каза той. — Привърши ли с него?

— Да. Ще ти се обадя от къщи. А междувременно можеш да направиш нещо за мен. Трябва веднага да огледам някои неща в затвора.

— Проблемът е, че ако се намесиш в работите на затвора, и той ще се намеси в твоите.

— Затова ти ще дойдеш с мен — отвърнах.

След като бях изкарала два жалки семестъра под опеката на бившия си професор, аз поне знаех, че трябва да бъда подготвена. Тъй че в събота следобед ние двамата с Марино потеглихме към щатския затвор. Небето беше оловносиво, вятърът огъваше дърветата край пътя и цялата вселена сякаш се тресеше от треска, отразявайки моето състояние.

— Искаш ли да знаеш моето лично мнение? — попита Марино, когато потеглихме. — Позволяваш на Грюман да те разиграва.

— Нищо подобно.

— Тогава защо при всяка екзекуция, с която и той е свързан, ти се държиш по този начин?

— А ти как би се справил с моето положение?

Той прибра запалката си.

— Точно като теб. Ще огледам дяволски добре трупа и електрическия стол, ще документирам всичко и ще му кажа, че е пълен глупак. Или още по-добре — ще кажа на пресата, че е пълен глупак.

Грюман бе цитиран в сутрешния вестник — казал, че Уодел не е получавал достатъчно храна и че по тялото му имало наранявания, които аз не съм можела да обясня.

— И какво става все пак? — попита Марино. — Да не би той да е защитавал тези гадове още, когато си била в юридическия факултет?

— Не. Преди няколко години му предложиха да стане директор на затворническата клиника в Джорджтаун. Тогава започна да се занимава с такива случаи на обществени начала.

— Сигурно му хлопа дъската.

— Той е твърдо против смъртното наказание и винаги успява да вдигне много шум около случаите, с които се заема. Да не говорим за случая „Уодел“.

— Аха. Свети Ник, покровителят на мръсниците. Страхотно, а?

— рече Марино. — Защо не му изпратиш цветни снимки на Еди Хийт

и не го помолиш да отиде да поговори с близките на момчето? Ще видиш тогава какво ще мисли за онзи гад, който е извършил това престъпление.

— Нищо не може да промени мнението на Грюман.

— Той има ли деца? Жена? Въобще някакви близки?

— Това не променя нещата, Марино. Предполагам, че не сте открили нищо ново за Еди.

— Не, нищо. И от окръжната полиция няма новини. У нас са дрехите му и куршумът. Може би в лабораториите ще имат късмет да открият нещо с помощта на твоите материали.

— А какво става с ПЗУП? — попитах аз, сещайки се за Програмата за задържане на углавни престъпници, разработена от ФБР, в която Марино и специалистът от ФБР Бентън Уесли участваха на регионално ниво.

— Трент подготвя формулярите, след около два дни ще ги разпратим — отговори Марино. — Снощи казах на Бентън за нашия случай.

— Мислиш ли, че Еди е от онези, които влизат в чужди коли?

— Според родителите му не е бил такъв. Или става въпрос за изненадващо нападение, или някой е спечелил доверието му и после лесно се е справил с него.

— Той има ли братя и сестри?

— Брат и сестра, и двамата са с десетина години по-големи от него. Еди бил изтърсакът — каза Марино и в този миг затворът изникна пред нас.

В резултат на дългогодишното занемаряване гипсовата му фасада бе придобила някакви размазани мръснорозови оттенъци. Прозорците бяха тъмни, покрити с плътни пластмасови плоскости, очукани и блъскани от вятъра. Излязохме на Белвъдиър, а после завихме наляво по Спринг Стрийт — мизерна павирана отсечка, свързваща две напълно противоположни реалности. На няколко пресечки след затвора тя просто свършваше при Геймбълс Хил, където бялата сграда на „Етил Корпорейшън“ се бе разположила върху едно възвишение с идеална морава подобно на голяма бяла чапла, кацнала край сметище.

Паркирахме колата и излязохме, дъждецът вече се беше превърнал в суграшица. Последвах Марино, минахме покрай кофа за смет, после покрай една площадка, водеща към товарен пристан, в

момента зает от няколко котки, в чиито нехайни движения личеше предпазливостта на дивото. Главният вход представляваше единична остьклена врата и щом влязохме в помещението, което трябваше да е фоайе, изведнъж се намерихме зад решетките. Вътре нямаше столове, въздухът беше студен и душен. Вдясно имаше малко прозорче, зад което седеше яка жена с униформа на затворнически надзирател и не бързаше да ни окаже съдействие.

— С какво мога да ви помогна?

Марино й показва значката си и лаконично й обясни, че имаме уговорена среща с директора Франк Донахю. Каза ни да почакаме. Прозорчето отново се затвори.

— Това е Хельн Швабката — обясни ми Марино. — Толкова много пъти съм идвал тук, а тя все се държи така, сякаш не ме познава. Но пък и аз просто не съм нейният тип. След минутка ще я поопознаеш.

Зад вратите, снабдени с железни решетки, се виждаше мрачен коридор, покрит с белезникави плочки, и малки канцеларии, приличащи на клетки. В дъното се виждаха първите килии с врати, боядисани в задължителното зелено и покрити с петна от ръжда. Бяха празни.

— Кога ще бъдат преместени и другите затворници? — попитах аз.

— До края на седмицата.

— Кои са останали?

— Някои истински джентълмени от Върджиния, осъдените на смърт, които са в изолация. Всички са заключени здраво и приковани с вериги към леглата си в сектор С, който е в тази посока. — Посочи на запад. — Няма да минем оттам, тъй че не се изнервяй. Няма да те изложа на такова нещо. Някои от тези гадове не са виждали жена от години... а Хельн Швабката не я смятат за такава.

Едър и як млад мъж със синя униформа се появи в дъното на коридора и тръгна към нас. Взираще се в лицата ни през решетките, изглеждаше привлекателен, но суров, имаше силно издадена долна челюст и студени сиви очи. Тъмнорижите мустаци прикриваха горната му устна, за която подозирах, че има жестока извивка.

Марино ни представи и додаде:

— Дошли сме да се срещнем с шефа.

— Ъхъ, аз се казвам Робъртс и съм дошъл, за да ви разведа. — Ключовете издрънчаха, когато отвори тежката врата. — Днес Донахю е болен. — Вратата се затвори зад нас с трясък, който отекна между стените. — Опасявам се, че първо ще трябва да ви претърсим. Бихте ли отишли ей там, госпожо.

Той започна да проверява Марино с един скенер и в този момент друга врата, снабдена е с железна решетка, се отвори, за да се появи Хельн. Тя беше сурова жена с фигура, наподобяваща баптистка църква, и само лъскавият ѝ кожен колан подсказваше, че има талия. Късо подстриганата ѝ коса бе сресана по мъжки и лъскавочерна, очите ѝ гледаха напрегнато. Върху внушителния ѝ бюст имаше картонче с надпис: „Граймс“.

— Чантата ви — нареди тя.

Подадох ѝ лекарската си чанта. Порови в нея, а после грубо ме заобръща насам-натам, като ме потупваше и побутваше със скенера и с ръце. Като цяло претърсането вероятно не трая повече от двайсет секунди, но тя успя да огледа всеки сантиметър от плътта ми, притискайки ме към твърдата си бронирана гръд като някакъв тълст паяк, докато дебелите ѝ пръсти сръчно работеха. Чувах шумното ѝ сумтене. После рязко кимна в знак на одобрение и се върна в своето леговище.

Ние с Марино минахме покрай безброй решетки, през поредица от врати, които Робъртс отключваше и заключваше след нас, в ледения въздух враждебно отекваше приглушено дрънчене на студения метал. Той не ни попита за нищо, в държането му нямаше и зачатъци на приветливост. Беше прекалено зает със своята роля, която този следобед беше на гид или на куче — пазач.

Завихме надясно и влязохме в първия затворнически блок — огромно проветриво пространство със счупени прозорци и четири редици килии, една над друга, достигащи до двойния таван, увенчан със спирали от бодлива тел. В средата на застлания с кафяви плохи под бяха нахвърляни десетки тесни дюшеци с найлонови кальфи, а наоколо бяха пръснати метли; парцали и разнебитени дървени столове. Спортни обувки, сини джинси и най-разнообразни лични вещи се търкаляха по первазите на прозорците, а в килиите бяха изоставени телевизори, книги, вещеви торби. Изглежда, на затворниците не е било позволено да вземат всичко със себе си, което навсякновено обясняваше

наличието на неприлични думи, надраскани по стените с цветни спрейове.

Още врати бяха отключени и ние се намерихме на двора — квадрат, покрит с кафеникова трева и заобиколен с грозни стени. Нямаше дървета. Карабули кули имаше на всяка чупка на стените, а вътре се виждаха дебело облечени мъже с пушки в ръце. Вървяхме бързо и мълчаливо, а суграшицата щипеше бузите ни. Слязохме няколко стъпала надолу, завихме по друг коридор и стигнахме до една желязна врата, която беше много по-масивна от останалите.

— Източното подземие — каза Робъртс и пъхна един ключ в ключалката. — Тук никой не би искал да дойде.

Влязохме в отделението на смъртните.

Покрай източната стена бяха подредени пет килии, всяка снабдена с желязно легло, бяла порцеланова мивка и тоалетна. В средата на централното помещение имаше голямо бюро и няколко стола, където седяха пазачите, щом килиите на смъртните бяха заети.

— Уодел беше във втора килия — посочи Робъртс. — Според законите на щата затворникът трябва да бъде докаран тук петнайсет дни преди екзекуцията.

— Кой имаше достъп до него, когато беше тук? — попита Марино.

— Хората, които винаги имат достъп до килиите на смъртните. Адвокати, свещеници, членовете на смъртния отряд.

— Отряд ли? — попитах аз.

— Състои се от затворнически пазачи и надзиратели, чиято самоличност се пази в тайна. Отрядът се включва, когато тук пристигне някой затворник. Те го пазят и се грижат за всичко от началото до края.

— Май това не е много приятна задача — каза Марино.

— Това не е задача, всичко е въпрос на избор — отговори Робъртс, който бе придобил нападателния и непроницаем вид на треньор, интервюиран след големия мач.

— И не ви ли притеснява? — попита Марино. — Е, искам да кажа, хайде сега, аз самият видях как Уодел се качи на електрическия стол. Това би трявало да ви притеснява.

— Ни най-малко. После си отивам у дома, изпивам няколко бира, лягам да спя.

Той извади пакет цигари от горното джобче на униформената си риза.

— Значи според Донахю вие искате да знаете как се е случило всичко. Аз ще ви го опиша. — Седна върху бюрото и запали цигара. — В определения ден, на десети декември, на Уодел беше разрешена двучасова среща с най-близките родници, в случая това беше майка му. Около един по обед му сложихме вериги и белезници и го заведохме в стаята за посетители. В пет часа той изяде последното си ядене. Искаше говежда пържола, салата, печени картофи и кекс с орехи. Всичко това бяхме поръчали в „Бонанза“. Той сам не избра ресторантa. Редът не е такъв. И както е според правилника, бяха поръчани два еднакви обяда. Единия даваме на затворника, другия — на член от смъртния отряд. Това се прави, за да е сигурно, че някой прекалено ентузиазиран главен готовач няма да се постарае да ускори пътешествието на затворника до отвъдния свят, като подправи храната му с нещо допълнително, например арсеник.

— Уодел изяде ли яденето си? — попитах аз, като се сетих за празния му стомах.

— Всъщност той не беше гладен... Помоли ни да му запазим храната за следващия ден.

— Сигурно е очаквал, че губернаторът Норинг ще го помилва — каза Марино.

— Не знам какво е очаквал. Просто ви съобщавам какво каза Уодел, когато му сервирахме яденето. После в седем и половина в килията му влязоха двама от пазачите, за да проверят личните му вещи и да го попитат какво иска да направим с тях. Става въпрос за един ръчен часовник, един пръстен, дрехи, писма, книги. В осем часа го изведоха от килията. Обръснаха главата му, лицето му и десния глезен. Претеглиха го, окъпаха го и го облякоха в дрехите, които щеше да носи на електрическия стол. После го върнаха в килията му. В десет и четирийсет и пет прочетоха смъртната присъда в присъствието на смъртния отряд. — Робъртс стана от бюрото. — После, без да му слагат усмирителни колани, го отведоха в съседната стая.

— Как изглеждаше в този момент? — попита Марино, докато Робъртс отключваше вратата.

— Нека просто да кажем, че расовата му принадлежност не позволяваше да пребледнее като платно. Иначе щеше да стане точно

това.

Стаята беше по-малка, отколкото си я бях представяла. На около два метра от задната стена, в средата на изльскания циментов под се намираше столът — гол, твърд трон от гладък дъб. Широки кожени колани бяха прикачени към високото облегало, към краката на стола и към страничните облегалки.

— Уодел седна и най-напред затегнаха колана около кръста му — продължи Робъртс със същия безразличен тон. — После стегнаха ръцете и краката му. — Той грубо подръпваше коланите един по един. — За минута всичките бяха закопчани. Покриха лицето му с кожената маска... Ще ви я покажа след минутка. Сложиха му шлема и прикрепиха металната скоба към десния му крак.

Извадих фотоапарата си, една линийка и фотокопия на диаграмите, направени по време на огледа на трупа.

— Точно в единайсет и две минути го включиха за първи път... Това са две хиляди и петстотин волта и шест и половина ампера. Между другото два ампера могат да ви убият.

Нараняванията на Уодел, отбелязани върху диаграмите, съвпадаха точно с конструкцията на стола и разположението на коланите.

— Шлемът е прикрепен към това. — Робъртс показва една тръба, която се спускаше от тавана и точно над стола завършваше с крилна гайка.

Започнах да снимам стола от всички страни.

— А металната скоба е свързана с тази гайка тук.

Съскането на „светкавицата“ ми действаше странно. Чувствах се неспокойна.

— Този човек беше огромен.

— Кога започна да кърви? — попитах аз.

— При първото включване, госпожо. И продължи така, докато той свърши, после спуснаха една завеса, за да не го гледат повече свидетелите. Трима души от смъртния отряд разкопчаха ризата му, а лекарят преслуша сърцето му, опипа пулса и обяви, че е мъртъв. Сложиха Уодел на една носилка и го откараха в хладилника, където отиваме сега.

— Ами вашата теория за това, че столът нещо уж не бил в ред?

— попитах.

— Глупости. Уодел беше висок близо два метра и тежеше сто и двайсет килограма. Той се печеше на шиш дълго преди да седне на електрическия стол и това вероятно се е отразило на кръвното му налягане. След като обявиха, че е мъртъв, заместник-директорът дойде да го види заради кръвотечението. Очите му не бяха изскочили от орбитите. Тъпанчетата му не бяха спукани. Носът му кървеше, дявол да го вземе, същото става с всички хора, които се напъват прекалено много в тоалетната.

Мълчаливо се съгласих с него. Кръвотечението на Уодел се дължеше на налягането върху средното ухо или на внезапно увеличение на кръвното налягане. Николас Грюман нямаше да бъде доволен от доклада, който смятах да му изпратя.

— Направихте ли проверка, за да се убедите, че стольт не е бил повреден? — попита Марино.

— Както обикновено. Първо се проверяват съоръженията и се изprobват. — Посочи голямата разпределителна кутия, монтирана в стената зад стола и скрита зад сиви стоманени вратички. — Вътре има двайсет крушки от по двеста вата, с чиято помош се правят тестовете. Правим проверка през седмицата преди екзекуцията, има три проверки в деня на екзекуцията и накрая още една пред свидетелите, когато се съберат.

— Да, спомням си — каза Марино, вперил поглед в остьклена кабина, предназначена за свидетелите, която се намираше наблизо. Вътре имаше дванайсет черни пластмасови стола, подредени в три спретнати редици.

— Всичко работеше като по поръчка — заяви Робъртс.

— Винаги ли е така? — попитах аз.

— Доколкото аз знам, да, госпожо.

— А къде е копчето?

Той ни посочи една кутия на стената, вдясно от свидетелската кабина.

— Има ключ, с който се включва токът. Но ако говорите за бутона, той е в контролното помещение. Шефът или определен човек завърта ключа и натиска бутона. Искате ли да видите?

— Май ще е добре да ни покажете.

Нямаше нищо особено за гледане, просто една малка кабинка, намираща се точно зад стената откъм гърба на електрическия стол.

Вътре се виждаше голяма генераторна кутия с различни скали за намаляване и увеличаване мощността на тока, която достигаше до три хиляди волта. Множество малки светлинки показваха, че всичко е наред или предупреждаваха за повреда.

— В Грийнсвил всичко това ще бъде компютъризирано — обади се Робъртс.

В един дървен шкаф бяха сложени шлемът, скобата за крака и два дебели кабела, които той взе в ръка и ни обясни, че се прикрепват към крилните гайки от едната страна на стола и над него, а след това и към тази крилна гайка в горната част на шлема и към другата, която бе на металната скоба.

Робъртс направи всичко това с лекота.

Шлемът и скобата за крака бяха от мед и осияни с дупки, през които минаваше памучният конец, придържащ порестата подплата отвътре. Шлемът беше невероятно лек, имаше ръждиви петна по ръбовете на контактните пластинки. Не можех да си представя как това нещо ще се закрепи на главата ми. Черната кожена маска не беше нищо повече от един груб колан, който се закопчаваше на тила на затворника, в нея имаше триъгълен отвор за носа. Можеха да я изложат в лондонската крепост „Тауър“ и аз не бих се усъмнила в автентичността ѝ.

Минахме покрай един трансформатор, свързан с тавана, и Робъртс отключи друга врата. Влязохме в още едно помещение.

— Това е хладилникът — каза той. — Докарахме Уодел тук и го сложихме на тази маса.

Беше стоманена, по ръбовете се виждаше ръжда.

— Оставихме тук трупа за десет минути, за да се охлади, като му сложихме торбички с пяськ на коленете. Това са торбичките.

Бяха струпани на пода до масата.

— Всяка тежи около пет килограма. Можете да го наречете коленна конвулсия например, но краката силно се свиват. С торбичките ги изправяме. И ако изгарянията са големи, както беше при Уодел, правим превръзки. След всичко това сложихме Уодел отново на носилката и го откарахме по същия път, по който вие дойдохте. Само дето се отказахме от стълбите. Няма защо да хващаме херния. Използвахме кухненския асансьор, закарахме го до входната врата и го

сложихме в линейката. После го доведохме при вас, както правим с всичките ни чеда, които се качват на Спарки.

Тежки врати се затръшваха. Ключове дрънчаха. Ключалки щракаха. Робъртс продължаваше да ни обяснява словоохотливо, докато ни водеше обратно към фоайето. Аз почти не го слушах, а Марино мълчеше. Тревата и стените отвън бяха покрити с ледените кристалчета на суграшицата, примесена с дъжд. Тротоарът беше мокър, студът — пронизващ. Чувствах се съвсем отмаляла. Отчаяно ми се искаше да взема горещ душ и да сменя дрехите си.

— Отрепки като Робъртс стоят само с едно ниво над затворниците — каза Марино и запали колата. — Въщност някои от тях с нищо не са по-добри от търтите, които пазят.

Малко по-късно той спря на червен светофар. По капчиците вода на предното стъкло играеха червени отблъсъци, все едно, че там имаше кръв, чистачките я избърсваха, но отново се появяваха хиляди капчици.

— Ще имаш ли време да ти покажа нещо? — попита Марино и избърса запотеното стъкло с ръкава си.

— Зависи колко е важно. Предполагам, че ще намеря време. — Надявах се, че явното ми нежелание ще го подтикне да ме откара вкъщи.

— Искам заедно да проследим последния път на Еди Хийт. Особено е важно според мен да видиш мястото, където е било открито тялото му.

Семейство Хийт живееше на изток от Чембърлейн Авеню или откъм по-лошата му страна, както се изрази Марино. Малката им тухлена къща се намираше на няколко преки от ресторанта „Златната тендженка“ и от супермаркета, където Еди бе отишъл, за да купи гъбен сос. Няколко коли — големи, американски — бяха паркирани в алеята, от комина излизаше пушек и се виеше в сивкавото небе. Мрежестата врата с алуминиева рамка се отвори и се появи една стара жена, омотана в дебело черно палто, спря се и каза нещо на някого вътре. Вкопчила ръка в парапета на стълбището, сякаш всеки момент щеше да падне, тя заслиза надолу, поглеждайки разсеяно към белия форд, който минаваше наблизо.

Ако бяхме продължили още няколко мили по-нататък, щяхме да стигнем до федералния жилищен комплекс за социално слаби.

— Едно време тук живееха само бели — каза Марино. — Спомням си, че когато аз дойдох в Ричмънд, това се смяташе за добър квартал. Имаше много почтени, трудолюбиви жители, които прекрасно поддържаха дворовете си и в неделя ходеха на църква. Времената се менят. Що се отнася до мен, не бих позволил на моите деца да се разхождат насам след мръкване. Но когато човек живее някъде, той свиква и се чувства добре. Еди спокойно се е разхождал наоколо, разнасял е вестници, изпълнявал е поръчки на майка си. Онази вечер е излязъл от тяхната къщурка, минал е напряко покрай „Азалия“, а след това е завил надясно, както правим ние в момента. Ей там, вляво, е супермаркетът на Лъки, до бензиностанцията. — Показа ми супермаркета, на светлинната реклама над входа му имаше зелена конска подкова. — Онзи ъгъл там е любимо място на местните търговци на наркотици. Продават си стоката и изчезват. Пипнем ли някоя от тези хлебарки, след два дни я виждаме на някой друг ъгъл да прави същото.

— Възможно ли е Еди да е продавал наркотици?

В дните, когато започвах кариерата си, този въпрос би прозвучал малко пресилено. Но днес юношите представляваха приблизително десет процента от арестуваните търговци на наркотици във Върджиния.

— Няма никакви доказателства за това. Но вътрешният ми усет ми подсказва, че не се е занимавал с такива работи — рече Марино.

Спряхме в паркинга на супермаркета и вперихме очи в рекламиите и ярките светлини. Клиентите бяха образували дълга опашка пред касата и касиерът работеше, без да вдига очи. Един чернокож младеж е високи ботуши и кожено яке нахално се вторачи в колата ни и с бутилка бира в ръка се затъри към близкия телефон пред входа. Червендалест мъж, облечен в изпръскани с боя джинси, свали целофанената обвивка на пакет цигари и забърза към камиона си.

— Хващам се на бас, че тук се е срещнал с нападателя си — рече Марино.

— Как? — попита аз.

— Според мен всичко е било много просто. Момчето е излязло от магазина и онова животно направо се е приближило до него,

избаламосал го е нещо, за да спечели доверието му. Казал му е нещо, Еди е тръгнал с него и се е качил в колата му.

— Онова, което открихме досега, подкрепя тази версия — съгласих се аз. — Нямаше никакви следи от самоотбрана, никакви наранявания от този род. Никой от хората в магазина ли не го е видял с друг човек?

— Никой от онези, с които съм говорил досега. Но нали виждаш как гъмжи от хора това място и навън е било тъмно. Ако изобщо някой е видял нещо, той е клиент, който е влизал в магазина или се е връщал при колата си. Смятам да се свържа със средствата за масова информация, та да се обърнем към всички, които са спирали наблизо между пет и шест часа в онази вечер. И от организацията „Не на престъпленията“ ще ни помогнат.

— Еди бил ли е предупреден от родителите си да внимава, като ходи по тези улици?

— Ако се появи някой словоохотлив гад, дори най-хитрите хлапета се хващат. Имах един такъв случай в Ню Йорк. Десетгодишно момиченце отишло да купи захар от близкия магазин. Когато излизало, един педофил се приближил до него и му казал, че е пратен от баща му. Обяснил му, че майката току-що била закарана в болницата и той трябвало да го заведе там. Момиченцето влязло в колата му и ето ти още една бройка за статистиката. — Хвърли ми един поглед. — Е, какво ще кажеш, бял или черен?

— За кой от двата случая говориш?

— За случая „Еди Хийт“.

— Според онова, което ми каза, нападателят е бял.

Марино изкара колата на заден ход и зачака да се включи в движението.

— Фактите несъмнено говорят, че е бил бял. Бащата на Еди не обича черните и самият Еди не им се е доверявал, тъй че е малко вероятно чернокож да е спечелил доверието му. И ако хората забележат бяло момче да върви с бял мъж, дори момчето да изглежда нещастно, те си мислят, че това са баща и син или двама братя. — Марино зави надясно и подкара на запад. — Хайде продължете, докторе. Нещо друго?

Той обичаше тази игра. Доставяше му еднакво удоволствие да отгатвам мислите му или да греша, както той смяташе.

— Ако нападателят е бял, следващото ми заключение е, че не живее в жилищния комплекс, макар че е толкова наблизо.

— Като оставим настрата расовата му принадлежност, защо иначе ще смяташ, че този тип не е от комплекса?

— Отново фактите — просто му отвърнах аз. — Куршумът в главата не е нещо необичайно дори когато става въпрос за тринайсетгодишно момче, убито на улицата, но останалото не съвпада. Еди е бил застрелян с двайсет и два милиметров, а не с девет– или десетмилиметров или с голямокалирен револвер. Бил е гол и е бил измъчван, предполага се, че насилието е сексуално мотивирано. Доколкото знаем, не е носил нищо, което да си заслужава да бъде откраднато, и начинът му на живот е бил такъв, че не е бил изложен на риск.

Вече валеше силно, улиците станаха опасни поради многото коли, пътуващи с висока скорост и със запалени фарове. Предположих, че множество хора са тръгнали да пазаруват, а аз самата все още не бях се заела с коледните приготовления.

Магазинът на Патерсън Авеню беше вляво пред нас. Не си спомнях предишното му название, но сега всички табели бяха мащнати и се виждаше само една гола тухлена черупка със заковани прозорци. Мястото наоколо беше слабо осветено и аз предположих, че полицайтите изобщо не биха си правили труд да проверяват задните входове на сградите, ако нямаше цяла редица търговски обекти вляво от него. Преброих пет: аптека, обущарница, пункт за химическо чистене, железарски магазин и италиански ресторант, всички те затворени и пусти в нощта, когато Еди е бил докаран тук и оставил да умре.

— Спомняш ли си кога тази бакалия е престанала да работи? — попитах аз.

— По същото време, когато това се случи и на други места. Когато започна войната в Персийския залив — отговори Марино.

Подкара колата по една тясна уличка, светлините на фаровете шареха по тухлени стени и подскачаха, когато колелата ни попадаха в някоя дупка. Зад магазина ограда от железни вериги отделяше напукана асфалтова площадка от гориста площ. През мрачно огъващите се голи клони под напора на вятъра се виждаха далечни улични светлини и една светлинна реклама, на която пишеше: „Бъргър Кинг“.

Марино спря колата, фаровете осветиха кофа за смет, покрита с напукана боя и ръжда, дъждовни капки се стичаха по стените ѝ. Дъждовните капки отскачаха от предното стъкло и трополяха по покрива на колата, по радиостанцията се чуваха гласовете на диспечерите, които разпращаха полицейските коли там, където имаше произшествия.

Марино опря лакти на кормилото и сгърби рамене. Опита се да масажира врата си.

— Боже мой, оstarявам — оплака се той. — Имам дъждобран в багажника.

— На теб ще ти трябва повече, отколкото на мен. Няма да се стопя — отвърнах аз и отворих вратата.

Марино взе синия си полицейски шлифер, а аз вдигнах яката на палтото си. Студеният дъжд парна лицето ми, капките намокриха главата ми. Почти веднага ушите ми измръзнаха. Кофата за смет се намираше близо до оградата, във външния край на асфалтовата площадка, може би на десет метра от задния вход на колониалния магазин. Забелязах, че отворът ѝ е отгоре, а не отстрани.

— Капакът на кофата за смет отворен ли беше, когато дойдоха полицайт — попита Marino.

— Затворен. — Качулката на шлифера му пречеше да обръща глава към мен. — Нали забелязваш, че няма нищо особено. — Той обходи с лъча на фенерчето пространството наоколо: — Освен това кофата е била празна. Вътре не е имало нищичко освен ръжда и един огромен плъх.

— Можеш ли да повдигнеш капака?

— Само няколко сантиметра. Повечето такива кофи имат нещо като райбери от двете страни. Ако си достатъчно висок, можеш да повдигнеш капака на няколко сантиметра, да пъхнеш ръката си в отвора и да го повдигаш малко по малко, като отместваш постепенно райберите. Накрая може би ще успееш да го отвориш достатъчно, за да пъхнеш торбичката с боклука си. Проблемът е, че райберите на този са повредени. Трябва да повдигнеш капака и да го оставиш да хлопне от другата страна и единственият начин да го направиш е да се качиш на нещо високо.

— Ти не си ли достатъчно висок?

— Ъхъ. Щом аз не мога да отворя тая кофа за смет, и той не е могъл. Според популярната теория за момента той е изнесъл тялото от колата си и го е подпрял на кофата, за да се опита да отвори капака... По същия начин оставяш найлоновата торбичка с боклука на земята, за да освободиш ръцете си. Като не е могъл да отвори капака, той е оставил момчето тук, на паважа, и е изфирясал.

— Можел е да го замъкне ей там, между дърветата.

— Има ограда.

— Не е много висока, може би е метър и половина — отбелязах аз. — В най-лошия случай е могъл да остави тялото зад кофата. При това положение то просто е било изложено на показ тук.

Марино мълчаливо се огледа наоколо, а лъчът на фенерчето му обходи желязната ограда. Дъждовните капки се стрелкаха в тесния светлинен сноп подобно на дребни пирончета, падащи от небесата. Пръстите на ръцете ми бяха вкочанени от студ. Косата ми бе съвсем мокра и ледената вода се стичаше във врата ми. Върнахме се в колата и той включи отоплението на пълна мощност.

— Трент и неговите момчета са привърженици на теорията за кофата за смет, разположението на капака ѝ и тъй нататък — каза той.

— Според моето лично мнение този гад е използвал кофата като триножник, за да подпре на нея своето произведение на изкуството.

Погледнах навън към дъждовните струи.

— Въпросът е там — продължи сурово Marino, — че той не е донесъл тялото тук, за да го скрие, а за да е сигурен, че ще бъде намерено. Но момчетата от Хенрико просто не разбират това. Аз не само го виждам, ами и усещам как нещо или някой диша във врата ми.

Продължавах да се взирям в кофата за смет, така ясно си представях дребното тяло на Еди Хийт, подпряно на нея, сякаш бях присъствала на намирането му. Това изведнъж ме стресна.

— Кога за последен път си прелиствал папката със случая „Робин Найсмит“? — попитах аз.

— Няма значение. Спомням си всички подробности — отговори Marino, вперил неподвижен поглед някъде напред в пространството.

— Исках да видя дали и ти ще се сетиш. Това ме порази още първия път, когато дойдох тук.

III

Вечерта запалих голям огън в камината и ядох зеленчукова супа пред нея, докато навън леденият дъжд се превръщаше в мокър сняг. Бях загасила лампите и бях дръпнала пердетата от плъзгащите се остьклени врати. Тревата беше побеляла, листата на рододендроните се бяха свили и сгърчили, голите зимни дървета чернееха на лунната светлина.

Денят така ме бе изтошил, сякаш някаква алчна тъмна сила бе изсмукала жизнените сокове на цялото ми същество. Усещах по тялото си натрапчивите докосвания на затворническата надзирателка на име Хельн, долавях застоялата воня на бъргогите, обитавани някога от жестоки, озлобени мъже. Спомних си как в Ню Орлиънс по време на провеждането на годишното събрание на Американската академия на юридическите науки в една хотелска стая разглеждах диапозитиви. По онова време убиецът на Робин Найсмит още не беше разкрит и това, че обсъждахме какво се бе случило с нея, докато шумните гуляйджийски групички минаваха покрай прозорците в навечерието на празника Вси светии, ми се виждаше някак зловещо. Тя беше бита и малтретирана, и прободена с нож в собствената си всекидневна, както се смяташе. Но хората най-вече бяха шокирани от онова, което Уодел бе извършил след смъртта ѝ, от необичайнния и зловещ ритуал. След като се уверил, че е мъртва, я съблякъл. Ако я бе изнасилил, нямаше доказателства за това. Както изглеждаше, бе предпочел да я хапе и да пронизва с нож меките части на тялото ѝ. Когато колежката ѝ от службата дошла да я види, открила обезобразеното тяло на Робин подпряно на телевизора, главата ѝ била клюмнала напред, ръцете — отпуснати отстрани, краката — опънати, а дрехите ѝ били струпани наблизо. Приличала на окървавена кукла с човешки ръст, прибрала се у дома след една продължителна игра наужким, превърнала се в нещо ужасяващо.

Според мнението на психиатъра, изказано в съда, след като я убил, Уодел вероятно е бил обзет от разкаяние, седнал до нея и ѝ говорил може би с часове. Съдебномедицинският представител на

щата твърдеше точно обратното — Уодел е знаел за телевизионната кариера на Робин и това, че е подпрял трупа на телевизора, за него е било символичен акт. Отново я е наблюдавал на екрана и си е фантазирал. Връщал я на силата, която довела до тяхното запознанство, и това, разбира се, предполагало предварителна подготовка. С времето нюансите и промените в тези безкрайни анализи ставаха все по-заплетени.

Гротескният начин, по който е бил изложен на показ трупът на двайсет и седем годишната телевизионна говорителка, представляваше специалният почерк на Уодел. Сега, десет години по-късно, едно момченце бе убито и някой бе сложил под това деяние — извършено в навечерието на екзекуцията на Уодел — същия подпис.

Направих си кафе, напълних един термос и го занесох в кабинета си. Седнах зад бюрото, включих компютъра си и се свързах с градския. Предстоеше ми да видя какво е свършила Маргарет, макар да подозирах, че нейният доклад се намира сред отчайващо голямата купчина книжа, които бях видяла в пощенската си кутия в петък следобед. Нейният файл все още трябваше да е върху твърдия диск. Набрах работния си псевдоним и кодовата дума и на екрана блесна: ПОЩА. Моята компютърна специалистка Маргарет ми беше изпратила съобщение.

„Виж файла «Плът»“ — гласеше то.

— Това наистина е ужасно — промърморих аз, сякаш Маргарет можеше да ме чуе.

Влязох в директорията, наречена от нас Главна, където Маргарет обикновено съхраняваше данните и файловете, които бях поискала да видя, и намерих файла, кръстен от нея „Плът“.

Информацията бе доста голяма, защото Маргарет бе избрала от всички видове смърт и бе прибавила данни, извлечени от Регистъра на травмите. Естествено компютърът бе пресял инциденти със загуба на крайници и тъкани при автомобилни катастрофи и производствени аварии. Имаше четири убийства, при които по труповете са били забелязани следи от ухапвания. Две от жертвите бяха прободени с нож, другите две — удушени. Една от жертвите беше възрастен мъж, имаше две възрастни жени, а следващата беше от женски пол и само на шест години. Записах си номерата на случаите и кодовете на ICD-9.

След това започнах да прелиствам страница по страница Регистъра на травмите, търсейки сведения за жертвите, които са живели достатъчно дълго, за да бъдат настанени в болница. Очаквах, че тук ще имам проблеми с информацията — и се оказа точно така. Сведенията, които болниците даваха за пациентите си, бяха стерилни като операционната зала. Имената и всички лични данни на пациентите се смятала за поверителни. Липсваше общата връзка, докато случаите пътували през канцеларския лабиринт на екипи за спешна помощ, интензивни отделения, различни полицейски отдели и други. Тъжният край на цялата тази история се състоеше в това, че сведенията за една жертва можеха да се намират в шест различни информационни банки и бе невъзможно да бъдат съпоставени, особено ако някъде по веригата имаше и грешки при вписването. Тъй че бе много възможно, като открия интересен случай, да не мога да разбера кой точно е бил пациентът и дали той (или тя) е умрял.

Направих си някои интересни извадки от Регистъра на травмите и приключих с този файл. Накрая поисках да видя списъка на всички стари доклади, съобщения и данни в моята директория, за да изчистя излишните и да освободя място върху твърдия диск. Тогава попаднах на един странен файл.

Носеше название tty07. Съдържаше само шестнайсет байта и беше от 16 декември, миналия четвъртък, четири часът и двайсет и шест минути следобед. Във файла имаше само едно тревожещо изречение:

Не мога да го намеря.

Вдигнах телефонната слушалка и понечих да набера дома на Маргарет, но се отказах. Главната директория и нейните файлове бяха мои. Макар че всеки можеше да влезе в моята директория, ако не знаеше работния ми псевдоним и кодовата дума, нямаше да може да види файловете ми. Освен мен единствено Маргарет би трябвало да знае кодовата дума. Ако тя бе влязла в моята директория, какво не можеше да намери и на кого съобщаваше това?

„Маргарет не би го направила“, мислех си аз, взирачки се в краткото изречение на экрана.

Все пак не бях сигурна и се сетих за моята племенница. Навярно Луси познаваше оперативната програма UNIX. Погледнах часовника си. Беше осем часът в събота вечер и донякъде щеше да ми бъде мъчно, ако откриех Луси вкъщи. Сигурно имаше среща или бе излязла с приятели. Но се оказа, че не е така.

— Здрави, лельо Кей. — Гласът й прозвуча изненадано, което ми напомни, че от доста време не бях й се обаждала.

— Как е любимата ми племенница?

— Аз съм единствената ти племенница. Добре съм.

— Какво правиш у дома в събота вечер? — попитах аз.

— Привършвам курсовата си работа. А ти какво правиш вкъщи в събота вечер?

В първия миг не знаех какво да й отговоря. Моята седемнайсетгодишна племенница повече от всеки друг умееше да ме поставя на мястото ми.

— Преборвам се с един компютърен проблем — отговорих най-накрая.

— Значи се обаждаш на когото трябва — рече Луси, която съвсем не беше олицетворение на скромност. — Почакай. Ще преместя тези книги и другите неща, за да мога да се добера до клавиатурата.

— Не, няма да стане — казах аз. — Ти сигурно познаваш оперативната система, която наричат UNIX, нали?

— Не бих казала, че UNIX е система, лельо Кей. Все едно е да говориш за времето, когато става въпрос за околната среда, която се състои от времето и всички останали елементи и съставни части. Използваш ли А-Т и Т?

— Божичко, Луси, не знам.

— Е, тогава е какво работиш?

— С NCR мини.

— Тогава значи използваш А-Т и Т.

— Струва ми се, че някой е проникнал в секретната ми директория.

— Случва се. Но защо мислиш така?

— Открих един странен файл, Луси. Моята директория и файловете ѝ са секретни. Никой не би могъл да прочете нищо, ако не знае кодовата дума.

— Грешиш. Ако основните права са твои, ти си главният потребител на компютърната информация и можеш да направиш каквото си искаш и да прочетеш каквото си искаш.

— Моята компютърна специалистка е главната потребителка на информацията.

— Може и така да е. Но е много вероятно да има и други потребители с основни права, за които ти въобще не знаеш, които са дошли заедно със софтуера. Това лесно ще проверим, но първо ми кажи за странния файл.

— Нарича се tty07 и в него има едно изречение, което гласи: „Не мога да го намеря.“

Чух щракане.

— Какво правиш? — попитах аз.

— Водя си бележки. Добре. Да започнем с онова, което е явно. Името на файла tty07 е важна следа. Това е устройство. С други думи tty07 е нечий терминал във вашата служба. Възможно е това да е принтер, но аз предполагам, че онзи, който е влязъл в твоята директория, е решил да изпрати съобщение на tty07. Обаче този човек е сбъркал и вместо да изпрати съобщение, е създал нов файл.

— Когато изписваш съобщение, не правиш ли и файл? — удивено попитах аз.

— Не, ако изпращаш само набор от букви.

— Как така?

— Много лесно. Сега в UNIX ли си?

— Да.

— Набери cat-Redirect tty...

— Почакай малко.

— И не се притеснявай за...

— Луси, по-бавно.

— Нарочно се отказваме от директорията, която според мен е направил онзи човек.

— Какво следва след cat?

— Добре. Cat-Redirect и името на устрой...

— Моля ти се по-бавно.

— Би трябало да имаш чип 486 в това нещо, лельо Кей. Защо работи толкова бавно?

— Проклетият чип не е виновен!

— О, съжалявам — каза искрено Луси. — Забравих.

Какво забрави?

— Да се върнем на нашия проблем — продължи тя. — Между другото предполагам, че нямате устройство, наречено ttyq. Къде си?

— Все още съм на cat — отчаяно изрекох аз. — После следва Redirect... По дяволите. Този знак сочи надясно?

— Да. Сега натисни Return и курсорът ти ще скочи на следващия ред, който е празен. След това напиши съобщението, което искаш да се появи на екрана на ttyq. Натисни Return, после Control C — добави, Луси. — Сега ls минус едно на p-g и ще видиш твоя файл.

Просто набрах „ls“ и видях как нещо се мерна и изчезна.

— Ето какво се е случило според мен — обобщи Луси. — Някой е бил в твоята директория... След минутка ще стигнем до това. Може би е търсил нещо във файловете ти и не го е намерил. Тъй че този човек е изпратил съобщение или се е опитал да изпрати съобщение на устройството, наречено tty07. Обаче е бързал и вместо да набере cat-Redirect-slash-dev-slash-tty07, той е излязъл от директорията и е набрал cat-Redirect-tty07. Тъй че набраното въобще не се е появило на екрана на tty07. С други думи, вместо да прати съобщение на tty07, този човек неволно е създад файл с наименование tty07.

— Ако той беше задал правилната команда съобщението щеше ли да бъде запазено? — попитах аз.

— Не. Набраните букви щяха да се появят на екрана на tty07 и щяха да останат там, докато операторът ги изтрие. Но ти нямаше да видиш никакви доказателства за това нито в директорията си, нито където и да било другаде. Нямаше да има файл.

— Искаш да кажеш, че не е възможно да узнаем колко пъти някой е изпращал съобщения от моята директория, стига да го е правил както трябва.

— Точно така.

— Как е било възможно някой да прочете нещо от моята директория? — върнах се аз на основния въпрос.

— Сигурна ли си, че никой друг не знае кодовата ти дума?

— Никой друг освен Маргарет.

— Тя е компютърната ти специалистка?

— Да.

— И не би дала кодовата дума на никой друг?

— Според мен е невъзможно.

— Добре. Е, някой може да влезе в директорията и без кодовата дума, ако има основни права — каза Луси. — Ще проверим това. Смени на директория etc и виж файла с наименование Група, търси основна група... това е основна гр. Виж списъка на операторите след това.

Започнах да набирам.

— Какво виждаш?

— Още не съм стигнала дотам — отвърнах аз, без да скривам недоволството си.

Тя повтори бавно инструкциите си.

— Виждам три имени в основната група.

— Добре. Запиши ги. После набери двоеточие, q, шат и излизаш от групата.

— „Шат“ ли? — удивено попитах аз.

— Искам да кажа удивителен знак. Сега трябва да стигнеш до файла с кодовата дума... тоест набираш код d и гледаш дали някои от тези имена с основни права не са без кодова дума.

— Луси. — Свалих ръце от клавишите.

— Лесно ще го познаеш, защото във второто поле ще видиш зашифрованата кодова дума на оператора, ако той има такава. Ако във второто поле има само две точки, значи той е без кодова дума.

— Луси.

— Съжалявам, лельо Кей. Пак ли бързам прекалено много?

— Аз не съм специалистка по UNIX. Все едно че ми говориш на суахили.

— Би могла да се научиш. UNIX е истинско удоволствие.

— Благодаря ти, но моят проблем в момента е, че нямам време да се уча. Някой е влязъл в моята директория. Там пазя много секретни документи и данни. Да не говорим за това, че ако някой има достъп до моите файлове, той е видял и други неща и не е известно въобще кой е и защо го прави, нали така?

— С това ще се справим лесно, освен ако не се включва отвън.

— Но съобщението е било изпратено на някого от моята служба... на устройство в моята служба.

— Това не означава, че вътрешен човек не е накарал някой външен човек да проникне в компютъра, лельо Кей. Може би онзи,

който слухти наоколо, не знае нищо за UNIX и е имал нужда от помощ, за да влезе в директорията ти, тъй че си е намерил компютърен специалист отвън.

- Това е сериозна работа.
- Сигурно. Освен всичко друго то означава, че системата ви не е сигурна.
- Кога трябва да предадеш курсовата си работа? — попитах аз.
- След празниците.
- Готова ли си?
- Почти.
- Кога започва коледната ваканция?
- В понеделник.
- Какво ще кажеш да дойдеш при мен за няколко дни и да ми помогнеш в тази работа?
- Ти се шегуваш.
- Говоря съвсем сериозно. Но не очаквай много. Обикновено не си давам много труд да правя разни украси. Няколко коледни звезди и свещи на прозорците. Е, разбира се, непременно ще сготвя.
- Няма да има елха?
- Това ще представлява ли проблем?
- Май не. Вали ли сняг?
- Всъщност да.
- Никога не съм виждала сняг.
- По-добре ме остави да поговоря с майка ти.

Гласът на единствената ми сестра Дороти звучеше много загрижено по телефона.

— Пак ли се трепеш от работа? Кей, работиш повече от всеки друг. Хората са толкова впечатлени, когато им кажа, че си ми сестра. Как е времето в Ричмънд?

- Има голям шанс Коледата тук да е бяла.
- Изключително. Луси поне веднъж в живота си трябва да види бяла Коледа. Аз самата не съм виждала такова нещо. А, не, вземам си думите обратно. Една Коледа ходихме с Брадли на ски.

Не можах да си спомня кой беше Брадли. Приятелите и съпрузите на по-малката ми сестра представляваха дълга върволица, която отдавна бях престанала да следя.

— Много бих искала Луси да прекара Коледата с мен — казах аз.
— Възможно ли е?

— А ти не можеш ли да дойдеш в Маями?

— Не, Дороти. Не тази година. Аз съм по средата на няколко много сложни случая и имам определени дати за явяване в съда чак до навечерието на самата Коледа.

— Не мога да си представя Коледата без Луси — с нежелание изрече тя.

— И преди си празнувала Коледа без нея. Например, когато си ходила на ски с Брадли.

— Истина е. Но ми беше тежко — невъзмутимо отвърна тя. — И винаги когато сме прекарвали някой празник разделени, съм се заклевала това повече да не се повтори.

— Разбирам. Може би някой друг път. — До смърт ми бяха дотегнали игричките на сестра ми. Знаех, че няма търпение да се отърве от Луси.

— Всъщност стигнала съм до задънена улица с най-новата книга и ще прекарам по-голямата част от празника пред компютъра — бързо размисли тя. — Може би на Луси ще й бъде по-добре с теб. С мен няма да е забавно. Казах ли ти, че вече имам агент от Холивуд? Фантастичен е и познава всички важни клечки там. Преговаря за контракт с Дисни.

— Страхотно. Сигурна съм, че от твоите книги ще станат чудесни филми. — Дороти пишеше много хубави детски книжки и вече бе спечелила няколко престижни награди. Но като човек беше истинско недоразумение.

— Мама е тук — рече сестра ми. — Иска да ти каже две думи. Виж какво, толкова се радвам, че си поговорихме. Наистина не го правим често. Накарай Луси да яде и нещо друго освен салати и ще остане при теб, докато те подлуди. Притеснявам се, че започва да прилича на момче.

Преди да успея да вметна нещо, майка ми взе слушалката.

— Защо не можеш да дойдеш тук, Кейти? Толкова е слънчево и би трябвало да видиш грейпфрута.

— Не мога, мамо. Наистина съжалявам.

— А сега и Луси няма да е при нас, нали? Правилно ли чух? Какво трябва да направя, да изям сама цялата пуйка ли?

— Дороти ще бъде с теб.

— Какво? Шегуваш ли се? Тя ще бъде с Фред. Аз не мога да го понасям.

Миналото лято Дороти отново се бе развела. Не попитах кой е този Фред.

— Струва ми се, че е иранец или нещо такова. Цепи парата на две и има косми в ушите. Знам, че не е католик, а и Дороти напоследък въобще не води Луси на църква. Ако питаш мен, това дете много скоро ще се провали.

— Мамо, те могат да те чуят.

— Не, не могат. Аз съм сама в кухнята, вторачила съм се в пълната с мръсни чинии мивка и знам, че Дороти очаква аз да ги измия. Същото става и когато дойде у дома, защото не си е помръднала пръста да сготви за обяд и се надява аз да свърша тази работа. Да не мислиш, че някога предлага да напазарува? Да не мислиш, че се интересува, че съм стара жена, че съм почти саката? Може би ти ще успееш да набиеш малко акъл в главата на Луси.

— Защо мислиш, че й липсва акъл?

— Тя въобще няма приятели, ако не смятаме онова странно момиче. Би трябвало да видиш стаята на Луси. С всички тези компютри и принтери и какви ли не части сякаш е взета от някой научнофантастичен филм. Не е нормално за едно младо момиче да живее само и да не излиза с приятели на своята възраст. Притеснявам се за нея така, както някога се притеснявах за теб.

— С мен всичко си беше наред.

— Ама ти прекарваше прекалено много време с научните си книги, Кейти. Нали видя какво стана с брака ти?

— Майко, бих искала Луси да пристигне тук утре, ако е възможно. Ще ѝ направя резервация и ще се погрижа за билета. Гледай да си вземе най-топлите дрехи. Ако липсва нещо, например зимно палто, ще ѝ купим оттук.

— Сигурно ще може да поноси твоите дрехи. Кога я видя за последен път? Миналата Коледа ли?

— Май си права.

— Е, нека да ти кажа нещо. Тя вече има бюст. А как се облича само! И дори не си направи труда да поиска съвет от баба си, преди да подстриже хубавата си коса! Няма такова нещо. Защо ще си дава труд да...

— Трябва да се обадя на летището.

— Бих искала да можеше ти да дойдеш. Щяхме да прекараме всички заедно. — Гласът ѝ стана особен. Майка ми се канеше да заплаче.

— И аз бих искала.

В късната неделна утрин пътувах с колата си към летището по мрачното и мокро шосе и сякаш бях попаднала в някакъв ослепителен стъклен свят. Поразтопеният от слънцето лед се свличаше от телефонни жици, от покриви и дървета и се разбиваше на парченца, сякаш от небето падаха кристални снаяди. Синоптиците предвиждаха още една буря, но въпреки всичко аз бях доволна. Искаше ми се да седя тихо пред камината заедно с племенницата ми. Луси вече бе пораснала.

Сякаш не беше отдавна времето, когато се бе родила. Никога няма да забравя широко отворените ѝ немигащи очи, които следяха всяко мое движение в къщата на майка ѝ, нито странните пристъпи на сприхавост и мъка, когато ѝ откажех нещо дребно. Откритото възхищение на Луси ме вълнуваше така, както и ме плашеше. Тя ме беше накарала да изпитвам такива дълбоки чувства, за каквито изобщо не бях предполагала.

Разбрах се с охраната и зачаках пред вратата, като нетърпеливо оглеждах пасажерите, слизащи по стълбичката на самолета. Търсех с поглед набито момиченце с дълги тъмно-рижи коси и шини на зъбите, когато една невероятна млада жена ми се усмихна насреща.

— Луси! — възкликах аз и я прегърнах. — Божичко, още малко и нямаше да те позная.

Косата ѝ бе къса и разрошена, подчертаваше ясните ѝ зелени очи и хубавото телосложение, за което не бях и предполагала. Нямаше и следа от металните шини, а грубите очила бяха заменени с други — с изящни рогови рамки, които ѝ придаваха вид на сериозна и хубавичка възпитаница на Харвард. Но най-много ме удиви промяната на тялото ѝ; след последната ни среща тя се бе превърнала от ниско и набито подрастващо момиченце в слаба дългокрака девойка със спортна фигура, облечена с малко прекалено къси избелели и удобни джинси, с бяла блуза и плетен колан от червена кожа, обута с мокасини на бос

крак. Държеше ученическа чанта, а на глезена ѝ зърнах златна верижка. Бях почти сигурна, че не носи нито грим, нито сутиен.

— Къде ти е палтото? — попитах я аз, когато тръгнахме за багажа.

— Тази сутрин в Маями беше топло.

— Тук ще замръзнеш, докато стигнем до колата ми.

— Физически е невъзможно да замръзна, докато стигна до колата ти, освен ако не си я паркирала в Чикаго.

— Може би имаш пуловер в куфара си?

— Забелязвала ли си някога, че ми говориш точно като баба?

Между другото тя смята, че приличам на „пънкелче“. Това е поредният й малапропизъм^[1] за месеца. Получава се от „пънк“ и „карамелче“.

— Имам няколко спортни якета, кадифени панталони, шапки, ръкавици. Можеш да носиш каквото си искаш.

Тя пъхна длан в моята и подуши косата ми.

— Все още не си започнала да пушиш.

— Все още не пуша и мразя да ми напомнят, че не пуша, защото започвам да мисля за пущене.

— Изглеждаш по-добре от преди и не вониш на цигари. И не си напълняла. Божичко, това летище си го бива! — каза Луси, чийто компютърен мозък бе открил грешки при форматирането в дипломатичния сектор. — А защо се нарича „Ричмънд Интернейшънъл“?

— Защото има самолетна връзка с Маями.

— Защо бабчето никога не идва да те види?

— Не обича да пътува и отказва да се качи на самолет.

— Със самолет е по-сигурно, отколкото с кола. Състоянието ѝ наистина се влошава, лельо Кей.

— Знам. Ще те оставя да прибереш багажа си, а аз ще отида да докарам колата — рекох аз. — Но първо да видим къде трябва да го потърсиш.

— Ще се справя сама.

Оставил я и излязох навън в свежия и студен въздух, доволна, че имам на разположение време за размисъл. Промените, настъпили с моята племенница, така ме изненадаха, че повече от всякога не знаех как да се държа е нея. С нея никога не ми беше лесно. От първия ден тя притежаваше невероятен интелект на възрастен човек и инфантилни

емоции — едно ефирно и променливо същество, придобило човешка форма, след като майка ѝ се омъжи за Армандо. Единствените ми предимства бяха възрастта и размерите. Сега Луси беше висока колкото мен и ми говореше като равна, с тих, спокоен глас. Сега нямаше да изтича в стаята си и да затръшне вратата. Сега нямаше да приключи някоя препирня, като изкреци, че ме мрази или че е доволна, че не съм ѝ майка. Представях си, че ще изпада в непредвидими настроения и ще ми налага необорими аргументи. Представях си как хладнокръвно напуска къщата ми и си заминава с моята кола.

По пътя към дома почти не разговаряхме, Луси бе очарована от времето. Светът наоколо се топеше като ледена скулптура, докато на хоризонта се задаваше нов студен фронт в застрашително сиви оттенъци. Когато навлязохме в нашия квартал, където се бях преместила след последното ѝ посещение, тя мълчаливо съзерцаваше скъпите къщи и морави, коледните украси и настланите с тухли тротоари. Един човек, облечен като ескимос, разхождаше старото си охранено куче; черен ягуар, посивял от мръсотията на пътищата, плавно премина покрай нас, разплисквайки локвите.

— Днес е неделя. Къде са децата? Или тук няма такива? — попита ме Луси с тон, който подсказваше, че и аз едва ли не съм виновна за това.

— Има малко. — Завих по моята улица.

— Няма велосипеди в дворовете, няма шейни, нито дървени къщички. Тези хора изобщо излизат ли навън?

— Това е много тих квартал.

— Затова ли си го избрала?

— Отчасти да. Тук човек се чувства доста сигурен и има надежда моята къща да се окаже добро капиталовложение.

— Личната сигурност, а?

— Да — отвърнах аз, като усещах, че ми става все по-неудобно.

Продължаваше да наблюдава големите къщи, покрай които минавахме.

— Хващам се на бас, че можеш да влезеш вътре, да затвориш вратата и да не общуваш с никого... Да не виждаш никого, освен ако не си разхожда кучето. Но ти пък нямаш куче. Колко деца дойдоха при теб за празника на Вси светии?

— Прекарах много спокойно — уклончиво отговорих аз. Истината беше, че звънецът на вратата ми бе иззвънял само веднъж. Работех в кабинета си и на видеомонитора видях четири деца, застанали на стълбищната площадка. Понечих да им кажа, че веднага ще сляза да им отворя, но чух какво си говореха.

— Тук няма жива душа — прошепна малкият водач на коледарчетата.

— Има — обади се друго дете. — Все я дават по телевизията, защото реже мъртвци и ги слага в буркани. Татко ми каза.

Вкарах колата в гаража и рекох на Луси:

— Първо ще те настаним, а следващата ми задача ще бъде да запаля огън в камината и да напълня каничката с горещ шоколад. После ще помислим какво да направим за обяд.

— Аз не пия горещ шоколад. Имаш ли кафеварка?

— Имам.

— Това е чудесно. Познаваш ли съседите си?

— Знам кои са. Ето, вземи тази чанта, а аз ще взема другата, за да мога да отворя вратата и да изключа алармената инсталация. Божичко, доста е тежка.

— Бабчето настояваше да ти донеса грейпфрути. Хубави са, но са пълни със семки. — Луси влезе вкъщи и се огледа. — Ау, мансардни прозорци. Как се нарича този архитектурен стил, освен че е богаташки?

Може би тя сама щеше да промени заядливото си настроение, ако се преструвах, че нищо не забелязвам.

— Стаята за гости е ей там отзад — рекох аз. — Бих могла да те настани и на горния етаж, но си помислих, че ще предпочтеш да бъдеш по-близо до мен.

— Тук долу е добре. Стига да съм близо до компютъра.

— Той е в кабинета ми, който сточно до твоята стая.

— Донесох си бележките за UNIX, книгите и някои други неща.

— Тя спря пред плъзгащите се врати в дневната. — Дворът ти не е толкова хубав, колкото предишния — добави Луси с тон, който подсказваше, че съм предала всичките си познати.

— Ще имам предостатъчно време да работя в градината си. Ето нещо, което очаквам с нетърпение.

Луси бавно огледа всичко наоколо и най-после погледът ѝ спря върху мен.

— Тук има камери, сензори, ограда, метална врата. Какво още? Оръдейни кули?

— Няма такива.

— Това е твоята крепост, нали, лельо Кей? Ти си се преместила тук, защото Марк е мъртъв и на света няма нищо друго освен лоши хора.

Тези думи ме завариха неподготвена, очите ми мигом се напълниха със сълзи. Отидох в стаята за гости и оставих куфара ѝ, а после проверих чистите кърпи, сапуна и пастата за зъби в банята. След това се върнах в гостната, дръпнах завесите, проверих чекмеджетата на шкафа за дрехи, подредих гардероба и регулирах отоплението, докато моята племенница седеше на ръба на леглото и не откъсваше поглед от мен. След няколко минути вече бях в състояние да я погледна в очите.

— Като си разопаковаш багажа, ще ти покажа откъде ще си избереш зимни дрехи — рекох аз.

— Никога не си гледала на него, както другите.

— Луси, по-добре е да поговорим за нещо друго. — Запалих една лампа и проверих дали телефонът е включен.

— Ти си по-добре без него — уверено заяви тя.

— Луси...

— Той не беше такъв, какъвто трябва да бъде. Нямаше да остане при теб, защото си беше такъв. И щом нещата между вас не вървяха добре, ти се променяше.

Изправих се до прозореца и вперих поглед в спящите рози, замръзнали върху градинските решетки.

— Луси, трябва да се научиш на малко доброта и такт. Не можеш да казваш направо каквото мислиш.

— Странното е, че чувам това от твоите уста. Винаги си ми казвала колко много мразиш лъжата и фалша.

— Хората имат чувства.

— Права си. Това се отнася ѝ за мен — каза тя.

— Да не би по някакъв начин да съм наранила чувствата ти?

— А ти какво си мислиш?

— Не съм сигурна, че те разбирам.

— Защото изобщо не си помислила за мен. Затова не разбиращ.

— През цялото време мисля за теб.

— Все едно да твърдиш, че си богата и да не ми даваш пукната пара. Има ли значение за мен какви са скритите ти ценности?

Не знаех какво да кажа.

— Вече не ми се обаждаш по телефона. Откакто го убиха, нито веднъж не си дошла да ме видиш. — Явно дълго бе сдържала мъката си. — Писах ти, но ти не ми отговори. А вчера ми се обади и ме извика да дойда тук, защото искаш нещо от мен.

— Не исках да стане така.

— Мама прави точно същото.

Затворих очи и опрях чело на хладното стъкло.

— Искаш прекалено много от мен, Луси. Аз не съм съвършена.

— Не очаквам да бъдеш съвършена. Но си мислех, че си по-различна.

— Просто не знам как да се защитя, когато ми правиш такива забележки.

— Не можеш да се защитиш!

Забелязах една катеричка, която подскачаше по оградата на двора ми. Птици кълвяха зрънца в тревата.

— Лельо Кей?

Обърнах се към нея и забелязах, че никога не бе изглеждала толкова отчаяна.

— Защо мъжете винаги са по-важни от мен?

— Не е така, Луси — прошепнах аз. — Кълна ти се.

За обяд племенницата ми искаше салата от риба тон и *caffé laté*, а после седнах да редактирам една статия пред камината, докато тя ровеше из гардероба и из чекмеджетата на тоалетната масичка. Стараех се да не мисля за това, че друг докосва моите дрехи, сгъва ги по друг начин, закачва ги на други закачалки. Луси великолепно умееше да ме кара да се чувствам като Тенекиения човек, който ръждяся в гората. Бях ли станала строга и сериозна възрастна жена, като онези, които ненавиждах на нейната възраст?

— Какво ще кажеш? — попита ме тя, след като излезе от спалнята ми в един и половина. Беше облякла една от грейките ми.

— Струва ми се, че изгуби прекалено много време, за да избереш само това. Но да, добре ти стои.

— Намерих и някои други свестни неща, но повечето от дрехите ти са прекалено шикозни. Всички тези адвокатски костюми в тъмносиньо и черно, сива коприна на тънки райенца, каки и кашмир, и бели блузи. Сигурно имаш двайсет бели блузи и точно толкова вратовръзки. Между другото, не бива да носиш кафяво. И нямаш почти нищо червено, а би изглеждала добре в червено е тези сини очи и сивкаво-руса коса.

— Пепеляворуса — казах аз.

— Пепелта е сива или бяла. Погледни в огъня: Носим различен номер обувки. Открих и едно черно кожено яке, което е наистина страховитно. Да не би да си карала велосипед в някой друг живот?

— От агнешка кожа е, можеш да го носиш.

— А какво ще кажеш за парфюма ти „Фенди“ и перлите? Имаш ли джинси?

— Вземай всичко. — Започнах да се смея. — О, да, сигурно имам чифт джинси някъде. Може би са в гаража.

— Искам да те заведа да пазаруваме, лельо Кей.

— Да не съм се побъркала?

— Моля ти се!

— Може би — отвърнах аз.

— Ако нямаш нищо против, бих искала да отида в твоя клуб и да се пораздвижа. В самолета съвсем се схванах.

— Ако искаш да играеш тенис, докато си тук, ще видя дали Тед ще има време да поработи с теб. Ракетите ми са ей там в гардероба, вляво. Току-що си купих нови, марка „Уилсън“. Страшно ще ти харесат.

— Не, благодаря. По-добре да използвам гиричките или да потичам. Защо ти не вземеш един урок от Тед, докато аз се пораздвижа? Можем да отидем заедно, а?

Послушно вдигнах телефонната слушалка и набрах номера на Уестуд. Тед нямаше свободна минутка до десет часа. Дадох на Луси съответните наставления и ключовете от колата си и след като тя потегли, почетох пред огъня и заспах.

Когато отворих очи, чух как въглените пращаха в камината, а зад плъзгащите се врати вятърът нежно докосваше пиринчените звънчета. Падаха едри тежки снежинки, небето приличаше на прашна черна дъска. Лампите в двора ми се бяха включили, в къщата бе толкова

тихо, че долавях тиктакането на стенния часовник. Минаваше четири часът, а Луси още не беше се върнала от клуба. Набрах номера на телефона в колата ми, но никой не отговори. Притеснено си помислих, че тя никога не е карала кола по заснежен път. А трябваше да отида и до близкия магазин, за да купя риба за вечеря. Одеве можех да се обадя в клуба и да поискам да я запишат за определен час. Казах си, че се държа глупаво. Луси беше излязла едва преди два часа. Вече не бе дете. Когато стана четири и половина, отново набрах номера на телефона в колата си. В пет се обадих в клуба, но там не можаха да я открият. Започнах да се паникьосвам.

— Сигурна ли сте, че не е на шведската стена или в женската съблекалня, дали не взема душ? — отново попитах младата жена от клуба.

— Четири пъти я търсихме, доктор Скарпета. Проверих навсякъде. Ще отида отново. Ако я открия, ще й кажа да ви позвъни веднага.

— Знаете ли дали изобщо е идvalа там? Трябва да е пристигнала към два часа.

— По дяволите, аз дойдох в четири. Не знам.

Продължих да набирам телефона в колата ми.

— Номерът, който сте набрали, не отговаря...

Исках да се обадя и на Марино, но го нямаше нито в дома му, нито в службата. В шест часа стоях в кухнята и се взирах през прозореца. Снегът се сипеше в бялата светлина на уличните лампи. Сърцето ми биеше до пръсване, обикалях от стая в стая и продължавах да набирам номера на телефона в колата си. В шест и половина вече се канех да съобщя в полицията за изчезването на Луси, когато телефонът иззвъня. Изтичах обратно в кабинета си и тъкмо посягах към слушалката, когато забелязах как познатият номер зловещо светна върху екранчето на устройството за идентифициране. След екзекуцията на Уодел онези обаждания бяха престанали. Напоследък съвсем бях забравила за тях. Защеметено замръзнах на мястото си, очаквайки да чуя как отсреща отново затварят след съобщението на телефонния секретар. Бях шокирана, когато познах гласа.

— Не бих искал да правя това, докторе...

Грабнах слушалката, прочистих гърлото си и удивено изрекох:

— Марино?

— Да — каза той. — Имам лоши новини.

---

[1] По името на мисис Малапроп — героиня от пиемата на Ричард Шеридън „Съперници“ (1775 г.) — Б.пр. ↑

IV

— Къде си? — настоятелно попитах аз, заковала поглед в телефонния номер на еcranчето.

— В „Ист Енд“ и тук вали на парцали — отговори Марино. — Става въпрос за бяла жена. На пръв поглед изглежда, че това е типично самоубийство, колата е в гаража и към ауспуха е прикрепен маркуч. Но обстоятелствата са малко странни. Мисля, че е по-добре да дойдеш.

— Откъде се обаждаш? — попитах го така рязко, че той се поколеба, преди да ми отговори. Усещах колко е учуден.

— От дома на мъртвата. Току-що пристигнах. Има и друго нещо. Задната врата беше отключена.

Чух как се отваря вратата на гаража ми.

— О, слава богу. Марино, почакай — рекох аз, изпълнена с облекчение.

Кухненската врата се затвори и се чу шумолене на хартия. Сложих длан върху микрофона на слушалката и извиках:

— Луси, ти ли се?

— Не, Дядо Коледа. Трябва да видиш как само вали навън!
Направо е страхотно!

Посегнах за хартия и молив и казах на Марино:

— Името и адреса?

— Дженифър Дейтън. „Юинг“ 217.

Името не ми беше познато. Юинг се намираше отвъд Уилямсбърг Роуд, недалеч от летището, в непознат квартал.

Луси влезе в кабинета ми, когато оставях слушалката. Лицето ѝ бе порозовяло от студа, очите ѝ искряха.

— Къде беше, за бога? — креснах аз. Усмивката ѝ се стопи.

— По задачи.

— Е, ще говорим за това по-късно. Трябва да отида на местопрестъпление.

Тя сви рамене и ми отговори със същия раздразнен тон:

— Че какво ново има в това?

— Съжалявам. От мен не зависи кога ще умре някой.

Грабнах палтото и ръкавиците си и забързах към гаража.

Запалих мотора, закопчах предпазния си колан, включих отоплението и погледнах отново адреса, за да реша в каква посока да поема. Едва тогава се сетих, че не съм натиснала копчето за отваряне на автоматичната врата. Учудващо е колко бързо едно затворено помещение може да се изпълни с пушек.

— Боже господи — яростно изрекох аз, имайки предвид собствената си разсеяност, и отворих вратата на гаража.

Да се отровиш с изгорелите газове на моторно превозно средство е лесно. Млади двойки, които се притискат на задната седалка, докато моторът работи и отоплението е включено, заспиват в прегръдките си и повече не се събуждат. Склонни към самоубийство личности превръщат колите си в газови камери и оставят проблемите си на другите. Бях пропуснala да попитам Марино дали Дженифър Дейтън е живяла сама.

Снегът вече беше натрупал няколко сантиметра, от него нощта изглеждаше светла. В квартала изобщо не се виждаха други коли, а на шосето, водещо към центъра на града, движението бе съвсем слабо. По радиото безспирно се лееше коледна музика, докато мислите шеметно се въртяха в главата ми и накрая една по една кацнаха уморено, защото изпитвах само страх. Дженифър Дейтън ми се беше обаждала по телефона и бе затваряла слушалката или някой друг използваше нейния телефон. Сега тя бе мъртва. Надлезът правеше голям завой в източната част на центъра, където железопътните линии се пресичаха и наподобяваха защити рани, а площадките за паркиране бяха повисоки от самите сгради. Майн Стрийт Стейшън изникна на фона на млечното небе, керемиденият й покрив бе побелял, а часовникът на кулата й приличаше на мътно циклопско око.

Карах много бавно по Уилямсбърг Роуд, минах покрай един пуст търговски център и точно там, където градът почти се сливаше с окръг Хенрико, открих Юинг Авеню. Къщите бяха малки, пред тях бяха паркирани пикапи и старомодни американски коли. Стигнах до номер 217, имаше полицейски коли в алеята и от двете страни на улицата. Спрях зад форда на Марино, слязох с лекарската си чанта в ръка и повървях до края на непавираната алея за коли, където се виждаше едноместният гараж, осветен като детска градина по Коледа. Бе

отворено, полицайт се бяха насьбрали около един раздрънкан бежов шевролет. Марино бе клекнал до задната врата откъм страната на шофьора и изучаваше зелен градински маркуч, свързващ ауспуха с леко отворения прозорец. Вътре колата бе пълна със сажди, в студения влажен въздух се долавяше мириз на изгорели газове.

— Моторът все още е включен — обърна се към мен Марино. — Свършил е бензинът.

Мъртвата жена бе около шейсетгодишна. Беше се захлупила на една страна зад кормилото, плътта на шията и ръцете й изглеждаше яркорозова. Около главата й светлата тапицерия бе изцапана със засъхнала кръв. От мястото, където стоях, можех да видя лицето й. Отворих лекарската си чанта и извадих термометър, за да измеря температурата вътре в гаража, след което си сложих медицински ръкавици. Помолих един млад полицай да отвори предните врати на колата.

— Тъкмо се готвехме да снемем отпечатъци — каза той.

— Ще почакам.

— Джонсън, хайде заеми се с дръжките на вратите, че да може лекарката да влезе в колата. — Той впери тъмните си латински очи в мен. — Между другото аз съм Том Лусеро. Тук нещата нещо не съвпадат. Да започнем с това, че има кръв на предната седалка.

— Има няколко възможни обяснения за това — казах аз. — Случва се и след смъртта.

Той леко присви очи.

— Налягането в белите дробове предизвиква изтиchanето на кървава течност от носа и устата — обясних му.

— О! Обикновено това не се случва, докато тялото не започне да се разлага, нали така?

— Обикновено е така.

— Доколкото знаем, жената може би е умряла преди около двайсет и четири часа, а тук е студено като в хладилника на мортата.

— Така е — отговорих. — Но ако отоплението на колата е работило и ако прибавим към това топлината на изгорелите газове, вътре в колата е било топло доста дълго време, докато е свършил бензинът.

Марино ни погледна през прозореца, замъглен от сажди.

— Отоплението май е било включено на пълна мощност.

— Също така е възможно — продължих аз, — когато е изгубила съзнание, да е паднала на една страна и да е ударила лицето си в кормилото, в седалката, в контролното табло. От носа ѝ може да е потекла кръв. Може да е прехапала езика си или да е разцепила устната си. Ще трябва първо да я огледам.

— Добре. А какво ще кажете за облеклото ѝ? — попита Лусеро.
— Не ви ли се вижда странно, че е излязла в студа и е дошла в този студен гараж, за да закачи маркуча и да влезе в студената кола само по рокля?

Светлосинята рокля стигаше до глазените ѝ, имаше дълги ръкави и бе ушита от някаква тънка синтетична материя. Беше по-логично Дженифър Дейтън да си сложи палто и да обуе обувки, преди да излезе навън в студената нощ. Но тя бе решила да сложи край на живота си и сигурно е знаела, че няма дълго да ѝ бъде студено.

Другият полицай бе приключил работата си с дръжките на вратите. Взех отново термометъра и премерих пак температурата вътре в гаража.

— Кога пристигнахте тук? — попитах Лусеро.

— Може би преди около половин час. Вътре със сигурност беше по-топло, преди да отворим вратата, но нямаше голяма разлика. Гаражът не се отоплява. Плюс това капакът на мотора беше студен. Предполагам, че бензинът е свършил и акумуляторът се е изтошил няколко часа преди да дойдем.

Вратите на колата бяха отворени и аз направих няколко снимки, преди да се приближа до шофьорската седалка и да прегледам главата на мъртвата. Съредоточих се, за да открия нещо познато, някакъв детайл, който би могъл да събуди отдавна забравен спомен. Но озарението не дойде. Не познавах Дженифър Дейтън. Не бях я виждала никога през живота си.

Изрусената ѝ коса бе тъмна в корените и стегнато навита на малки розови ролки, някои от които се бяха разместили. Беше грозно дебела, макар изящните черти на лицето ѝ да подсказваха, че навярно е била доста хубавичка някога, когато е била млада и стройна. Опипах главата и врата ѝ и не открих счупвания. Опрях опакото на дланта си на бузата ѝ и се опитах да я обърна. Беше студена и вдървена, бузата, опряна на седалката, изглеждаше бледа и имаше мехурчета от

горещината. Тялото ѝ навярно не бе местено след смъртта и кожата не избледняваше при натискане. Поне от дванайсет часа бе мъртва.

Тъкмо се готвех да се заема с ръцете ѝ, когато забелязах нещо под нокътя на десния ѝ показалец. За да я огледам по-добре, запалих джобното си фенерче, после извадих найлонов плик и щипки. Едно миниатюрно парченце с металнозелен цвят бе забито в кожата под нокътя. „От коледната украса“ — помислих си аз. Открих и няколко златисти нишки, а когато прегледах и другите ѝ нокти, се прибавиха още. Пъхнах дланите ѝ в кафяви хартиени торбички и ги стегнах в китките с ластичета, а после заобиколих колата и отидох до другата врата. Исках да погледна краката на тази жена. Те бяха напълно вкочанени, отместих ги от кормилото и ги сложих на седалката. Огледах стъпалата на късите ѝ чорапки от дебела тъмна материя и открих по тях същите нишки, които бях намерила под ноктите на ръцете ѝ. По чорапите нямаше нито кал, нито стръкчета трева, нито никаква мръсотия. В периферията на съзнанието ми светна червена лампичка.

— Намери ли нещо интересно? — попита Марино.

— Не открихте ли пантофи или обувки наблизо?

— Нищо подобно — отговори ми Лусеро. — Както вече ви казах, стори ми се необично, че в такава студена нощ е излязла от къщата само по...

— Имаме проблем — прекъснах го аз. — Чорапите ѝ са прекалено чисти.

— По дяволите! — възклика Марино.

— Трябва да я откараме — рекох аз и излязох заднишком от колата.

— Ще кажа на екипа — предложи си услугите Лусеро.

— Искам да видя вътрешността на къщата — казах на Марино.

— Добре. — Той бе свалил ръкавиците си и духаше на ръцете си.

— И аз искам да я видиш.

Докато чаках идването на полицейския екип, аз се разхождах из гаража, като внимавах къде стъпвам. Наоколо нямаше нищо особено, само обичайните градински сечива и разни дребни предмети, за които нямаше друго подходящо място за съхранение. Огледах купчини стари вестници, плетени кошници, прашни кутии от боя, ръждясала скара, която явно не бе употребявана с години. В ъгъла се виждаше небрежно

навитият маркуч, наподобяващ безглава зелена змия, от който вероятно бе отрязано парчето, прикрепено към ауспуха. Наведох се, без да го докосвам. Пластмасовият ръб изглеждаше така, сякаш маркучът не бе отрязан, а разсечен с един замах. Забелязах продълговата вдълбнатина в циментовия под наблизо. Станах на крака и огледах инструментите, закачени на стената. Имаше брадва и голям дървен чук, покрити с паяжини.

Полицейският екип пристигна с носилката.

— Намерихте ли в къщата нещо, с което е могла да отреже маркуча? — попитах аз Марино.

— Не.

Дженифър Дейтън не искаше да излезе от колата, смъртта се бореше с ръцете на живота. Приближих се да помогна. Трима души я хванахме под мишниците и през кръста, докато един от помощниците буташе краката ѝ. Щом затвориха ципа и стегнаха коланите, полицайт я отнесоха в снежната нощ, а аз тръгнах с Лусеро по алеята за коли, съжалявайки, че не съм намерила време да обуя ботуши. Влязохме в тухлената къща през задната врата, водеща към кухнята.

Изглеждаше, че тук наскоро всичко е било подновено — електроуредите бяха черни, плотовете и шкафовете — бели, по тапетите имаше пастелни ориенталски мотиви на изящен син фон. Насочвани от долитащите до нас гласове, ние с Лусеро минахме през тесния коридор с дървен под и спряхме на прага на спалнята, където Марино и един от полицайтите претърсваха чекмеджетата на тоалетната масичка. Огледах странната обстановка, говореща за личността на Дженифър Дейтън. Нейната спалня сякаш представляваше солариум, в който тя улавяше бляскавата слънчева енергия и я превръщаше в магия. Помислих за собствените си задръжки, параноята ми се развиваше скокообразно.

Стени, завеси, килим, покривки и плетени мебели — всички бяха бели. Колкото и да е странно, на измачканото легло, недалеч от двете възглавници, подпрени на горната табла, имаше кристална пирамида, сложена върху бял лист. На тоалетката и по масите се виждаха още кристали, други висяха, окочени на рамките на прозорците. Представих си как тук искрят дъги и светлината се пречупва през призматичното стъкло, когато слънчевите лъчи нахлюват в стаята.

— Странно, а? — обади се Лусеро.

— Да не би да е била нещо като медиум? — попитах аз.

— Да кажем, че си е имала свой бизнес и това е било работното ѝ място през повечето време.

Лусеро се приближи до телефонния секретар, поставен на масичка до леглото. Лампичката светеше, числото трийсет и осем блестеше в червено.

— Трийсет и осем съобщения от осем часа миналата вечер досега — добави Лусеро. — Прегледах някои. Тази дама е правила хороскопи. Хората май са се обаждали, за да разберат дали през този ден ще им върви, дали ще спечелят от лотарията, дали ще могат да платят сметките си след Коледа.

Марино вдигна капака на телефонния секретар и с помощта на джобното си ножче извади лентата, прибра я в найлонов плик и го запечата. Аз се приближих до масичката, поставена близо до леглото, за да разгледам някои неща върху нея. Имаше бележник и писалка, а до тях — чаша с никаква прозрачна течност. Наведох се, не миришеше на нищо. Помислих си, че това е вода. Наблизо се виждаха две книги с меки корици — „Парижката пъстърва“ от Пийт Декстър и „Говори Сет“ от Джейн Робъртс. В спалнята нямаше други книги.

— Искам да погледна книгите — казах на Марино.

— „Парижката пъстърва“ — замислено изрече той. — За какво ли се разказва, за риболов във Франция?

За съжаление той говореше съвсем сериозно.

— Книгите могат да ми подскажат нещо за душевното ѝ състояние преди смъртта — добавих аз.

— Няма проблеми. Ще наредя да проверят за отпечатъци и след това ще имаш книгите. И май няма да е зле да видим и онзи лист ей там — каза той и кимна към белия лист на леглото.

— Правилно — шаговито отбеляза Лусеро. — Може би е написала предсмъртното си писмо със симпатично мастило.

— Хайде — обърна се към мен Марино. — Ела да ти покажа някои неща.

Заведе ме във всекидневната, където имаше изкуствена елха, превита под тежестта на ярки украшения, омотана с лъскави гирлянди, сърмени нишки и жичките на лампичките. Близо до основата ѝ имаше кутии с бонбони, соли за вана, стъклен буркан с нещо, което приличаше на ароматизиран чай, и керамичен еднорог с лъскави сини

очи и позлатен рог. Пухкавият килим в златисто на пода ми подсказваше откъде идваха нишките, полепнали по чорапите на Дженифър Дейтън.

Марино извади от джоба си малко електрическо фенерче и клекна.

— Ела да видиш — каза ми той.

Приближих се и се наведох до него, лъчът на фенерчето освети тънките златисти нишки, набити в дебелия килим в основата на елхата.

— Когато дойдох тук, пъrvата ми работа беше да видя дали има подаръци под елхата — рече Marino и изгаси фенерчето. — Явно ги е отворила рано. Опаковките и картичките са били изхвърлени направо в камината, Пълна е с пепел, има и парчета станиол, който не е изгорял. Дамата от отсрецната къща казва, че снощи, точно преди да се стъмни, е видяла да излиза пушек от комина.

— Тази съседка ли е повикала полицията?

— Да.

— Защо?

— Това още не ми е ясно. Ще трябва да поговоря с нея.

— Опитай се да разбереш и нещо за здравословното състояние на мъртвата, дали е имала психични проблеми и тъй нататък. Бих искала да знам името на лекаря ѝ.

— След няколко минути ще отида отсреца. Можеш да дойдеш е мен и сама да я попиташи.

Помислих си за Луси, която ме чакаше вкъщи, и продължих да оглеждам наоколо. Върху килима в средата на стаята имаше малък квадратен отпечатък.

— И аз го забелязах — каза Marino. — Сякаш някой е донесъл стол тук, сигурно го е взел от трапезарията. Там около масата има четири стола. Krakata им са с квадратна форма.

— Има и едно друго нещо, за което може би ще помислиш — изказах мислите си на глас. — Да провериш добре телефонния ѝ секретар. Виж дали е бил включен на запис. Така ще разберем още нещо за нея.

— Добра идея.

Излязохме от всекидневната и минахме през малката трапезария, в която имаше дъбова маса и четири стола с прости облегалки.

Плетеното килимче на дървения под изглеждаше ново или поне рядко бе стъпвано върху него.

— Вероятно най-много време е прекарвала в тази стая — каза Марино, когато прекосихме коридора и влязохме в нещо като кабинет.

Стаята бе претъпкана с всички дребни принадлежности, необходими за поддържането на един малък бизнес. Имаше и факс, който аз веднага огледах. Беше изключен. Оглеждах се наоколо и все повече се удивлявах. Персонален компютър, пощенски апарат, различни формуляри и пликове заемаха цялата маса и бюрото. Библиотечният шкаф бе пълен с енциклопедии, книги за парapsихологията и астрологията, за зодиакалните знаци, за източните и западните религии. Забелязах няколко различни превода на Библията, дузина счетоводни книги с изписани на гърба дати.

Наблизо имаше нещо като абонаментни формуляри и аз взех един. Срещу триста долара на година човек можеше да звъни по веднъж на ден и Дженифър Дейтън щеше да отдели до три минути на всеки, за да му направи хороскоп, „основаващ се на лични данни, включително и на разположението на планетите в момента на раждането“. Срещу още двеста долара годишно тя предлагаше и „седмичен гадател“. След като платеше таксата, абонатът получаваше карта с личен код, която бе валидна само в случай че плаща редовно.

— Какви боклуци — каза Марино.

— Предполагам, че е живяла сама.

— Засега така изглежда. Сама жена, която се занимава с такъв бизнес... прекрасен начин да привлече вниманието на някои.

— Марино, имаш ли представа колко телефонни линии има тук?

— Не. Защо?

Разказах му за онези странини обаждания, а той ме гледаше втренчено. Мускулчетата на долната му челюст започнаха да потрепват.

— Трябва да знам дали факсът и телефонът ѝ са на една и съща линия — заключих аз.

— Боже господи!

— Ако е така и ако факсът ѝ е бил включен онази нощ, когато набирах телефонния номер, изписан на екрана на устройството за идентифициране — продължих аз, — това ще ми обясни защо чух онези звуци.

— По дяволите! — възклика той и измъкна портативното радио от джоба си. — Защо, дявол да го вземе, не ми каза по-рано?

— Не исках да говоря за това в присъствието на другите.

Той приближи радиотелефона до устните си.

— Седем-десет. — После се обърна към мен: — Ако си се притеснявала за тези обаждания, защо не ми каза преди седмици?

— Не се притеснявах чак толкова много.

— Седем-десет — обади се гласът на диспечера.

— Десет — пет осем-двойсет-едно.

Диспечерът изпрати съобщение на 821 — кодът на инспектора.

— Искам да ми набереш един номер — каза Марино, когато се свърза с инспектора. — Подръка ли ти е личният радиотелефон?

— Десет — четири.

Марино му даде номера на Дженифър Дейтън и включи факса. Моментално се чу поредица от иззвънения, пиукания и други протестни звуци.

— Това дава ли отговор на твоя въпрос? — попита ме той.

— Дава отговор на един въпрос, но той не е най-важният.

Съседката, която се беше обадила в полицията, се казваше Майра Клеъри. Придружих Марино до малката ѝ къща, на моравата, пред която имаше яркоосветен Дядо Коледа от пластмаса, а по чешмите святкаха лампички. Марино натисна зъвнеца, почти веднага входната врата се отвори и мисис Клеъри ни покани вътре, без да ни попита кои сме. Хрумна ми, че сигурно е наблюдавала през прозореца как се приближаваме.

Въведе ни в малка всекидневна, където съпругът ѝ се бе сгущил до електрическата печка, загърнал с одеялце клоощавите си крака, а празният му поглед бе вперен в сапунистващия се сdezодорираща пяна мъж на телевизионния еcran. Жалките следи на изминалите години се забелязваха навсякъде. Тапицерията на мебелите беше разнищена и мръсна там, където човешка плът многократно бе влизала в контакт с нея. Дървото изглеждаше матово под восьчните пластове, снимките по стените жълтееха зад прашни стъклa. Мазната миризма на милиони манджи, сготвени в кухнята и изядени пред телевизора, изпълваше въздуха.

Марино започна да обяснява защо сме дошли, а през това време мисис Клеъри нервно се суетеше наоколо; прибра няколко вестника от канапето, намали звука на телевизора и занесе няколко мръсни чинии в кухнята. Съпругът ѝ не пое риска да надникне от своя затворен свят, главата му само се тресеше на тънката като стебло шия. Това се нарича Паркинсонова болест — когато машинката започне да се тресе, преди да изгори, сякаш осъзнава какво я чака и протестира по единствения възможен начин.

— Не, няма нужда — каза Marino, когато мисис Клеъри ни предложи нещо за ядене и пиене. — Седнете и се опитайте да се отпуснете. Знам, че сте прекарали тежък ден.

— Те казаха, че била в колата и дишала изгорелите газове. О, божичко! — възклика тя. — Видях колко е запущен прозорецът, сякаш гаражът се беше запалил. Веднага разбрах, че е станало най-лошото.

— Кои са тези те? — попита Marino.

— Полицайтe. Обадих се и зачаках да видя дали ще дойдат. Щом пристигнаха, отидох право там, за да разбера дали всичко е наред с Джени.

Мисис Клеъри не можеше да седи спокойно в креслото си с високо облегало, намиращо се точно срещу канапето, на което се бяхме настанили. Посивели кичури се бяха измъкнали от кока ѝ, лицето ѝ беше сбръкано като изсъхнала ябълка, а очите ѝ святкаха от любопитство и страх.

— Знам, че вече сте говорили с полицайтe — каза Marino, като премести пепелника по-близо до себе си. — Но бих искал отново да ни разкажете всичко с най-големи подробности, като започнете с това кога за последен път сте видели Дженифър Дейтън.

— Видях я онзи ден...

— Кой ден? — прекъсна я Marino.

— В петък. Спомням си, че иззвъння телефонът, аз отидох в кухнята да се обадя и я видях през прозореца. Тъкмо завиваше с колата си по алеята към гаража.

— Винаги ли прибираще колата си в гаража?

— Винаги.

— А какво ще кажете за вчера? — настоятелно попита Marino.

— Вчера видяхте ли нея или колата ѝ?

— Не. Но излязох да взема пощата. Беше късно, така става по това време на годината. Мине три, мине четири часът, а пощата я няма. Май наближаваше пет и половина, когато се сетих да проверя отново пощенската кутия. Стъмняваше се и аз забелязах, че от комина на Джени излиза дим.

— Сигурна ли сте в това? — попита Марио.

— О, да — кимна тя. — Спомням си, че си помислих: „В такава нощ е добре да запалиш огън.“ Но у нас винаги Джими се занимаваше с огъня. Не ми показваше как го прави, нали разбирате. Когато го биваше за някои неща. Тъй че се отказах от огъня и се задоволих с електрическото отопление.

Джими Клеъри бе вперил поглед в нея. Питах се дали разбираше какво говори тя.

— Обичам да готвя — продължи мисис Клеъри. — По това време на годината повече пека сладкиши. Правя кейкове и ги давам на съседите. Вчера исках да занеса един на Джени, но предпочетох първо да ѝ се обадя по телефона. Трудно е да разбереш дали някой се е приbral вкъщи, особено когато държи колата си в гаража. Оставям кейка пред вратата и някое куче го намирисва. Тъй че набрах номера ѝ и ми отговори онази машина. През целия ден ѝ звънях, но тя все не отговаряше и да ви кажа право, беше ми малко притеснено.

— Защо? — попитах аз. — Тя имаше ли проблеми със здравето? Знаехте ли нещо за това?

— Лош холестерол. Над двеста, така ми каза веднъж. Плюс високо кръвно налягане, било по наследство, така ми казваше.

В къщата на Дженифър Дейтън не бях забелязала никакви лекарства.

— Знаете ли при кой лекар е ходила? — попитах аз.

— Не мога да си спомня. Но Джени вярваше в природното лечение. Казваше ми, че когато не ѝ е добре, медитира.

— Изглежда, вие двете сте били доста близки — обади се Марио.

Мисис Клеъри подръпваше полата си, ръцете ѝ шаваха като немирни деца.

— По цял ден съм си вкъщи, холя само до магазина. — Погледна към съпруга си, който се бе вторачил в телевизора. — От време на

време отивах да я видя, нали разбирате, просто по съседски, да ѝ занеса нещо за ядене, което сама съм направила.

— Тя беше ли общителна? — попита Марино. — Имала е много посетители?

— Е, нали разбирате, тя работеше там. Мисля, че повечето си работа вършеше по телефона. Но понякога виждах да влизат хора в къщата ѝ.

— Познавате ли някого от тях?

— Не доколкото си спомням.

— Да сте забелязали дали някой я е посещавал снощи? — попита Марино.

— Нищо не съм забелязала.

— Ами какво стана, когато излязохте да вземете пощата си и видяхте, че от комина излиза пушек? Не ви ли се стори, че тя има гости?

— Не видях кола. По нищо не личеше да е имала посетители.

Джими Клеъри се бе унесъл в сън с отворена уста.

— Казахте ни, че е работила вкъщи. Имате ли някаква представа с какво точно се е занимавала?

Очите на мисис Клеъри се разшириха и се впериха в мен. Тя се наведе напред и тихо каза:

— Знам какво приказваха хората.

— И какво приказваха? — попитах аз.

Тя стисна устни и поклати глава.

— Мисис Клеъри — рече Марино, — всяка ваша дума може да ни е от полза. Знам, че искате да ни помогнете.

— На две преки оттук има методистка църква. Можете да я видите. Кулата ѝ е осветена нощем, от три-четири години е така, откакто я построиха.

— Видях я, когато идвах насам — отвърна Марино. — Какво общо има тя...

— Е, Джени дойде да живее тук май в началото на септември — прекъсна го тя. — Никога не можах да го проумея. Светлината на кулата. Забелязва се, когато се прибирам у дома. Разбира се... — Тя мълкна, лицето ѝ изглеждаше разочаровано. — Може би това няма да се повтори повече.

— Кое? — попита Марино.

— Изгасва и отново светва. Най-страниното нещо, което някога съм виждала. Сега свети, след миг поглеждаш през прозореца и там е тъмно, все едно че църквата я няма. После отново поглеждаш навън и кулата си свети, както винаги. Наблюдавала съм я. Свети една минута, после две минути е тъмно, отново светва за три минути. Понякога свети цял час. Няма правило за тази работа.

— Какво общо има това с Дженифър Дейтън? — попитах аз.

— Спомням си, че това стана скоро след като тя се настани тук, малко преди Джими да получи удара. Нощта бе хладна и той се готвеше да накладе огъня. Аз бях в кухнята, миех чинии, а през прозореца се виждаше кулата, осветена, както винаги. И тогава той влезе да си вземе нещо за пиене, а аз му казах: „Нали знаеш какво пише в Библията за опияняване на духа, но не с вино?“ А той ми вика: „Аз не пия вино. Аз пия бърбън. В Библията няма и дума за бърбъна.“ И точно в този момент, когато той стоеше там, кулата изгасна. Сякаш църквата изчезна. А аз му рекох: „Ето ти тебе. Това е Божията дума. Това е Неговото мнение за теб и за твоя бърбън.“ Той се разсмя така, все едно че ме смяташе за луда, но повече не пийна и капка. Всяка нощ стоеше пред прозореца до кухненската мивка и наблюдаваше. Църковната кула светне за минутка, после изгасне. Оставих Джими да си мисли, че това е Божа работа. Каквото и да е, само да стои по-далеч от бутилката. Такива неща никога не са ставали с църквата, преди мис Дейтън да се премести отсреща.

— А напоследък кулата пак ли светваше и изгасваше? — попитах аз.

— И снощи ставаше така. Сега не знам. Да ви кажа право, не съм поглеждала.

— Значи вие твърдите, че тя е оказвала някакво въздействие върху светлините на църковната кула? — кратко попита Марино.

— Твърдя, че повечето хора от тази улица мислят така за нея. От известно време.

— Какво мислят?

— Че е вещица — отговори мисис Клеъри.

Съпругът ѝ беше започнал да хърка, издаваше някакви грозни задавени звуци, които тя сякаш не чуваше.

— Май излиза, че състоянието на съпруга ви е започнало да се влошава около времето, когато мисис Дейтън се е пренесла тук, когато

църковната кула е започнала така странно да светва и угасва.

Тя се стресна.

— Ами така е. Той получи удара в края на септември.

— А мислили ли сте някога, че и тук може да има някаква връзка? Че може би Дженифър Дейтън по някакъв начин е свързана с това, така както смятате, че тя има нещо общо със светлините на църковната кула?

— Джими не я харесваше. — Мисис Клеъри говореше все побързо.

— Искате да кажете, че двамата не са се разбирали — обади се Марино.

— Веднага щом се настани отсреща, тя взе да идва у нас и да го моли да ѝ поправя някои неща в къщата, мъжка работа. Спомням си веднъж звънеца ѝ започна ужасно да бръмчи и тя се появи на входната врата, беше уплашена, че щяла да стане „електрически пожар“. Джими отиде у тях. Май веднъж и машината ѝ за миене на чинии направи наводнение по онова време. Джими винаги беше много сръчен.

Тя погледна крадешком към хъркация си съпруг.

— Все още не сте ми обяснили защо той не се е разбирал с нея — напомни ѝ Марино.

— Той казваше, че не обича да ходи там — отвърна тя. — Не му харесвала къщата ѝ с всички тези кристали вътре. И телефонът звънял през цялото време. Но направо се разтрепери от страх, когато му обяснила, че можела да предсказва съдбите на хората и за него щяла да го прави бесплатно, ако идвал да поправя разни неща из къщата ѝ. А той ѝ отвърнал, спомням си думите му, сякаш беше вчера: „Не, благодаря ви, мис Дейтън. Моето бъдеще е в ръцете на Майра, предварително е планирала всяка минута.“

— Чудя се дали не се сещате за някой, който да е имал такива големи проблеми с Дженифър Дейтън, че да ѝ е желал злато, да е искал да я нарани по някакъв начин — каза Марино.

— Смятате ли, че някой я е убил?

— На този етап все още не знаем много неща. Трябва да проверим всички възможности.

Тя скръсти ръце под увисналите си гърди.

— Ами емоционалното ѝ състояние? — попитах аз. — Не ви ли изглеждаше потисната? Смятате ли, че е имала някакви неразрешими проблеми, особено напоследък?

— Не я познавах чак толкова добре — отвърна мисис Клеъри, като избягваше погледа ми.

— Да знаете дали е ходила по лекари?

— Нищо не знам.

— Ами най-близките ѝ роднини? Имаше ли роднини?

— Нямам представа.

— Ами какво ще кажете за телефона ѝ? — попитах тогава аз. — Вдигаше ли слушалката, когато си беше вкъщи, или оставяше тази работа на машината?

— Доколкото ми е известно, когато си беше вкъщи, сама отговаряше на телефона.

— Значи, ето защо сте се разтревожили за нея днес, когато сте ѝ звънили и никой не е вдигал слушалката — каза Марино.

— Точно така си беше.

Твърде късно Майра Клеъри разбра какво е казала.

— Това е интересно — отбеляза Марино.

Червенина пролази по шията ѝ, а ръцете замряха в скута.

— А днес как разбрахте, че си е вкъщи? — попита Марино.

Тя не отговори. Съпругът ѝ шумно изхърка и се закашля, очите му внезапно се отвориха.

— Май така предположих. Защото не я видях да излиза. С колата си... — Гласът ѝ постепенно замря.

— А може би по-рано през деня сте отишли дотам? — предположи Марино, сякаш се стараеше да ѝ помогне. — Искали сте да ѝ занесете кейка или просто да ѝ кажете „здрасти“? И сте смятали, че колата ѝ е прибрана в гаража?

Тя избърса сълзите си.

— Цяла сутрин пекох сладкиши в кухнята и въобще не я видях да излиза за пощата си или да заминава с колата си. Тъй че по-късно сутринта излязох и отидох до тях да звънна на звънеца. Тя не отговори. Надникнах в гаража.

— Искате да кажете, че сте видели опущените прозорци и не сте се сетили, че нещо не е наред? — попита Марино.

— Не знаех какво означава това, какво да правя. — Гласът ѝ изтъня и стана писклив. — Боже, боже, да бях повикала някого тогава! Тя сигурно още е била...

— Не знам дали тогава е била все още жива, дали би могла да бъде — прекъсна я Марино. Погледна ме многозначително.

— Когато надникнахте в гаража, чухте ли да работи моторът на колата? — попитах аз.

Тя поклати глава и се изсекна.

Марино се изправи и прибра бележника в джоба си. Изглеждаше мрачен, сякаш безхарактерността и неискреността на мисис Клеъри дълбоко го бяха разочаровали. Вече познавах всичките му изражения.

— Трябваше да се обадя по-рано. — Майре Клеъри се обрна към мен с треперещ глас.

Не ѝ отговорих нищо. Марино се взираше в килима.

— Не ми е добре. Трябва да легна малко.

Марино извади визитна картичка от портфейла си и ѝ я подаде.

— Ако се сетите за нещо друго, което смятате, че трябва да ми кажете, обадете се.

— Да, господине — със слаб глас изрече тя. — Обещавам ви, че ще го сторя.

— Тази вечер ще оправяш ли пощата си? — попита ме Марино, след като входната врата се затвори след нас.

— Утре сутринта — отговорих аз, като ровех в джоба на палтото си за ключовете.

— Какво мислиш?

— Мисля, че необичайните ѝ занимания са я излагали на голем риск да се сблъска с някой негодник. Също така мисля, че явно усамотеният ѝ начин на живот, както го описа мисис Клеъри, и фактът, че рано е отворила коледните подаръци, ясно подсказват самоубийство. Но чистите ѝ чорапи са огромен проблем.

— Права си — каза Марино.

Къщата на Дженифър Дейтън бе осветена, един камион с вериги на колелата бе паркиран на алеята. Снегът заглушаваше гласовете на работещите мъже, а всички коли по улицата изглеждаха бели и заоблени.

Проследих погледа на Марино, който съзерцаваше покрива на къщата на мис Дейтън. Малко по-нататък на фона на перленосивото

небе се открояваше силуетът на църквата, странната ѝ кула наподобяваше шапка на магьосник. Вдълбнатините във фасадата ѝ приличаха на печални празни очи. Изведенъж светлините ѝ блеснаха. Те изличиха тъмните петна и обагриха стените в кафяво-жълто, аркадата бе като нежно, но неусмихващо се лице, което плуваше в нощта.

Погледнах към кухненския прозорец на семейство Клеъри точно когато пердетата помръднаха.

— Господи, аз се махам — каза Марино и забърза по улицата.

— Искаш ли да съобщя на Нийл за колата ѝ? — извиках след него.

— Да — отговори ми той. — Добре ще направиши.

Когато си пристигнах, моята къща бе осветена, а вътре се носеха апетитни ухания. В камината пламтеше огън, а на масичката пред нея бяха поставени прибори за двама. Хвърлих лекарската си чанта на канапето и започнах да се оглеждам и ослушвам. Откъм кабинета ми в другия край на коридора се чуваше леко и бързо пощракване.

— Луси? — извиках аз, докато свалях ръкавиците си и събликах палтото.

— Тук съм. — Продължаваха да се чуват същите звуци.

— Какво си сготвила?

— Вечерята.

Запътих се към кабинета си, където открих моята племенница — седеше зад бюрото ми, вперила напрегнат поглед в екрана на компютъра. Погледнах го и се слисах. Тя беше в UNIX. По някакъв начин бе успяла да се свърже с градския компютър.

— Как го направи? — попитах. — Не съм ти казала нито команда за набиране, нито кодовата дума, нито нищо.

— Не е необходимо. Открих файла, в който пише каква е главната команда. Освен това тук има програми с името ти и кодовата дума, шифровани така, че да можеш да се досетиш. Това е добре, но е рисковано. Името, което използваш, е Марли, а кодовата ти дума е мозък.

— Ти си опасна. — Дръпнах един стол да седна.

— Кой е Марли? — Тя продължаваше да натиска клавишите.

— В медицинското училище трябваше да седим на определени места. С Марли Скейтс седяхме на един чин две години. Работи като неврохирург някъде.

— Била ли си влюбена в него?

— Не сме си определяли среци.

— А той влюбен ли беше в теб?

— Прекалено много въпроси задаваш, Луси. Не може просто така да питаш каквото ти хрумне.

— Мога. Не е задължително да ми отговарят.

— Обидно е.

— Лельо Кей, мисля, че открих по какъв начин някой е успял да влезе в твоята директория. Нали си спомняш, че ти казах за потребители на информация с основни права, които биха могли да дойдат заедно със софтуера?

— Да.

— Има един, наименован `demo`, с основни права е, но няма кодова дума. Предполагам, че някой е използвал точно това и ще ти покажа как по всяка вероятност е станало. — Докато говорехме, пръстите й направо летяха по клавишите. — В момента влизам в менюто на управлението на системата. Търсим определен потребител. В случая основен. Сега ще натиснем `g` и `bam!` Ето го. — Посочи с пръст екрана. — На шестнайсети декември в пет часа и шест минути следобед някой се е вмъкнал с помощта на устройство, наречено `tty14`. Този човек има основни права и ще приемем, че именно той е влязъл в твоята директория. Не знам какво е видял там. Но двайсет минути покъсно, в пет и двайсет и шест минути, се е опитал да изпрати съобщението: „Не мога да го намеря“, на `tty07` и неволно е създал нов файл. Изключил се е в пет и трийсет и две минути, като всичко е траяло двайсет и шест минути. И, изглежда, нищо не е било напечатано. Погледнах списъка на готовите файлове. Нищо особено не привлече вниманието ми.

— Нека да сме сигурни, че съм те разбрала правилно. Някой се е опитал да изпрати съобщение от `tty14` на `tty07` — казах аз.

— Да. Аз проверих. И двете устройства са терминали.

— Как бихме могли да установим в чий офис се намират тези терминали? — попитах.

— Много ще съм учудена, ако тук някъде няма списък. Но все още не съм го открила. Ако всичко друго пропадне, можеш да проследиш линиите, водещи към терминалите. И ако се интересуваш от личното ми мнение, не смяtam, че твоята компютърна специалистка

е замесена в това. Първо, тя знае името ти и кодовата дума и няма защо да влиза с demo. Освен това, тъй като минито сигурно е в нейния офис, тя също така сигурно използва терминала на системата.

— Така е.

— Наименованието на твоя терминал е ttyb.

— Добре.

— Друг начин да разбереш кой е направил това е да се промъкнеш в нечий офис, когато няма никой, но компютърът е включен. Всичко, което трябва да направиш, е да влечеш в UNIX и да напишеш: „Кой съм аз?“, системата ще ти отговори.

Тя отмести стола си и стана.

— Надявам се, че си гладна. Имаме пилешки гърди и студена салата с ориз, кашу, чушлета, сусамово масло. Купих и хляб. Скарата ти работи ли?

— Минава единайсет и навън вали сняг.

— Не съм Ти предлагала да ядем навън. Просто бих искала да направя пилето на скара.

— Къде си се научила да готовиш?

Отивахме към кухнята.

— Не от мама. Защо според теб бях такова малко прасе? Защото ядях боклуците, които тя купуваше. Снаксове, сода, пици с вкус на мукава. Заради мама клетките ми са затъстели и от това ще страдам цял живот. Никога няма да й прости.

— Трябва да поговорим за това, което стана днес следобед, Луси. Ако се беше прибрала още малко по-късно, полицията щеше да те търси.

— Час и половина се раздвижвах, а после взех душ.

— Нямаше те четири часа и половина.

— Трябваше да купя продукти, имах и някои други задачи.

— Защо телефонът в колата ми не отговаряше?

— Помислих си, че някой иска да говори с теб. Освен това никога не съм използвала такъв телефон. Вече не съм на дванайсет години, лельо Кей.

— Знам това. Но ти не живееш тук и тук не си карала кола. Притесних се.

— Съжалявам — отвърна тя.

Ядохме на светлината на огъня, седнали на пода до масичката. Бях угасила лампите. Пламъците трепкаха, сенките танцуваха, сякаш празнуваха един вълшебен миг в нашия живот.

— Какво искаш за Коледа? — попитах аз и посегнах към чашата с вино.

— Уроци по стрелба — отговори ми Луси.

V

Луси остана да работи до късно с компютъра и когато се събудих рано сутринта в понеделник, в къщата бе тихо. Дръпнах пердетата в спалнята, пухкавите снежинки кръжаха в зимната градина, осветени от все още неугасените лампи. Снегът беше дълбок, в околността нищо не помръдваше. Изпих набързо едно кафе, прегледах вестниците, облякох се и вече бях стигнала до вратата, когато реших да се върна. Независимо че Луси вече не беше на дванайсет години, не можех да тръгна, без да проверя какво прави.

Промъкнах се тихо в спалнята ѝ и я намерих да спи, обърната на една страна сред омотаните чаршафи, пухкавото одеяло наполовина бе паднало на пода. Трогна ме това, че бе облякла моя пижама, която сигурно беше намерила в някое от чекмеджетата. Никога друго човешко същество не бе пожелало да спи с нещо мое. Оправих завивките, внимавайки да не я събудя.

Пътуването към центъра на града бе ужасно и завидях на онези, чиито офиси бяха затворени поради снега. Всички ние, които не бяхме ощастливени с неочеквана ваканция, бавно пълзяхме по пътя, подхлъзвахме се при най-лекото натискане на спирачките и се взирахме напрегнато през предните стъклца на колите си, които чистачките не успяваха да изчистят. Питах се как ли ще обясня на Маргарет, че според моята малолетна племенница компютърната ни система е несигурна. Кой бе надничал в моята директория и защо Дженифър Дейтън бе набирала моя номер и после беше затваряла телефона?

Когато влязох в мортата, вече беше осем и половина. Учудено спрях посред коридора. Пред стоманената врата на хладилника се виждаше носилка на колелца, върху която лежеше труп, завит в чаршаф. Погледнах етикетчето, вързано на крака — на него бе изписано името на Дженифър Дейтън. Огледах се. В канцеларията и в рентгеновата лаборатория нямаше никой. Отворих вратата към аутопсионната зала и видях Сюзън, облечена в операционна престилка,

да набира нечий номер по телефона. Тя бързо остави слушалката и ме поздрави притеснено с „добро утро“.

— Радвам се, че си успяла да дойдеш навреме — казах, като разкопчавах палтото си и любопитно я поглеждах.

— Бен ме докара — отговори тя, имайки предвид моя помощник Бен Стивънс, който притежаваше джип. — Засега сме само трима.

— А Фийлдинг?

— Преди няколко минути се обади и се оплака, че не можел да излезе от алеята за коли. Казах му, че засега имаме само един случай, но ако се появят още, Бен ще отиде да го вземе.

— Не знаеш ли, че нашият случай е „паркиран“ в коридора?

Цялата пламна.

— Тъкмо я карах към рентгеновата лаборатория, когато телефонът иззвъня. Съжалявам.

— С тегленето и меренето свърши ли?

— Не.

— Хайде да се заемем първо с това.

Тя забърза към аутопсионната зала, преди да успея да кажа още нещо. Секретарките и научните работници, които се трудеха в лабораториите на горния етаж, често влизаха и излизаха от сградата, като минаваха през моргата, защото така по-лесно се стигаше до паркинга. Работниците, които се занимаваха с поддръжката на сградата, също влизаха и излизаха непрекъснато. Оставянето на труп посред коридора бе много грозна постъпка и можеше да се окаже от решаващо значение за съдебния процес, ако съдът решеше да подложи на проверка показанията.

Сюзън се върна, бутайки пред себе си носилката, и ние се захванахме за работа, като се задушавахме от миризмата на разлагашата се плът. Донесох ръкавици и една найлонова престилка, подгответих различните формуляри. Сюзън мълчеше и изглеждаше напрегната. Когато посегна да превключи компютъризираната везна на пода, забелязах, че ръцете й треперят. Може би сутрин ѝ се гадеше.

— Всичко наред ли е? — попитах аз.

— Просто съм малко уморена.

— Сигурна ли си?

— Съвсем. Тя тежи точно деветдесет.

Облякох зелената престилка и двете закарахме трупа в рентгеновата лаборатория от другата страна на коридора. Преместихме го от носилката на масата. Отмахнах чаршафа и пъхнах под врата ѝ дървено трупче, за да не се отпуска главата ѝ. Шията ѝ беше чиста, нямаше нито следи от саждите, нито изгаряния, защото брадичката ѝ е била притисната плътно към гърдите, докато е била в колата е включения мотор. Не се виждаха никакви наранявания — нито синини, нито счупени нокти. Носът ѝ не беше счупен. Не беше прехапала нито езика, нито устните си.

Разглеждах предната част на тялото през лупа. Събрах няколко почти невидими бели нишчици, които вероятно бяха от чаршафа или от завивките ѝ в къщи, и открих други, прилични на онези от стъпалата на чорапите ѝ. Не носеше бижута и под роклята беше гола. Спомних си за смачканите чаршафи на леглото ѝ, за възглавниците, подредени на таблата, за чашата с вода на масата. Преди да умре, тя бе навила косата си на ролки, беше се съблякла по някое време и навярно бе чела книга в леглото.

Сюзън излезе от стаичката и се облегна на стената, като подпра кръста си с ръце.

— Какво се знае за тази жена? — попита тя. — Била ли е омъжена?

— Както изглежда, живяла е сама.

— Работила ли е?

— Занимавала се е с малък бизнес в дома си. — Нещо привлече погледа ми.

— Какъв бизнес?

— Вероятно е предсказвала бъдещето.

Перцето беше много малко и почерняло от саждите, бе залепнало за роклята ѝ близо до дясното ѝ бедро. Посегнах за найлонова торбичка, като в същото време се питах дали съм забелязала някакви пера из къщата ѝ. Може би възглавниците на леглото ѝ бяха пълни с пера.

— Открихте ли някакви доказателства, че се е занимавала с окултизъм?

— Някои от нейните съседи, изглежда, смятат, че е вещица — отговорих аз.

— И на какво се основават тези твърдения?

— Близо до къщата ѝ има църква. Светлините на кулата ѝ започнали да гаснат преди няколко месеца, когато тя се преселила в квартала.

— Ти се шегуваш.

— Когато си тръгвах, аз самата ги видях. Църковната кула беше тъмна, а после изведнъж светна.

— Странно.

— Така ми се стори и на мен.

— Може да се включват и изключват.

— Малко вероятно е. С осветление, което се включва и изключва по цяла нощ, не се пести електричество. Ако е вярно, че това трае по цяла нощ. Аз го видях да става само веднъж.

Сюзън мълчеше.

— Може да има повреда в електрическата мрежа. Продължих да работя. Помислих си, че би трябвало да позвъня в църквата. Навсякъде не бяха забелязали, че имат такъв проблем.

— В къщата ѝ открихте ли нещо странно?

— Кристали. Някои особени книги.

Тишина.

После Сюзън заяви:

— Трябаше да ми кажеш за това по-рано.

— Моля? — Вдигнах очи към нея. Тя неспокойно се взираше в трупа.

Изглеждаше бледа.

— Сигурна ли си, че си добре? — попитах аз.

— Не обичам такива неща.

— Какви неща?

— Все едно че някой има СПИН или нещо такова. Аз трябва да знам предварително. Особено сега.

— Малко е вероятно жената да е била болна от СПИН или...

— Трябаше да ми кажеш. Аз я докоснах.

— Сюзън...

— В нашето училище навремето имаше едно момиче, което беше вешница.

Прекъснах работата си. Тялото ѝ изглеждаше като вдървено, е ръце притискаше корема си.

— Тя се казваше Дорийн. Ходеше на магьосническото събиране и през последната година направи магия на сестра ми Джуди. Две седмици преди да получи дипломата си, Джуди загина при автомобилна катастрофа.

Бях направо слизана.

— Да знаеш, че всичко, свързано с окултизма, ме плаши! Като оня кравешки език, набучен с игли, който ченгетата донесоха преди два месеца. Беше завит с един лист, на който имаше списък с имена на мъртвци. Някой го беше оставил на един гроб.

— Това беше шега — кратко ѝ напомних аз. — Езикът бе купен от месарницата, а имената нямаха смисъл, бяха преписани от надгробните площи.

— Не е хубаво човек да си има работа със сатанизма, независимо дали е на шега или не. — Гласът ѝ трепереше. — За мен Злото съществува така, както съществува и Бог.

Сюзън беше дъщеря на свещеник и отдавна се бе отказала от религията. Никога не бях я чувала да споменава за Сатаната или за Бога, освен ако не ругаеше. Не знаех, че е суеверна, нито че е плашлива. Всеки миг щеше да заплаче.

— Виж какво — тихо казах аз, — и без това днес хората ми ги няма, иди горе да дежуриш на телефоните, а аз сама ще се справя тук.

Очите ѝ се напълниха със сълзи и аз веднага отидох при нея.

— Всичко е наред. — Прегърнах я и я изведох от лабораторията.

— Хайде, хайде — казах нежно, когато тя се облегна на мен и се разплака. — Искаш ли Бен да те закара у вас?

Сюзън кимна и прошепна:

— Съжалявам, съжалявам.

— Имаш нужда от малко почивка.

Настаних я на един стол в офиса на мортата и посегнах към телефона.

Дженифър Дейтън не бе погълната нито въглероден двуокис, нито сажди, защото когато са я сложили в колата ѝ, тя вече не е дишала. Ставаше въпрос за явно убийство и през целия следобед нетърпеливо оставях съобщения на Марино да ми се обади. Няколко пъти се опитах да се свържа със Сюзън, но телефонът ѝ даваше „свободно“.

— Много се притеснявам — казах на Бен Стивънс. — Сюзън не отговаря на телефона. Докато пътувахте към тях, не ти ли спомена, че ще ходи някъде?

— Каза ми, че ще си легне.

Той седеше зад бюрото си и преглеждаше компютърни разпечатки. От радиото звучеше рокендрол, а той пиеше минерална вода с мириз на мандарина. Стивънс беше млад, умен и по момчешки симпатичен. Работеше много и много свиреше по баровете или поне така казваха. Бях напълно сигурна, че работата му като мой помощник е само една стъпка по пътя му към нещо по-добро.

— Може би е изключила телефона си, за да поспи — каза той и включи калкулатора си.

— Може би си прав.

Той започна да прави равносметка на бюджетните ни неволи.

Късно следобед, когато навън вече започваше да се смрачава, Стивънс ми позвъни.

— Сюзън се обади. Каза, че утре няма да дойде. Търси ви и някой си Джон Дейтън. Твърди, че е брат на Дженифър Дейтън.

Стивънс ми прехвърли разговора.

— Ало? Казаха ми, че вие сте аутопсирали сестра ми — неясно изломоти мъжки глас. — Уф, Дженифър Дейтън е моя сестра.

— Името ви, моля?

— Джон Дейтън. Живея в Кълъмбия, Южна Каролина. Вдигнах очи към Марино, който се появи на вратата, и с жест го поканих да седне.

— Казаха ми, че е прикачила един маркуч към колата си и се е самоубила.

— Кой ви каза? — попитах аз. — Не можете ли да говорите повисоко, моля?

Той се поколеба.

— Не си спомням името, трябваше да си го запиша, но бях прекалено шокиран.

По нищо не му личеше, че е шокиран. Гласът му беше много приглушен, едва го чувах.

— Много съжалявам, мистър Дейтън — казах аз. — Но трябва писмено да поискате разрешение за получаване на информация за

смъртта ѝ. Освен писмената ви молба, ще ми трябва и някакво доказателство, че вие сте най-близкият ѝ роднина.

Той не отговори.

— Ало? — извиках аз. — Ало?

Връзката се прекъсна.

— Това е странно — казах на Марино. — Чувал ли си за някой си Джон Дейтън, който твърди, че бил брат на Дженифър Дейтън?

— С него ли говори? По дяволите! Ние се опитвахме да го намерим.

— Той каза, че някой вече му е съобщил за смъртта ѝ.

— Разбра ли откъде се обажда?

— От Кълъмбия, Южна Каролина, вероятно. Затвори телефона.

Марино не изглеждаше особено заинтересуван.

— Идвам от кабинета на Вандър — каза той, имайки предвид Нийлс Вандър, нашия главен дактилоскоп. — Той прегледа колата на Дженифър Дейтън, както и книгите, намерени до леглото ѝ, и листчето със стихотворението, пъхнато в една от тях. Но още не е стигнал до белия лист, който лежеше на леглото ѝ.

— Някакъв резултат дотук?

— Откри няколко. Ще ги вкара в компютъра, ако се наложи. Навсякога повечето от отпечатъците са нейни. Ето. — Той постави на бюрото ми малка книжна торбичка. — Приятна работа.

— Струва ми се, че незабавно ще поискаш да минат през компютъра — казах аз мрачно.

Лицето му помръкна. Той разтърка слепоочията си.

— Дженифър Дейтън определено не с извършила самоубийство — съобщих му аз. — Въглеродният окис е по-малко от седем процента. Няма сажди в дихателните ѝ пътища. Ярко-розовият цвят на кожата се дължи на студа, а не на отравяне с въглероден окис.

— Господи! — каза той.

Порових се в книжката на бюрото си и му подадох графично изображение на тялото, после извадих от един плик снимки на шията на Дженифър Дейтън.

— Както можеш да видиш — продължих аз, — няма никакви външни наранявания.

— Ами какво ще кажеш за кръвта върху предната седалка?

— Увеличено налягане в белите дробове след смъртта. Започнала е да се разлага. Не открих нито ожулвания, нито контузии, нито наранявания на пръстите. Но ето тук — посочих му снимката на шията й по време на аутопсията — има двустранни кръвоизливи с неправилна форма. Също така се вижда и фрактура в дясната част на подезичната кост. Смъртта се дължи на асфиксия, причинена от налягане върху шията...

— Предполагаш, че е била удушена? — със силен глас ме прекъсна Марино.

Показах му друга снимка.

— Има и лицеви кръвоизливчета. Тези факти говорят за удушване, така е. Това е убийство и аз предлагам вестниците да научат за него колкото може по-късно.

— Знаеш ли, това ми дойде много — каза той, вперил в мен зачервените си очи. — В този момент на бюрото ми лежат сведенията за осем неразкрити убийства. И за Еди Хйт нямаме още нищо, а бащата на момчето ми звъни почти всеки ден. Да не говорим за това, че в Мозби направо се води нарковойна. Ама че шибана Коледа! Много ми дойде.

— И на Дженифър Дейтън ѝ е дошло много, Марино.

— Продължавай. Какво друго откри?

— Наистина е имала високо кръвно налягане, както ни каза съседката ѝ мисис Клеъри.

— Ъхъ. — Той извърна поглед. — По какво се разбира?

— Вляво има хипертрофия или удебеляване на лявата стена на сърцето.

— И това се дължи на високото кръвно налягане?

— В известно отношение.

— Нещо друго?

— Нищо важно.

— Ами съдържанието на стомаха? — попита Марино.

— Месо, малко зеленчуци, наполовина смлени.

— Алкохол или наркотици?

— Няма алкохол. За другото резултатите не са дошли.

— Следи от изнасилване?

— Никакви наранявания или други доказателства за сексуално насилие. Взех проби за семенна течност, ще мине още малко време,

докато разберем резултата. Но никога не е сигурно.

Лицето на Марино изглеждаше непроницаемо.

— Какво си намислил? — попитах го най-накрая.

— Ами мисля си как всичко това е било режисирано. Някой доста се е потрудил, за да ни убеди, че се е задушила с изгорели газове. Но се оказва, че жената е била мъртва, преди да влезе в колата си. Мисля си, че не е искал да ѝ види сметката в къщата. Нали се сещаш, стисва я за гърлото прекалено силно и тя умира. Тъй че той вероятно не е знаел за заболяванията ѝ и така се е случило.

Поклатих глава.

— Високото ѝ кръвно налягане няма нищо общо е това.

— Тогава ми обясни как е умряла.

— Да кажем, че нападателят не е левак, лявата си ръка е опрял отпред на шията ѝ, а с дясната е извил лявата ѝ китка към дясната. — Демонстрирах му как е станало. — Така налягането върху тила ѝ е било много голямо и е предизвикало счупване на подезичната кост. То е причинило затваряне на горните дихателни пътища и напрежение в сънните артерии. Трябва да е получила хипоксия. Понякога налягането върху врата предизвиква брадикардия, забавяне на пулса, и жертвата получава аритмия.

— Може ли въз основа на данните от аутопсията да се твърди, че нападателят я е стиснал здраво за гърлото и накрая я е удушил неволно? С други думи, че е искал да я надвие, но е бил прекалено силен?

— При наличните данни не бих могла да твърдя това.

— Но е възможно.

— В рамките на възможното е.

— Хайде, докторке! — възбудено възклика Марино. — Слез за миг от свидетелската скамейка, а? Освен нас двамата, тук има ли други хора?

Сами бяхме. Но се чувствах неспокойна. Повечето хора от моя екип днес не бяха дошли на работа, а Сюзън се беше държала странно. Дженифър Дейтън, тази стъвсем непозната за мен жена, се бе опитвала да ми се обади по телефона, след това е била убита и един мъж, който твърдеше, че ѝ е брат, току-що бе прекъснал телефонния ни разговор. Да не говорим, че настроението на Марино бе отвратително. Когато не успях да се овладея, у мен избиваше професионалистката.

— Виж какво — рекох, — много е вероятно да я е стиснал за гърлото, за да я надвие, да е прекалил и без да иска, да я е удушил. Всъщност дори ще си позволя да предположа, че според него тя просто е изгубила съзнание, че не е знаел, че е мъртва, когато я е сложил в колата.

— Значи си имаме работа с някакъв тъп негодник.

— На твоето място не бих правила такива заключения. Но ако утре сутринта той стане и прочете във вестниците, че Дженифър Дейтън е била убита, това може да се окаже най-голямата изненада в живота му. Ще се пита къде е събркал. Ето защо предлагам да държим пресата настрана от тази работа.

— За мен няма проблеми. Между другото това, че не си познавала Дженифър Дейтън, не означава, че тя не е знаела за теб.

Изчаках го да ми обясни.

— Размислих. Ти се появяваш по телевизията, за теб пише във вестниците. Може би е усещала, че някой ѝ желае злато, не е знаела какво да прави и накрая се е обърнала към теб за помощ. Когато ѝ е отговарял телефонният секретар, тя е била прекалено уплашена, за да остави съобщение.

— Това е много потискаща мисъл.

— Почти всичко в тази дупка е потискащо.

Марино стана.

— Направи ми една услуга — помолих го аз. — Огледай къщата ѝ. И ми кажи, ако намериш възглавници, пълни с пера, или бърсалки за прах с пера или въобще някакви пера.

— Защо?

— Открих едно малко перце, залепнало на роклята ѝ.

— Добре. Ще ти се обадя. Тръгваш ли?

Чух как вратите на асансьора се отвориха и затвориха.

— Това да не би да е Стивънс? — попитах.

— Да.

— Имам още малко работа, преди да си тръгна.

След като Марино се качи в асансьора, аз отидох до един прозорец в дъното на коридора, откъдето се виждаше паркингът отзад. Исках да бъда сигурна, че джипа на Бен Стивънс го няма. Не беше там и зърнах Марино да излиза от сградата и да върви през поутъпкания

сняг в светлината на уличните лампи. Стигна до колата си и спря, за да изтръска снега от обувките си, подобно на котка, която е стъпила във вода. После се настани зад кормилото. Пази боже някой да му попречи да дишава свежия въздух или да наруши Бронята на неговата Светая светих. Питах се дали имаше никакви планове за Коледа и се ужасих, че не съм се сетила да го поканя на вечеря. Това щеше да бъде първата ми Коледа след развода им с Дорис.

Тръгнах назад по коридора и пътном надничах във всяка стая, за да проверя компютърните терминали. За нещастие нито един не беше включен. Само Фийлдинг имаше номер и той не беше нито tty07, нито tty14. Отчаяна, отключих стаята на Маргарет и запалих лампата.

Както се очакваше, вътре сякаш се бе вихрила буря — разхвърлени книжа по бюрото, разбъркани книги в библиотечния шкаф, други, паднали на пода. Купчини компютърни разпечатки се виеха като хармоники, неразгадаеми бележки и телефонни номера се виждаха по стените. Микрокомпютърът бръмчеше като никакво електронно насекомо. Седнах на нейния стол пред терминала на системата, отворих чекмеджето вдясно от мен и започнах бързо да преглеждам етикетчетата на папките, но не открих нищо полезно. Огледах се наоколо и забелязах дебел сноп кабели, които бяха прикрепени към стената зад компютъра и изчезваха някъде в тавана. Всеки кабел имаше наименование.

И tty07, и tty14 бяха директно свързани с компютъра. Първо изключих tty07 и тръгнах от терминал на терминал, за да видя кой не работи. Терминалът в кабинета на Бен Стивънс не работеше, но тръгна, щом включих кабела. После се заех да проследя tty14 и бях объркана, когато видях, че изключването на кабелите не дава резултат. Терминалите по бюрата на хората от моя екип продължаваха да работят. Тогава се сетих за Сюзън. Нейният кабинет беше нания етаж в моргата.

Отключих вратата и щом пристъпих вътре, веднага забелязах две подробности. Нямаше никакви лични вещи от рода на снимки и разни дреболии, а на полицата за книги над бюрото й имаше няколко наръчници за UNIX, SQL и World Perfect. Смътно си спомних, че миналата пролет Сюзън се бе записала за няколко компютърни курса. Натиснах едно копче, за да включа нейния монитор и се учудих, че системата реагира. Нейният терминал все още бе включен, значи не

можеше да е ttyl4. И тогава се досетих за нещо толкова явно, че щях да се разсмеха, ако не бях ужасена.

Върнах се на горния етаж и спрях на вратата на собствения си кабинет, гледах го така, сякаш тук работеше някой, когото изобщо не познавах. Централната част на бюрото ми бе затрупана с лабораторни доклади, списъци, коректурите на учебника по съдебна медицина, който редактирах, а и масичката е микроскопа ми не изглеждаше по-добре. До стената имаше три високи шкафа за папки, а срещу тях — едно канапе, поставено на достатъчно разстояние от библиотечния шкаф, за да може човек да го заобиколи и да си вземе книга от ниските рафтове. Точно зад стола ми имаше дъбов бюфет, който бях намерила преди години в склада. Чекмеджетата му се заключваха, тъй че това бе идеално хранилище за джобния ми бележник и папките със случаите, които изискваха особена прецизност. Ключа държах под телефона и отново се сетих за миналия четвъртък, когато Сюзън бе счупила бурканите с формалина, докато аз правех аутопсия на Еди Хийт.

Не знаех какъв е номерът на моя терминал, защото това никога не бе имало значение. Седнах зад бюрото си и се опитах да включа компютъра, но нямаше резултат. С изключването на ttyl4 аз също се бях изключила.

— По дяволите! — прошепнах, а кръвта застина в жилите ми. — По дяволите!

Не бях изпращала никакви съобщения до терминала на моя административен секретар. Не аз бях набрала думите: „Не мога да го намеря.“ Всъщност, когато онзи файл случайно е бил създаден в четвъртък следобед, аз бях в мортата. Но Сюзън не беше там. Бях й дала ключовете си и й бях казала да легне на канапето в кабинета ми, докато се съвземе след разливането на формалина. Възможно ли беше не само да е влязла в моята дирекция, но и да е прегледала папките и книжата на бюрото ми? Беше ли се опитала да изпрати съобщение на Бен Стивънс, след като не е намерила онова, от което двамата се интересували?

Един от лаборантите от горния етаж изведнъж се появи на вратата и ме стресна.

— Здрави — промърмори той, ровейки в купчината книжа, които държеше. Измъкна един доста голям доклад, приближи се и ми го подаде. — Готов се да го оставя в пощенската ви кутия — каза. —

Но тъй като сте тук, ви го давам лично. Приключих с изследванията на лепливото вещество, което сте взели от китките на Еди Хийт.

— Състав? — попитах аз, като преглеждах първата страница на доклада.

— Точно така. Боя, хоросан, дърво, цимент, азбест, стъкло. Такива остатъци обикновено намираме при случаите на кражба с взлом, често те са по дрехите на заподозрения, по ръкавите, джобовете, обувките и тъй нататък.

— А дрехите на Еди Хийт?

— Същите остатъци имаше и по дрехите му.

— Ами боите? Кажете ми нещо за тях.

— Открих парченца боя от пет различни разновидности. Три от тях са били на пластове, което означава, че нещо е било боядисвано и пребоядисвано няколко пъти.

— С тези бои жилища ли са боядисвани или коли? — попитах аз.

— Само едната е за кола, акрилно лаково покритие, типично за колите на Дженеръл Мотърс.

Помислих си, че тази боя може да е от колата, с която е бил отвлечен Еди Хийт. Много вероятно бе и да е отвсякъде другаде.

— Цвят? — попитах аз.

— Син.

— На пластове ли е?

— Не.

— А какво ще ми кажете за остатъците, намерени на паважа около трупа? Помолих Марино да вземе проби оттам и той ми обеща да го направи.

— Пясък, кал, парченца от паважа, както и разнообразните остатъци, които човек може да открие около една кофа за боклук. Стъкло, хартия, пепел, цветен прашец, ръжда, растителни остатъци.

— Тук съставът е различен, не е като на пробите, взети от лепливото вещество по китките, нали така?

— Да. Струва ми се, че лейкопластът е бил използван на някое място, където има строителни материали и птици, и след това е бил махнат.

— Птици ли?

— На трета страница на доклада — каза той. — Открих множество частички от птичи пера.

Когато се прибрах у дома, Луси изглеждаше доста неспокойна и раздразнителна. Явно не бе успяла да си намери подходящо занимание през деня и затова се бе заела с подреждането на кабинета ми. Лазерният ми принтер бе преместен, а също така модемът и всичките ми компютърни наръчници.

— Защо си направила това? — попитах я аз.

Тя седеше на стола ми с гръб към мен и ми отговори, без да се обърне и без да свали пръстите си от клавишите.

— Така е по-разумно.

— Луси, не може просто така да влезеш в нечий кабинет и да разместиш всичко. Как щеше да се чувстваш, ако аз бях направила същото у вас?

— За да разместиш моите неща, трябва да има причини. Всичко е разумно обмислено. — Престана да натиска клавишите и се обърна към мен, както си седеше на въртящия се стол. — Виж, сега можеш да достигнеш принтера, без да ставаш. Книгите ти са ей тук, съвсем наблизо, и модемът не ти се пречка. Не би трябвало да слагаш книги, чашки с кафе и други неща върху него.

— Целия ден ли прекара тук? — попитах аз.

— Че къде другаде да отида? Ти си взела колата. Излязох да се поразходя из околността. Опитвала ли си се някога да тичаш по сняг?

Издърпах един стол, отворих чантата си и извадих хартиената торбичка, която ми беше дал Марино.

— Казваш, че ти трябва кола.

— Чувствам се като затворник.

— Къде би искала да отидеш?

— В твоя клуб. Не знам къде другаде. Просто ми харесва там. Какво има в тази торбичка?

— Книги и едно стихотворение, което ми даде Марино.

— Той откога се занимава с литература? — Луси стана и се протегна. — Ще направя билков чай. Искаш ли?

— Едно кафе, моля те.

— Не с хубаво да пиеш кафе — каза тя и излезе от стаята.

— По дяволите! — промърморих ядосано, тъй като при изваждането на книгите от торбичката по ръцете и дрехите ми се посипа червен флуоресцентен прах.

Нийлс Вандър бе свършил обичайната си работа, а аз съвсем бях забравила за новата му играчка. Преди няколко месеца той си беше намерил нов осветител и бе захвърлил лазера на боклука. „Лума-Лайт“ с нейната „триста и петдесет ватова дъгова лампа със сгъстени метални изпарения“, както с любов я описваше Вандър при всяка възможност, обагряше всякакви невидими косъмчета и нишки в пламтящооранжево. Петна от семенна течност и остатъчни следи от наркотични вещества блесваха като протуберанси, а най-хубавото беше, че лампата изваждаше на показ пръстови отпечатъци, които в миналото бе немислимно да бъдат открити.

Вандър бе поработил добре върху книгите на Дженифър Дейтън. Те са били поставени в стъкления резервоар и подложени на въздействието на парите на „Сюпър Глу“ — циано-акрилния естер, реагиращ на съставките на човешката пот. А после Вандър бе покрил лъскавите корици на книгите с флуоресцентния прах, с който сега и аз бях посипана цялата. Най-накрая бе сложил книгите под критичното око на „Лума-Лайт“ и бе обагрил страниците им с нинхидрин. Надявах се, че за усилията си е получил онова, което му се полагаше. На мен ми се налагаше да отида в банята и да почистя всичко с мокър парцал.

Прегледах „Парижката пъстьрва“, но не открих нищо особено. Разказваше се за жестоко убийство на чернокожо момиче и ако това имаше някаква връзка с историята на Дженифър Дейтън, аз не я открих. „Говори Сет“ беше страшен разказ за предполагаемо същество от друг свят, предаващо съобщения чрез автора. Никак не бях учудена, че мис Дейтън, с нейната склонност да се занимава с отвъдното, е чела подобни книги. Най-интересно ми се видя стихотворението.

Беше напечатано на бял лист хартия, изцапан с пурпурния нинхидрин и поставен в найлонова торбичка.

*Целувките на Джени
стоплиха медното пени,
вързано на шията ѝ
с памучен конец.
Появяващето ветрец
и той го намери в ранната пролет
на прашния път до полянката*

и така ѝ го даде.

*Мълчаливо, без време да губи,
с този „спомен“ той я люби.*

*Полянката е вече кафява
и обрасла с къпини.*

*Него го няма и най-подир
студеното пени на Джени
спи на дълбокото
в горския вир.*

Нямаше дата, нито бе отбелязано името на автора. Листът бе сгъван многократно на четири и смачкан. Станах и отидох във всекидневната, където Луси бе сервирала кафето и чая на масата и разпалваше огъня.

— Не си ли гладна? — попита ме тя.

— Истината е, че съм гладна — отвърнах, докато отново четях стихотворението и се питах какво ли означава. Тази „Джени“ Дженифър Дейтън ли беше? — Какво ти се яде?

— Ако искаш вярвай, яде ми се бифтек. Но само, ако е хубав и кравите не са били хранени с химикали — каза Луси. — Възможно ли е ти да вземеш служебна кола, за да мога да използвам твоята през тази седмица?

— Обикновено не докарвам служебната кола тук, освен ако не съм дежурна.

— Снощи не беше дежурна и пак отиде на местопрестъплението. Ти винаги си дежурна, лельо Кей.

— Добре — рекох аз. — Хайде да направим следното. Ще отидем да изядем най-хубавия бифтек в града. А след това ще минем през службата да взема колата. Така ти ще можеш да караш моята. Все още по пътищата има лед. Ще ми обещаеш да внимаваш.

— Никога не съм ходила в службата ти.

— Ако искаш, ще ти я покажа.

— В никакъв случай. Не и нощем.

— Мъртвите не могат да те наранят.

— Могат, могат — каза Луси. — Татко ме нарани, когато умря.

Остави ме на мама да ме отгледа.

— Хайде да си облечем палтата.

— Защо винаги, когато спомена нещо за нашето нефункциониращо семейство, ти сменяш темата?

Тръгнах към спалнята, за да си взема палтото.

— Искаш ли да ти дам черното си кожено яке?

— Виждаш ли? Отново го правиш! — кресна тя.

Спорихме през целия път до ресторант „При Рут“ и когато паркирах колата, вече имах главоболие и бях отвратена от себе си. Луси ме беше принудила да повиша тон, а единственият друг човек, който често успяваше да направи това, бе моята майка.

— Защо си такъв инат? — прошепнах в ухoto й, когато ни настаниха на една свободна маса.

Мигновено се появи келнер и попита какво ще искаем за пие.

— „Дюърс“ и сода — казах аз.

— Лимонада с капка джин — обади се Луси. — Не бива да пиеш и да караш кола.

— Ще изпия само едно. Но ти си права. По-добре да не пия. Отново ме критикуваш. Как искаш да имаш приятели, когато говориш с хората по този начин?

— Не очаквам да имам приятели — отговори тя и извърна поглед. — Другите очакват от мен да имам приятели. Може би не искам да имам приятели, защото повечето хора ми се виждат досадни.

Изпитах отчаяние.

— Мисля, че ти повече от всеки друг искаш да имаш приятели, Луси.

— Сигурна съм, че мислиш така. И сигурно мислиш, че след две-три години ще трябва да се омъжа.

— Нищо подобно. Всъщност аз искрено се надявам това да не стане.

— Днес се рових из компютъра ти и открих един файл, наименован „плът“. Защо имаш такъв файл? — попита племенницата ми.

— Защото се занимавам с един много труден случай.

— Малкото момче на име Еди Хийт? Видях файла. Бил е намерен гол, подпрян на кофа за смет. Някой е изрязал парчета от кожата му.

— Луси, не бива да четеш описанията на случаите — казах аз и в този миг чух сигнала на моя пейджер. Откачих го от колана на полата си и погледнах номера. — Извини ме за момент — казах и станах от масата точно когато пристигнаха питиетата ни.

Открих един телефонен автомат. Минаваше осем часът.

— Трябва да говоря с теб — рече Нийлс Вандър, който все още беше в службата. — Може би ще трябва да дойдеш тук и да ми донесеш картичките с пръстовите отпечатъци на Рони Уодел.

— Защо?

— Появи се безprecedентен проблем. Ще извикам и Марино.

— Добре. Кажи му да ме чака в мортата след половин час.

Когато се върнах на масата, Луси позна по лицето ми, че се готвя да проваля още една вечер.

— Съжалявам — казах.

— Къде отиваме?

— В службата, а после в Крайбрежната сграда. — Извадих портмонето си.

— Каква е тази Крайбрежна сграда?

— Неотдавна там се преместиха серологията и дактилоскопичните лаборатории. И Марино ще дойде — рекох аз. — Отдавна не си го виждала.

— Нищожества като него не се променят, от тях не може да излезе нищо по-добро с времето.

— Луси, не е вярно. Марино не е нищожество.

— Беше такъв, когато го видях миналия път.

— И ти не се държа много любезно с него тогава.

— Не съм го наричала „глупав хлапак“.

— Наричаше го по друг начин, доколкото си спомням, и непрекъснато поправяше граматическите му грешки.

Половин час по-късно оставих Луси в офиса на мортата и се качих на горния етаж. Отключих едно чекмедже на бюфета, извадих папката на Уодел и едва се бях качила в асансьора, когато иззвънтя звънецът на задната врата. Марино носеше джинси и тъмносиньо спортно яке с качулка, оплешивящото му теме бе покрито с бейзболна шапка.

— Вие двамата се познавате, нали? — казах. — Луси ми е дошла на гости за Коледа и ми помага да решава един компютърен проблем —

обясних му, когато излязохме навън в студения нощен въздух.

Крайбрежната сграда се намираше от другата страна на улицата срещу паркинга зад моргата и бе диагонално разположена на Мейн Стрийт Стейшън, където временно се бяха преместили канцеларията на Министерството на здравеопазването. Часовникът върху кулата на Мейн Стрийт Стейшън плуваше над нас като пълна луна, а червените светлинки на високите сгради предупредително намигваха на нисколетящите самолети. Някъде в тъмнината един влак с грохот премина по релсите си, докато земята тътнеше и скърцаше подобно на кораб в открито море.

Марино вървеше пред нас, огънчето на цигарата му припламваше на интервали. Той не искаше Луси да е с нас и тя го усещаше. Когато стигнахме до Крайбрежната сграда, откъдето по време на Гражданската война са били товарени припаси за войската, натиснах звънеца на входната врата. Почти веднага се появи Вандър и ни отвори.

Той не поздрави Marino, нито попита коя е Луси. Ако дори същество от друга планета придружаваше човек, на когото имаше доверие, той не би задавал въпроси, нито би очаквал да го представят. Последвахме го по стълбите до втория етаж, където старите коридори и канцеларията бяха преобоядисани в различни нюанси на металносивото и обзаведени наново с бюра и шкафове за книги с инкрустации от черешово дърво и тапицирани столове.

— Върху какво работиш до толкова късно? — попитах, когато влязохме в стаята, където се помещаваше Автоматизираната система за идентифициране на пръстови отпечатъци, известна като АДС^[1].

— Върху случая „Дженифър Дейтън“ — отговори той.

— Тогава защо ти са картичките е пръстовите отпечатъци на Уодел?

— Искам да съм сигурен, че миналата седмица си аутопсирала именно Уодел — рязко ми отговори Вандър.

— За какво говориш, дявол да го вземе? — объркано извика Marino.

— Сега ще ви покажа.

Вандър седна пред входящия терминал, който чрез модем бе свързан с компютъра на Щатската полиция, съхраняващ банка с повече

от шест милиона пръстови отпечатъци. Натисна няколко клавиша, за да включи лазерния принтер.

— Идеалните отпечатъци са малко и не се срещат често, но тук имаме един. — Вандър продължи да натиска клавишите и на екрана се появи яркобял пръстов отпечатък. — Десен показалец, спираловиден отпечатък. — Посочи ни водовъртежа от линии зад стъклото. — Дяволски добър е и е взет от къщата на Дженифър Дейтън.

— От кое място в къщата ѝ? — попитах аз.

— От стол в трапезарията. Отначало си помислих, че има някаква грешка. Но явно не е така. — Вандър продължаваше да се взира в екрана. След малко продължи да набира. — Отпечатъкът е на Рони Джо Уодел.

— Невъзможно е. — Бях направо шокирана.

— Естествено е да си помислиш така — разсейно изрече Вандър.

— Откри ли нещо в къщата на Дженифър Дейтън, което би могло да ни подскаже, че тя и Уодел са се познавали? — попитах аз Марино и отворих папката, посветена на случая „Уодел“.

— Ако имаш пръстовите отпечатъци на Уодел, взети в мортата — каза ми Вандър, — ще ги сравним с тези от АДС.

Извадих два кафяви плика и се учудих, че не са дебели и тежки. Усетих как лицето ми пламва, когато ги отворих един след друг и вътре открих само онова, което бях очаквала — снимките. Плика с десетте картички с пръстовите отпечатъци на Уодел го нямаше. Когато вдигнах очи, всички се бяха вторачили в мен.

— Нищо не разбирам — казах, усещайки върху себе си смутения поглед на Луси.

— Нямаш пръстовите му отпечатъци? — недоверчиво попита Марино.

Отново проверих папката.

— Тук ги няма.

— Обикновено Сюзън взема отпечатъците, нали така? — каза той.

— Да. Винаги. Трябваше да направи два комплекта — един за затвора и един за нас. Може да ги е дала на Фийлдинг и той да е забравил да ми ги донесе.

Извадих бележника си и посегнах към телефона. Фийлдинг си беше у дома и не знаеше нищо за картичките с пръстовите отпечатъци.

— Не, не съм забелязал да му взема отпечатъци, но аз не забелязвам половината от онова, което става около мен — каза той. — Просто предположих, че е дала картичките на теб.

Набирах телефонния номер на Сюзън и междувременно се опитвах да си спомня дали съм я виждала да вади картичките, или да притиска пръстите на Уодел върху мастиленния тампон.

— Да си забелязал Сюзън да взема пръстови отпечатъци на Уодел? — попита Марино, докато телефонът на Сюзън продължаваше да дава „свободно“.

— Докато аз бях там, нямаше такова нещо. Щях да ѝ предложа помощта си, ако се беше заела е това.

— Не отговаря — рекох аз и оставих слушалката.

— Уодел беше кремиран — каза Вандър.

— Да — отвърнах аз. Всички замълчахме.

После Марино малко рязко се обърна към Луси:

— Имаш ли нещо против? Трябва да поговорим насаме.

— Можеш да седнеш в моя кабинет — рече ѝ Вандър. — Надолу по коридора последният вдясно.

Когато тя излезе, Марино започна:

— Предполага се, че Уодел е прекарал в затвора десет години и няма начин отпечатъкът, намерен в къщата на Дженифър Дейтън, да е бил оставен преди десет години. Тя се е преместила в къщата на Саутсайд преди няколко месеца, а мебелировката на трапезарията изглежда съвсем нова. Плюс това върху килима във всекидневната ѝ има следи, които подсказват, че един стол от трапезарията е бил пренесен там, и то може би във вечерта на убийството. Ето защо най-напред поисках да проверят столовете.

— Това е неосъществимо — обади се Вандър. — В този момент ние не сме в състояние да докажем, че човекът, който е бил екзекутиран миналата седмица, е Рони Джо Уодел.

— Може би има някакво друго обяснение на това по какъв начин отпечатъкът на Уодел е попаднал върху един стол в къщата на Дженифър Дейтън — казах аз. — Например в затвора има дърводелска работилница, където се изработват мебели.

— Малко е вероятно, дявол го взел — рече Марино. — Осъдените на смърт не се занимават с дърводелство. И дори да го

правеха, повечето граждани няма как да се сдобият с изработени в затвора мебели.

— Въпреки това — обади се Вандър — би било много интересно, ако успеете да разберете откъде е купила мебелите за трапезарията си.

— Не се притеснявай, Това е задача от първостепенна важност.

— Цялата документация около арестуването на Уодел, включително и пръстовите му отпечатъци, би трябвало да се намират във ФБР — добави Вандър. — Ще взема копие, ще открия и фотографията на палеца от случая „Робин Найсмит“. Къде другаде е бил арестуван Уодел?

— Никъде — каза Марино. — Само съдебните власти в Ричмънд биха могли да имат негово досие.

— И вие сте идентифицирали единствено отпечатъка, взет от стола в трапезарията й, така ли? — обърнах се аз към Вандър.

— Разбира се, някои от откритите отпечатъци са свързани с Дженифър Дейтън — каза той. — Специално по книгите, намерени до леглото й, и върху сгънатия лист със стихотворението. Както може да се очаква, има и някои частични отпечатъци по колата й, вероятно оставени от някой, дето е натоварил продукти в багажника й или е напълнил резервоара й с бензин. Засега това е всичко.

— А с Еди Хийт нямахте ли късмет? — попитах аз.

— Нямаше много материал за изследване. Хартиената торбичка, консервната кутия, шоколадчето. Проверих с „Лума-Лайт“ обувките и дрехите му. Нищо.

— По-късно той ни изведе през задната врата, където в заключените фризери се съхраняваща кръв, взета от толкова затворници, че биха могли да населят един малък град. Трябваше да бъде изпратена в Щатския кръвен резерв. Отпред беше паркирана колата на Дженифър Дейтън, която имаше още по-покъртителен вид, сякаш след смъртта на стопанката си съвсем се бе разнебитила. Металът отстрани бе смачкан — там, където се бяха удряли вратите на други коли. На места имаше ръждиви петна и драскотини, а боята на покрива й се лющеше. Луси спря и надникна през изцапания със сажди прозорец.

— Ей, не пипай нищо — каза й Марино.

Тя го изгледа косо, без да продума, и всички излязохме навън.

Луси се качи на колата ми и потегли за вкъщи, без да изчака нито Марино, нито мен. Когато ние влязохме, тя вече се намираше в кабинета ми и вратата беше затворена.

— Все още е олицетворение на самата любезност — рече Марино.

— И ти самият тази вечер си далеч от съвършенството — отвърнах, като отместих малкия параван пред камината и сложих още няколко цепеници.

— Тя нали ще си затваря устата сега?

— Да — отговорих уморено. — Разбира се.

— Е, аз знам, че й вярваш, защото си й леля. Но не мисля, че беше добра идея да я оставиш да чуе всичко това.

— Аз наистина имам доверие на Луси. Тя означава много за мен. И ти означаваш много за мен. Надявам се двамата да станете приятели. Барът е отворен. Или предпочиташ да напълни кафеника?

— Кафето ще ми дойде добре.

Той седна до камината и извади от джоба си войнишки нож. Докато правех кафето, Марино подрязваше ноктите си и хвърляше парченцата в огъня. Отново позвъних на Сюзън, но никой не ми отговори.

— Мисля, че Сюзън не му е взела отпечатъците — каза ми Марино, когато сложих подноса с кафето на масичката пред камината.

— Докато ти беше в кухнята, аз поразмислих. Знам, че докато бях там, тя не го направи, а стоях почти през цялото време. Значи ако отпечатъците не са взети веднага след докарването на трупа, не се надявай на нищо.

— Не бяха взети тогава — отговорих аз, усещайки, че все повече се притеснявам. — Затворническите надзиратели си тръгнаха доста бързо. Положението беше много объркващо. Стана късно и всички бяхме уморени. Сюзън сигурно е забравила, а аз бях прекалено заета, за да забележа това.

— Надяваш се, че е забравила.

Посегнах да взема кафето си.

— Доколкото мога да съдя по думите ти, е нея нещо не е било наред. Аз не бих й се доверил напълно — рече Марино.

В този момент и аз не изпитвах особено доверие.

— Трябва да говорим с Бентън — каза той.

— Ти видя Уодел на аутопсионната маса, Марино. Ти видя как го екзекутираха. Не мога да повярвам, че не си го разпознал.

— Не е възможно да се каже точно. Можеш да сравниш негови снимки със снимки, направени в моргата, и пак да не си сигурна. Не бях го виждал, откакто го пипнаха, а това беше преди десет години. Онзи тип, когото сложиха на електрическия стол, беше с четирийсет килограма по-тежък. Брадата, мустасите и главата му бяха обръснати. Е, наистина имаше прилика. Но сега не бих могъл да се закълна, че това беше той.

Спомних си как предишната вечер бях посрещнала Луси на летището. Тя беше моята племенница. Бях я виждала за последен път само преди една година и въпреки това едва я познах. Прекалено добре знаех, че не може да се разчита на визуалната памет.

— Ако някой е разменил местата на двама затворници — казах аз — и ако Уодел е на свобода, а някой друг е бил екзекутиран, моля те, кажи ми защо.

Марино сложи още една лъжичка захар в кафето си.

— Кажи ми какъв е мотивът, за бога, Марино. Какъв би могъл да бъде?

Той вдигна очи.

— Не знам защо.

В този миг вратата на кабинета ми се отвори и се появи Луси. Тя седна от другата страна на камината срещу Марино, който сега бе с гръб към огъня, опрял лакти на коленете си.

— Какво можеш да ми кажеш за АДС? — попита ме тя така, сякаш Марино изобщо го нямаше в стаята.

— Какво би искала да знаеш? — казах аз.

— Езика. Дали работят с мейнфрейм.

— Не съм запозната с техническите детайли. Защо?

— Бих могла да разбера дали файловете са били подменени.

Усетих, че Марино ме гледа.

— Не можеш да проникнеш в компютъра на Щатската полиция, Луси.

— Вероятно бих могла, но аз не настоявам за това. Може да има някакъв друг начин да се доберем до тях.

Марино се обърна към нея.

— Искаш да кажеш, че би могла да установиш дали досието на Уодел е било сменено в АДС?

— Да. Казвам, че бих могла да позная дали досиетата на Уодел са били сменени.

Марино стисна зъби.

— Струва ми се, че ако някой е бил достатъчно хитър да го направи, той се е застраховал и срещу опитите на някакъв си компютърен „гений“ да го пипне.

— Аз не съм компютърен гений. Въобще не съм никакъв гений.

Двамата млъкнаха и останаха така, седнали един срещу друг от двете страни на камината.

— Не можеш да проникнеш в АДС — казах на Луси.

Тя ме погледна студено.

— Не и сама — добавих аз. — Не и докато не открием сигурен достъп. И дори да има такъв начин, бих предпочела ти да стоиш настрана от всичко това.

— Не съм сигурна, че предпочиташ да стоя настрана. Знаеш, че ако нещо е било подправено, аз ще го открия, лельо Кей.

— Детето страда от мания за величие — каза Марино и се изправи на крака.

— Ако сега извадиш пистолета си и се прицелиш, би ли могъл да у получиш числото дванайсет на ей онзи часовник там на стената? — попита го Луси.

— Нямам никакво желание да стрелям в къщата на леля ти, за да ти доказвам нещо.

— Можеш ли да уключиш дванайсетицата от мястото, където си застанал?

— Мога.

— Сигурен ли си?

— Да, сигурен съм.

— Лейтенантът страда от мания за величие — рече ми Луси.

Марино се извърна към огъня, но аз успях да забележа, че се усмихва.

— Нийлс Вандър има на разположение само компютри и принтер — каза Луси. — Той е свързан с компютъра на Щатската полиция чрез модем. Винаги ли е било така?

— Не — отговорих аз. — Преди да се премести в новата сграда, той имаше по-голямо оборудване.

— Опиши ми го.

— Е, имаше няколко различни компонента. Но основният му компютър приличаше на онзи в кабинета на Маргарет — отговорих аз и като се сетих, че Луси не е влизала в стаята на Маргарет, добавих: — Мини.

Огънят хвърляше трепкащи сенки върху лицето ѝ.

— Хващам се на бас, че АДС хем е майнфрейм, хем не е. Хващам се на бас, че това е поредица от минита, свързани чрез UNIX или чрез друг мултиузър. Вероятно бих могла да го направя и от твоя терминал тук в къщата, лельо Кей.

— Не искам да ме проследят и да ме открият — разпалено заявих аз.

— Нищо няма да проследят. Ще се свържа с твоя компютър в центъра, ще заобиколя, връзката ще бъде много усложнена. Когато всичко свърши, ще бъде много трудно да се проследи каквото и да било.

Марино тръгна към банята.

— Той се държи така, сякаш живее тук — рече Луси.

— Не съвсем — отговорих аз.

Няколко минути по-късно изпратих Marino до вратата. Покритият с ледена коричка сняг, затрупал моравата, сякаш излъчваше светлина, а острият въздух ми напомни за първото дръпване от ментолова цигара.

— Много ще се радвам, ако на Коледа дойдеш да вечеряш с нас — казах му от прага.

Той се поколеба, поглеждайки към колата си, паркирана на улицата.

— Страшно си любезна, но няма да мога, докторке.

— Не бих искала да се отнасяш с такава неприязън към Луси — обидено рекох аз.

— Дотегна ми да ме третира като тъпак, който е бил роден в хамбар.

— Понякога се държиш като такъв. И въобще не се стараеш да спечелиш уважението ѝ.

— Тя е едно разглезено хлапе от Маями.

— Когато беше десетгодишна, Луси беше хлапе от Маями — отвърнах аз. — Но никога не е била разглезена. Всъщност може да се каже, че е точно обратното. Искам двамата да се разбирате. Искам това да е моят коледен подарък.

— Кой е казал, че искам да ти направя коледен подарък?

— Разбира се, че искаш. Ще ми подариш точно онова, за което те помолих. И знам как точно ще го постигнем.

— Как? — с подозрение попита той.

— Луси иска да се научи да стреля, а ти току-що ѝ заяви, че можеш да улучиш дванайсетицата върху циферблата на часовника. Можеш да ѝ дадеш някой и друг урок по стрелба.

— Остави тази работа — рече Марино.

---

[1] Автоматична дактилоскопична система. — Б.пр. ↑

VI

Следващите три дни бяха празнични. Телефонът не звънеше. По паркингите имаше свободни места, обедната почивка траеше по-дълго, служебните задачи включваха тайни посещения в магазините, в банката и в пощата. По чисто практични причини щатските административни учреждения бяха затворени, преди да започнат официалните празници. Но в държането на Нийлс Вандър нямаше нищо празнично. Когато ми позвъни рано сутринта преди Коледа, явно съвсем беше изгубил представа за времето.

— Захващам се с една спешна задача и ми се струва, че ще проявиш интерес — каза той. — Случаят „Дженифър Дейтън“.

— Тръгвам — отвърнах.

Забързах по коридора и едва не се сблъсках с Бен Стивънс, който излезе от мъжката тоалетна.

— Имам среща с Вандър — казах му. — Няма да се бавя.

— Тъкмо идвах при теб — рече той.

Неохотно спрях, за да чуя какво ще ми каже. Питах се дали не е забелязал, че полагам огромни усилия, за да се държа спокойно в негово присъствие. Луси продължаваше да следи компютъра ни от домашния ми терминал, за да види дали някой няма отново да се опита да влезе в моята директория. Засега никой не бе направил такъв опит.

— Тази сутрин говорих със Сюзън — каза Стивънс.

— Как е тя?

— Сюзън няма да се върне на работа, доктор Скарпета.

Не се учудих, но бях засегната, защото тя можеше сама да ми го каже. До този момент най-малко пет-шест пъти се бях опитвала да се свържа с нея по телефона, но или никой не ми отговаряше, или се обаждаше нейният съпруг и ми обясняваше защо Сюзън не може да дойде до телефона.

— Това ли е всичко? — попитах. — Значи тя просто няма да се върне на работа? Обясни ли защо?

— Мисля, че кара изключително тежка бременност. Предполагам, че точно сега работата ѝ идва прекалено много.

— Ще трябва официално да си подаде оставката — рекох, едва сдържайки гнева си. — И ще оставя на теб да се справиш с подробностите, необходими на отдел „Личен състав“. Веднага ще трябва да започнем да ѝ търсим заместник.

— Няма желаещи — напомни ми той, докато се отдалечавах по коридора.

Навън разчистеният от снегорините сняг край пътя се бе превърнал в купчини мръсен лед, които пречеха и на шофьорите, и на пешеходците. А бледото слънце едва-едва се подаваше сред тежките облаци. В един трамвай пътуващ малък духов оркестър и докато се изкачвах по гранитните стъпала, посипани със сол, наоколо се носеше „Радост за света“. Полицаят, който пазеше пред входа, ме пусна, качих се на втория етаж и открих Вандър в една стая, пълна с цветни монитори и ултравиолетови лъчи. Седнал пред екрана на компютъра, той напрегнато се взираше в него.

— Не е празен — съобщи ми вместо поздрав. — Някой е написал нещо на лист хартия, който е бил върху този или почти до него. Ако се вгледаш внимателно, ще успееш да различиш съвсем блед отпечатък.

Тогава започнах да разбирам. В центъра на осветената плоскост вляво от него имаше чист лист бяла хартия и аз се наведох, за да го разгледам по-добре. Отпечатъците бяха толкова неясни, че не бях сигурна дали не си въобразявам, че ги виждам.

— Значи това е листът, който намерихме под кристала, оставил върху леглото на Дженифър Дейтън? — развълнувано попитах аз.

Той кимна, като премести „мишката“ още малко, за да изчисти сивите тонове.

— Това оригиналът ли е?

— Не. Видеокамерата вече засне отпечатъците и те се съхраняват на твърдия диск. Но не докосвай листа. Още не съм проверил за пръстови отпечатъци. Сега започвам, стискай палци. Хайде, хайде. — Сега говореше на компютъра. — Знам, че камерата го е видяла добре. Ти трябва да ни помогнеш.

Компютъризираните методи за разчитане на изображение представляват истински уроци по решаване на ребуси и съпоставяне. Една камера може да различи повече от двеста оттенъци на сивото, а

човешкото око — по-малко от четирийсет. Само защото не виждаме нещо, не означава, че го няма.

— Благодаря на Бога, че не трябва да се притесняваме за фоновите шумове, когато работим е хартия — продължи Вандър. — Нещата стават по-бързо, ако не се притесняваш за такива работи. Онзи ден видях голям зор с един кървав отпечатък, оставен върху чаршаф. Зависи как е бил тъкан платът. Не много отдавна щеше да бъде невъзможно да снемем отпечатък. Добре. — Още един оттенък на сивото заля сектора, върху който той работеше. — Ето че стигнахме донякъде. Виждаш ли го? — Посочи ми някакви тънички, призрачни фигурки в горната част на екрана.

— Едва-едва.

— Това, което се опитваме да увеличим тук, е сянката върху следата от написаното, защото всъщност върху този лист нищо не е било написано и изтрито. Сянката се получи, когато насочихме под определен ъгъл лъч светлина към повърхността на листа и вдълбнатините по него, поне видеокамерата откри видими сенки. Ние с теб не можем да ги видим без помощ. Нека още малко да изчистим вертикалните линии. Да потъмним хоризонталните съвсем мъничко. Господи! Ето го. Две-нула-две, тире. Това е част от телефонен номер.

Придърпах стол и седнах до него.

— Това е кодът на окръг Колумбия.

— Различавам три и четири. Дали не е осем?

— Мисля, че е три — казах аз.

— Така. Ти си права. Несъмнено това е три.

Той продължи да работи и още цифри и думи се появиха на екрана. После въздъхна и каза:

— Дявол да го вземе, не виждам последната цифра. Просто я няма, но виж това преди кода на окръг Колумбия. „До“, следвано от двоеточие. И точно отдолу „от“, пак следвано от двоеточие и още един номер. Осем-нула-четири. Местен е. Този номер е много неясен. Пет и може би седем. А дали не е девет?

— Струва ми се, че това е номерът на Дженифър Дейтън — рекох аз. — Факсът и телефонът ѝ са на една линия. Имаше факс в офиса си, захранва се с обикновена хартия. Явно, че върху този лист е написала някакъв факс. Какво ли е изпратила? Отделен документ ли? Не се разбира.

— Още не сме свършили. Ето, появява се нещо, което прилича на датата. Еднайсет ли е? Не, това е седем. Седемнайсети декември. Сега ще слезем надолу.

Той премести „мишката“ и стрелките се плъзнаха надолу. Натисна един клавиш и увеличи сектора, върху който искаше да работи. После започна да го оцветява в различни оттенъци на сивото. Аз седях съвсем неподвижно, докато на екрана бавно започнаха да се появяват различни изображения — криви, точки, буквата t. Вандър работеше мълчаливо. Ние двамата почти не мигахме, не смеехме да дишаме. Цял час седяхме така, думите постепенно придобиваха поясни очертания, един оттенък на сивото контрастираше с друг, молекула по молекула, милиметър по милиметър. Той ги умоляваше, придумваше ги да се появят. Беше невероятно. Всичко се виждаше.

Точно преди една седмица, три дни преди смъртта си, Дженифър Дейтън бе изпратила във Вашингтон, окръг Колумбия, следния факс:

Да, ще ви сътрудница, но е твърде късно, твърде
късно, твърде късно. По-добре е вие да дойдете тук. Това е
толкова грешно!

Когато най-накрая откъснах очи от екрана, главата ми се въртеше. Погледът ми беше замъглен, адреналинът ми се бе повишил.

— Марино веднага трябва да види това. Надявам се, че ще успеем да открием чий е номерът на факса, вашингтонският номер. Липсва ни само последната цифра. Колко ли са във Вашингтон факсовите номера като този, ако не смятаме последната цифра?

— От нула до девет. — Вандър повиши глас, за да надвие тракането на принтера. — Може да са само десет. Десет номера, с факс или не, точно като този, без последната цифра.

Той ми даде една от разпечатките.

— Ще изчистя изображението още малко и ще ти дам едно по-добро копие по-късно — рече той. — Има и още нещо. Не мога да се добера до онзи пръстов отпечатък на Рони Уодел, до снимката на отпечатъка на окървавения му палец, открит в къщата на Робин Найсмит. Всеки път, когато се обадя в архива, там ми казват, че все още търсят папката.

— Нали знаеш, по това време на годината там сигурно почти няма хора — казах аз, опитвайки се да потисна лошите си предчувствия.

Щом се върнах в кабинета си, се обадих на Марино и му съобщих какво сме открили.

— По дяволите, ще трябва да се откажем от телефонната компания — рече той. — Моят човек там вече е излязъл в отпуск и никой друг няма да се съгласи да се трепе за нас в навечерието на Коледа.

— Има възможност сами да открием на кого е изпратила факса — казах аз.

— Не знам, не можем да изпратим факс: „Кой си ти?“ И да се надяваме в отговор да получим друг факс: „Здрави. Аз съм убиецът на Дженифър Дейтън.“

— Зависи дали човекът има своя „марка“, програмирана във факс машината му.

— Марка ли?

— По-изисканите факс машини позволяват да програмираш името си или името на компанията в системата. Тази „марка“ автоматично ще се появи на всеки факс, който изпратиш. Но което е по-важно, „марката“ на човека, който получава факса, ще се появи също така на еcranчето на машината, изпратила факса. С други думи, ако аз ти изпратя факс, на еcranчето на моята факс машина ще видя: „Полицейско управление, Ричмънд“ — точно над номера, който току-що съм набрала.

— А ти имаш ли достъп до такава шикозна факс машина? Нашата в полицията не я бива.

— Имам тук, в службата.

Бързо направих списък с десет телефонни номера — всеки започващ с шестте цифри, които ние с Вандър бяхме успели да разчетем върху листа, намерен на леглото на Дженифър Дейтън. И завършващ с нула, едно, две, три и тъй нататък. После започнах да ги пробвам един по един. Само при набирането на един от тях се чу нечовешки, пронизителен звук.

Факс машината се намираше в кабинета на моята компютърна специалистка Маргарет, но за щастие тя вече бе излязла в отпуск за празниците. Затворих вратата, седнах зад бюрото ѝ и се замислих,

докато микрокомпютърът тихо бръмчеше, а светлинките на модема мигаха ли, мигаха. Ако започнеш да изпращам факс, „марката“ на моята служебна факс машина щеше да се появи на еcranчето на другата факс машина, чийто номер бях набрала. Трябваше да прекъсна бързо, преди да е предаден целият текст. Надявах се, че докато някой се сетеше да провери какво става, нашият номер и думите: „Канцелария на главния съдебномедицински експерт“ щяха да изчезнат от еcranчето.

Пъхнах чист лист хартия в машината, набрах вашингтонския номер и зачаках да започне предаването на текста. На еcranчето нищо не се появи. По дяволите! Другата факс машина явно нямаше своя „марка“. Засега толкова. Изключих факса и съкрущена се прибрах в кабинета си.

Тъкмо седнах зад бюрото си и телефонът иззвъня.

— Доктор Скарпета слуша — казах.

— Обажда се Николас Грюман. Онова, което се опитахте да ми изпратите току-що по факса, не се получи.

— Моля? — попитах слисано.

— Получих само един празен лист с наименованието на вашата служба, изписан© на него. Пише: „Погрешен код нула-нула-едно, моля, пратете отново.“

— Разбирам — отговорих и косата ми настърхна.

— Сигурно сте се опитали да ми изпратите някои допълнения към вашия доклад? Разбрах, че сте ходили да огледате електрическия стол.

Не отговорих.

— Много усърдно работите, доктор Скарпета. Вероятно сте научили нещо ново за нараняванията, за които говорихме, онези по ръцете на мистър Уодел. На лакътните вдълбнатини?

— Моля ви, дайте ми отново номера на вашия факс — тихо казах аз.

Той ми го продиктува. Този номер напълно съвпадаше с един от номерата в списъка ми.

— Мистър Грюман, вашата факс машина в кабинета ви ли се намира или я използвате заедно с други адвокати?

— Точно до бюрото ми е. Няма защо да подчертавате каквото и да било, за да му обърна внимание. Просто го изпратете и побързайте,

доктор Скарпета, моля ви. Вече се канех да се прибирам вкъщи.

Малко по-късно си тръгнах, отчаянието ме принуди да го направя. Не успях да се свържа с Марино. Нищо повече не можех да сторя. Имах чувството, че съм се омотала в мрежа от някакви странни нишки, но ми липсваше ключът към общата им точка, където бяха свързани.

Без да се замисля, спрях на Уест Кеъри, където един старец продаваше коледни венци и елхи. Приличаше на дървар от приказките, както бе седнал в своята малка гора, а въздухът около него ухаеше на борови иглички. Може би всеобщото коледно настроение най-после бе завладяло и мен. А може би просто исках да се поразсия. По това време изборът не беше богат — останалите елхи бяха криви или поизсъхнали и вероятно щяха да ги изхвърлят, освен онази, която се готвеше да избера. Щеше да бъде прекрасна, ако не страдаше от „гръбначни“ изкривявания. Украсяването ѝ беше по-скоро ортопедично предизвикателство, отколкото празничен ритуал, но след като разположих стратегически украсенията, лампичките и гирляндите, елхата гордо се извиси в дневната ми.

— Ето — казах на Луси и отстъпих назад, за да се възхитя от постижението си. — Какво ще кажеш?

— Ще кажа, че е много странно това, дето си решила така изведнъж в навечерието на Коледа да купиш елха. Кога за последен път си украсявала елха?

— Май, когато се омъжих.

— Оттогава ли са ти останали украсенията?

— По онова време хвърлях доста труд за коледните приготовления.

— Поради което сега вече не го правиш.

— Сега съм много по-заета — отговорих.

Луси отмести решетката пред камината и с машата разбута цепениците.

— Вие с Марк някога празнували ли сте заедно Коледа?

— Не си ли спомняш? Миналата Коледа дойдохме да те видим.

— Не беше така. Вие дойдохте за три дни след Коледа и на Нова година отлетяхте със самолет за Ню Йорк.

— На Коледа той беше със семейството си.

— А ти не беше ли поканена?

— Не.

— Защо?

— Марк произхождаше от старо бостънско семейство. Тези хора вършеха някои неща по строго определен начин. Какво реши за тази вечер? Добре ли ти стои моето яке с черната кадифена яка?

— Нищо не съм пробвала още. Защо изобщо трябва да излизаме?

— попита Луси. — Никого не познавам.

— Няма да е чак толкова лошо. Просто трябва да занеса подарък на една жена, която е бременна и може би няма да се върне на работа. И трябва да се покажа у съседите. Когато приех поканата, все още не знаех, че ще ми гостуваш. Всъщност може и да не идваш с мен.

— Бих предпочела да остана тук — каза тя. — Така ми се иска да се заема с АДС.

— Имай търпение — отвърнах ѝ, макар че сама нямах никакво търпение.

Късно следобед оставил още едно съобщение на диспечера за Марино и решил, че или пейджерът му не работи, или е толкова зает, че не може да намери телефонен автомат. В прозорците на съседите проблясваха пламъчетата на свещите, а високо над дърветата светеше пълната луна. Пуснах си коледна музика в изпълнение на Павароти и Нюйоркската филхармония, за да си създам подходящо настроение, докато се къпех и се обличах. У съседите трябваше да бъда най-рано в седем. Тъй че имах достатъчно време да намина да видя Сюзън и да поговоря с нея.

Позвъних ѝ и се изненадах, че сама вдигна слушалката, а когато я попитах дали мога да я посетя, отговори ми притеснено и с нежелание.

— Джейсън излезе — рече тя, сякаш това имаше някакво значение. — Отиде в парка.

— Е, взела съм някои неща за теб — казах.

— Какви неща?

— За празника. Трябва да отида и на друго място на гости, тъй че няма да се застоявам при теб. Така добре ли е?

— Да. Искам да кажа, че е мило от твоя страна.

Бях забравила, че живее в Саутсайд, където ходех рядко и лесно можех да се загубя. Пътуването беше по-ужасно, отколкото бях очаквала, магистралата бе задръстена от закъснели купувачи, готови да

те избутат от нея, за да се справят с коледните си приготовления. Паркингите бяха претъпкани, магазините и парковете сияха в такива ярки светлини, че човек можеше да ослепее. Кварталът на Сюзън беше много тъмен, два пъти трябаше да спирам и да включвам осветлението в колата си, за да прочета адреса и упътванията ѝ. Обикалях доста и най-накрая открих малката ѝ къща, притисната между две други, изглеждащи точно като нея.

— Здрави — казах аз, надничайки иззад листата на розовата коледна звезда, която държах в ръцете си.

Сюзън припряно заключи вратата и ме въведе във всекидневната. Избула купчината книги и списания на страница и сложи цветето на масичката за кафе.

— Как си? — попита я.

— По-добре съм. Искаш ли да пийнеш нещо? Подай ми палтото си.

— Благодаря. Няма да пия. Имам само минутка. — Връчих ѝ едно пакетче. — Това е дребно подаръче, нещо, което купих миналото лято в Сан Франциско.

Седнах на канапето.

— Ау! Ти наистина рано си напазарувала. — Сви се в едно кресло е висока облегалка, избягвайки погледа ми. — Искаш ли да го отворя сега?

— Както желаеш.

Тя внимателно свали копринената панделка. Приглади хартията и много грижливо я сгъна, сякаш смяташе отново да я използва, накрая я остави в ската си и отвори черната кутийка.

— О! — задъхано възклика Сюзън, когато разгъна червения копринен шал.

— Помислих си, че ще ти стои добре с черното палто — казах.

— Не знам ти как си, но аз не понасям вълна да се допира до кожата ми.

— Красив е. Вие наистина сте много предвидлива, доктор Скарпета. Досега никога не ми се е случвало някой да ми донесе нещо от Сан Франциско.

Изражението на лицето ѝ бе покъртително и изведнъж започнах по-ясно да виждам нещата наоколо. Сюзън носеше жълт хавлиен халат, прътъркан на ръкавите, и черни къси чорапи, които сигурно

принадлежаха на съпруга ѝ. Мебелите бяха евтини и издраскани, тапицерията им — лъснала от употреба. Изкуствената елха е няколко липсващи клончета бе сложена до малкия телевизор и бе оскъдно украсена. Под нея имаше малко подаръци. На една стена бе подпряна сгъваема бебешка люлка, явно купена на старо.

Сюзън забеляза, че се оглеждам и се смути.

— Всичко е толкова чисто — рекох.

— Нали знаеш каква съм. Маниачка на тема „чистота“.

— За щастие. Ако една морга може да изглежда страхотно, нашата е такава.

Тя внимателно сгъна шала и го сложи в кутийката. Пристегна още повече халата си и мълчаливо впери поглед в коледната звезда.

— Сюзън — кратко подхванах аз, — искаш ли да поговорим?

Тя не вдигна поглед към мен.

— За теб не е обичайно да се разстройваш така, както направи онази сутрин. За теб не е обичайно да отсъстваш от работа и после да напуснеш, без дори да ми се обадиш.

Пое си дълбоко дъх.

— Наистина съжалявам. Нещо хич не ме бива напоследък. Реагирам прекалено бурно. Както когато се сетих за Джуди.

— Смъртта на сестра ти сигурно е била ужасно преживяване.

— Бяхме близначки. Не съвсем еднакви. Джуди беше много по-хубава от мен. В това беше и част от проблема. Дорийн ѝ завиждаше.

— Дорийн беше момичето, което се е представляло за вещица, така ли?

— Да. Съжалявам. Просто не бих искала да се докосвам до такива неща. Особено сега.

— Може би ще се почувствуваш по-добре, ако ти кажа, че се обадих в онази църква близо до дома на Дженифър Дейтън и ми отговориха, че осветителните тела на кулата са започнали да се повреждат още преди няколко месеца. Явно никой не е знал, че след поправката отново не работят както трябва. Май това е причината да светват и да угасват.

— Когато бях малка — каза тя, — в нашата енория имаше петдесетници, които вярваха в прогонването на демони. Спомням си за един човек, дето дойде у нас на вечеря и разправяше за срещата си с демони, за това как лежал в леглото си нощем и чувал нечие дишане в

тъмното, книгите падали от лавиците и се търкаляли из стаята. От такива неща се страхувах до смърт. Дори не можах да отида да гледам „Екзорцистът“, когато се появи по еcranите.

— Сюзън, нашата работа изисква да бъдем обективни и с ясен ум. Не можем да си позволим миналото, вярата ни или разни фобии да ни пречат.

— Ти не си дъщеря на свещеник.

— Възпитавана съм в католическата вяра.

— Не знаеш какво е да си дъщеря на фундаменталистки свещеник — предизвикателно изрече тя, като едва сдържаше сълзите си.

Не ѝ възразих.

— Понякога си мисля, че съм се освободила от миналото, а после то изведнъж ме сграбчва за гърлото — продължи с усилие тя. — Сякаш вътре в мен има още един човек, който ми пречи.

— Как така ти пречи?

— Някои неща се провалиха.

Очаквах да ми обясни по-подробно, но тя не искаше. Отчаяно се взираше в длани си.

— Просто напрежението е прекалено голямо — промълви Сюзън.

— Откъде идва това напрежение, Сюзън?

— От работата.

— Нима сега тя е по-различна от преди? — Очаквах да каже, че за нея бременността променя всичко.

— Джейсън смята, че това не е здравословно за мен. Винаги е смятал така.

— Разбирам.

— Връщам се вкъщи и като му разкажа как е минал денят ми, той се чувства ужасно. Казва ми: „Не разбираш ли колко е ужасно това? Отразява ти се зле.“ Прав е. Вече не мога да се отърсвам от онова, което виждам. Уморена съм от тези разложени трупове и от тези изнасилени, заклани и застреляни хора. Уморена съм от тези мъртви бебета и от хората, загинали при автомобилни катастрофи. Не искам повече насилие. — Вдигна очи към мен, долната ѝ устна потръпваше.

— Не искам повече смърт.

Помислих си колко ще ми е трудно да ѝ намеря заместник. Вземехме ли нов човек, дните щяха да минават бавно, обучението щеше да продължи дълго. Още по-опасни бяха рисковете при разговорите е кандидатите и подбирането на нормален човек. Не всички желаещи да работят в морга са олицетворение на нормалността. Харесвах Сюзън и бях дълбоко засегната и притеснена. Тя не беше искрена с мен.

— Има ли нещо друго, което искаш да ми кажеш? — попитах, без да откъсвам очи от лицето ѝ.

Погледна ме и видях, че е изплашена.

— Не се сещам за нищо друго.

Чух как се затваря вратата на някаква кола.

— Джейсън си идва — едва-едва промълви тя. Нашият разговор бе приключи, станах и тихо ѝ казах:

— Сюзън, ако имаш нужда от нещо, моля те, обади ми се. Може просто да си поговорим. Знаеш къде да ме намериш.

— На тръгване размених две-три думи със съпруга ѝ. Беше висок и добре сложен, имаше кестенява коса и замечтани очи. Макар да се държеше учтиво, личеше си, че не му е приятно да ме завари в къщата си. Докато прекосявах моста над реката, изведнъж се стреснах, като си представих как ли изглеждам в очите на тази млада двойка. Аз бях шефката, облечена с костюм по поръчка, пристигнала с мерцедеса си в навечерието на Коледа, за да им донесе символични подаръци. Сюзън вече не проявяваше лоялност към мен и това ме накара да се почувствам много несигурна в себе си. Вече не бях сигурна какви са отношенията ми с хората и как ме възприемат отстрани. Страхувах се, че след смъртта на Марк съм се провалила на някакъв изпит, сякаш в естеството на моята реакция на тази загуба се съдържаше отговорът на някакъв жизненоважен за околните въпрос. В края на краищата от мен се очакваше да се справям със смъртта с по-голяма лекота от другите. Доктор Кей Скарпета, съдебномедицинският експерт. Вместо това, се бях затворила в себе си, а другите усещаха каква студенина се изльчва от мен, колкото и да се стараех да бъда мила и грижовна. Моят екип вече ми нямаше доверие. Както изглеждаше, в нашата служба цареше несигурност и Сюзън бе напуснала.

Измъкнах се по Кеъри Стрийт, завих наляво към моя квартал и се насочих към дома на Брус Картър — съдия в Окръжния съд. Живееше

на няколко преки от моята къща, на Сългрейв, и аз сякаш отново станах дете, вперило поглед в тези, както ми се струваше, богаташки къщи. Спомних си как едно време в Маями ходех от врата на врата, теглейки след себе си количка с цитрусови плодове. Тогава знаех, че изящните ръце, които благоволяваха да ми дават дребни пари, принадлежат на недостижими хора, изпълнени със състрадание. Спомних си как се връщах вкъщи с пълен джоб монети, а в спалнята, където баща ми умираше, миришеше на болест.

Уиндзор Фармс имаше уютен богаташки вид с къщите си, построени в георгиански стил и в стила на късната английска готика, подредени спретнато покрай улиците с английски имена, засенчени с дървета и опасани с виещи се тухлени огради. Загрижени за личната си сигурност, привилегированите ревниво се пазеха е помощта на алармените инсталации, които тук бяха нещо толкова обичайно, колкото и пръскачките в градините. Неписаните правила бяха по-строги от писаните. Никой не опъваше въжета за сушене на пране и не отиваше непоканен на гости, за да не наруши спокойствието на съседа си. Не беше задължително да караш ягуар, но ако транспортното ти средство бе някой поръждясал пикап или камионетка на моргата, трябваше да го държиш в гаража си, далеч от погледите на околните.

В седем и петнайсет паркирах колата си в края на дългата редица, низеща се пред входа на боядисаната в бяло тухлена къща. Бели светлинки като малки звездики светеха сред чимширите и смърчовете, а над боядисаната в червено входна врата ухаеше свеж коледен венец. Нанси Картър ме посрещна е блестяща усмивка и протегна ръце да вземе палтото ми. Говореше безспир, надвикувайки непонятния брътвеж на тълпата от гости, а пайетите по дългата ѝ червена рокля намигаха ли, намигаха. Съпругата на съдията бе около петдесетгодишна жена, която благодарение на парите бе придобила изискания вид на първокласно произведение на изкуството. Както предположих, тя вероятно не е била красива на младини.

— Брус е някъде... — Тя се огледа. — Барът е ей там. Заведе ме в дневната, където яркото коледно облекло на гостите прекрасно подхождаше на огромния сияен персийски килим, който сигурно струваше повече от къщата на другия бряг на реката, която току-що бях посетила. Зърнах съдията, който разговаряше с някакъв непознат за мен човек. Огледах се наоколо и разпознах няколко лекари и съдии,

един лобист и главния секретар на губернатора. В ръката ми ненадейно се появи чаша уиски със сода, а някакъв непознат мъж докосна рамото ми.

— Доктор Скарпета? Франк Донахю — представи се той гръмко.

— Желая ви весела Коледа.

— Весела Коледа — отвърнах аз.

Директорът на затвора, който уж беше болен в деня, когато ние с Марино разгледахме владенията му, бе дребен мъж с груби черти на лицето и посивяла коса. Беше облечен като някаква пародия на английски тамада — с яркочервен фрак, гофрирана бяла риза, а на червената му вратовръзка блещукаха малки електрически лампички. Когато ми подаде ръка, чашата с чисто уиски, която държеше в другата, застрашително се разклати.

Той се наведе над ухото ми.

— Страшно съжалявам, че не можах лично да ви разведа из пандиза.

— Един от вашите подчинени се погрижи за нас. Благодаря.

— Сигурно е бил Робъртс.

— Струва ми се, че така се казваше.

— Е, неприятно е, че трябваше да се тормозите. — Очите му току шареха наоколо, той намигна на някого зад гърба ми. — Цялата тази работа беше много гадна. Нали знаете, Уодел няколко пъти беше получавал кръвотечение от носа, имаше високо кръвно. Все се оплакваше от нещо. Главоболие. Безсъние.

Наведох глава, стараейки се да доловя думите му.

— Тези типове, осъдените на смърт, са съвършени артисти и лъжци. Ако се говори истината, Уодел беше един от най-изявените.

— Не бих се досетила — отвърнах и вдигнах поглед към него.

— Там е работата, че никой не се досеща. Каквото и да се говори, никой не се досеща, освен онези, които всеки ден са близо до тези типове.

— Сигурно сте прав.

— Ами така нареченото превъзпитание на Уодел, това, че бил станал толкова миличък. Нека някой път да ви разкажа как се фукаше пред другите затворници с онова, което бил направил на бедната Робин Найсмит. Мислеше се за голяма работа, защото бил пречукал такава знаменитост.

В стаята бе топло и душно. Усещах как погледът му пълзи по тялото ми.

— Но, разбира се, вас такива неща не могат да ви учудят — каза той.

— Така е, мистър Донахю. Малко неща могат да ме учудят.

— Откровено казано, не знам как да гледам на онова, което вършите всеки ден. Особено по това време на годината хората убиват и се самоубиват, като бедната дама, която се самоубила в гаража си онази вечер, след като рано-рано отворила коледните подаръци.

Тази забележка ми подейства като ръгване в ребрата. В утринните вестници имаше кратко описание на случая „Дженифър Дейтън“ и бе цитиран полицейски източник, според който тя прекалено рано била отворила коледните подаръци. Това навсярно подсказваше, че е извършила самоубийство, но нищо конкретно не се споменаваше по въпроса.

— За коя дама говорите? — попитах.

— Не си спомням името ѝ. — Донахю отпи от чашата си, лицето му пламтеше, очите му блестяха и непрекъснато шареха наоколо. — Тъжно, наистина тъжно. Е, някой ден трябва да ни посетите на новото място. — Усмихна ми се широко и ме изостави заради една гърдеста матрона в черно облекло. Целуна я по устата и двамата се разсмяха.

При първа възможност побързах да се прибера у дома. В камината гореше буен огън, а моята племенница се бе излегнала на канапето и четеше. Забелязах, че под елхата има нови подаръци.

— Как мина? — попита тя, прозявайки се.

— Постъпи много умно, като си остана вкъщи — рекох. — Марино обаждал ли се е?

— Не.

Отново се опитах да се свържа с него и след четвъртия сигнал той ми отговори малко раздразнено.

— Надявам се, че не е прекалено късно за теб — извиних се.

— И аз се надявам. Какво има пък сега?

— Много неща се случиха. Тази вечер бях на гости и срещнах твоя приятел Донахю.

— Колко вълнуващо.

— Не бях чак толкова впечатлена и може да страдам от мания за преследване, но ми се стори странно, че той спомена за смъртта на

Дженифър Дейтън.

Мълчание.

— Другата подробност е — продължих аз, — че както изглежда, Дженифър Дейтън е изпратила факс на Николас Грюман само два дни преди смъртта си. Изглежда, била е разстроена и той е искал да се срещне с нея. Тя му предлага да дойде в Ричмънд.

Марино продължаваше да мълчи.

— Чуваш ли? — попитах аз.

— Мисля.

— Радвам се, че е така. Но може би ще трябва да помислим заедно. Сигурен ли си, че няма да промениш мнението си за утрешната вечеря у дома?

Той дълбоко си пое дъх.

— Бих искал, докторке. Но аз...

Някъде отдалеч се обади женски глас:

— В кое чекмедже е?

Марино явно притисна с ръка мем branата на слушалката и промърмори нещо. После прочисти гърлото си.

— Извинявай — рекох. — Не знаех, че имаш компания.

— Да.

Той помълча малко.

— Много ще ми бъде приятно, ако утре доведеш приятелката си на вечеря у нас.

— Канехме се да ходим в „Шератон“.

— Е, за теб има нещо под елхата. Ако промениш решението си, звънни ми утре сутринта.

— Малко е вероятно. Значи ти се предаде и си купи елха, а? Хващам се на бас, че е грозна и хилава.

— Целият квартал ми завижда за нея, благодаря — рекох. — Пожелай на твоята приятелка весела Коледа и от мен.

VII

Когато се събудих на другата сутрин, биеха църковни камбани и зад пердетата грееше слънце. Макар да бях пила много малко вечерта, все едно че имах махмурлук. Излежавах се в леглото, неусетно отново заспах и сънувах Марк.

Когато най-накрая станах, кухнята ухаеше на ванилия и портокали. Луси мелеше кафе.

— Ще ме разглезиш и после какво ще правя? Весела Коледа!

Целунах я по челото и забелязах нова кутия на полицата.

— Какво е това?

— Чеширско мюзли. Специален деликатес. Донесох от собствените си запаси. Най-хубаво е с чисто кисело мляко, ако имаш такова, но виждам, че нямаш. Затова ще трябва да се задоволим с обезмаслено мляко и банани. Плюс това имаме пресен портокалов сок и френско кафе без кофеин. Май трябва да се обадим на мама и бабчето.

Докато набирах номера на майка ми от кухнята, Луси отиде в кабинета ми, за да използва другия телефон. Сестра ми вече бе отишла при мама и скоро ние четирите разговаряхме по телефона, като майка ми непрекъснато се оплакваше от времето. Каза, че в Маями имало буря. Късно вечерта на Коледа извил бурен вятър и завалял проливен дъжд, а на сутринта светкавиците приличали на истински илюминации.

— По време на такава буря не бива да говорите по телефона — казах им аз. — Ще ви се обадим по-късно.

— Ти си се вманиачила, Кей — скара ми се Дороти. — Навсякъде виждаш опасност някой да бъде убит.

— Луси, кажи ми нещо за подаръците — намеси се мама.

— Бабче, още не сме ги отворили.

— Ау! Това беше съвсем наблизо — възклика Дороти сред пукота по линията. — Осветлението за миг изгасна.

— Мамо, надявам се, че компютърът ти не е включен — рече Луси. — Иначе е много вероятно онова, върху което работиш, да е пропаднало.

— Дороти, сети ли се да купиш масло? — попита мама.

— По дяволите! Знаех си, че съм забравила нещо...

— Три пъти ти напомних снощи.

— Мамо, казвала съм ти, че като пиша, нищо не чувам.

— Аз ще изляза да купя масло.

— И къде ще намериш отворен магазин на Коледа сутринта?

— Все някъде ще е отворено.

Вдигнах очи към Луси, която се появи на прага на кухнята.

— Просто не вярвам на ушите си — прошепна ми тя, докато майка ми и сестра ми продължаваха да спорят.

Затворих телефона и двете е Луси отидохме във всекидневната, върнахме се към тихата зимна утрин във Върджиния, където дърветата не помръдваха, а по сенчестите места все още имаше девственобял сняг. Не можех да си представя, че някога отново ще се върна да живея в Маями. Промяната на сезоните приличаше на fazите на луната — една сила, която ме притегляше и променяше гледната ми точка. Имах нужда и от пълнолунието, и от новолунието, и от нюансите между тях, дните трябваше да бъдат къси и студени, за да се насладя на пролетните утрини.

Луси получи от баба си чек за петдесет долара. Дороти също й праща пари и аз се почувствах доста засрамена, когато Луси отвори плика и прибави и моя чек към другите два.

— Парите са нещо съвсем безлично — изрекох с извинителен тон.

— За мен не са безлични, защото ми трябват. Ти току-що купи още една програма за моя компютър.

Тя ми поднесе малък, но тежък пакет, обвит със златисто-червена хартия, и не можа да скрие радостта си, когато зърна лицето ми при отварянето му.

— Помислих си, че това ще ти помогне да спазваш графика на посещенията си в съда — каза тя. — Подхожда и на спортното ти яке.

— Луси, великолепен е.

Докоснах черните корици на подвързания е агнешка кожа бележник, пригладих кремавите му страници. Сетих се за онази

неделя, когато ѝ бях дала колата си, за да отиде в центъра на града и когато бе закъсняла толкова много. Хващам се на бас, че хитрушата бе ходила да пазарува тогава.

— А това са резервни допълнения за следващата календарна година. — Луси сложи един по-малък подарък в скута ми и в този миг телефонът иззвъня.

Марино ми пожела весела Коледа и каза, че искал да намине, за да ми донесе „подаръка“.

— Предай на Луси, че е най-добре да се облече топло и да не слага тесни дрехи — малко раздразнено изрече той.

— За какво говориш? — учудих се аз.

— Да не слага тесни джинси, защото патроните няма да се съберат в джобовете ѝ. Ти ми каза, че искала да се научи да стреля. Първият урок е тази сутрин преди закуска. Ако го пропусне, това си е неин проблем, дявол го взел. В колко часа ще обядваме?

— Между един и половина и два. Мислех, че си заест.

— Ами вече се освободих. Ще бъда у вас след около двайсет минути. Кажи на хлапето, че навън е дяволски студено. Искаш ли да дойдеш с нас?

— Този път не. Ще остана да сготвя.

Когато пристигна, Марино съвсем не изглеждаше в добро настроение и разигра истински театър, докато проверяваше резервния ми револвер — „Ругер“, 38-и калибр, с гумена ръкохватка. Отвори барабана и бавно го завъртя, като надничаше във всяко гнездо поотделно. Издърпа петлето, огледа цевта и провери спусъка. Докато изпълнената с любопитство Луси мълчаливо го наблюдаваше, той авторитетно се разпростря върху следите от смазката, която бях използвала, и ме информира, че ругерът вероятно има нагар и би трябвало да се изчисти. После двамата с Луси заминаха с неговия форд.

Върнаха се след няколко часа, лицата им бяха порозовели от студа и Луси гордо ми показа ожуления си пръст, с който бе натискала спусъка.

— Как се справя тя? — попитах го, бършайки ръце в престилката си.

— Не беше зле — отвърна Марино, като избягваше погледа ми.

— Мирише ми на печено пиле.

— Не е вярно — казах и взех палтата им. — Мирише на cotoletta di tacchino alla bolognese.

— Справих се по-добре, отколкото той казва — обади се Луси. — Само два пъти не улучих мишената.

— Ще трябва да продължаваш да се упражняваш на сухо, докато престанеш да натискаш така рязко спусъка. Не забравяй да дръпваш предпазителя.

— По мен има повече сажди, отколкото по Дядо Коледа, след като се спусне през комина — весело заяви Луси. — Ще взема един душ.

В кухнята аз налях кафе, докато Марино направи проверка на плита, пълен с бели трюфели, сотирано филе от пуйка, вино „Марсала“, прясно настъргано сирене „Пармезан“, шунка и останалите неща за нашия обяд. Отидохме във всекидневната, където огънят пламтеше в камината.

— Беше много любезен — проговорих. — Ценя това повече, отколкото си мислиш.

— Един урок не е достатъчен. Може би ще поработя с нея още два-три пъти, преди да си замине за Флорида.

— Благодаря ти, Марино. Надявам се, че не се е наложило да направиш прекалено големи жертви, за да промениш плановете си.

— Не беше кой знае каква възможност — кратко ми отговори той.

— Значи се отказа от „Шератон“ — взех да опипвам почвата аз.

— Приятелката ти можеше да се присъедини към нас.

— Случи се нещо.

— Тя как се казва?

— Танда.

— Много интересно име.

Лицето на Марино стана мораво.

— Как изглежда Танда?

— Ако искаш да знаеш истината, не си струва да говорим за нея.

Изведнъж стана и се отправи по коридора към тоалетната.

Винаги бях внимавала да не задавам въпроси за личния му живот, освен ако сам не ме подтикнеше. Но този път просто не се стърпях.

— Как се запозна с Танда? — попитах го, като се върна.

— На полицейската забава.

— Страхотно е, че излизаш и се срещаш с нови хора.

— Ако наистина искаш да знаеш, от трийсет години не съм ходил на среща. Аз съм като Рип Ван Уинкъл, който се събудил през друг век. Жените сега не са като едно време.

— Как така? — Опитах се да се усмихна. Марино явно не виждаше нищо забавно.

— Вече не е така просто с тях.

— Просто ли?

— Като с Дорис. Нашите отношения не бяха сложни. А после, след трийсет години, тя изведнъж скъса с мен и трябва да започвам всичко отново. Холя на тези забави, защото момчетата настояват. Когато Танда седна на нашата маса, въобще не ѝ обърнах внимание. Ще повярваш ли, че след две бири поиска телефонния ми номер?

— Даде ли ѝ го?

— Аз ѝ рекох: „Ей, ако искаш да се срещнем, ти ми дай телефонния си номер, аз ще ти се обадя.“ Тя ме попита от коя зоологическа градина съм избягал, а после ме покани да играем боулинг. Така се започна. И всичко свърши, когато ми каза, че преди две седмици ожулила нечия кола и била наказана за шофиране е непозволена скорост. Искаше да ѝ уредя проблемите.

— Съжалявам. — Отидох до елхата да взема подаръка и му го поднесох. — Не съм сигурна дали това ще ти помогне да се чувствуаш по-добре в обществото.

Той извади чифт червени тиранти и копринена връзка, която им подхождаше.

— Много са хубави, докторке. Ох! — Стана и промърмори с отвращение: — Проклетите таблетки! — После пак забърза към тоалетната. След няколко минути се върна до камината.

— Кога за последен път си ходил на лекар? — попитах го аз.

— Преди две седмици.

— И?

— А ти какво си мислиш? — попита той.

— Мисля си, че имаш високо кръвно налягане.

— Ама че глупост.

— Какво точно ти каза лекарят? — попитах.

— Сто и петдесет на сто и десет и простатата ми е увеличена, дявол го взел. Затова вземам тези таблетки за обезводняване. Постоянно тичам до онова място и в половината от случаите е напразно. Ако не се оправя, ще ми прави „Реп“.

„Реп“ означаваше резекция на простатата. Не беше нещо сериозно, макар че нямаше да бъде приятно. Високото кръвно налягане на Марино ме притесни. Беше готов кандидат за удар или сърдечна криза.

— Освен това и глезните ми се подуват — продължи той. — Болят ме краката, а имам и страшно главоболие. Трябва да се откажа от пушенето, от кафето, да сваля двайсетина килограма, да намаля стреса.

— Да, налага се всичко това да стане — казах твърдо аз. — Но не си личи да си направил нещо съществено досега.

— Ние само говорим за това, че трябва да променя начина си на живот. Тоест по-скоро ти говориш.

— Аз нямам високо кръвно налягане и точно преди два месеца и пет дни се отказах от цигарите. Да не говорим, че ако сваля двайсет килограма, нищо няма да остане от мен.

Той сърдито се взираше в огъня.

— Виж какво — рекох. — Хайде заедно да се заемем с тази работа. Ще се откажем от кафето и ще се пораздвижим.

— Мога да си представя как играеш аеробика — кисело изрече той.

— Ще играя тенис. А ти можеш да се заемеш с аеробика.

— Само някой да размаха трико под носа ми и може да се смята за мъртъв.

— Ти самият не искаш да си помогнеш, Марино.

Побърза да смени темата.

— Имаш ли копие от факса, за който ми каза?

Отидох в кабинета си и се върнах с кожената си папка. Отворих ципа и извадих разпечатката на съобщението, което Вандър бе разчел.

— Значи това открихте върху белия лист, който намерихме на леглото на Дженифър Дейтън, така ли? — попита той.

— Точно така.

— Все още не мога да разбера какво правеха на леглото ѝ този лист и кристалът. Защо бяха оставени там?

— Не знам — отговорих аз. — Ами какво стана с телефонния ѝ секретар? Намерихте ли нещо интересно?

— Все още прослушваме съобщенията. Доста хора ще трябва да разпитаме. — Той измъкна пакет „Марлboro“ от горното джобче на ризата си и шумно си пое дъх. — По дяволите! — Шляпна пакета върху масичката. — Сигурно ще се опитваш да ме тормозиш всеки път, когато запаля цигара, нали така?

— Не, просто ще те гледам втренчено. Но няма да кажа и дума.

— Спомняш ли си за онова интервю, което ти направиха от PBS преди два месеца?

— Смътно.

— Дженифър Дейтън го е записала. Намерихме записа, пуснахме го и ела да видиш.

— Какво? — удивено попитах аз.

— Разбира се, там бяха записани и други неща. Приказки за някакви археологически разкопки и за някакъв фильм на Холивуд, сниман тук наблизо.

— Защо ли ме е записала?

— Ето още нещо, което не съвпада с останалите факти. Освен обажданията по телефона... Когато е затваряла. Както изглежда, Дженифър Дейтън е мислила за теб, преди да я удушат.

— Какво друго открихте за нея?

— Трябва да запаля. Искаш ли да изляза навън?

— Разбира се, че не.

— Става все по-странно — каза той. — Когато преглеждахме нещата в работния ѝ кабинет, открихме удостоверение за развод. Оказа се, че се е омъжила през 1961 година, развела се е две години по-късно и отново е сменила името си на Дейтън. После се е преселила от Флорида в Ричмънд. Името на бившия ѝ съпруг е Уили Травърс и е един от онези маниаци на тема „здраве“... нали знаеш, дето се занимават с хол... По дяволите, как му беше името?

— Холистична медицина?

— Точно така. Все още живее във Флорида, на форт Майърс Бийч. Свързах се с него по телефона. Адски трудно беше да измъкна каквото и да е от него, но все пак успях да открия някои неща. Твърди, че след раздялата двамата запазили добрите си чувства един към друг и всъщност продължили да се виждат.

— Той е идвал тук?

— Травърс казва, че тя ходела при него във Флорида. Срецали се заради „доброто старо време“, както сам се изрази. За последен път тя е била при него през миналия ноември, около Деня на благодарността. Успях да измъкна и нещичко за брата и сестрата на Дженифър Дейтън. Сестрата е много по-млада, омъжена е и живее някъде в западните щати. Братът е най-възрастен от тримата, на около петдесет и пет е, и държи собствена бакалия. Преди две години се разболял от рак на гърлото и са му изрязали част от гръкляна.

— Почакай — обадих се аз.

— Да. Добре знаеш как звуци гласът на такъв човек. Ако си го чувала, веднага ще го познаеш. Човекът, който ти е позвънил в службата, в никакъв случай не е Джон Дейтън. Някой друг е имал лични причини да се интересува от аутопсията на Дженифър Дейтън. Знаел е достатъчно, за да произнесе правилно името. Знаел е достатъчно, за да каже, че е от Кълъмбия, Южна Каролина. Но не е знаел нищо за здравните проблеми на истинския Джон Дейтън, не е знаел, че гласът му трябва да звуци така, сякаш излиза от машина.

— Травърс знае ли, че бившата му съпруга е била убита? — попитах аз.

— Казах му, че съдебният лекар все още не е приключи с изследванията.

— И той е бил във Флорида, когато тя е умряла, така ли? — попитах аз.

— Така изглежда. Бих искал да знам къде е бил по това време твойят приятел Николас Грюман?

— Той никога не ми е бил приятел — отвърнах. — Как ще се заемеш с него?

— Няма да го правя веднага. С хора като Грюман имаш право само на един изстрел. На колко години е той?

— Около шейсетте — казах.

— Едър ли е?

— За последен път го видях, когато учех в Юридическия факултет. — Станах да разжаря огъня. — По онова време Грюман беше строен, почти слаб. Бих казала, че имаше среден ръст.

Марино мълчеше.

— Дженифър Дейтън тежеше деветдесет килограма — напомних му аз. — Изглежда, че убиецът я е удушил и после я е занесъл до колата.

— Добре. Значи Грюман е имал помощник. Искаш ли един предварителен сценарий? Да видим как ще ти хареса този. Грюман е представлявал Рони Уодел, който не е бил хилавичък. Или може би трябва да кажем, че не е хилавичък. Пръстов отпечатък на Уодел е бил намерен в къщата на Дженифър Дейтън. Навсякъм Грюман наистина е отишъл да я види и не е бил сам.

Вперих поглед в огъня.

— Между другото в къщата на Дженифър Дейтън не открих никакви пера — добави той. — Ти ме помоли да проверя.

Точно тогава пейджерът му иззвънтя. Той побърза да го свали от колана си и присви очи, за да види по-добре тясното еcranче.

— По дяволите! — ядоса се Марино и тръгна към кухнята, за да използва телефона ми.

— Какво ста..._Какво?_ — чух го да казва. — О, господи! Сигурен ли си? — Помълча малко. После гласът му прозвуча много напрегнато: — Не се притеснявай. Тя е на два метра от мен.

— На Уест Кеъри и на Уиндзор Уей Марино пресече на червено и поехме на запад. Над главите ни проблясваха сини светлини, вътре в белия форд радиото пращеше, а аз си представях Сюзън — свила се в креслото с висока облегалка, загърнала се с хавлиения си пеньоар, за да се предпази от студа, който няма нищо общо с температурата в стаята. Спомних си променливото изражение на лицето ѝ, очите ѝ, които не искаха да ми разкрият нищо.

Треперех и едва си поемах дъх. Сърцето ми сякаш се бе вледенило и опираше в гърлото ми. Полицайтите бяха открили колата на Сюзън на една малка уличка близо до Стробъри Стрийт. Седяла на шофьорската седалка, била мъртва. Никой не знаеше какво е правила в тази част на града, нито какви са били мотивите на убиеца.

— Какво друго ти каза тя по време на снощния ви разговор? — попита Марино.

Нищо важно не ми идваше наум!

— Беше напрегната — отговорих. — Притесняваше се за нещо.

— За какво? Някакви предположения?

— Не знам за какво.

Ръцете ми трепереха, докато ровех в медицинската си чанта и отново проверявах дали всичко е на мястото си. Камерата, ръкавиците и другите неща бяха налице. Спомних си как Сюзън веднъж бе казала, че ако някой се опита да я отвлече и изнасили, първо ще трябва да я убие.

Понякога двете бяхме оставали в службата до късно следобед, за да почистим и да попълним документацията. Бяхме разговаряли съвсем приятелски за това какво е да си жена и да обичаш някой мъж, какво е да си майка. Само веднъж споменахме за смъртта и Сюзън призна, че се бои от нея.

— Аз не говоря за ада, нито за пламъците и сярата, за които проповядва баща ми... Не от това се страхувам — бе казала тогава тя.

— Просто се страхувам, че после няма нищо.

— Има — рекох аз.

— Откъде знаеш?

— Нещо си е отишло. Погледни лицата им и ще разбереш. Енергията я няма. Духът не умира. Само тялото.

— Но откъде знаеш? — отново ме попита тя.

Марино понамали скоростта и зави по Стробъри Стрийт. Погледнах в страничното огледало. Друга полицейска кола ни следваше, на покрива ѝ проблясваха червени и сини светлини. Минахме покрай два ресторантa и малка бакалничка. Навсякъде беше затворено и малкото коли, които се движеха, спираха, за да ни направят път. Близо до кафенето на Стробъри Стрийт една линейка препречваше пътя към тясна уличка. Два автомобила на телевизията бяха паркирани малко по-надолу. Репортери неспокойно обикаляха около мястото, обградено с жълт кордон. Marino спря колата. Камерите веднага се насочиха към нас.

Вървях плътно след него. Камерите се приближаваха, микрофоните се насочиха към нас. Marino крачеше напред без колебание и не отговори на нито един въпрос. Аз извърнах лице. Заобиколихме линейката и минахме под жълтия кордон. Старата тъмночервена тойота бе паркирана на тясна отсечка, настлана с чакъл и покрита с утъпкан мръсен сняг. От двете ѝ страни се извисяваха грозни тухлени стени и препречваша косите лъчи на късното слънце. Полицайтe правеха снимки, разговаряха и оглеждаха наоколо. Водни

капки бавно се процеждаха от покривите и от ръждясалите пожарни стълби. Във влажния въздух се носеше миризма на сметище.

Смътно отбелязах, че познавам младия офицер с класически черти на лицето, който разговаряше е някого по портативния си радиотелефон. Том Лусеро изрече нещо неясно и изключи радиотелефона, като не откъсваше очи от нас. От мястото, където стоях, се виждаха само лявото ѝ бедро и лявата ѝ ръка, защото вратата на тойотата беше отворена. Бях потресена, когато разпознах черното вълнено палто, позлатената халка, часовника от черна пластмаса. Между предното стъкло и таблото за управление бе пъхната червената и медицинска карта.

— Разрешителното е на името на Джейсън Стори. Това сигурно е съпругът ѝ — съобщи Лусеро на Марино. — В чантата ѝ има документи. На шофьорската ѝ книжка пише Сюзън Доусън Стори, двайсет и осем годишна, бяла, от женски пол.

— Пари има ли?

— Еднайсет долара в портмонето ѝ и две кредитни карти. Засега няма никакви данни да е била обрана. Познавате ли я?

Марино се наведе, за да я види по-добре. Мускулчетата на долната му челюст потрепнаха.

— Да. Познавам я. Така ли намерихте колата?

— Отворихме вратата откъм шофьорската седалка. Това е всичко — рече Лусеро и пъхна портативния радиотелефон в джоба си.

— И моторът не работеше, а вратите бяха отключени?

— Така е. Както ви казах по телефона. Фриц открил колата по време на патрулната си обиколка към петнайсет часа и забелязал медицинската ѝ карта. — Той ме погледна. — Ако минете от другата страна на колата, ще видите, че има кръв в областта на дясното ухо. Някой добре си е свършил работата.

Марино отстъпи назад и огледа мръсния сняг.

— Май няма да имаме късмет със следите от стъпки.

— Прав сте. Снегът се топи като сладолед. Така беше и когато дойдохме.

— Някакви гилзи?

— Не.

— Близките ѝ знаят ли?

— Още не. Помислих си, че може би ти ще се заемеш с това —
каза Лусеро.

— Само вземи мерки името й и професията й да не станат известни на медиите, преди да научи семейството. Господи! — Марино се обърна към мен. — А ти какво ще правиш тук?

— Не искам да докосвам нищо в колата — промълвих и извадих камерата си. Бях нащрек и мисълта ми бе ясна, но ръцете ми не преставаха да треперят. — Дай ми една минутка да се поогледам, а после ще трябва да я сложим на носилка.

— Вие готови ли сте за лекарката? — обърна се Марино към Лусеро.

— Готови сме.

Сюзън бе в избелели сини джинси и изтъркани ботуши с връзки, черното й вълнено палто бе закопчано доторе. Сърцето ми се преобърна, когато забелязах червения копринен шал да се подава над яката й. Носеше слънчеви очила и бе облегната удобно на седалката, сякаш се е канила да подремне. Около шията й върху тъмносивата тапицерия имаше червеникаво петно. Заобиколих от другата страна на колата и видях кръвта, за която бе споменал Лусеро. Започнах да правя снимки и изведенъж спрях, наведох се по-близо до лицето на Сюзън и долових лекото ухание на мъжки одеколон. Забелязах, че предпазният ѝ колан не е закопчен.

Не докоснах главата й, докато не пристигна екипът и трупът на Сюзън не бе сложен на носилка и качен в линейката. Седнах вътре и внимателно я огледах, за да открия раните от куршумите. Намерих една на дясното слепоочие, друга — във вдълбнатината отзад в горната част на врата й, близо до косата. Прокарах облечената си с ръкавица ръка през кестенявите й коси, за да видя дали има още кръв, но нямаше.

Марино се настани в задната част на линейката.

— Колко пъти е простреляна? — попита ме той.

— Намерих две входящи рани. Куршумите са останали в тялото, макар че напипах единия под кожата в областта на лявата слепоочна кост.

Той притеснено погледна часовника си.

— Семейство Доусън живее недалеч оттук. В Гленбърни.

— Семейство Доусън ли? — попитах и свалих ръкавиците си.

— Нейните родители. Трябва да говоря с тях. Сега. Преди някоя гадина да изтърве нещо и те да научат за случилото се от проклетото радио или от телевизията. Ще намеря кола да те закара у вас.

— Не — отвърнах. — Ще дойда с теб. Струва ми се, че така трябва.

— Когато потеглихме, уличните лампи започнаха да светват една по една. Марино бе вперил поглед в пътя, а лицето му стана застрашително мораво.

— Дявол го взел! — измърмори той. — По дяволите! Да стреля в главата ѝ._ Да застреля бременна жена!_

Аз се взирах навън през страничния прозорец, в главата ми се въртяха объркани мисли, откъслечни и разкривени образи.

Покашлях се.

— Откриха ли съпруга ѝ?

— От техния апартамент никой не отговаря. Може би той е при родителите ѝ. Господи, как мразя тази работа! Иисусе Христе, не искам да правя това. Ама че шибана Коледа! Почуквам на вратата ти и ти се свиваш от страх, защото ще ти кажа нещо, което ще съсипе живота ти.

— Ти самият не си съсипал ничий живот.

— Е, приготви се, защото точно такова нещо се каня да направя.

Зави към Албемарл. Огромните кофи за смет бяха събрани в края на улицата и около тях се виждаха хартиени торбички, претъпкани с останки от коледната украса. Прозорците меко светеха, в някои от тях се виждаха многоцветните лампички на елхите. Млад баща теглеше след себе си по тротоара шейничката с малкия си син. Двамата ни се усмихнаха и ни махнаха. Гленбърни беше кварталът на средната класа, на младите професионалисти, женени или неженени и жизнерадостни. През топлите месеци хората седяха на площадките пред къщите си, готвеха навън в дворовете си. Гостуваха си и се поздравяваха от улицата.

Скромният дом на семейство Доусън беше построен в стила на късната английска готика, а пред входа му се виждаха спретнато подрязани вечнозелени храсти. Прозорците на горния и на долнния етаж светеха, един стар пикап бе паркиран на тротоара отпред.

Позвънихме и след малко женски глас се обади иззад вратата:

— Кой е?

— Мисис Доусън?

— Да.

— Офицерът от Ричмъндското полицейско управление Марино. Трябва да говоря с вас — гръмко изрече той и вдигна значката си пред шпионката.

Ключалката изщрака и пулсът ми стремително се ускори. Благодарение на превратностите в медицинската ми професия, бях виждала пациенти, които крещяха от болка и ме умоляваха да не ги оставям да умрат. Лицемерно ги убеждавах: „Ще се оправите“, докато те стискаха ръката ми, умирайки. Изказвах съболезнованията си на отчаяните близки в малките душни стаички, където дори военните свещеници се чувстваха объркани. Но никога не беше ми се случвало на Коледа да занеса вест за нечия смърт.

Забелязах, че мисис Доусън и дъщеря ѝ си приличат само по извивката на едрата долна челюст. Мисис Доусън имаше остри черти и къса побеляла коса. Сигурно не тежеше повече от петдесет килограма и ми заприлича на изплашена птица. Когато Марино ме представи, в очите ѝ се появи ужас.

— Какво се е случило? — едва успя да промълви тя.

— Опасявам се, че ви нося много лоша новина, мисис Доусън — рече Марино. — Става въпрос за дъщеря ви Сюзън. Тя е убита.

Малки крачета затрополиха в близката стая и на вратата вдясно от нас се появи едно момиченце. То впери в нас широко отворените си сини очи.

— Хейли, къде е дядо ти? — с треперещ глас попита мисис Доусън. Лицето ѝ бе станало тебеширено бяло.

— Горе.

Хейли приличаше на малка мъжкарана със сините си джинси и със спортните си обувки, които изглеждаха съвсем нови. Русата ѝ коса блестеше като злато и тя носеше очила, защото лявото ѝ око бе кривогледо. Предположих, че е най-много на осем години.

— Иди му кажи да дойде — рече мисис Доусън. — А вие двамата с Чарли останете горе, докато дойда да ви взема.

Детето се поколеба и пъхна две пръстчета в устата си. После впери отегчен поглед в мен и Марино.

— Хайде отивай, Хейли!

Хейли изведнъж се втурна напред.

Седнахме в кухнята заедно с майката на Сюзън. Гърбът ѝ изобщо не се допираше до стола. Не заплака, докато не се появи съпругът ѝ.

— О, Мак — каза тя с треперлив глас. — О, Мак! — И се разрида.

Той я прегърна и я притисна към себе си. Стисна устни и лицето му побеля, когато Марино му обясни какво се е случило.

— Да, знам къде се намира Стробъри Стрийт — рече бащата на Сюзън. — Не знам защо е отишла там. Доколкото ми е известно, не е ходила често в тази посока. Днес навсякъде е затворено. Не знам.

— А къде е съпругът ѝ Джейсън Стори? — попита Марино.

— Тук е.

— Тук ли? — огледа се Марино.

— На горния етаж е, спи. Джейсън не е добре.

— Чии са децата?

— На Том и на Мери. Том е нашият син. Дойдоха ни на гости за празниците и рано тази сутрин излязоха. Отидоха в Тайдуотър — да се видят с приятели. Всеки миг трябва да се върнат. — Посегна и хвана ръката на жена си. — Мила, тези хора ще трябва да ни зададат много въпроси. По-добре извикай Джейсън.

— Знаете ли какво — обади се Марино, — бих предпочел да поговоря с него насаме за минутка. Може би ще ме заведете при него?

Мисис Доусън кимна и закри лицето си с ръце.

— Мисля, че е по-добре да провериш какво правят Чарли и Хейли — каза съпругът ѝ. — Опитай се да се свържеш със сестра си по телефона. Може би ще дойде.

Бледосините му очи проследиха двамата, докато излязоха от кухнята. Бащата на Сюзън беше висок, слаб, имаше тъмнокестенява гъста коса, съвсем леко прошарена. Движенията му бяха премерени, чувствата — сдържани. Сюзън приличаше на него.

— Колата ѝ е стара. Не носеше нищо ценно със себе си и знам, че не е била замесена в нищо. Никакви наркотики, нищо.

Погледна ме въпросително.

— Не знаем защо се е случило, преподобни Доусън.

— Тя беше бременна — изрече той, а думите засядаха на гърлото му. — Как е могъл — който и да е той?

— Не знам — отговорих аз. — Не знам как е станало. Той се закашля.

— Тя не притежаваше пистолет.

В първия миг не можах да го разбера. После се досетих и се опитах да го успокоя:

— Не. Полицайтe не са открили пистолет. Няма никакви данни, че сама го е извършила.

— Полицайтe ли? Вие не сте ли от полицията?

— Не. Аз съм главният съдебномедицински експерт. Кей Скарпета.

Гледаше ме объркано.

— Вашата дъщеря работеше при мен.

— О! Разбира се. Извинете.

— Не знам как да ви утеша — с труд изрекох аз. — Самата още не съм се заела с тази работа. Но ще направя всичко възможно да разбера как се е случило. Искам да знаете това.

— Сюзън говореше за вас. Винаги е искала да стане лекарка.

Извърна очи, мъчеше се да сдържи сълзите си.

— Видях я снощи. Бях за малко у тях. — Поколебах се, нямах желание да го разпитвам. — Сюзън изглеждаше разстроена. Напоследък изобщо се държеше странно.

Той преглътна, пръстите му бяха здраво сплетени. Кокалчетата побеляха.

— Трябва да се помолим. Ще се помолите ли с мен, доктор Скарпета? — Протегна ръка. — Моля ви.

Пръстите му стиснаха здраво моите и аз неволно си помислих за явното пренебрежение и недоверие на Сюзън към баща й. Фундаменталистите плашеха и мен. Чувствах се неспокойна, докато със стиснати очи държах ръката на преподобния Марк Доусън, а той благодареше на бога за милосърдие, което не бе проявил, и искаше обещания, които бог вече не можеше да спази. Отворих очи и отдръпнах ръката си. За миг смутено се помислих, че бащата на Сюзън е доволил моя скептицизъм и ще се усъмни във вярата ми. Но в момента моята вяра не беше най-важното нещо за него.

На горния етаж някой извика нещо неясно. Изскърца стол. Телефонът звънеше ли, звънеше и гласът отново нададе див пик на ярост и болка. Доусън затвори очи. Задъхано промърмори нещо, което ми се видя доста странно. Стори ми се, че каза: „Стой си в стаята.“

— Джейсън беше тук през цялото време — добави той. Виждах как вените на слепоочията му пулсират. — Разбирам, че гой сам може да обясни. Но просто държа да ви го кажа.

— Споменахте, че не се чувствал добре.

— Като стана сутринта, се оплака, че е настинал. Сюзън премери температурата му и настоя да легне. Той не би могъл да... Е — покашля се, — знам, че полицайтите трябва да задават въпроси, да имат предвид семейните отношения. Но тук нещата не стоят така.

— Преподобни Доусън, по кое време Сюзън излезе днес от къщи и къде каза, че отива?

— Излезе, след като обядвахме, след като Джейсън си легна. Предполагам, че беше около един и половина-два. Каза, че отива до една приятелка.

— Коя приятелка?

Той се вторачи в мен.

— Съученичка от гимназията. Дайан Лий.

— Къде живее Дайан?

— В Нортсайд, близо до семинарията.

— Колата на Сюзън е била намерена на Стробъри Стрийт, а не в Нортсайд.

— Предполагам, че ако някой... Може да е попаднала навсякъде.

— Ще бъде полезно да разберем дали е стигнала до къщата на приятелката си и чия е била идеята за това посещение.

Той стана и започна да отваря чекмеджетата на бюфета. В третото намери телефонния указател. С треперещи ръце прелисти страниците, а после набра един телефонен номер. Многократно прочисти гърлото си и най-накрая поиска да говори с Дайан.

— Разбирам. Какво? — Вслуша се. — Не, не. — Гласът му стана треперлив. — Нищо не е наред.

Докато обясняваше какво е станало, аз седях мълчаливо и си представих как преди много години, когато другата му дъщеря Джуд е починала, той пак така е разговарял по телефона. После дойде при мен до масата и потвърди онova, от което се страхувах. През този следобед Сюзън не бе посетила приятелката си, нито пък е имало такава уговорка между тях двете. Приятелката ѝ не беше в града.

— Отишла е в Северна Каролина, при семейството на съпруга си — каза бащата на Сюзън. — От няколко дни била там. Защо е трябвало

Сюзън да ни лъже? Не е било необходимо. Винаги съм й казвал, че каквото и да става, не бива да ни лъже.

— Както изглежда, не е искала никой да знае къде отива и с кого ще се срещне. Знам, че това поражда някои неприятни предположения, но ще трябва да се справим с тях — тихо му рекох аз.

Той впери очи в ръцете си.

— Сюзън и Джейсън в добри отношения ли бяха?

— Не знам. — Стараеше се да се овладее. — Мили боже, недей пак. — И отново прошепна някакви странни думи: „Иди си в стаята. Моля те, иди си.“ После вдигна към мен зачервените си очи. — Тя имаше сестра близничка. Джуди почина, когато учеха в гимназията.

— При автомобилна катастрофа. Да, Сюзън ми каза. Съжалявам.

— Тя не можа да го преживее. Обвиняваше бог. Мен обвиняваше.

— Не останах с такова впечатление — казах. — Според мен, ако е обвинявала някого, това е било едно момиче на име Дорийн.

Доусън измъкна от джоба си носна кърпичка и тихо се изсекна.

— Кого? — попита той.

— Онази тяхна съученичка, която са смятали за вешница.

Той поклати глава.

— Вероятно е направила магия на Джуди?

Но явно нямаше смисъл да му обяснявам. Личеше си, че Доусън не знае за какво говоря. Хейли се появи в кухнята и двамата се обърнахме към нея. Гледаше ни изплашено и притискаше до гърдите си бейзболна ръкавица.

— Какво е това, миличка? — попитах аз и се опитах да се усмихна.

Тя се приближи до мен. Усетих миризмата на новата кожа. Бейзболната ръкавица бе вързана с конец, а в средата бе поставена малка топка за софтбол като перла в мидена черупка.

— Леля Сюзън ми я даде — каза Хейли с тънко гласче. — Трябва да я сложа в леглото си. Леля Сюзън ми я даде за една седмица.

Дядото протегна ръце, взе я и я сложи в ската си. Зарови лице в косата ѝ и притисна телцето ѝ пътно към себе си.

— Искам да отидеш за малко в стаята си, миличка. Ще направиш ли това за мен, за да мога да се справя тук? Само за малко.

Тя кимна, без да откъсва очи от него.

— Какво правят баба и Чарли?

— Не знам.

Момиченцето се смъкна от ската му и неохотно излезе.

— Вие казахте същото и преди малко — обадих се аз. Бащата на Сюзън изглеждаше объркан.

— Казахте ѝ да отиде в стаята си. Чух ви да казвате същото преди малко, промърморихте нещо за отиване в стаята. С кого говорехте?

Той сведе очи.

— Детето има собствено „аз“. Азът преживява дълбоко, плаче, не може да контролира чувствата си. Понякога е добре да изпратим „аза“ в стаята му, както току-що направих с Хейли. За да се съвземе. Това е нещо като трик, който научих. Когато бях малък, го научих, трябваше, на баща ми никак не му харесваше, когато плаче.

— Поплачете си, преподобни Доусън.

Очите му се напълниха със сълзи. Чух стъпките на Марино по стълбите. Той влезе в кухнята и Доусън отчаяно изрече същата фраза, като едва-едва помръдваше устни.

Марино слизано го изгледа.

— Струва ми се, че синът ви си е дошъл.

Бащата на Сюзън се разплака неудържимо. Дочухме как в зимния мрак навън се затръшнаха врати на кола и откъм входната врата долетя смях.

Коледната вечеря отиде в кофата за смет, аз прекарах вечерта, като крачех напред-назад из къщата и току говорех по телефона, а Луси се затвори в кабинета ми. Имах да уреждам много неща. Убийството на Сюзън бе предизвикало криза в службата ми. Трябваше да взема окончателно решение и да внимавам фотографите да стоят настрана от хората, които я бяха познавали. Полицайтите трябваше да дойдат да прегледат кабинета ѝ и личния ѝ шкаф. Трябваше да разпитат членовете на моя екип.

— Не мога да присъствам — каза ми по телефона моят заместник Фийлдинг.

— Разбирам — отговорих аз и усетих, че в гърлото ми е заседнала буца. — Нито очаквам някой от вас да присъства, нито искам това.

— А ти?

— Аз трябва да бъда там.

— Господи! Не мога да повярвам, че това се е случило. Просто не мога да повярвам.

Доктор Райт, заместникът на съдебномедицинския експерт в Норфък, любезно се съгласи да пристигне рано на следващата сутрин. Беше неделя и освен мен, в моргата бе само Вандър, който беше дошъл да ни помогне със своята „Лума-Лайт“. Дори да бях в състояние да направя аутопсията на Сюзън, пак щях да откажа. Не исках да създавам усложнения по време на делото, защото защитата щеше да подложи на съмнение обективността ми на свидетел и експерт, тъй като същевременно бях и бивша началничка на Сюзън. Тъй че докато Райт работеше, аз седях зад едно бюро в моргата. От време на време той подхвърляше по някой коментар, чуващ се тракането на инструментите и бълбукането на течаща вода, а в това време аз се взирах в стената отсреща. Не се докоснах до книжата й, не сложих етикетче дори на една-единствена епруветка. Не се обърнах да погледна.

Само веднъж го попитах:

— Не усети ли някаква миризма по нея или по дрехите ѝ? На някакъв одеколон?

Той прекъсна работата си и чух, че направи няколко крачки към мен.

— Да. Ясно я усетих, особено около яката на палтото ѝ и шала.

— Прилича ли ти на мъжки одеколон?

— Х-м-м. Струва ми се, че си права. Да, бих казал, че е мъжки. Може би съпругът ѝ употребява одеколон?

— Райт скоро щеше да се пенсионира. Беше пооплещивял, имаше коремче и говореше с подчертан западновърджински акцент. Смятала го за много способен съдебен лекар и съвсем точно знаеше какво имам предвид.

— Добър въпрос — рекох аз. — Ще помоля Марино да провери. Но вчера съпругът ѝ е бил болен и след обяда си е легнал. Това не означава, че не си е сложил одеколон. Не значи и че брат ѝ или баща ѝ не употребяват одеколон.

— Това, изглежда, е от малък калибр. Няма изходящи рани.

Затворих очи и го слушах.

— Раната на дясното ѝ слепоочие е три шестнайсети от инча, има и половин инч нагар... не е от всички страни. Малко от нагара, но повечето се губи в косата ѝ. Има малко барутни частици в слепоочния мускул. Почти нищо по костта и мозъчната обвивка.

— Траекторията? — попитах аз.

— Куршумът преминава през задната страна на десния член лоб, после през външните към основните ганглии и се удря в лявата слепоочна кост, където засяда в мускула под кожата. Говорим за обикновен стоманен куршум, ъхъ, с медно покритие, но без обвивка.

— И е останал съвсем запазен?

— Да. После имаме тази втора рана във вдълбнатината на тила. Мястото около нея е черно, обгорено, ожулено, със следи от дулото. Леко разкъсване по ръба, около една шестнайсета от инча. Много барутни частици в тилните мускули.

— Плътен контакт?

— Да. Според мен силно е натиснал дулото в тила ѝ. Куршумът влиза през голямото тилно отвърстие и отнася шийния прешлен. Остава направо във вентралната обвивка.

— Ами ъгълът? — попитах аз.

— Наклонен е нагоре. Бих казал, че ако е седяла в колата по това време, била е отпусната напред или главата ѝ е била наведена.

— Не са я намерили така — отбелязах аз. — Беше облегната назад.

— Тогава вероятно е била сложена в това положение — реши Райт. — След като я е убил. Струва ми се, че този куршум, който е заседнал в тила, е бил последният. Бих предположил, че при втория изстрел тя вече е била неподвижна и отпусната напред.

От време на време успявах да се справя, сякаш не ставаше дума за човек, когото познавах. После цялото ми тяло започваше да трепери, сълзи напираха в очите ми. Два пъти се наложи да излизам навън и да стоя на паркинга в студа. Когато той стигна до десетседмичният зародиш в утробата ѝ — момиче, — аз се оттеглих в кабинета си на горния етаж. Според законите на Върджиния нероденото дете не беше човек и следователно не можеше да е било убито, защото е невъзможно да убиеш нещо, което не е живо.

— Двама наведнъж — горчиво каза Марино, когато ми се обади по телефона по-късно същия ден.

— Знам — казах аз и изрових шишенце аспириин от чантата си.

Проклетите съдебни заседатели няма да научат, че е била бременна. Това не е допустимо, няма значение, че е била убита бременна жена.

— Знам — отново казах аз. — Райт почти привърши. При външния оглед не откри нищо особено. Никакви особени следи, нищо неочаквано. А при теб как вървят нещата?

— Сюзън явно е преживявала нещо — рече Марино.

— Проблеми със съпруга?

— Според него главният ѝ проблем е бил свързан с теб. Той твърди, че държането ти е било странно, често си я търсила вкъщи, укорявала си я. И понякога, когато се връщала у дома след работа, се държала почти като луда, сякаш била изплашена до смърт от нещо.

— Ние със Сюзън нямахме проблеми.

Погълнах три аспирина с гълтка студено кафе.

— Просто ти казвам какво разправя този тип. Има и нещо друго, което ще ти се стори интересно, май открихме още едно перце. Не твърдя, че това свързва случая „Дейтън“ с този случай, нито че непременно съм на такова мнение. Но, по дяволите, може би имаме работа е някой чешит, който носи подплатено с пух яке или ръкавици. Не знам. Това не е обичайно. Единственият друг случай, когато открих пух, беше с един безделник, който се намъкнал в къщата, като счупил прозорец, и със стъклата, без да иска, разрязал якето си.

Толкова ме болеше главата, че чак ми се гадеше.

— Онова, което намерихме в колата на Сюзън, е наистина много дребно, малко парченце от бяло перо — продължи той. — Беше залепнало за тапицерията на вратата, откъм пасажерската седалка. От вътрешната страна, близо до пода.

— Можеш ли да ми го донесеш? — попитах аз.

— Да. Какво ще правиш?

— Ще извикам Бентън.

— По дяволите, вече се опитвах да го намеря. Май е заминал заедно е жена си някъде извън града.

— Трябва да го питам дали Майнър Дауни може да ни помогне.

— За човек ли говориш или за химическо съединение?

— Майнър Дауни се занимава с косми и нишки в лабораториите на ФБР. Негов специалитет са анализите на пера.

— И наистина ли се казва така? — с недоверие попита Марино.
— Наистина — отговорих аз.

VIII

Телефонът дълго звъня в отдела по бихейвиористика^[1] на ФБР, намиращ се в тайните сфери на Академията в Куантико. Представих си мрачните лъкатушни коридори и кабинетите, претъпкани със спомени за шлифовани бойци от рода на Бентън Уесли, който бил отишъл на ски, както ми казаха.

— Всъщност аз съм единственият човек тук в момента — обясни ми учтив глас.

— Обажда се доктор Кей Скарпета. Спешно трябва да го намеря. Бентън Уесли почти веднага отговори на позвъняването.

— Бентън, къде си? — извиках аз, за да надвия ужасния пукот по линията.

— В колата си — отговори той. — Ние с Кони прекарахме Коледа с нейното семейство в Шарлътсвил. Сега пътуваме на запад към Хот Спрингс. Смятах да ти се обадя довечера.

— Нещо прекъсва. Почти не те чувам.

— Не затваряй.

Търпеливо изчаках почти цяла минута. После отново чух гласа му.

— Сега е по-добре. В никото сме. Слушай, за какво ти трябвам?

— Нуждая се от вашата помощ, трябва да се направят анализи на едни пера.

— Няма проблеми. Ще се обадя на Дауни.

— Трябва да поговорим — неохотно добавих аз, защото знаех, че го поставям в неудобно положение. — Имам чувството, че въпросът не търпи отлагане.

— Не затваряй.

Този път линията бе чиста. Той се съветваше с жена си.

— Караж ли ски? — попита ме след малко Бентън.

— Зависи кой ме кани.

— Ние с Кони отиваме в хотел „Хомстед“ за два дни. Можем да поговорим там. Ще успееш ли да се измъкнеш?

— Ще направя всичко възможно. Ще взема и Луси.

— Добре. Двете с Кони ще си правят компания, докато ние с теб разговаряме. Като пристигнем, ще ви потърся и стая. Ще можеш ли да ми донесеш нещо да видя?

— Да.

— Включително и онова, което имаш за случая „Робин Найсмит“. Нека да огледаме нещата от всички страни.

— Благодаря ти, Бентън — казах искрено аз. — И моля те, благодари на Кони от мое име.

Реших веднага да си тръгна от службата, без да давам подробни обяснения.

— Ще ви се отрази добре — рече Роуз и надраска на едно листче номера на семейство Уесли. Тя не разбираше, че моето желание не е да си почина в някой хотел е пет звезди. За миг очите ѝ се напълниха със сълзи, когато ѝ казах да съобщи на Марино къде се намирам, за да може да ме намери, в случай че имаше нещо ново около убийството на Сюзън.

— Моля те, на никой друг не казвай къде съм — добавих.

— През последните двайсет минути се обадиха трима репортери — отвърна тя. — Включително и от „Уошингтън Поуст“.

— С никого няма да обсъждам убийството на Сюзън. Кажи им, както обикновено, че очакваме да получим резултатите от лабораторията. Просто им кажи, че съм извън града, че не съм на разположение.

Докато пътувах на запад към планините, в главата ми се въртяха натрапливи образи. Виждах Сюзън с развлечената ѝ работна престилка и лицата на майка ѝ и баща ѝ, когато Марино им каза, че дъщеря им е мъртва.

— Добре ли си? — попита ме Луси. Откакто бяхме излезли от къщи, почти не откъсваше очи от мен.

— Просто съм много заета — отговорих аз и се постараах да се съсредоточа върху пътуването. — Ще ти хареса да караш ски. Имам чувството, че ще станеш добра скиорка.

Тя мълчаливо впери поглед в предното стъкло на колата. Небето беше бледосинкаво, а в далечината се извисяваха планините, сякаш поръсени със сняг.

— Съжалявам за станалото — рекох аз. — Имам чувството, че всеки път, когато ми идваш на гости, нещо се случва и аз не мога да ти обърна внимание.

— Няма защо да ми обръщаш внимание.

— Някой ден ще ме разбереш.

— Може би и аз съм същата, когато става въпрос за работа. Всъщност може би от теб съм се научила на това. Сигурно ще успея в работата като теб.

Настроението ми беше ужасно. Бях доволна, че нося слънчеви очила. Не исках Луси да види очите ми.

— Знам, че ме обичаш. Само това има значение. Знам, че мама не ме обича — добави племенницата ми.

— Дороти те обича, доколкото може.

— Ти си абсолютно права. Обича ме колкото може, което не е много, защото не съм мъж. Тя обича само мъжете.

— Не, Луси. Майка ти всъщност не обича мъжете. Те са симптом на натрапливия ѝ стремеж да намери някой, който ще направи от нея едно цяло. Не разбира, че това зависи от самата нея.

— Единственото сигурно нещо в цялата работа е, че все намира разни негодници.

— Съгласна съм, че средният ѝ резултат досега не е задоволителен.

— Аз няма да живея като нея. Не искам въобще да приличам на нея.

— Ти не приличаш на нея — казах аз.

— Прочетох в една брошура, че там, където отиваме, се занимават и със стрелба по подвижна мишена.

— Занимават се с най-различни неща.

— Взе ли поне един от револверите?

— Там не стрелят с револвери, Луси.

— Стрелят, ако са от Маями.

— Ако не престанеш да се прозяваш, ще заразиш и мен.

— Защо не взе поне един пистолет? — настояваше тя.

Ругерът беше в куфара ми, но не исках тя да знае.

— Какво толкова се притесняваш за това? — попитах.

— Искам да се науча да стрелям добре. Толкова добре, че да улучвам дванайсетицата на часовника всеки път, когато се опитам —

сънливо добави тя.

Сърцето ме заболя, когато тя сгъна якето ми и го подложи под главата си вместо възглавница. Легна до мен и заспа, темето ѝ се докосваше до бедрото ми. Луси не знаеше колко силно се изкушавах моментално да я върна обратно в Маями. Но си личеше, че долавя страховете ми.

Хотел „Хомстед“ бе построен върху парцел от петнайсет хиляди акра в Алегенските планини, главната му сграда бе от тъмночервени тухли с високи бели колонади. Белият му квадратен купол имаше по един часовник на всяка от четирите си страни, като и четирите часовника показваха еднакво времето и се виждаха отдалеч, а тенискортовете и игрищата за голф бяха побелели от сняг.

— Имаш късмет — рекох на Луси, когато двама любезни мъже в сиви униформи пристъпиха към нас. — Тук има страховни условия за каране на ски.

Бентън Уесли бе изпълнил обещанието си и когато отидохме на рецепцията, веднага ни дадоха резервираната за нас стая. Той ни беше запазил стая за двама с остьклени врати, водещи към балкона с изглед към казиното, а на масата имаше букет цветя от него и от Кони. На картичката пишеше: „Ще се срещнем на пистите. Записали сме Луси за урок в три и половина.“

— Трябва да побързаме — казах на Луси, когато отворихме куфарите си. — Твоят първи урок по ски започва точно след четирийсет минути. Пробвай ето тези. — Хвърлих ѝ чифт червени скиорски панталони, яке, ръкавици, чорапи и пуловер. — Ако ти трябва и нещо друго, ще го имаш по-късно.

— Нямам тъмни очила — отвърна тя, докато навличаше яркосин пуловер. — Ще ослепея от снега.

— Можеш да вземеш моите. Във всеки случай слънцето скоро ще залезе.

Докато стигнахме с автобуса до пистите, наехме екип на Луси и се свързахме с инструктора, който чакаше при въжената линия, стана три часът и двайсет и девет минути. Скиорите приличаха на ярки петънца, спускащи се надолу по склона, и едва когато се приближаха, се превръщаха в хора. Забих здраво ските си в склона и като прикрих очи с длан, внимателно огледах лифтовете и въжените линии. Слънцето вече се спускаше към върховете на дърветата, снегът

ослепително блестеше, но сенките се издължаваха, а температурата бързо спадаше.

Забелязах мъжа и жената просто, защото много грациозно се пързалиха един до друг, щеките им приличаха на перца и почти не докосваха снега, докато двамата се рееха като птици. Познах Бентън Уесли по сребристите коси и му махнах с ръка. Той погледна назад, извика нещо непонятно на Кони, отблъсна се и полетя като стрела надолу, а ските му бяха така плътно една до друга, че си помислих, че сигурно е невъзможно да се пъхне и лист хартия между тях.

Когато спря сред фонтан от снежен пух и вдигна тъмните очила на темето си, изведнъж ми хрумна, че дори да не го познавах, пак щях да го наблюдавам. Черните скиорски панталони плътно обгръщаха добре оформлените му мускулести крака, които обикновено не се забелязваха под всекидневните му традиционни костюми, а якето му беше с цвета на залеза в Ки Уест. Лицето и очите му сияеха, а острите му черти изглеждаха още по-поразителни.

— Прекрасно е, че си тук — каза Уесли.

Щом го видех или чуех гласа му, веднага си спомнях за Марк. Двамата бяха колеги и първи приятели. Можеха да минат за братя.

— Къде е Луси? — попита Кони.

— В този момент превзема въжената линия — посочих аз.

— Надявам се, че нямаш нищо против, дето я записахме на урок по ски.

— Да имам нещо против ли? Не знам как да ви благодаря, че сте толкова внимателни. Много е доволна.

— Смятам да постоя тук и да я погледам — каза Кони. — После ще отида да пийна нещо горещо, а имам чувството, че и Луси няма да откаже. Бен, ти май още не си се уморил както трябва.

— Ще дойдеш ли да направим няколко бързи спускания? — попита ме Уесли.

Докато чакахме на опашката за лифта, си разменихме някои незначителни забележки, а когато седнахме, и двамата замълчахме. Уесли свали предпазния лост и се понесохме плавно нагоре. Въздухът бе режещо студен и възхитително чист, изпълнен с кратки звуци — свистяха ски, глухо падаха твърди буци сняг. Белият прах от машините за правене на сняг се носеше подобно на пушек над гората между склоновете.

— Говорих с Дауни — каза той. — Ще се видите в управлението веднага щом успееш да отидеш там.

— Това е добра новина — рекох. — Бентън, какво ти казаха?

— Няколко пъти говорихме с Марино. Както изглежда, в момента имате няколко случая, които не са непременно свързани чрез наличните данни, но между тях има някакви странни съвпадения.

— Мисля, че става въпрос за нещо повече от обикновени съвпадения. Нали знаеш за пръстовия отпечатък на Рони Уодел, открит в къщата на Дженифър Дейтън?

— Да. — Той се взираше в няколко иголистни дървета, извисили се на фона на залязвашото слънце. — Както вече казах на Марино, надявам се, че има някакво логично обяснение на това как пръстовият отпечатък на Уодел е попаднал там.

— Логичното обяснение би могло да гласи, че по някое време той е бил в къщата ѝ.

— Тогава изпадаме в някаква невероятно странна ситуация, Кей. Затворник с изпълнена смъртна присъда излиза на улицата и отново извършва убийство. И тогава би трябвало да предположим, че някой друг е заел мястото му на електрическия стол в нощта на тринайсети декември. Съмнявам се, че е имало много доброволци.

— Сигурно.

— Какво знаеш за криминалното досие на Уодел?

— Много малко.

— Преди години го разпитвах в Мекленбърг.

Погледнах го с любопитство.

— Вместо увод ще ти кажа, че не беше много общителен и не желаеше да обсъжда убийството на Робин Найсмит. Твърдеше, че ако наистина я е убил, нищо не си спомня. Това не е необичайно. Повечето от онези, които са извършили някакво насилие, твърдят, че не си спомнят или отричат да са извършили престъпление. Преди да дойдеш, поисках да ми изпратят по факса консултивния протокол на Уодел.

— Бентън, вече се радвам, че съм тук.

Той се взираше право напред, рамената ни едва се докосваха. Известно време пътувахме мълчаливо, склонът под нас ставаше все по-стръмен. След малко попита:

— А ти как си, Кей?

— По-добре съм. Но имам и ужасни моменти.

— Знам. Винаги ще ги има. Но се надявам да стават по-малко.

Ще има и цели дни, когато няма да чувствуаш нищо.

— Да — рекох аз, — има и такива дни.

— Групата, която се занимава със случая, се справя много добре.

Смятаме, че знаем кой е сложил бомбата.

Повдигнахме върховете на ските си и се наведохме напред, когато лифтът плавно ни спусна на земята като малки птички, закътани в гнездото си. Краката ми бяха измръзнали и схванати от пътуването, а следите от ски надолу по склона ледено проблясваха. Дългите бели ски на Уесли се сливаха със снега и същевременно отразяваха светлината. Той плавно се понесе надолу по пистата сред ослепителни облаци от диамантен прах, като от време на време забавяше ход, за да погледне назад. Помахах му едва-едва с щеката и вяло го последвах. Когато стигнах до средата на пистата, тялото ми се стопли и стана гъвкаво, а мислите ми свободно се рееха.

В стаята си се прибрах по здрач и намерих съобщение от Марино, който искаше до пет и половина да му се обадя в управлението.

— Какво има? — попитах, когато Марино вдигна слушалката.

— Нещо, което ще ти развали съня. Като начало ще ти кажа, че Джейсън Стори те клевети наляво и надясно... включително и пред репортерите.

— Трябва на някого да си излее гнева — отвърнах и настроението ми отново се развали.

— Е, това, което прави той, не е хубаво, но имаме и по-сериозни проблеми. Не можем да открием картичките с пръстовите отпечатъци на Уодел.

— Никъде ли ги няма?

— Точно така. Проверихме досиетата му в Ричмъндското полицейско управление, в Щатската полиция и във ФБР. На тези места би трябвало да имат негови отпечатъци. Но липсват. После се свързах с Донахю, за да се опитам да открия някои вещи на Уодел, като книги, писма, гребен, четка за зъби, всичко, върху което би могло да има негови отпечатъци. И познай какво стана. Донахю разправя, че майката на Уодел взела само часовника и пръстена му. Всичко останало било унищожено в затвора.

Тежко се отпуснах върху ръба на леглото.

— И най-хубавото оставих за накрая, докторке. Няма да повярваш. Куршумите, извадени от телата на Еди Хийт и Сюзън Стори, са изстреляни от един и същи пистолет, двайсет и втори калибър.

— Божичко! — възкликах.

Нания етаж в клуб „Хомстед“ оркестърът свиреше джаз, но посетителите бяха малко и не беше особено шумно.

Кони бе завела Луси на кино и ние е Уесли седяхме на една отдалечена маса в ъгъла на танцовата площадка. Пиехме коняк. Той не изглеждаше уморен като мен, но лицето му бе напрегнато.

Взе още една свещ от съседната свободна маса и я сложи до двете, които вече бе поискал от келнера. Пламъчетата на свещите непрекъснато трепкаха, но светлината им ни бе недостатъчна и макар че другите клиенти не се вторачиха в нас, все пак току ни поглеждаха. Предполагам, че мястото не беше подходящо за работа, но фоайето и трапезарията не бяха достатъчно уединени, а Уесли бе прекалено благовъзпитан, за да ми предложи да се срещнем в неговата стая или в моята.

— Тук има някои противоречиви елементи — каза той. — Но човешкото поведение е непредсказуемо. Уodel е прекарал десет години в затвора. Не знаем как се е променил през това време. Аз бих определил убийството на Еди Хийт като сексуално мотивирано, докато убийството на Сюзън Стори по-скоро ми прилича на екзекуция.

— Сякаш извършителите са двама — казах аз, като въртях чашата си в ръце.

Той се наведе напред и бавно заразгръща папката с материалите по случая „Робин Найсмит“.

— Интересното е — започна той, без да ме поглежда, — че сме слушали толкова много за начина на действие, за подписа на извършителя. Той винаги предпочита определен тип жертви, избира определено място, предпочита нож и тъй нататък. Но всъщност невинаги става така. Нито пък емоциите на престъпника са винаги явни. Казах, че *на пръв поглед* убийството на Сюзън Стори сякаш няма сексуални мотиви. Но колкото повече си мисля за това, толкова повече съм убеден, че има някакъв сексуален компонент. Мисля, че при този убиец можем да говорим за пикеризъм.

— Робин Найсмит е била прободена многократно — рекох аз.

— Да. Онова, което ѝ е причинил, сякаш е взето от някой учебник. Няма данни за изнасилване, което не означава, че не е имало такова нещо. Но липсват следи от семенна течност. Многократното забиване на ножа в корема, хълбоците и гърдите ѝ е заместител на половия акт. Явен пикеризъм. Хапането не е толкова явно, въобще не е свързано с оралните аспекти на сексуалния акт, но според мен то отново е заместител на половия акт. Потъване на зъбите в плътта, канибализъм, какъвто беше случаят с Джон Джубърт и онова вестникарче, което той уби в Небраска. Освен това имаме и куршумите. Човек не би свързал стрелянето с пикеризма, докато не се позамисли. Тогава в някои случаи движещите сили излизат наяве. Нещо прониква в плътта.

— В убийството на Дженифър Дейтън няма такива елементи.

— Така е. Но това потвърждава казаното от мен. Че няма никакъв ясно установен модел. Но има един общ елемент в убийствата на Еди Хийт, Дженифър Дейтън и Сюзън Стори. Бих ги квалифицирал като организирани престъпления.

— Не и убийството на Дженифър Дейтън — отбелязах аз. — Както изглежда, убиецът се е опитал да представи смъртта ѝ като самоубийство и не е успял. Или може би не е имал намерение да я убие, но прекалено силно я е стиснал за шията.

— Вероятно не е имал намерение да я убие, преди да я вика в колата — съгласи се Уесли. — Но всъщност е имало умисъл. И маркучът, прикачен към ауспуха, е бил отрязан с остьр инструмент, който не е намерен. Или убиецът го е донесъл със себе си, или е успял да изхвърли онова, което е намерил в къщата и използвал. Тук има умисъл. Но преди да продължим, нека ти напомня, че в случая не притежаваме куршум двайсет и втори калибр или някакво друго доказателство, което би могло да ни даде основание да свържем убийството на Дженифър Дейтън с убийствата на Хийт и Сюзън.

— Не е вярно, Бентън. Пръстов отпечатък на Рони Уодел е бил открит върху един стол в трапезарията на Дженифър Дейтън.

— Не сме сигурни, че Рони Уодел е стрелял в другите двама.

— Тялото на Еди Хийт е било разположено така, че това напомня за случая „Робин Найсмит“. Момчето е било нападнато в нощта, когато

Рони Уодел е бил екзекутиран. Не ти ли се струва, че тук има някаква странна връзка?

— Нека да се изразим по друг начин — рече той. — Не искам да мисля така.

— Никой от нас не иска. Бентън, какво ти подсказва интуицията?

Той поръча на сервитьорката да донесе още коняк. Свещите осветяваха чистите линии на лявата му скула и брадичката.

— Интуицията ли? Добре. Имам много лошо предчувствие — каза той. — Сигурен съм, че Рони Уодел е общото звено тук, но не знам какво означава това. Един пръстов отпечатък, открит на местопрестъплението, е идентифициран като негов, но въпреки това не сме в състояние да открием картичките с пръстовите му отпечатъци, нито нещо друго, което би ни довело до някакъв положителен резултат. Също така в мортата не са му взети отпечатъци и човекът, който вероятно е забравил да свърши тази работа, е убит със същото оръжие, с което е убит и Еди Хийт. Николас Грюман, адвокатът на Уодел, явно е познавал Дженифър Дейтън и всъщност, както се оказва, тя е изпратила факс на Грюман няколко дни преди смъртта си. И накрая, да, има някаква неуловима и странна прилика между смъртта на Еди Хийт и смъртта на Робин Найсмит. Откровено казано, чудя се дали нападението над Хийт по някаква причина не е трябвало да представлява символичен акт.

Той изчака да ни сервираят питиетата, а после отвори кафявия плик, прикачен към папката е документи по случая „Робин Найсмит“. Това незначително действие ме подсети за нещо, което не бях предполагала.

— Трябваше да взема снимките ѝ от Архива — казах аз.

Уесли си сложи очилата и ме погледна.

— При старите случаи документацията се превръща в микрофилм, копия от него имаш в папката. Оригиналните документи се унищожават, но запазваме оригиналните снимки. Те отиват в Архива.

— И какво представлява той? Стая във вашата сграда?

— Не, Бентън. Един склад, намиращ се близо до Щатската библиотека. В същата сграда Бюрото на юристите пази документите по старите си дела.

— Вандър все още ли не е намерил снимката на кървавия отпечатък, оставен от Уодел в къщата на Робин Найсмит?

— Не — отвърнах аз и двамата се спогледахме. Знаехме, че Вандър никога няма да я намери.

— Господи! — възклика Уесли. — А кой ти донесе снимките на Робин Найсмит?

— Моят административен секретар — отговорих. — Бен Стивънс. Около седмица преди екзекуцията на Уодел той ходи в Архива.

— Защо?

— В последните етапи на обжалването на една присъда винаги се задават много въпроси и аз предпочитам да имам поддръка необходимите материали по дадения случай. Тъй че отиването до Архива е нещо обичайно. Но този път имаше една малка разлика — не се наложи да помоля Стивънс да отиде за снимките. Той сам предложи услугите си.

— И това ли е необичайно?

— Сега, като се обрна назад, признавам, че е така.

— Тогава се предполага — рече Уесли, — че твойт административен секретар е предложил услугите си, защото всъщност се е интересувал от досието на Уодел. Или по-точно от снимката на кървавия отпечатък от пръст, която е трябвало да бъде в него.

— Мога само да кажа със сигурност, че Стивънс е искал да се порови из нечие досие, това би било невъзможно, ако е нямал основателна причина да посети Архива. Например ако бях научила, че е ходил там, без някой от съдебните лекари да го е помолил за това, щеше да ми се види странно.

Разказах на Уесли и за историята със служебния ми компютър и му обясних, че двата терминала, свързани със случая, са моят и на Стивънс. Докато говорех, Уесли си водеше бележки. Когато мълкнах, вдигна очи.

— Излиза, че не са намерили, каквото са търсили — каза той.

— Подозирам, че си прав.

— Това ни кара да си зададем основателния въпрос: Какво са търсили?

Бавно разклащах чашата си. На светлината на свещите съдържанието й приличаше на течен кехлибар и приятно пареше

стомаха ми.

— Може би нещо, свързано със смъртта на Еди Хийт. Проверявах всички други случаи, при които жертвите са имали следи от ухапвания или наранявания, говорещи за канибализъм, и в директорията ми имаше такъв файл. Просто не мога да си представя какво друго би могъл да търси някой.

— В твоята директория съхраняваш ли вътрешна документация?

— В една поддиректория.

— С една и съща кодова дума ли получаваш достъп до тези документи?

— Да.

— И в тази поддиректория пазиш доклади от аутопсии и други документи, свързани със случаите ти?

— Така е. Но по времето, когато някой е проникнал там, не съхранявах нищо особено.

— Който и да го е направил, просто не е знаел това.

— Очевидно е така — рекох аз.

— А какво ще кажеш за аутопсионния протокол на Рони Уодел, Кей? По онова време той беше ли в компютъра?

— Би трябвало. Беше екзекутиран на тринайсети декември, в понеделник. Който и да е проникнал в директорията ми, направил го е на шестнайсети декември, в четвъртък следобед. По това време аз правех аутопсия на Еди Хийт, а Сюзън беше в кабинета ми на горния етаж и както предполагах, си почиваше, след като разля формалина.

— Странно. — Той се намръщи. — Ако предположим, че именно Сюзън е проникнала в директорията ти, защо се е интересувала от аутопсионния протокол на Уодел? Ако това е търсила. Тя е присъствала по време на неговата аутопсия. Какво би могла да намери в протокола, нещо, което не е знаела?

— Не мога да се сетя за нищо подобно.

— Е, нека зададем въпроса по друг начин. Има ли нещо, свързано с аутопсията, което тя не е могла да научи в нощта, когато трупът му е бил докаран в моргата? Или може би е по-добре да кажа в нощта, когато *един труп* е бил докаран в моргата, тъй като вече не сме сигурни, че това е бил трупът на Уодел — мрачно добави той.

— Не е могла да види лабораторните изследвания — казах. — По онова време резултатите от тях още не бяха пристигнали. Някои идват

след седмици.

- И Сюзън е знаела това.
- Положително.
- И твоят административен секретар също?
- Несъмнено.
- Трябва да има и нещо друго — рече той.

Имаше и нещо друго, но когато се сетих за него, все още не можех да си представя колко е важно.

— Уодел или който и да е бил на негово място имаше в задния джоб на панталона си плик, за който държеше да бъде заровен заедно с него. Фийлдинг е могъл да отвори този плик едва след като се е качил на горния етаж е документацията след аутопсията.

— Значи в онази нощ Сюзън не е знаела какво има в плика? — възбудено попита Уесли.

- Точно така. Не е могла да знае.
  - И имаше ли нещо важно в този плик?
  - Само няколко данъчни квитанции и сметки от ресторант.
- Уесли се намръщи.

— Квитанции и сметки — повтори той. — Какво, за бога, е правил с тях? При теб ли са?

— В досието му са. — Извадих фотокопията. — Всичките са от една и съща дата — трийсети ноември.

— Някъде по това време Уодел е бил прехвърлен от Мекленбърг в Ричмънд.

— Точно така. Станало е петнайсет дни преди екзекуцията — съгласих се аз.

— Трябва да проверим номерата на тези квитанции, да разберем къде са били издадени. Може да се окаже важно. Много важно, ако се имат предвид нашите предположения.

— Че Уодел е жив ли?

— Да. Вероятно по някакъв начин е станала размяна и той е бил освободен. Може би човекът, който е отишъл на електрическия стол, е държал тези квитанции в джоба си, защото е искал да ни подскаже нещо.

— Откъде е могъл да ги вземе?

— Навярно го е направил по време на пътуването от Мекленбърг до Ричмънд, когато е имало идеална възможност за такова нещо —

отговори Уесли. — Може би двама мъже са били закарани от Мекленбърг в Ричмънд, Уодел и някой друг.

— Предполагаш, че са спрели, за да се нахранят?

— Когато водят осъден на смърт, пазачите нямат право да спират по пътя. Но ако е имало някакъв заговор, всичко е могло да се случи. Може да са спрели, за да вземат нещо за ядене и точно тогава Уодел да е бил освободен. После другият затворник е бил откаран в Ричмънд и е бил затворен в килията на Уодел. Помисли малко. Възможно ли е било някой от пазачите или някой друг от Спринг Стрийт да познае, че докараният затворник не е бил Уодел?

— Той може да е твърдял, че не е Уодел, но сигурно не е имало кой да му повярва.

— Сигурно изобщо не са го слушали.

— Ами майката на Уодел? — попитах аз. — Предполага се, че тя се е видяла с него няколко часа преди екзекуцията. Сигурно веднага би познала, че затворникът не е нейният син.

— Трябва да проверим дали срещата между майка и син се е състояла. Но независимо от това, мисис Уодел е имала интерес да участва в евентуалния заговор. С положителност не е искала синът ѝ да умре.

— Значи си убеден, че е бил екзекутиран друг човек — неохотно изрекох аз, защото това беше хипотезата, която най-много исках да отхвърля.

Вместо отговор той отвори плика със снимките на Робин Найсмит, които винаги щяха да ме шокират, независимо от това колко пъти ги бях разглеждала. Уесли бавно проследи историята на тази ужасна смърт, запечатана на фотолента. После каза:

— В светлината на трите убийства, извършени напоследък, образът на Уодел някак не се получава.

— Какво искаш да кажеш, Бентън? Че след десетте години, прекарани в затвора, той се е променил?

— Мога само да кажа, че съм чувал за хора, извършили предумишлено убийство, които се разпадат като личности. Започват да правят грешки. Например случаят с Бънди. Към края се държеше като обезумял. Но обратното е необичайно — дезорганизираната личност да се промени, безумният да стане методичен, рационален, да действа с умисъл.

Когато Уесли споменаваше за Бънди и подобните му, той го правеше някак на теория, безстрастно, сякаш неговите анализи и хипотези бяха формулирани въз основа на източници от втора ръка. Той не се хвалеше. Не споменаваше често имена, нито пък се държеше като човек, който познава лично тези престъпници. Следователно поведението му можеше да се нарече умишлено заблуждаващо.

Всъщност той бе прекарвал дълги часове в задушевни разговори с хора, като Теодор Бънди, Дейвид Беркович, Сирхан Сирхан, Ричард Спек, Чарлс Мейсън, както и с по-малко известните черни дупки, които изсмукуваха светлината на планетата Земя. Марино веднъж ми беше казал, че когато Уесли се връщал от тези дълги пътешествия до някои от най-строго охраняваните затвори, изглеждал блед и съсипан. Направо физически се разболявал, като погльщал отровата на тези хора и понасял неизбежните връзки е тях. Някои от най-ужасните садисти в съвременната ни история редовно му пишеха писма, изпращаха му коледни картички, интересуваха се от цялото му семейство. Никак не бе чудно, че Уесли изглеждаше като човек, понесъл тежко бреме, и много рядко говореше. В замяна на информацията, която получаваше, той се съгласяваше на единственото нещо, което малцина от нас биха приели. Позволяваше на чудовището да се свърже с него.

— Доказано ли беше, че Уодел е страдал от психоза? — попитах аз.

— Само беше установено, че е бил е всичкия си, когато е убил Робин Найсмит. — Уесли извади една снимка и я сложи на масата пред мен. — Но откровено казано, аз не мисля така.

Тази снимка си спомнях най-ясно и просто не можех да си представя как някоя нищо неподозираща невинна душа е налетяла на подобна сцена.

Във всекидневната на Робин Найсмит нямаше много мебели, само няколко ниски кресла е тъмнозелена мека тапицерия и шоколадово кафе кожено канапе. В средата на паркетния под се виждаше малък ориенталски килим, а стените бяха боядисани с цвят на вишна или на махагон. Телевизорът се намираше точно срещу вратата, което позволяваше на всеки, който влезе, директен достъп до ужасяващото творение на Рони Джо Уодел. В момента, когато е отключила вратата и е извикала името на Робин, нейната приятелка е

видяла голото тяло, подпряно на телевизора в седнало положение, а кожата е била така набраздена и зацепана със засъхната кръв, че едва по-късно в моргата е било възможно да се установи какви точно са нараняванията. На снимката съсираната кръв, стекла се около хълбоците на Робин, приличаше на червена смола, а наблизо бяха захвърлени няколко окървавени кърпи. Оръжието на престъплението не бе открито, макар полицията по-късно да установи, че от кухненския комплект липсва касапски нож от неръждаема стомана, немско производство, и описанието на острието му да съвпадаше с формите на раните.

Уесли отвори папката с документите по случая „Еди Хийт“ и извади работна скица на местопрестъплението, направена от полицая на окръг Хенрико, който бе открил тежко раненото момче зад колониалния магазин. Уесли сложи скицата до снимката на Робин Найсмит. Известно време ние двамата ги сравнявахме, без да продумаме. Приликата беше много по-очебийна, отколкото си представях, положението на двете тела бе еднакво — от отпуснатите отстрани ръце до небрежно сгънатите до тях дрехи.

— Признавам, че това ми се вижда адски зловещо — отбеляза Уесли. — Сякаш сцената с Еди Хийт е огледално изображение на другата. — Той докосна снимката на Робин Найсмит. — Телата са подпрени като парцалени кукли на предмети с формата на кутии. Голям телевизор, кафяв контейнер за смет. — Разпиля и другите снимки по масата, сякаш бяха карти за игра, и извади още една от колодата. На нея се виждаше трупът в близък план, както бе сниман в моргата — кръговите следи от ухапванията ясно си личаха върху лявата гръден и от вътрешната страна на лявото бедро.

— И тук приликата е поразителна — каза той. — Следите от ухапванията съответстват почти точно на местата върху бедрото и рамото на Еди Хийт, откъдето е била изрязана плът. С други думи — Уесли свали очилата си и вдигна поглед към мен — Еди Хийт вероятно също е бил хапан, а после плътта е била изрязана, за да се прикрият доказателствата.

— Това означава, че убиецът е запознат донякъде е въпросът за представяните в съда доказателства — рекох аз.

— Почти всеки престъпник, който е прекарал известно време в затвора, е запознат с тези неща. Ако по времето, когато е убил Робин

Найсмит, Уодел не е знаел за идентифицирането на следи от ухапвания, то по-късно го е научил.

— Говориш така, сякаш той е извършил и друго убийство — отбелязах аз. — Преди малко спомена, че образът на Уодел не се получава.

— Ако го сравним с онова, което е бил преди десет години.

— Имаш протокола от разпита му. Може ли да поговорим за него?

— Разбира се.

Протоколът представляващ въпросник на ФБР, състоящ се от четиридесет страници, попълвани при разпит на четири очи с извършители на тежки престъпления.

— Прегледай го сама — рече Уесли и го сложи на масата пред мен. — Бих искал да чуя какво мислиш сама, без да се влияеш от мен.

Уесли бе разпитал Уодел преди шест години, когато той е бил в затвора на окръг Мекленбърг. Протоколът започващ с обичайните външни данни — държането на Уодел, емоционалното му състояние, особеностите му, а начинът, по който се изразяваше, подсказващо, че е възбуден и объркан. После, когато Уесли му е позволил да задава въпроси, той е задал само един: „Видях малки бели снежинки, когато минах покрай прозореца. Сняг ли вали или това е пепел от крематориума?“

На протокола бе отбелязано, че разпитът е бил проведен през август.

Въпросите за това дали е могло да бъде предотвратено убийството не водеха доникъде. Би ли убил Уодел жертвата си на оживено място? Щял ли е да я убие, ако е имало свидетели? Можело ли е нещо да го спре? Смята ли той, че смъртното наказание представлява спирачка за престъпниците? Уодел бе казал, че не си спомня да е убивал „дамата от телевизията“. Твърдеше, че не знае какво би му попречило да извърши нещо, за което не си спомня. Имаше единствен спомен за това, че всичко е „лепнело“ по него. Казваше, че сякаш се е събудил след полюция. Но дрехите на Рони Уодел не са лепнели от семенна течност. А от кръвта на Робин Найсмит.

— Този списък на проблемите му ми се вижда доста обикновен — изказах на глас мислите си. — Главоболие, прекалена

стеснителност, подчертана мечтателност, напуснал дома си на деветнайсет години. Тук няма нищо, което да напомня за обичайните „сигнали за опасност“. Никакви пожари, нападения, жестокост към животните или нещо от този род.

— Чети по-нататък — рече Уесли. Прегледах следващите няколко страници.

— Алкохол и наркотици — отбелязах аз.

— Ако не е бил пратен в затвора, щял е да умре от наркотиците или да бъде застрелян на улицата — каза Уесли. — И което е интересно, доста късно е започнал да се занимава с тези неща. Уодел твърдеше, че до двайсетгодишната си възраст, преди да напусне дома си, не бил вкусвал алкохол.

— Във ферма ли е израснал?

— Да, в Съфък. Сравнително голяма ферма, където са отглеждали фъстъци, царевица, соя. Цялото му семейство живеело там и работело за собствениците. Имали четири деца, Рони бил най-малкият. Майката била много религиозна и всяка неделя ги водела на църква. Никакъв алкохол, нито цигари, нито ругатни. Израснал в изолирана среда. Нито веднъж не бил напускал фермата, преди да умре баща му, когато решил да се махне. С автобус пристигнал в Ричмънд и лесно намерил работа заради голямата си физическа сила. Разбиване на стар асфалт, носене на тежки товари и други от този род. Според моята теория просто не е могъл да устои на изкушението, когато за първи път се е сблъскал с него. Започнал с бира и вино, а по-късно е опитал и марихуана. След година минал на кокаин и хероин, продавал и купувал, а също така е и крадял, каквото му попадне. Когато го попитах колко дребни престъпления е извършил безнаказано, той ми отговори, че не може да ги преброи. Вършил е кражби с взлом, разбивал коли, с други думи присвояване на имущество. После се вмъкнал в къщата на Робин Найсмит и тя имала нещастietо да се прибере, докато бил там.

— Тук никъде не пише, че си е служил с насилие — забелязах аз.

— Да. Той не прилича на типичния насилиник. Защитата му твърдеше, че е изпаднал във временно умопомрачение, което се дължало на алкохола и наркотиците. Откровено казано, и аз мисля така. Напълно възможно е, когато е срецнал Робин Найсмит, Уодел да

е бил напълно разстроен психически и после да не си е спомнял нищо или почти нищо.

— Спомняш ли си дали е откраднал нещо? — попитах аз. — Чудя се дали изобщо е имало някакви ясни доказателства за намерението му да извърши взломна кражба.

— Вътре всичко беше обърнато с главата надолу. Знаем, че липсваха бижута. Домашната аптечка беше празна, в портмонето ѝ също нямаше нищо. Трудно е да се установи какво друго е било откраднато, защото тя е живяла сама.

— Никаква сериозна връзка?

— Има и един невероятен факт. — Уесли бе вперил поглед във възрастна двойка, която унесено танцуваше под звуците на саксофона.

— Петна от семенна течност бяха открити на чаршафа и на завивката ѝ. Петното на завивката изглеждаше прясно, освен ако Робин не е сменяла бельото си много често, а знаем, че тези петна не бяха от Уодел. Не съвпадат с неговата кръвна група.

— Някой от познатите ѝ не спомена ли, че е имала любовник?

— Не. Разбира се, проявихме голям интерес към тази личност, но тъй като тя не показва желание да влезе в контакт е полицията, предположихме, че Робин Найсмит е имала връзка с някой от женените си колеги.

— Възможно е — казах аз. — Но той не я е убил.

— Не. Рони Уодел е убиецът. Нека да погледнем.

Отворих папката на Уодел и показах на Уесли снимките на екзекутирания затворник, когото бях аутопсирала в нощта на тринайсети декември.

— Можеш ли да познаеш дали това е същият човек, когото си разпитвал преди шест години?

Уесли напрегнато изучаваше снимките една по една. Спра се на лицето, снимано в близък план, на тила, хвърли поглед ма снимките на горната част на тялото и на ръцете. От протокола на разпита извади малка снимка на Уодел и започна да ги сравнява.

— Виждам известна прилика — заявих аз.

— Това е всичко, което може да се каже — съгласи се Уесли. — Снимката от протокола е правена преди десет години. Уодел имаше брада и мустаци, беше много мускулест, но слаб. Лицето му беше слабо. Този тип — той посочи фотографиите от моргата — е избръснат

и много по-тежък. И лицето му е по-пълно. Въз основа на тези снимки не бих могъл да твърдя, че това е един и същи човек.

И аз също не можех да твърдя такова нещо. Всъщност дори се сетих за стари мои снимки, на които никой не можеше да ме познае.

— Имаш ли идея как да се справим с този проблем? — попитах Уесли.

— Ще ти предложа някои неща — каза той, събра снимките и изравни ръбовете им върху масата. — Твойят стар приятел Ник Грюман явно играе някаква роля в цялата тази работа и си мисля какъв ли е най-добрият начин да се справим с него, без да ни усети. Ако някой от нас с Марино се опита да поговори с него, той веднага ще се досети, че нещо не е наред.

Знаех какво ще каже по-нататък и се опитах да го прекъсна, но Уесли не ми позволи.

— Марино ми е споменавал, че имаш неприятности с Грюман, че ти се обажда по телефона и те разиграва. Освен това се познавате отдавна, от Джорджтаун. Може би ти трябва да говориш с него.

— Не искам, Бентън.

— Той може да има снимки на Уодел, писма, други документи. Нещо, върху което да са останали отпечатъци. Или по време на разговора той би могъл да изтърве нещо важно. Работата е там, че ти можеш да се свържеш с него съвсем естествено, в процеса на всекидневната си работа, докато за нас това е невъзможно. Пък и нали ще ходиш в окръг Колумбия, за да се видиш с Дауни.

— Не — казах аз.

— Просто си помислих. — Извърна поглед от мен и махна на келнерката да донесе сметката. — Колко време Луси ще остане при теб?

— Учебните й занятия започват на седми януари.

— Спомням си, че тя разбираше от компютри.

— И още как.

Уесли се поусмихна.

— Така ми каза и Марино. Той смята, че тя би могла да ни помогне да се справим с АДС.

— Сигурна съм, че с удоволствие би се опитала.

Изведнъж ми се прииска да я закрилям, чувствах се раздвоена. Хем исках да я изпратя обратно в Маями, хем не исках.

— Не знам дали си спомняш, но Мишел работи в канцеларията на Криминалния отдел, която подпомага Щатската полиция в работата с АДС — рече Уесли.

— Това едва ли те притеснява особено в момента.

Допих коняка си.

— Непрекъснато се притеснявам — отвърна той.

На следващата сутрин валеше лек сняг, когато ние е Луси облякохме екипи за ски, които можеха да се забележат от сто километра.

— Приличам на светофар — каза тя, като впери очи в ярко-оранжевото си отражение в огледалото.

— Така е. Ако се изгубиш, няма да ни е трудно да те открием.

Погълнах два аспирина и витамини с малко лимонада, която взех от барчето в стаята ни.

Луси огледа моя екип, също така ярък като нейния, и поклати глава.

— Като се има предвид колко си консервативна, наистина ми приличаш на неонов паун.

— Старая се да не изоставам от другите. Гладна ли си?

— Умирам от глад.

— Бентън ще бъде в трапезарията в осем и половина. Можем още сега да слезем, ако не ти се чака повече.

— Готова съм. А Кони няма ли да закусва с нас?

— С нея ще се срещнем на пистите. С Бентън ще водим служебен разговор.

— Струва ми се, че ѝ е неприятно да остава сама — каза Луси.

— Когато той разговаря с някого, тя все не е поканена.

Заключих вратата на стаята и двете тръгнахме по тихия коридор.

— Предполагам, че Кони не иска да се меси в тези неща — рекох тихо. — Всички подробности около работата на съпруга ѝ биха се превърнали в тежко бреме за нея.

— Значи, затова той говори с теб вместо с нея.

— Да, за нашите случаи.

— За работа. И за двама ви работата е най-важното нещо.

— Работата несъмнено е най-важното нещо в живота ни.

— Вие с мистър Уесли да не би да сте на път да завържете любовна връзка?

— На път сме да закусим заедно — отвърнах ѝ с усмивка. Както обикновено, в „Хомстед“ шведската маса беше зашеметяваща. Беше отрупана с върджински бекон и шунка, всевъзможни ястия от яйца, сладкиши, хлебчета, питки. Луси въобще не се поддаде на тези изкушения и се насочи право към ядките и свежите плодове. Засрамена от нейния пример и от спомена за неотдавнашната здравна лекция, която бях прочела на Марино, се отказах от тези съблазнителни ястия и дори от кафето.

— Всички те зяпат, лельо Кей — прошепна Луси. Предположих, че за това са виновни ярките ни одеяния, но след малко отворих „Уошингтън Поуст“ и направо се стреснах, като видях собствената си снимка на първа страница. Заглавието гласеше: „Убийство в мортата“. Отдолу надълго и нашироко се разказваше за убийството на Сюзън и на видно място бе поставена моята снимка — как пристигам на местопрестъплението е много притеснен вид. Явно единственият източник на информация бе Джейсън, съкрушеният съпруг на Сюзън, който описваше как жена му напуснала работата си при странни, ако не и подозрителни обстоятелства, и то по-малко от седмица преди насиленствената си смърт.

Например той твърдеше, че Сюзън напоследък се опълчила срещу мен, защото съм се опитала да я включам в списъка на свидетелите по случая с мъртвото момче, макар че не била присъствала на аутопсията. Когато Сюзън се разболяла и не отишла на работа след „разливането на формалина“, аз толкова често съм я търсила по телефона, че се страхувала да вдигне слушалката, а после „съм се появила на прага в нощта преди убийството“ с една коледна звезда в ръце и с някакви смътни обещания за разни услуги.

„След като напазарувах за Коледа, се прибрах и заварих главния съдебномедицински експерт във всекидневната си — твърдеше съпругът на Сюзън. — Тя (доктор Скарпета) си тръгна веднага и щом вратата се затвори след нея, Сюзън се разплака. Беше ужасно изплашена от нещо, но не искаше да ми каже какво е то.“

Колкото и да ме разстроиха клеветите на Джейсън Стори по мой адрес, още по-невероятни ми се сториха разкритията за последните финансови придобивки на Сюзън. Вероятно две седмици преди

смъртта си тя била платила повече от три хиляди долара с кредитна карта, след като вложила в банковата си сметка трийсет и пет хиляди долара. Внезапното ѝ забогатяване беше необяснимо. През есента съпругът ѝ бе останал без работа, а самата Сюзън печелеше по-малко от двайсет хиляди долара годишно.

— Мистър Уесли пристига — каза Луси и взе вестника от ръцете ми.

Уесли носеше черни скиорски панталони и домашно плетен пуловер, а на рамото си бе метнал яркочервено яке. Устните му бяха здраво стиснати и по лицето му личеше, че знае новините.

— Някой от „Уошингтън Поуст“ не се ли опита да говори е теб? — попита ме той и издърпа един стол. — Не мога да повярвам, че са написали всичко това, без да ти дадат никаква възможност да го коментираш.

— Един техен репортер наистина ми се обади вчера точно когато си тръгвах — отговорих аз. — Искаше да ми зададе въпроси за убийството на Сюзън, но аз му отказах. Предполагам, че така съм пропуснала шанса си.

— Значи не си знаела нищо, никой не ти е намекнал, че нещата ще бъдат така преиначени?

— Нямах никаква представа, докато не видях вестника.

— Само за това се говори, Кей. — Той вдигна очи към мен. — Тази сутрин го чух по телевизията. Марио ми се обади. За ричмъндската преса това е велик ден. Намекват, че убийството на Сюзън може би е свързано със службата на главния съдебномедицински експерт... Че ти навярно си замесена и затова внезапно си напуснала града.

— Това е абсурдно.

— Каква доза истина има в тази статия?

— Фактите са напълно изопачени. Наистина отидох в дома на Сюзън, когато тя не дойде на работа. Исках да се уверя, че е добре и беше необходимо да разбера дали е взела пръстови отпечатъци на Уодел, когато го докараха в мортата. Наистина отидох да я видя в навечерието на Коледа и да ѝ занеса един подарък и саксия с коледна звезда. А онези „смътни обещания за разни услуги“ вероятно съм дала, когато тя ми каза, че напуска. Помолих я да ми се обади, ако има нужда от препоръка и ако смята, че мога да ѝ помогна с нещо.

— Ами каква е тази история, дето не искала да бъде включена в списъка на свидетелите по случая „Еди Хийт“?

— Това стана в следобеда, когато тя разля няколко буркана с формалин и се оттегли да си почине горе в кабинета ми. Обичайна практика е в списъка на свидетелите да включваме лицата, които са помагали при извършването на аутопсията. В този случай Сюзън присъстваше само при външния оглед на трупа и настоя да не включвам името ѝ в протокола от аутопсията. Помислих си, че държането ѝ е странно, но до конфликт не сме стигали.

— От статията излиза, че ти си си разчиствала сметките с нея — каза Луси. — Точно затова щях да се чудя, ако бях я прочела и не знаех нищо повече.

— Не съм си разчиствала сметките с нея, но явно някой друг е направил точно това — рекох аз.

— Нещата малко се проясняват — обади се Уесли. — Ако това, което пише за финансовото ѝ състояние, е вярно, значи е получила голяма сума пари, защото е направила услуга на някого. По същото време е извлечена информация от компютъра ти, а Сюзън е изглеждала много променена. Станала е нервна, не е било възможно да се разчита на нея. Правила е всичко възможно да те избягва. Кей, струва ми се, че тя не е могла да застане лице в лице с теб, защото те е предала.

Кимнах, като е всички сили се стараех да се овладея. Сюзън се беше забъркала в нещо, от което не е знаела как да се измъкне и затова не е искала да присъства на аутопсията на Еди Хийт, а по-късно и на аутопсията на Дженифър Дейтън. Нейните емоционални избухвания явно не са имали нищо общо с магьосничеството, нито с въздействието на формалиновите пари. Тя се е паникьосала. Не е искала да бъде свидетелка и в двата случая.

— Интересното е — подхвани Уесли, когато му изложих моята теория, — че ако си зададем въпроса какво ценно е притежавала Сюзън, което е могла да продаде, отговорът е: информация. А щом не присъства на аутопсийте, няма информация. И е много вероятно на Коледа тя да е отишла да се срецне именно с человека, който е купувал информацията от нея.

— Каква ли е тази информация, че някой да е готов да плати заради нея хиляди долари, а след това и да убие бременна жена? — с

безстрастен глас попита Луси.

Ние не знаехме това, но имахме предположение. Пак излизаше, че общото звено в случая е Рони Джо Уодел.

— Сюзън не е забравила да вземе пръстовите отпечатъци на Уодел или на човека, който беше екзекутиран — казах аз. — Нарочно не го е направила.

— Така изглежда — съгласи се Уесли. — Някой я е помолил за по-удобно да забрави да вземе отпечатъците. Или да загуби картичките с отпечатъците, в случай че ти или друг член на екипа ти свършите тази работа.

Помислих си за Бен Стивънс. Копеле такова.

— И това ни връща към снощното ни заключение, Кей — продължи Уесли. — Трябва да разберем какво е станало в онази нощ, когато вместо Уодел, вероятно някой друг е седнал на електрическия стол, и да установим кой е той. И трябва да започнем именно от АДС.

— Най-напред бихме могли да разберем кои данни са били подправени. — Той вече говореше на Луси. — Подготвил съм така нещата, че да можеш да се заемеш с данните от журналните записи, ако имаш желание.

— Имам — рече Луси. — Кога искаш да започна?

— Можеш да започнеш, когато поискаш, защото първата стъпка е да се обадиш по телефона. Ще се свържеш с Мишел. Тя е компютърна специалистка в канцеларията на Криминалния отдел и работи извън Щатското полицейско управление. Работата ѝ е свързана с АДС и тя подробно ще ти обясни как стоят нещата там. Ще ти помогне да получиш достъп до данните от журналните записи.

— Тя няма ли нещо против? — предпазливо попита Луси.

— Тъкмо обратното. Във възторг е. Журналните записи всъщност са ревизионни дневници, списъци на промените, направени в основната банка с данни на АДС. С други думи не е възможно да ги прочетеш. Струва ми се, че Мишел ги нарича „хекс дъмпе“, ако това означава нещо за теб.

— Хексадецимал или банка — 16. С други думи йероглифи — каза Луси. — Това означава, че ще трябва да дешифрирам данните и да съставя програма, чрез която бих могла да открия всяка промяна в контролните номера на файловете, от които се интересувате.

— Ще успееш ли? — попита Уесли.

— Щом веднъж се справя с кода и с разположението на файловете. Защо твоята позната не го направи сама?

— Искаме всичко да е колкото може по-дискретно. Мишел ще привлече вниманието, ако изведнъж зареже обичайните си задължения и започне да се рови из журнアルните записи по десет часа на ден. Ти ще можеш незабелязано да работиш от домашния компютър на леля си, като се включиш на диагностична линия.

— Стига някой да не я проследи и да не открие, че всичко става от моя дом.

— Бъди спокойна — каза Уесли.

— И никой няма да забележи, че външен човек е проникнал в компютъра на Щатската полиция и се рови във файловете? — попитах аз.

— Мишел твърди, че няма да имаме проблеми. — Уесли разтвори ципа на един от джобовете на скиорското си яке и извади оттам картичка, която подаде на Луси. — Това са номерата на служебния и на домашния ѝ телефон.

— Сигурен ли си, че можеш да ѝ се довериш? — попита Луси. — Ако някой е бърникал из компютрите, сигурен ли си, че тя не е замесена?

— Мишел не умее да лъже. Когато беше малко момиче, в такива случаи започваше да гледа в краката си и ставаше червена като домат.

— Ти си я познавал още, когато е била малко момиче! — объркано възклика Луси.

— И преди това — каза Уесли. — Тя е най-голямата ми дъщеря.

---

[1] Бихейвиористика (англ.) — насока в американската психология, която поддържа, че в основата на човешките действия лежат вродените инстинкти и механически възникналите навици. — Б.р. ↑

IX

След много спорове най-после съставихме разумен план. До сряда Луси щеше да остане в хотел „Хомстед“ заедно със семейство Уесли, за да можа известно време да се посветя на собствените си проблеми, без да се притеснявам за нея. След закуска потеглих с колата. Валеше лек сняг, който се превърна в дъжд, когато влязох в Ричмънд.

До следобеда успях да посетя и канцеларията, и лабораториите. Разговарях с Фийлдинг и с неколцина от юридическите експерти и успях да избегна Бен Стивънс. Не отговорих на нито едно репортерско обаждане по телефона и пренебрегнах електронната си поща, защото ако от отдел „Здравеопазване“ искаха да ми кажат нещо, нямах желание да го науча. В четири и половина бях спряла на бензиностанцията на Гроув Авеню, когато зад мен се появи един бял форд. Марино слезе от него и се отправи към мъжката тоалетна. Когато излезе оттам, скришом се огледа, за да види дали някой не е забелязал „пътешествието“ му до клозета. После се приближи до мен.

— Минавах наблизо и те видях — каза той, като пъхна ръце в джобовете на синия си блейзър.

— Къде ти е палтото? — попитах го, докато бършех предното стъкло.

— В колата. Пречи ми. — Прегърби се, защото духаше студен вятър. — Ако още не си взела решение да се опиташи да пресечеш тези слухове, крайно време е да го направиш.

— И какво по-точно ми предлагаш да направя, Марино? Да извикам Джейсън Стори и да му кажа колко съжалявам, че жена му и нероденото му дете са мъртви, но че го моля върху някой друг да излезе мъката и гнева си?

— Той те обвинява, докторке.

— След като прочетох изявленията му в „Поуст“, подозирам, че всичко живо ме обвинява. Успял е да ме представи като безскрупулна кучка.

— Гладна ли си?

— Не.

— Е, имаш вид на гладна.

Погледнах го така, сякаш бе изгубил разсъдъка си.

— Когато подозирам нещо, мой дълг е да го проверя. Тъй че ти давам възможност да избираш, докторке. Мога да взема сандвичи и сода от онзи автомат ей там и докато ни замръзнат задниците, да стоим тук, да вдишваме бензиновите пари и да пречим на другите бедни копелета да си налеят бензин. Или можем да изтичаме до онова заведение „При Фил“. Съгласен съм и на двете.

Десет минути по-късно ние седяхме в едно ъглово сепаре и прелиствахме лъскавата листа с менюто, където имаше всичко — от спагети до пържена риба. Марино бе обърнат към боядисаната с тъмна боя входна врата, а аз имах прекрасен изглед към тоалетните. Той пушеше, както повечето хора наоколо, а аз отново си мислех, че е адски трудно да ги откажеш. При дадените обстоятелства избрахме идеалното място. „При Фил“ беше стар местен ресторант, където постоянните клиенти, които се познаваха от деца, продължаваха да се срещат редовно, за да похапнат добре и да изпият бутилка бира. Посетителите бяха добросърдечни и общителни хора, които едва ли биха ме познали, освен ако снимката не се появяваше редовно на спортната страница на местния вестник.

— Положението е такова — каза Марино, като оставил листата с менюто. — Джейсън Стори смята, че Сюзън щеше да е още жива, ако не работеше при теб. И вероятно е прав. Освен това той е неудачник, един от онези egoцентрични негодници, които смятат, че за всичко са им виновни другите. Истината е, че той е по-виновен за смъртта на Сюзън.

— Да не би да предполагаш, че той я е убил?

Сервитьорката дойде и ние си поръчахме вечеря. Печено пиле е ориз за Марино и филе от малка акула с чили за мен, плюс две диетични соди.

— Изобщо не предполагам, че Джейсън е убил жена си — кратко рече Марино. — Но той е причината тя да се замеси в онова, което е довело до смъртта ѝ. Сюзън е плащала сметките и огромните финансови затруднения са били на нейната глава.

— Никак не е чудно, съпругът ѝ нас скоро е загубил работата си — казах аз.

— Лошото е, че не е загубил желанието си да харчи. Имам предвид изисканите костюми и панталони и копринените вратовръзки. Две седмици след като е останал без работа, този тип си е купил скиорски екип за седемстотин долара и е заминал да прекара уикенда в Уинтъргрийн. А пък преди това се е сдобил с кожено яке за двеста долара и с велосипед за четиристотин долара. Тъй че Сюзън се претрепва от работа в мортата, а после се прибира у дома, за да види сметките, които са много по-големи от заплатата ѝ.

— Нямах представа за това — казах и изведнъж ме заболя, като си представих как Сюзън седеше зад бюрото си. Всекидневният ѝ ритуал включващо прекарване на обедната почивка в службата, а и аз понякога се присъединях към нея, за да си побъбрим. Спомних си обикновените царевични пръчици и бутилките със сода, на които имаше етикетчета с цената. Всичко, което пиеше и ядеше, сигурно беше донесено от къщи.

— Скъпите навици на Джейсън са истинската причина да говори такива гадости за теб — продължи Марино. — Той те клевети пред всички, които проявяват желание да го слушат, защото си съдебен лекар и шеф, караш мерцедес и живееш в голяма къща в Уиндзор Фармс. Според мен тоя тъпак смята, че ако успее по някакъв начин да те изкара виновна за смъртта на жена си, това ще бъде някаква малка компенсация за него.

— Може да ме клевети до засиняване, ако иска.

— И ще го направи.

Диетичните ни питиета пристигнаха и аз смених темата.

— Утре сутринта ще се срещна с Дауни.

Марино разсейно погледна към телевизора, поставен над бара.

— Луси ще се заеме е АДС. А аз ще трябва да направя нещо с тоя Бен Стивънс.

— Просто се налага да се отървеш от него.

— Имаш ли представа колко е трудно да уволниш държавен служител?

— Разправят, че било по-лесно да уволниш Иисус Христос — каза Марино. — Все пак трябва да намериш някакъв начин да се отървеш от този негодник.

— Ти разговаря ли с него?

— О, да. Той смята, че ти си нагла, амбициозна и странна. Че е истинска мъка да се работи с теб.

— Наистина ли се изрази така? — удивено попитах аз.

— Това беше общата насока.

— Надявам се, че някой ще провери какво е финансовото му положение. Би било интересно да се разбере дали напоследък е внасял големи суми в банката. Едва ли Сюзън сама си е навлякла тая беля на главата.

— И аз смятам така. Според мен Стивънс знае много и с всички сили се стреми да прикрие следите си. Между другото проверих в банката на Сюзън. Един от чиновниците си спомня, че трийсет и петте хиляди, които е вложила, са били в брой. Банкноти от двайсет, петдесет и сто долара, носела ги в чантичката си.

— А Стивънс какво каза за Сюзън?

— Твърдеше, че всъщност не я е познавал добре, но имал впечатление, че двете сте имали някакви проблеми. С други думи потвърждава онова, което пише във вестниците.

Поднесоха ни вечерята, но аз бях толкова ядосана, че не можех да преглътна.

— Ами Файлдинг? — попитах. — И той ли смята, че е ужасно да се работи с мен?

Марино отново впери разсеян поглед в далечината.

— Той каза, че си много напориста и че никога не е могъл да те разбере.

— Не съм го наела на работа, за да ме разбира, и в сравнение с него наистина съм напориста, Файлдинг не се интересува от съдебната медицина, така е от няколко години. Влага по-голяма част от енергията си в други неща.

— Докторке — Марино ме погледна в очите, — ти си по-напориста от всеки друг и повечето хора не могат да те разберат. Не може да се каже, че разкриваш сърцето си пред всеки. Всъщност хората си мислят, че си безчувствена. Толкова е трудно да те разбере човек, че за онези, които не те познават, изглеждаш безчувствена. Другите ченгета, адвокатите все ме питат за теб. Те искат да знаят каква си всъщност, как вършиш всекидневната си работа... каква е цената. Виждат те като човек, който не се сближава с никого.

— А ти какво им отговаряш, когато те питат за мен?

— Нищо не им отговарям, по дяволите.

— Свърши ли с психоанализата, Марино?

Той запали цигара.

— Виж какво, ще ти кажа нещо, което няма да ти хареса. Винаги си била такава сдържана, професионалистка... трудно допускаш хората до себе си, но когато го направиш, нямаш грешка. Ставаш приятел за цял живот и си готова на всичко за другия. Но през последната година ти се промени. Откакто убиха Марк, ти се самоизолира. За хората около теб това е равносилно да са в стая, която някога е била много топла, а сега температурата е спаднала под нулата. Мисля, че ти дори не го съзнаваш. Тъй че точно в момента никой не е особено привързан към теб. Може би хората се чувстват малко обидени, защото ги пренебрегваш и се държиш хладно. Може би са те харесвали и такава. Може би просто им е все едно. Работата е там, че независимо дали седиш на трон или на „горещия стол“, хората гледат да използват твоето положение. И ако нищо не ви свързва, за тях е още по-лесно да получат онова, което искат, без да дават пукната пара за теб. Това е положението. Има толкова много хора, които е години са чакали да видят как и теб ще те заболи.

— Няма да ме заболи — отвърнах и отместих чантата си.

— Докторке — той издуха облаче дим, — вече те боли. И здравият разум ми подсказва, че ако плуваш заедно с акулите и усетиш, че те заболи, по-добре е веднага да излезеш от водата, дявол го взел.

— Може ли поне две-три минути да поговорим, без да употребяваме клишета?

— Хей, аз не говоря португалски, нито китайски, пък и ти няма да ме слушаш.

— Ако проговориш на португалски или на китайски, обещавам ти да те изслушам. Всъщност, ако някога решиш да проговориш на английски, пак ще те изслушам.

— Подобни забележки няма да ти спечелят много приятели. Точно за тези неща говорех.

— Казах го с усмивка.

— Виждал съм как разрязваш трупове с усмивка.

— Никога. Винаги използвам скалпел.

— Понякога няма разлика между двете. Виждал съм как усмивката ти причинява болка на разни адвокати от защитата.

— Ако съм толкова ужасна, защо с теб сме приятели?

— Защото аз съм се обградил с повече стени от теб. Истината е, че на всяко дърво има по някой негодник, а във водата е пълно с акули. Всички те искат да си отхапят по едно парче от нас.

— Марино, това е налудничаво.

— Ти си дяволски права и ето защо ще трябва да залегнеш за известно време. Наистина — рече той.

— Не мога.

— Ако искаш да знаеш истината, продължаваш ли да се занимаваш с тези случаи, ще излезе, че са намесени личните ти интереси. Накрая ще правиш още по-лошо впечатление.

— Сюзън е мъртва — казах аз. — Еди Хийт е мъртъв. Дженифър Дейтън е мъртва. В моята служба има корупция и не сме сигурни кой е отишъл на електрическия стол миналата седмица. А ти ми предлагаш да изчезна, докато всичко се оправи само като с магическа пръчка?

Марино посегна да вземе солта, но го изпреварих.

— Това не. Но можеш да си сложиш пипер колкото искаш — рекох аз.

— Тези грижи за здравето ще ме убият — предупреди ме той. — Защото някой ден така ще ми писне, че ще направя всичко наведнъж. Пет запалени цигари, чаша бърбън в едната ръка, чаша кафе в другата, пържола, печени картофи, полети с масло, сметана, сол. И тогава ще изгърмят всичките ми бушони.

— Не, ти няма да направиш такова нещо — рекох. — Ти ще се погрижиш за себе си и ще живееш поне толкова дълго, колкото и аз.

Известно време мълчахме и само ровехме в чиниите си.

— Докторке, не се обиждай, но какво смяташ, че ще успееш да откриеш в тези проклети перца?

— Ами надявам се да открия източника им.

— Мога да ти спестя усилията. Те са от птици.

Към седем часа се разделих с Марино и се върнах в центъра на града. Температурата се бе повишила, нощта бе тъмна, а поривите на яростния вятър и дъждът можеха направо да спрат автомобилното движение. Неоновите лампи зад моргата приличаха на жълтеникави

петна, задната врата бе затворена, а паркингът пустееше. Влязох в сградата и пулсът ми се ускори, когато минах покрай аутопсионната зала и завих по яркоосветения коридор към малкия кабинет на Сюзън.

Отключих вратата, без да знам какво очаквам да открия тук, но неудържимо ме привличаха шкафът с папките, чекмеджетата на бюрото, всяка книга и старо телефонно съобщение. Всичко изглеждаше така, както е било преди смъртта ѝ. Марио беше достатъчно опитен, за да прерови личните ѝ вещи и да запази естественото им безредие. Телефонът стоеше все така накриво в единия ъгъл на бюрото, жицата му приличаше на спирала. Ножица и два счупени молива бяха сложени върху зелената попивателна преса, престилката ѝ бе метната на облегалката на стола. Едно напомняне за уговорено посещение при лекар все още се виждаше върху компютърния монитор, потреперих вътрешно, когато се вгледах в плахите извики и нежния наклон на спретнатите букви, изписани от нея. Къде беше сбъркала? Дали когато себе омъжила за Джейсън Стори? Или нейната гибел е била заложена много по-рано в живота ѝ, когато е била малката дъщеря на педантичен свещеник, близнаката, останала сама след смъртта на сестра си?

Седнах на нейния стол на колелца и се придвиших по-близо до шкафа с документите, започнах да вадя папките една по една и да преглеждам съдържанието им. Видях купища брошури и друга напечатана информация, свързана с хирургическите инструменти и материалите, използвани в моргата. Нищо особено не забелязах, докато не открих, че тя беше запазила почти всички бележки и докладни записи, които бе получила от Фийлдинг, а моите и на Бен Стивънс изобщо липсваха, макар да бях сигурна, че са били многобройни. Понататъшното претърсване на чекмеджетата и лавиците ми разкри, че липсват папки — моите и на Бен Стивънс, и тогава стигнах до заключението, че някой сигурно ги е взел.

Първата ми мисъл беше, че вероятно са у Марио. После изведнъж се стреснах, защото ми хрумна нещо. Забързах нагоре по стълбите. Отключих вратата на кабинета си и отидох право до чекмеджето е папките, където пазех обичайната документация, като телефонни съобщения, докладни записи, разпечатки на сведения, дошли с електронната поща, чернови на финансови проекти и дългосрочни разписания. Дебелата папка, която търсех, носеше

прости亞 надпис „Документация“ и съдържаше копия от всички докладни записи и бележки, които бях изпратила на хората от екипа си и на другите наши служители през последните няколко години. Проверих стаята на Роуз, внимателно проверих за втори път и моя кабинет. Папката липсваше.

— Копеле! — прошепнах и разярено се втурнах по коридора. — Проклето копеле!

Кабинетът на Бен Стивънс бе невероятно чист и така подреден, че приличаше на изложба на стари мебели. Бюрото му беше имитация в стил „Уилямсбърг“ с лъскави месингови дръжки на чекмеджетата и махагонов фурнир, имаше и два месингови лампиона с тъмнозелени абажури. Подът бе застлан с персийски килим — машинна изработка, на стените имаше фото тапети с алпийски скиори, мъже, яхнали препускащи коне, и моряци, носещи се сред бурното море. Като начало извадих личното досие на Сюзън. Обичайната трудова характеристика, служебната биография и другите документи бяха налице. Липсваха няколко благодарствени писма, които сама бях написала и сложила в папката. Започнах да отварям чекмеджетата на бюрото и в едно от тях открих кафяв несесер, съдържащ четка за зъби, паста, бръснач, крем за бръснене и шишенце одеколон.

Може би усетих едва доловимото раздвижване на въздуха при безшумното отваряне на вратата или може би надуших чуждото присъствие подобно на някакво животно. Вдигнах очи и видях застаналия на прага Бен Стивънс, а аз седях зад бюрото му и завинтвах капачката на шишенцето с одеколон. За един дълъг, вледеняващ миг очите ни се срещнаха. Никой не проговори. Не изпитвах страх. Не изпитвах и никакво неудобство от това, че ме е заварил в кабинета си. Изпитвах само ярост.

— Прекалено късно е, Бен.

Затворих ципа на несесерчето и го прибрах в чекмеджето. Сплетох пръсти върху попивателната преса, вършех всичко преднамерено бавно.

— Винаги съм обичала да оставам след работа, защото тук няма никой — рекох аз. — Нищо не те разсеява. Няма опасност някой да влезе и да те прекъсне каквото и да правиш. Няма чужди очи и уши наоколо. Никакъв звук, освен в редките случаи, когато човекът от охраната реши да пообиколи. И ние добре знаем, че това не става

често, а само ако нещо с привлякло вниманието му, защото той мрази да влиза и мортата. Всички пазачи са такива. Същото се отнася и за чистачките. На долнния етаж въобще не слизат, а тук гледат да претупат работата си набързо. Но сега наближава девет, нали така? Чистачките винаги си отиват към седем и половина. Интересното е, че не се досетих по-рано. И през ум не ми мина. Може би това подсказва колко заета съм била винаги. Казал си на полицайте, че не познаваш добре Сюзън, но често си я возил с колата си — до службата или до дома ѝ, както в онази снежна утрин, когато аутопсирах Дженифър Дейтън. Спомням си, че тогава Сюзън беше много разсеяна. Бе изоставила трупа посред коридора и набираше нечий телефонен номер, когато влязох в аутопсионната зала. Щом ме видя, веднага остави слушалката. Съмнявам се, че се е готвила да води служебен разговор в седем и половина сутринта, и то в деня, когато повечето хора бяха принудени да си останат у дома заради лошото време. И тук нямаше с кого да говори, още никой не беше дошъл. Освен теб. Ако е набирала твоя номер, защо понечи да скрие от мен? Освен, ако за нея си бил не само пряк началник, а и нещо повече. Разбира се, твоите отношения е мен са също толкова интересни. Разбираме се добре и изведнъж ти твърдиш, че аз съм най-ужасният шеф на света. Питам се дали Джейсън Стори единствен се е раздрънкал пред репортерите. Новият ми образ е невероятен. Деспотична, неврастеничка. Човекът, който по някакъв начин е виновен за насильтвената смърт на моята асистентка. Ние със Сюзън бяхме в много добри отношения, и то доскоро, така е, Бен. Но никой друг освен нас двамата не знае това, а всеки вестник, който би могъл да публикува мнението ми, изчезва в най-подходящия момент. И според мен ти вече си издрънкал пред някого, че важни лични досиета и докладни записи са изчезнали оттук и също така си успял да намекнеш, че аз съм ги взела. Когато изчезват такива документи, човек може да каже каквото си иска за съдържанието им, нали така?

— Не разбираам за какво говориш — каза Бен Стивънс. Отдели се от вратата, но не дойде близо до бюрото, нито седна. Лицето му пламтеше, в очите му светеше злоба. — Не съм чувал за никакви липсващи документи, но ако е вярно, не мога да скрия този факт от властите, както не мога да скрия и другия факт — че минах през службата да взема нещо, което съм забравил, и те видях да се ровиш в бюрото ми.

— Какво си забравил, Бен?

— Не съм длъжен да отговарям на въпросите ти.

— Длъжен си. Работиш за мен и ако влезеш късно през нощта в тази сграда и аз разбера, имам право да ти задавам въпроси.

— Хайде накарай ме да напусна. Уволни ме. Точно сега това ще изглежда много красиво.

— Ти си като сепия, Бен.

Опули очи и облиза устните си.

— Опитите ти да ме провалиш приличат на онази мастилена течност, която сепиите изпускат във водата. Паникъсал си се и искаш да отклониш вниманието от себе си. Ти ли уби Сюзън?

— Побъркала си се, дявол да те вземе — изрече той с треперещ глас.

— Рано следобед на Коледа тя е напуснала дома си и уж е отишла да се срещне с приятелка. Всъщност е имала среща с теб, нали така? Не знаеше ли, че яката и шалът на мъртвата Сюзън миришеха на мъжки одеколон, на одеколона, който държиш в бюрото си, за да се напръскаш, преди да потеглиш към „Слип“ след работа!

— Не разбирам за какво говориш.

— Кой ѝ плаща?

— Може би ти.

— Това е абсурдно — спокойно казах аз. — Двамата със Сюзън сте се забъркали в някакви машинации за печелене на пари и се досещам, че ти си я въвлякъл в тази работа, защото познаваше слабите ѝ места. Тя навярно ти се е доверила. Знаел си как да я убедиш да ти помага, а бог е свидетел, че умееш да харчиш пари. Само сметките ти в бара са достатъчни, за да се стопи заплатата ти. Забавленията ти са много скъпи, а аз знам колко пари получаваш.

— Нищо не знаеш.

— Бен — тихо изрекох аз, — откажи се. Спри, докато не е станало късно. Кажи ми кой стои зад всичко това.

Той отказваше да ме погледне в очите.

— Залогът е прекалено голям, когато започнат да умират хора. Да не мислиш, че ако си убил Сюзън, ще се измъкнеш?

Той мълчеше.

— Да не мислиш, че ако някой друг я е убил, ти си застрахован и няма да ти се случи същото?

— Заплашваш ли ме?

— Глупости.

— Не можеш да докажеш, че дрехите на Сюзън са миришели на моя одеколон. Такива проби няма. Не можеш да затвориш миризмата в епруветка, не можеш да я запазиш — каза той.

— А сега те моля да напуснеш, Бен.

Той се обърна и излезе от кабинета си. Чух как вратите на асансьора се затвориха и отидох в дъното на коридора, за да надникна през прозореца, който гледаше към паркинга отзад. Не посмях да отида до колата си, докато Бен не си замина.

Сградата на ФБР представлява бетонна крепост на ъгъла на Найнт Стрийт и Пенсилвания Авеню в сърцето на окръг Колумбия и когато пристигнах там на следващата сутрин, пред мен вървяха поне стотина шумни ученици. Като ги гледах как подскачаха по стълбите, втурваха се към скамейките и неспокойно се тълпяха около огромните декоративни храсти, изведнъж се сетих каква беше Луси на тяхната възраст. За Луси щеше да е истинско удоволствие да обиколи лабораториите и ненадейно ужасно ми домъчня за нея.

Пискливите детски гласове отлетяха надалеч, сякаш отнесени от вятъра, а аз енергично закрачих по пътя си, защото бях идвали тук и преди и добре знаех къде отивам. Насочих се към центъра на сградата, минах през вътрешния двор, през малкия паркинг, покрай един човек от охраната и най-после стигнах до една остьклена врата. Зад нея имаше приемна е кремави мебели, огледала и флагчета. Президентът се усмихваше от една снимка, окачена на стената, а на отсрещната се виждаше цяла редица снимки на най-търсените престъпници в страната.

Показах шофьорската си книжка на младия мъж от охраната, който изглеждаше мрачен като сивия си костюм.

— Аз съм доктор Кей Скарпета, главен съдебномедицински експерт на Върджиния.

— При кого идвate?

Казах му.

Сравни лицето ми със снимката, увери се, че не съм въоръжена, обади се на някого и ми връчи една значка. За разлика от Академията в

Куантико, тук само от вида на обкръжението душата ти се вледеняваше и гръбнакът ти се схващаше.

Никога не бях виждала агента със специално предназначение Майнър Дауни, макар че името му предизвикваше някои неласкави асоцииации. Представях си го така — хилав, крехък, бледоруси косми покриват цялото му тяло освен главата, има слабо зрение, бледа, недокосната от слънцето кожа, движи се като привидение и, разбира се, никой не го забелязва. Естествено оказа се, че греша. Един як мъж по риза се появи, впери поглед право в мен и аз се изправих.

— Вие сигурно сте мистър Дауни — рекох.

— Доктор Скарпета — той стисна ръката ми, — моля, наричайте ме Майнър.

Беше най-много на четирийсет години, симпатичен, с вид на учен, носеше очила без рамки и раирана вратовръзка — небесносинъ и бордо, кестенявшата му коса беше късо подстригана. Излъчваше благоразположение и интелектуална сила, което веднага би направило впечатление на всеки многострадален аспирант, защото не можах да си спомня нито един преподавател от Джорджтаун или „Джонс Хопкинс“, който да не общуваше с възвишеното и да не смяташе за унизително да се сближава с обикновените хора.

— Защо се занимавате точно с пера? — попитах аз, когато се качихме на асансьора.

— Имам приятелка орнитологка, която работи в Смитсъновия музей по естествена история — отвърна той. — Шефовете от авиацията търсеха нейната помощ заради случаите на сблъскване с птици и на мен това ми се видя интересно. Разбирате ли, самолетните мотори всмуват птиците, тогава в останките на земята намирате птичи пера и искате да знаете коя птица е причинила белята. С други думи всмуканата птица е направо смляна. Морска чайка може да свали бомбардировач Б-1, една птица срещу един мотор на пътнически самолет, пълен е хора — ето това е проблем. Или да вземем друг случай, когато гмурец пробил предното стъкло на реактивен самолет и обезглавил пилота. В това се състои и част от работата ми. Изучавам остатъците от всмуканите птици. Проверяваме турбините и витлата, като хвърляме вътре пилета. Нали разбирате, за да установим дали самолетът може да издържи на сблъсъка с една птица или с две. Но птичи пух има навсякъде. Например в стелките на обувките на

заподозрения. Дали заподозреният е бил на уличката, където е намерен трупът? Или за онзи тип, който извършил взломна кражба и сред откраднатите вещи имало жълта амазонка от вълнен плат с двойна кепърна сплитка, а ние открихме на задната седалка на колата му мъх от жълта амазонка с двойна кепърна сплитка. Или перцето, открито върху тялото на изнасилена и убита жена. Трупът бил сложен в кашон и хвърлен в контейнер за смет. Перцето беше от дива патица, с такива перца беше пълна и пухената завивка на заподозрения. Този случай решихме с помощта на едно перце и два косъма.

На третия етаж имаше безброй лаборатории, където правеха анализи на експлозиви, парченца боя, цветен прашец, различни инструменти, гуми и късчета от какво ли не — всичко това използвано при извършване на престъпление или взето от местопрестъплението. Газови хроматографски детектори, микроспектрофотометри и компютри работеха денонощно. Последвах Дауни по белите коридори покрай безбройните лаборатории и най-после стигнахме до секция „Анализ на косми и нишки“, където той работеше. Кабинетът му функционираше и като лаборатория, мебелите от тъмно дърво и лавиците с книги се намираха до микроскопите и лабораторните маси. Стените и килимът бяха бежови, а рисунките с цветни моливи ми подсказаха, че този уважаван в цял свят експерт е и баща.

Отворих кафявия хартиен плик и извадих три по-малки прозрачни пликчета. В двете имаше перца, намерени при труповете на Дженифър Дейтън и Сюзън Стори, а третото съдържаше мостра от лепкавото вещества, взето от китките на Еди Хийт.

— Това, изглежда, е най-доброто — посочих аз перцето, открито върху нощницата на Дженифър Дейтън.

Той го извади и каза:

— Това е пух, от гърдите или от гърба. Цяло снопче. Добре. Колкото е по-голямо, толкова по-добре. — С помощта на пинсетка откъсна няколко от подобните на клончета издатинки или „мустачета“ от двете страни на стъблцето, настани се зад стереоскопния микроскоп и ги сложи върху предметното стъкло, където вече бе капнал малко ксилен. Това спомогна за разделянето на тъничките нишки и когато той се убеди, че всяка от тях е приела първичната си форма, докосна стъклото с ъгълчето на парче зелена попивателна хартия, която абсорбира ксилен. Прибави Фло-Текс, сложи отгоре

покривно стъкълце и постави всичко това под окуляра на сравнителния микроскоп, който бе свързан с видеокамера. — Като начало ще ви кажа, че перата на всички птици в основата си имат еднаква структура. Имаме централно стъбълце, мустачки, които на свой ред се разклоняват в тънки като косъмчета власинки, освен това имаме и разширена основа, в горния ѝ край се вижда шуплест отвор, наречен горен пъп. „Мустачките“ са именно влакънцата, които придават пухкав вид на птичите пера, и като ги увеличим, ще видите, че всъщност приличат на миниатюрни перца, излизящи от основното стъбло. — Включи монитора. — Ето това е едно мустache.

— Прилича ми на папрат — казах аз.

— В някои отношения — да. Сега ще го увеличим още малко, за да видим по-добре власинките, тъй като именно те ни помагат да идентифицираме перата. Всъщност ние най-много се интересуваме от възелчетата.

— Да видим дали съм ви разбрала правилно. Възелчетата са разклонения на власинките, власинките са разклонения на мустачетата, мустачетата са разклонения на перата, а перата са разклонения на птиците.

— Точно така. И всяко семейство птици си има специфична структура на перата.

На екрана на монитора видях нещо като изображение на пръчковиден плевел с краче на насекомо. Линийките бяха съединени на места с триизмерни триъгълничета и Дауни ми каза, че това са възелчетата.

— Най-важни са големината, формата и пигментацията на възелчетата, както и тяхното разположение — търпеливо ми обясни той. — Например звездовидните възелчета са на гъльб, пръстовидните възелчета са на пилета и пуйки, а при кукувиците имаме издутинки в основата. Тези — Дауни посочи екрана — несъмнено имат триъгълна форма, тъй че веднага мога да ви кажа от какво са — от гъска или от северна морска патица. Не че това представлява някаква голяма изненада. Обикновено перата, намерени при взломни кражби, изнасилвания и убийства, произхождат от възглавници, завивки, якета, ръкавици. И пълнежът винаги се състои от накълцани пера и пух от патици и гъски, а при евтините артикули — от пилета. Но в случая ние

можем напълно да изключим пилетата. И почти съм сигурен, че това перо не е от гъска.

— Защо? — попитах аз.

— Е, разликата щеше да се види по-ясно, ако имахме цяло перо. Но въз основа на това, което виждаме, можем да заключим, че възелчетата са прекалено малко на брой. Плюс това те не са разположени по протежение на цялата власинка, а са повече в края ѝ. А това е характерно за перата на патиците.

Отвори няколко чекмеджета на шкафа до нас, които бяха пълни с диапозитиви.

— Нека да видим. Имам около шейсет диапозитива с пера от патици. За да сме сигурни, ще ги прегледаме всичките.

Един по един той ги слагаше на предметното стъкло на сравнителния микроскоп, който всъщност представлява два микроскопа с един окуляр. На видеомонитора се виждаше осветено кръгло поле, разделено по средата с тънка линия, като познатите ни вече мостри бяха от едната ѝ страна, а онази, която се надявахме да идентифицираме — от другата. Набързо прегледахме пера от дива патица, мускусна патица, траурна потапница, североамериканска патица, американски свирач и десетки други. На Дауни не му беше необходимо дълго да се взира, за да разбере, че патицата, която търсехме, ни се изпълъзва.

— Въобразявам ли си или това изглежда по-изящно от другите? — попитах аз, имайки предвид въпросното перце.

— Не си въобразявате. Наистина е по-изящно, с по-заоблена форма. Вижте, триъгълните структури изпъкват по-малко.

— Така е. Сега го виждам.

— И това ни подсказва каква е птицата. Ето кое е невероятното. За всяко нещо природата си има причини и аз предполагам, че в този случай държи за изолацията. Пухът трябва да задържа въздуха и колкото по-изящни са власинките и по-заоблени са възелчетата, повече топлина се запазва. Все едно че стоиш в малка изолирана стаичка без вентилация. В нея е топло.

Сложи още един диапозитив и аз видях, че сме близо до разрешението на загадката. Власинките бяха изящни, възелчетата — тънички и събрани в основата на стъблцето.

— Какво е това? — попитах аз.

— Запазихме главните заподозрени за най-накрая. — Изглеждаше доволен. — Морски патици. И на първо място в редицата са северните морски патици. Нека да увеличим още. — Той нагласи фокуса и разгледахме още няколко диапозитива. — Виждате ли кафеникавата пигментация в основата на възелчето? Вашето перце няма такава, нали?

— Разбирам.

— Така че ще опитаме с обикновената северна патица. Добре. Пигментацията се запазва — каза той, взирайки се напрегнато в екрана. — И да видим сега, имаме средно по две възелчета в основата на власинките. Плюс това обтекаемата форма, способстваща за изключително добрата изолация, а тя е важна особено ако плуваме в Северния ледовит океан. Смятам, че я намерихме, това е *Somateria mollissima*, типична за Исландия, Норвегия, Аляска и Сибирските брегове. Ще я проверя и със СЕМ — добави Дауни, имайки предвид сканирация електронен микроскоп.

— Какво ще търсите?

— Солени кристалчета.

— Разбира се — с възхищение казах аз. — Защото северните морски патици плуват в солени води.

— Точно така. И при това са интересни, истински пример за експлоатация. В Исландия и Норвегия колониите от морски патици са защитени от хищници и други опасности, за да могат хората да събират перата, с които женската постила гнездото си и покрива яйцата. Перата се почистват и се изпращат на производителите.

— Производителите на какво?

— Главно на спални чували и завивки.

Докато говореше, той сложи на предметното стъкло няколко мустачета от перцето, намерено в колата на Сюзън Стори.

— Дженифър Дейтън не е имала нищо подобно в къщата си. Нищо, пълнено с пух — рекох аз.

— Тогава вероятно имаме работа с вторично или дори третично прехвърляне, при което перцето е преминало от дрехите на убиеца върху дрехите на жертвата. Разбираете ли, това е много интересно.

Сега вече мострата се виждаше на монитора.

— Отново северна морска патица — казах аз.

— Струва ми се, че е така. Нека да видим диапозитива. А това от момчето ли е?

— Да — отвърнах аз. — От лепкавото вещество, останало по китките му.

— По дяволите!

На монитора се виждаше невероятно разнообразие от цветове, форми, нишки, както и добре познатите власинки и възелчета.

— Е, при това положение в моята хипотеза се появява една голяма пукнатина — рече Дауни. — При положение, че говорим за три убийства, станали на различни места и по различно време.

— Точно за това говорим.

— Ако само едно от тези перца беше от северна морска патица, тогава щяхме да се изкушим да приемем възможността, че имаме замърсител. Нали знаете, на етикетите пише сто процента акрил, а се оказва, че всъщност става дума за деветдесет процента акрил и десет процента найлон. Етикетите лъжат. Ако преди нашия пуловер от акрил на машината са изработвали найлонови якета, то тогава първият пуловер ще съдържа найлонови замърсители. Колкото повече пуловери излизат от машината, толкова повече замърсителят се разрежда.

— С други думи — рекох аз — ако някой носи подплатено с пух яке или притежава пухена завивка, която съдържа замърсители, почти няма вероятност от якето или завивката да се отделят само замърсители.

— Точно така. Затова ще приемем, че в дадения случай имаме пълнеж от чист пух, което е крайно любопитно. Обикновено през моите ръце минават якета, ръкавици или завивки, подплатени с пилешки или гъши пера. Пухът от северна морска патица е нещо изключително. Якетата, завивките и спалните чували имат много ниска пропускливост, много добре са изработени и са невероятно скъпи.

— По-рано имали ли сте случаи, при които се е налагало да изследвате пух от северна морска патица?

— Това е първият.

— Защо е толкова ценен?

— Поради изолиращите си възможности, които вече описах. Но тук и естетиката си казва думата. Пухът от северна патица е снежнобял. Другите видове пух в повечето случаи са сивкави.

— И ако аз си купя някакъв артикул с пълнеж от пух на северна морска патица, ще разбера ли, че вътре има снежнобял пух или на етикета просто ще пише „патешки пух“?

— Сигурен съм, че ще разберете — рече той. — На етикета вероятно ще пише нещо като „пух от северна морска патица — 100%“. Ще трябва да има нещо, което да оправдава цената.

— Може ли да проверите в компютъра кои са дистрибуторите на пух?

— Разбира се. Но съвсем ясно е, че никой дистрибутор не е в състояние да ви каже дали даденият пух е негов, ако не притежавате съответната дреха или друг артикул. За нещастие едно перо не е достатъчно.

— Не знам. Може би е така — казах аз.

Около обяд вече бях в колата си, надух отоплението до пръсване. Намирах се толкова близо до Ню Джърси Авеню, че бях почти като прилива, който усеща притегателната сила на Луната. Закопчах предпазния си колан, настроих радиото и два пъти поsegнах към телефона, но се отказах. Беше истинско безумие дори да помисля да се свържа с Николас Грюман.

Реших, че той сигурно няма да е в кабинета си, поsegнах към телефона и този път набрах номера му.

— Грюман слуша.

— Обажда се доктор Скарпета. — Опитвах се да надвия бръмченето на отопителната инсталация.

— Здравейте. Тъкмо четях за вас. Вие май ми се обаждате от колата си.

— Така е. Аз съм във Вашингтон.

— Наистина съм поласкан от това, че се сетихте за мен, минавайки през нашия скромен град.

— Във вашия град няма нищо скромно, мистър Грюман, и аз не се опитвам да любезнича с вас. Помислих си, че ние с вас трябва да обсъдим случая „Рони Джо Уодел“.

— Разбирам. На какво разстояние сте от Юридическия център?

— На десет минути.

— Не съм обявдал, а сигурно и вие сте гладна. Нали няма да имате нищо против да поръчам да ни донесат сандвичи?

— Чудесно — казах аз.

Юридическият център се намираше на около трийсет и две преки от главната сграда на Университета и аз си спомних колко бях поразена преди години, когато разбрах, че моето обучение няма да включва разходки по старите сенчести улици и учебни занимания в хубавата тухлена сграда от осемнайсети век. Вместо това, трябваше да прекарам три дълги години на обучение във всем новичката, лишена от чар сграда, намираща се в ужасно шумен район на окръг Колумбия. Но разочарованието ми не трая дълго. Имаше нещо вълнуващо — да не говорим за удобството — в това да изучаваш право под сянката на Американския Капитолий. Но може би е по-важно, че не след дълго срещнах Марк.

От първите ми срещи с Марк Джеймс от началото на следването ми най-вече си спомнях неговото физическо въздействие върху мен. Отначало само като го видех, и ставах неспокойна, макар че не знаех защо. После се запознахме и присъствието му караше адреналинът да бушува в кръвта ми. Сърцето ми биеше до пръсване, забелязвах и най-незначителния му жест. Седмици наред нашите разговори бяха толкова увлекателни, че траеха до ранните часове на утрото. Думите ни не бяха елементи на речта, а по-скоро сякаш ни подготвяха за някакъв потаен, неизбежен апогей, който настъпи една нощ, зашеметяващ и непредсказуем като катастрофа.

От онези години Юридическият център се бе разраснал и променил. Катедрата по наказателно право се намираше на четвъртия етаж и когато слязох от асансьора, никой не се виждаше наблизо, кабинетите, покрай които минах, изглеждаха празни. Празниците все още не бяха свършили и явно само неуморните и отчаяните бяха склонни да работят. Вратата на стая 418 бе отворена, бюрото на секретарката беше празно, а вратата на кабинета на Грюман — открехната.

Не исках да го стресна и затова извиках името му, когато се приближих. Той не ми отговори.

— Ало, мистър Грюман? Тук ли сте? — извиках отново и побутнах вратата на кабинета му.

На бюрото му имаше компютър и купчини книжа, множество папки и разпечатки бяха сложени на пода до претъпканите лавици с книги. На една маса вляво от бюрото му бяха поставени принтер и факс, който в момента изпращаше някакво съобщение. Докато стоях

мълчаливо и се оглеждах, телефонът иззвъня три пъти и замлъкна. Щорите на прозореца зад бюрото бяха вдигнати — навярно за да се намали режещата светлина на компютърния еcran, а на перваза се виждаше изцапана и пропитана чанта за книжа.

— Съжалявам — обади се нечий глас зад гърба ми и аз едва не подскочих. — Излязох само за минутка и се надявах, че ще се върна, преди да дойдете.

Николас Грюман не ми стисна ръката, нито ме поздрави по някакъв друг начин. Изцяло бе погълнат от придвижването си до креслото, което направи с помощта на бастуна със сребърна дръжка.

— Бих ви предложил кафе, но Евелин я няма — каза той и се настани на съдийското си кресло. — Скоро ще ни донесат обяд и нещо за пие. Надявам се, че можете да почакате. Вземете си стол, доктор Скарпета. Изнервям се, когато някоя жена ме гледа отгоре надолу.

Преместих един стол по-близо до бюрото му и с удивление открих, че всъщност самият Грюман никак не прилича на чудовището, което си спомнях от студентските години. На първо място, той сякаш се беше смалил, макар да предполагах, че някогашната ми представа за него е била раздута до великански размери. Сега го виждах като слабичък белокос мъж, чието лице годините бяха превърнали в карикатура. Все още носеше папионки и копринени жилетки и пушеше лула, а когато го погледнах в очите, разбрах, че могат да ти направят дисекция не по-зле от скалпел. Но не ми се сториха студени. Просто не разкриваха нищо, каквито бяха и моите през повечето време.

— Защо куцате? — храбро го попитах аз.

— Подагра. Болестта на деспотите — отвърна той без усмивка. — Понякога се изостря и моля ви, спестете ми добрите си съвети или сведенията за особено ефикасни лекарства. Вие, лекарите, просто ме подлудявате със съветите си по всички въпроси — от повредените електрически столове до храните и питиетата, които би трябало да изключа от мизерната си диета.

— Електрическият стол не е бил повреден — казах аз. — Не и в случая, за който сигурно споменавате.

— Едва ли е възможно да разберете за какво споменавам и ми се струва, че през краткото ви пребиваване тук неведнъж съм ви укорявал

заради склонността ви да правите предположения. Съжалявам, че не ме слушахте. Все още се занимавате с разни предположения, макар че в този случай предположението ви е вярно.

— Мистър Грюман, аз съм поласкана от това, че ме помните като студентка, но не съм дошла тук, за да си припомням нещастните часове, прекарани във вашата аудитория. Нито пък съм тук, за да се включва в словесните битки, в които вие явно се проявявате блестящо. За сведение ще ви кажа, че притежавате славата на най-надменния преподавател и женомразец, когото съм срещала по време на дългогодишното си обучение. И трябва да ви благодаря, че така добре ме научихте на изкуството да се справям с негодниците, защото този свят е пълен с тях и ми се налага да ги срещам всеки ден.

— Сигурен съм, че ги срещате всеки ден, но още не съм сигурен дали се правяте добре.

— Не ме интересува вашето мнение. Бих искала да ми кажете нещо повече за Рони Джо Уодел.

— Какво бихте искали да знаете извън явния факт, че крайният резултат беше погрешен? Как ще ви хареса политиците да решават дали да ви осъдят на смърт или не, доктор Скарпета? Ами че вижте какво става с вас самата. Нима лошата преса напоследък не се ръководи от политически мотиви поне частично? Всяка въвлечена в тази работа партия си има свой план, ще спечели нещо, като ви очерни публично. Това няма нищо общо със справедливостта или истината. Тъй че само си представете какво би било, ако тези хора имаха властта да ви лишат от свободата ви или дори от живота ви. Рони беше разкъсан на парчета от една ирационална и нечестна система. Нямаше значение какви аргументи представях, защото във вашия прекрасен щат в този случай *habeas corpus*^[1] не послужи като спирачка, предназначена да осигури такива действия на щатските и апелативните съдии, които да отговорят на конституционните принципи. Не дай боже да се е налагало да проявим и най-слаб интерес към конституционните нарушения, свързани с по-нататъшната еволюция на нашето мислене в някая област на правото. Три години се борих за Рони и все едно, че подскачах на едно място.

— За какви конституционни нарушения говорите? — попитах аз.

— С колко време разполагате? Да започнем е това, че обвинението категорично направи отвод на някои съдебни заседатели в

стила на расовата дискриминация. Правата на Рони бяха нарушени от край до край и обвинението не му позволи да използва правото си, дадено с Шестата поправка, на безпристрастни съдебни заседатели. Вие сигурно не сте присъствали на съдебния процес на Рони, нито пък знаете много за него, защото той се състоя преди повече от девет години, а вие тогава не бяхте във Върджиния. Тук публичността бе огромна и все пак не се стигна до решение делото да бъде предадено за разглеждане в друг окръг. Съдебните заседатели бяха осем жени и четири мъже. Шест от жените и двама от мъжете бяха бели. Четиридесета чернокожи съдебни заседатели имаха следните професии: банков чиновник, търговец на коли, медицинска сестра и преподавател в колеж. Професиите на белите съдебни заседатели варираха от пенсиониран стрелочник, който все още наричаше чернокожите „мръсни негри“, до богата домакиня, която черпеше сведения за чернокожите от телевизионните новини и знаеше кога още някой от тях е извършил убийство в бедняшкия квартал. Съставът на заседателите не позволи Рони да бъде осъден справедливо.

— И вие смятате, че подобно неспазване на конституцията при съдебния процес на Уодел е било политически мотивирано?

Грюман изведнъж погледна към вратата.

— Ако не ме лъжат ушите, нашият обяд пристига.

Чуха се бързи стъпки и шумолене на хартия, а после един глас извика:

— Ей, Ник! Тук ли си?

— Влез, Джо — каза Грюман, без да става от мястото си.

Енергичен млад негър със сини джинси и гumenки влезе и сложи две хартиени торбички пред Грюман.

— Тук са питиетата, а тук има два моряшки сандвича, картофена салата и туршия. Струва петнайсет и четирийсет.

— Запази рестото. Много съм ти благодарен, Джо. Понякога не ти ли дават почивка?

— Хората не спират да ядат, човече. Трябва да бягам.

Грюман сервира храната и извади салфетките, докато аз отчаяно се питах какво ще правя по-нататък. Държането и думите му предизвикваха все по-силни колебания у мен, защото не забелязвах нито неискреност, нито високомерие.

— Какви са политическите мотиви? — попитах отново и развих сандвича си.

Той отвори бутилка джинджифилова бира и свали капака на кутията с картофената салата.

— Допреди няколко седмици си мислех, че мога да получа отговор на този въпрос — рече Грюман. — Но жената, която можеше да ми помогне, неочеквано бе намерена мъртва в колата си. Сигурен съм, че знаете за кого говоря, доктор Скарпета. Дженифър Дейтън е един от вашите случаи и макар все още да не е официално обявено, че става въпрос за самоубийство, това ни се внушава. Смятам, че времето на нейната смърт може да се нарече най-малкото странно, ако не и зловещо.

— Да разбираам ли, че сте познавали Дженифър Дейтън? — попитах с колкото може по-различен тон.

— И да, и не. Никога не съм я виждал, а и нашите телефонни разговори бяха малко на брой и кратки. Нали разбираате, свързах се с нея след смъртта на Рони.

— Значи от това се подразбира, че тя е познавала Уодел.

Грюман отхапа от сандвича си и посегна към бутилката с джинджифилова бира.

— Тя и Рони определено се познаваха — каза той. — Както вероятно знаете, мис Дейтън правеше хороскопи и се занимаваше с парapsихология и неща от този род. Е, преди осем години, когато Рони очаквал смъртната си присъда в Мекленбърг, случайно видял реклама на нейните услуги, поместена в някакво списание. Първоначално й написал писмо с надеждата, че тя ще може да надникне в своята кристална топка и да разгадае бъдещето му, тъй да се каже. Особено държал да знае дали ще умре на електрическия стол и това не е нещо необично — затворници да пишат на гадатели и хироманти и да питат за бъдещето си или да се свързват със свещеници и да настояват да се молят за тях. Необичайното в случая е, че Рони и мис Дейтън явно са започнали да водят интимна кореспонденция. Няколко месеца преди смъртта му тя изведнъж престанала да пише.

— Нима предполагате, че нейните писма до него са били иззети?

— Това не подлежи на съмнение. Говорих с Дженифър Дейтън по телефона и тя твърдеше, че е продължила да пише на Рони. Каза ми

също, че през последните няколко месеца и тя не е получавала писма от него и аз подозирам, че и неговите писма са били иззети.

— А защо се свързахте с нея чак след екзекуцията? — удивено попитах.

— Дотогава не знаех нищо за нея. Рони ми спомена за Дженифър при последния ни разговор и това беше най-страният разговор, който някога съм водил със затворник. — Грюман повъртя сандвича си в ръце и го оставил настрани. Посегна към лулата си. — Не знам дали ви е известно, доктор Скарпета, но Рони ме заряза.

— Не ви разбирам.

— За последен път говорих с него една седмица преди да бъде преместен от Мекленбърг в Ричмънд. Тогава той знаеше, че ще бъде екзекутиран и че аз нищо не мога да променя. Каза ми, че онова, което ще му се случи, е било предварително подгответо и че приема неизбежната си смърт. Каза ми също, че с нетърпение очаква смъртта си и че е по-добре да престана да се опитвам да му помогна. После настоя повече да не разговаряме и да не се виждаме.

— Но той не се е отказал от вашите услуги.

Грюман приближи запалена кибритена клечка до лулата си, направена от корен на изтравниче, и дръпна.

— Не, не се отказа. Просто не искаше да разговаря с мен по телефона, нито да ме вижда.

— Струва ми се, че само това е давало основание да се спре екзекуцията до вземане на компетентно решение — казах аз.

— Опитах се. Цитирах им всички светила, та чак до Господ — бог. Съдът постанови блестящото решение, че Рони не е поискан да бъде екзекутиран. Просто бил заявил, че с нетърпение очаква смъртта, и молбата ми бе отхвърлена.

— Ако през последните няколко седмици преди екзекуцията не сте контактували с Рони, как тогава сте научили за Дженифър Дейтън?

— При последния ни разговор Рони ме помоли за три неща. Първото беше да се погрижа неговите размисли да бъдат публикувани във вестника няколко дни преди смъртта му. Уредих да ги напечатат в „Ричмънд Таймс Диспач“.

— Четох ги.

— Втората му молба беше, цитирам: „Не позволявай да се случи нещо лошо на приятелката ми.“ Попитах го коя приятелка има

предвид, а той ми каза, отново цитирам: „Ако си добър човек, погрижи се за нея. Тя на никого не е причинила зло.“ Даде ми името и адреса ѝ и ме помоли да се свържа с нея след смъртта му. Тогава трябваше да ѝ се обадя и да ѝ кажа колко много е означавала тя за него. Е, аз, разбира се, не изпълних съвсем точно молбата му. Веднага се опитах да се свържа с нея, защото знаех, че ще изгубя Рони и че нещо не е наред. Надявах се, че тази негова приятелка би могла да помогне. Ако двамата бяха водили кореспонденция, тя можеше да ми изясни някои неща.

— И свързахте ли се с нея? — попитах аз, тъй като си спомних, че според думите на Марино около Деня на благодарността Дженифър Дейтън е прекарала две седмици във Флорида.

— Никой не отговаряше на телефона — рече Грюман. — Няколко седмици наред се опитвах да се свържа, а после, откровено казано, други неща отвлякоха вниманието ми — сроковете за разглеждането на жалбата и някои здравни проблеми, свързани с празниците и с един адски пристъп на подаграта ми. Едва след като Рони бе мъртъв, аз се сетих да позвъня на Дженифър Дейтън и да изпълня неговата молба, като ѝ кажа какво е била тя за него и тъй нататък.

— При първите си обаждания оставихте ли съобщение на телефонния ѝ секретар? — попитах аз.

— Не беше включен. Сега, като се замисля, смятам, че е имало защо да го направи. Не е искала, след като се върне от ваканцията, да завари петстотин съобщения от хора, които вземат решения само след като си видят хороскопа. А ако беше оставила съобщение на секретаря, че ще отсъства от града за две седмици, това щеше да е идеална покана за крадците.

— А какво се случи, когато най-после се свързахте с нея?

— Тогава тя ми разкри, че двамата са си кореспондирали осем години и че се обичат. Твърдеше, че истината никога няма да излезе наяве. Попитах я какво иска да каже, но тя затвори телефона. Най-накрая ѝ написах писмо, в което я молех да поговорим.

— Кога написахте това писмо? — попитах аз.

— Да видим. Беше в деня след екзекуцията. Значи на петнайсети декември.

— А тя отговори ли ви?

— Да, изпрати ми факс, което ми се видя интересно. Не знаех, че има факс, но номерът й бе изписан на съобщението. Имам копие от нейния факс, ако искате да го видите.

— Той порови в папките и другите книжа, скуччени на бюрото му. Намери папката, която търсеше, и извади от нея онзи добре познат за мен факс. „Да, ще ви съдействам — пишеше в него. — Но е прекалено късно, прекалено късно, прекалено късно. По-добре е вие да дойдете тук. Всичко е толкова грешно!“ Питах се как ли щеше да реагира Грюман, ако знаеше, че това съобщение бе възстановено в лабораторията на Нийлс Вандър.

— Разбираме ли какво е искала да каже тя? За кое е прекалено късно и кое е грешно?

— Явно е имала предвид, че беше прекалено късно да се спре изпълнението на екзекуцията на Рони Уодел, тъй като тя вече се беше състояла четири дни по-рано. Не знам кое според нея е било толкова грешно, доктор Скарпета. Разбираме ли, от доста време усещах, че има нещо нередно в съдебния процес на Рони. Той някак ме държеше на разстояние и дори само това изглежда странно. Обикновено отношенията са доста близки в такива случаи. Аз съм единственият защитник, работещ в рамките на една система, която желае смъртта ти, единственият, който работи за теб в рамките на системата, която е против теб. Но Рони се е държал толкова студено с първия си адвокат, та онзи тип решил, че случаят е безнадежден и се отказал. По-късно, когато аз се заех с делото, Рони беше все така затворен. Това отчайваше. Щом си помислех, че започва да ми се доверява, една стена се изпречваше между нас. Изведнъж се обграждаше с мълчание и буквально започваше да се поти.

— Изглеждаше ли изплашен?

— Изплашен, потиснат, понякога разгневен.

— Да не би да намеквате, че е имало някакъв таен заговор около този случай и че той вероятно е писал за това на приятелката си в някое от по-ранните си писма?

— Нямам представа какво е знаела Дженифър Дейтън, но подозирам, че е знаела нещо.

— Уодел Джени ли я наричаше?

Грюман отново посегна към кибрита си.

— Да.

— Споменавал ли ви е нещо за романа „Парижката пъстьрва“?

— Това е интересно... — Той изглеждаше удивен. — От доста време не бях се сещал за това, но по време на един от първите ни разговори с Рони ние говорихме за книги и поезия. Той обичаше да чете и ме посъветва да прочета „Парижката пъстьрва“. Казах му, че вече съм я чел, но бях любопитен да разбера защо ми препоръчва тази книга. Той ми отговори много тихо: „Заштото така стават нещата, мистър Грюман. И няма начин вие да промените нещо.“ Според мен навремето това означаваше, че той е един чернокож южняк, изправен срещу системата на белите, и никакви федерални закони или други магии, които можех да използвам, докато обжалвахме присъдата, нямаше да му помогнат.

— Все още ли смятате така?

Той замислено впери поглед в мен през облак благоуханен дим.

— Вярвам, че е така. Защо се интересувате от предпочитаните четива на Рони?

— До леглото на Дженифър Дейтън имаше екземпляр от „Парижката пъстьрва“. А в книгата открихме едно стихотворение, което Рони вероятно е написал за Дженифър Дейтън. Това не е важно. Просто ми беше любопитно да разбера.

— Важно е, иначе нямаше да ме питате. Сигурно си мислите, че навярно Рони й е препоръчал тази книга по същите причини, поради които я препоръча на мен. Той сякаш имаше предвид собствената си история. И това отново ни връща към въпроса какво е разкрил пред мис Дейтън. С други думи каква негова тайна тя е отнесла в гроба си.

— А вие какво мислите по този въпрос, мистър Грюман?

— Мисля, че някаква грозна грешка е била прикрита и по никакви причини Рони е бил посветен в тази работа. Може би всичко е свързано с онова, което става зад решетките, тоест е корупцията в затворническата система. Не знам, но бих искал да разбера.

— Но защо ще крие нещо, когато е на крачка от смъртта? Защо не е рискувал и не е проговорил?

— Така би било най-разумно, нали? И сега, след като така търпеливо и щедро отговорих на вашите следователски въпроси, доктор Скарпета, навярно ще проявите повече разбиране към моята загриженост за това дали Рони е бил малтретиран преди екзекуцията. Може би по-добре ще разберете и това, че аз страстно отричам

смъртното наказание, което е жестока и крайна мярка. Не е необходимо по тялото ти да има ожулвания или наранявания или носът ти да кърви, за да е така.

— Нямаше никакви доказателства за физическо насилие — рекох аз. — Нито пък открихме наркотици в кръвта му. Вие сте получили доклада ми.

— Изразявате се много уклончиво — отвърна Грюман и изчука лулата си. — Днес сте тук, защото искате нещо от мен. Разкрих ви много неща по време на нашия разговор, а не бях длъжен да го правя. Но го сторих, защото винаги съм се стремил към истината и справедливостта, независимо от мнението ви за мен. А има и друга причина. Една бивша моя студентка е в беда.

— Ако имате предвид мен, нека да ви напомня за вашето собствено правило: Не прави предположения!

— Не ми се вярва да е така.

— Тогава трябва да ви кажа, че съм изключително озадачена от тази внезапна проява на милосърдие към мен, бившата ви студентка. Въсъщност, мистър Грюман, аз никога не съм свързвала думата „милосърдие“ с вас.

— Тогава навярно не знаете истинското значение на тази дума. Акт или чувство на добра воля, милостиня за нуждаещите се. Милосърдието означава да дадеш на някого онova, от което има нужда, в сравнение с онova, което искаш да му дадеш. Винаги съм ви давал онova, от което имате нужда, когато бяхте студентка, и сега ви давам онova, от което имате нужда днес, макар че го правя по различен начин, защото нуждите ви са различни. Аз вече съм стар човек, доктор Скарпета, а вие навярно си мислите, че не си спомням за вас, каквато бяхте в Джорджтаун. Но може би ще се учудите, като ви кажа, че ви помня много добре, защото вие бяхте една от най-обещаващите ми студентки. Вие нямахте нужда от моите похвали. Опасността не се криеше в това, че ще загубите вяра в себе си и в собствения си блестящ ум, а че ще загубите себе си, точка. Мислите ли, че когато изглеждахте изтощена и разсеяна в часовете ми, аз не знаех причината? Мислите ли, че не знаех до каква степен мислите ви бяха заети с Марк Джеймс, който между другото в сравнение с вас беше посредствен? И ако съм изглеждал ядосан и съм бил прекалено суров към вас, то е било, защото съм искал да привлеча вниманието ви. Исках да ви накарам да

се вбесите. Исках да живеете с правните науки, а не само да изпитвате любов. Страхувах се, че ще похабите великолепните си възможности, защото хормоните и емоциите ви са се разбушували. Нали разбирате, един ден се събуддаме и съжаляваме, че сме взели подобно решение. Събуддаме се в празното легло, пред нас се простира още един празен ден и ние нищо не очакваме, само празни седмици, месеци, години. Бях решил да не ви позволя да пропилеете способностите си и силите си.

Удивено се втренчих в него, а лицето ми пламна.

— Никога не съм бил искрен, когато съм ви обиждал и съм се държал грубо с вас — продължи той, проявявайки същата кротка настойчивост и прецизност, с които винаги всяваше страх в съдебната зала. — Това е тактика. Ние, адвокатите, сме прочути с това. Запращаме топката под определен ъгъл, придаваме ѝ определена скорост, за да получим желания ефект. Дълбоко в мен има страстно и искрено желание да помогна на студентите си да станат издръжливи, да променят нещо в този неумело скальпен свят, в който живеем. От вас не съм разочарован. Вие сте една от моите най-ярки „звезди“.

— Защо ми казвате всичко това? — попитах аз.

— Защото е дошло време, когато имате нужда да го узнаете. Вие сте в беда, както вече казах. И сте прекалено горда, за да го признаете.

Мълчах, противоречивите мисли шеметно се въртяха в главата ми.

— Аз също ще ви помогна, ако ми позволите.

Ако той говореше истината, значи за мен бе жизненоважно да реагирам по подобаващ начин. Погледнах към отворената врата на кабинета му и си помислих колко лесно би било за всеки да влезе тук. Представих си колко лесно би било за всеки да се изправи срещу него, докато той куцука към креслото си.

— Например, ако тези изобличителни материали продължават да излизат във вестниците, ще се наложи да предприемете някои стратегически мерки...

— Мистър Грюман — прекъснах го аз, — кога за последен път видяхте Рони Джо Уодел?

Той мълкна и вдигна поглед към тавана.

— За последен път се наслаждавах на физическото му присъствие най-малко преди една година. Както е обично, ние

разговаряхме главно по телефона. Щях да бъда с него до края, ако ми беше позволил, както вече споменах.

— Тогава значи вие не сте то виждали, нито сте говорили с него по времето, когато уж е бил на Спринг Стрийт и е очаквал екзекуцията си?

— Уж?! Странна дума използвате, доктор Скарпета.

— Не сме в състояние да докажем, че именно Уодел е бил екзекутиран в нощта на триайсети декември.

— Вие не говорите сериозно. — Грюман изглеждаше поразен.

Обясних му какво се е случило, като добавих и това, че Дженифър Дейтън всъщност е била убита, а пръстов отпечатък на Рони Джо Уодел е бил намерен върху един стол в нейната трапезария. Разказах му и за Еди Хийт и Сюзън Стори и за данните, че някой е подправил информация, съдържаща се в АДС. Когато свърших, Грюман седеше съвсем неподвижно и не откъсваше очи от мен.

— Господи! — промълви той.

— Вашето писмо до Дженифър Дейтън не беше открито — продължих аз. — При претърсването на къщата ѝ полицията не откри нито него, нито оригиналния факс, изпратен до вас. Навярно някой ги е взел. Може би убиецът ѝ ги е изгорил в камината в нощта на убийството. А е възможно и самата тя да ги е унищожила, защото се е страхувала. Вярвам, че е била убита, защото е знаела нещо.

— И Сюзън Стори ли е била убита заради това? Защото е знаела нещо?

— Вероятно е така — рекох аз. — Искам да кажа, че дотук двама души, свързани с Уодел, бяха убити. Като се има предвид, че вие знаете твърде много за Уодел, може да се окаже, че сте доста напред в списъка.

— Значи мислите, че аз ще съм следващият — каза той с крива усмивка. — Знаете ли, най-много се оплаквам от Всемогъщия, защото разликата между живота и смъртта толкова често зависи от времето. Вие ме предупредихте, доктор Скарпета. Но аз не съм толкова глупав и не смяtam, че ако някой се опита да ме застреля, ще мога да се спася.

— Бихте могли поне да се опитате — рекох аз. — Поне да вземете никакви предпазни мерки.

— Ще го направя.

— Може би двамата с жена ви ще си вземете почивка и ще прекарате известно време извън града.

— Бивърли почина преди три години — каза той.

— Съжалявам, мистър Грюман.

— Дълги години не беше добре със здравето... Всъщност през по-голямата част от съвместния ни живот. Сега, след като не завися от никого, съм се отдал на моите занимания. Аз съм непоправим работохолик, който иска да промени света.

— Смятам, че ако някой въобще е в състояние да промени нещо, това сте вие.

— Вашето мнение не почива на никакви съществени факти, но въпреки това го оценявам. А също така бих искал да ви изразя голямата си мъка за смъртта на Марк. Не го познавах достатъчно добре, но ми се струваше, че е свестен човек.

— Благодаря ви.

Станах и облякох палтото си. Бързо намерих и ключовете за колата.

Той също стана.

— А сега какво ще правим, доктор Скарпета?

— Може би имате някакви писма или друго, принадлежало на Уодел, което бихме могли да проверим за пръстови отпечатъци?

— Не притежавам негови писма, а всички документи, които е подписвал, сигурно са минали през ръцете на много хора. Но можете да опитате.

— Ще ви се обадя, ако нямаме друга възможност. Но аз се канех да ви попитам и за още нещо. — Спряхме се на прага. Грюман се подпра на бастуна си. — Вие споменахте, че при последния ви разговор Уодел ви е помолил за три неща. Първото беше да публикувате размислите му, второто — да се обадите на Дженифър Дейтън. А какво беше третото?

— Той искаше да поканя Норинг на екзекуцията му.

— И поканихте ли го?

— Ами разбира се — каза Грюман. — И вашият изискан губернатор пак не показа подобаващо държане.

---

[1] Нареждане да се доведе затворник пред съда, за да се установи дали е правилно задържан. — Б.пр. ↑

X

Беше късно следобед и вече се виждаха очертанията на Ричмънд, когато се обадих на Роуз.

— Доктор Скарпета, къде сте? — като обезумяла извика моята секретарка. — В колата ли сте?

— Да. На пет минути от центъра на града съм.

— Тогава продължавайте да карате. Не идвайте направо тук.

— Какво?

— Лейтенант Марино се опитва да се свърже с вас. Каза да ви предам непременно да му се обадите, преди да предприемате каквото и да било. Каза също, че работата е много, много спешна.

— Роуз, какво, за бога, говориш?

— Не сте ли слушали новините? Не сте ли чели следобедните вестници?

— През целия ден бях в окръг Колумбия. Какви новини?

— Днес рано следобед Франк Донахю е бил намерен мъртъв.

— Директорът на затвора ли? Онзи Франк Донахю?

— Да.

Стиснах здраво кормилото и вперих очи в пътя.

— Какво се е случило?

— Той е бил застрелян. Преди два часа са го намерили в колата му. Също като Сюзън.

— Идвам — казах аз, навлязох в лявото платно и увеличих скоростта.

— По-добре не го правете, Фийлдинг вече се захвани за работа. Моля ви, обадете се на Марино. Трябва да прочетете вечерните вестници. Те знаят за куршумите.

— Те?

— Репортерите. Знаят за куршумите, които свързват двата случая — на Еди Хийт и на Сюзън.

Набрах номера на пейджера на Марино и му предадох, че се прибирам у дома. Вкарах колата си в гаража и направо отидох до

входната площадка, за да взема вечерния вестник.

Франк Донахю се усмихваше от снимката на първа страница. Заглавието гласеше: „ДИРЕКТОРЪТ НА ЩАТСКИЯ ЗАТВОР УБИТ“. По-надолу се виждаше друга статия и снимката на друг държавен служител — моята. Основното беше, че куршумите, извадени от труповете на Хийт и на Сюзън, са били изстреляни от едно и също оръжие и че поредица от странни съвпадения свързвала и двете убийства с мен. В добавка към подмятанията, публикувани в „Поуст“, имаше и една по-зловеща информация.

Бях направо зашеметена, когато прочетох, че мои пръстови отпечатъци са били открити върху един пълен с пари плик, който бил намерен в дома на Сюзън. Била съм проявила „необичаен интерес“ към случая „Еди Хийт“, като съм отишла в Окръжната болница на Хенрико, за да разгледам раните на Еди. По-късно съм му направила аутопсия и именно тогава Сюзън отказала да бъде включена в списъка на свидетелите и вероятно избягала от моргата. Две седмици по-късно, когато тя била убита, аз съм се явила съвсем неканена в къщата на родителите ѝ, за да им задавам въпроси и да настоявам да присъстват на аутопсията.

Директно не се съобщаваше, че съм имала мотиви да мразя някого, но в случая със Сюзън се намекваше за мотив, който бе колкото невероятен, толкова и вбесяващ. Вероятно бях допуснala капитални грешки в работата си. Пропуснala съм да взема пръстовите отпечатъци на Уодел, когато трупът му е бил докаран в моргата след екзекуцията. Съвсем насъкоро съм оставила количката с трупа на един убит човек посред коридора, фактически пред асансьора, използван от множество хора, работещи в същата сграда, и по този начин съм провалила целия доказателствен материал. Бях описана като затворена и непредсказуема, а колегите ми отбелязваха, че у мен са настъпили личностни промени след смъртта на любовника ми Марк Джеймс. Навярно Сюзън, която всеки ден работела до мен, притежавала сведения, смятани за достатъчни да провалят професионалната ми кариера. Навярно съм ѝ била плащала, за да мълчи.

— *Moите пръстови отпечатъци ли?* — попитах Марино в момента, в който той се появи. — Дявол да го вземе, каква е тази история за моите пръстови отпечатъци?

— По-спокойно, докторке.

— Този път направо ще ги осъдя. Отидоха прекалено далеч.

— Едва ли в момента ти се иска да съдиш когото и да било.

Извади цигарите си и ме последва в кухнята. Вечерният вестник лежеше разтворен на масата.

— Бен Стивънс стои зад всичко това.

— По-добре е да чуеш какво имам да ти казвам.

— От него е изтекла информацията за куршумите...

— Дявол да го вземе, мълкни за малко.

Аз седнах.

— И аз съм в беда — каза той. — Работя върху тези случаи заедно с теб и изведнъж ти си заподозряна. Наистина намерихме един плик в дома на Сюзън. Беше в чекмедже на гардероба, под някакви дрехи. В него имаше три стодоларови банкноти. Вандър го провери и откри няколко пръстови отпечатъка. Два от тях бяха твои. Нашите отпечатъци се съхраняват в АДС, в случай че се окажем толкова тъпи, та да оставим следи на някое местопрестъпление.

— На никое местопрестъпление не съм оставяла пръстовите си отпечатъци. Има логично обяснение за това. Би трябвало да има. Може би по някое време в службата съм докоснала този плик, а после Сюзън го е занесла в дома си.

— Това не е служебен плик — каза Марино. — Два пъти поширок от обикновените и е направен от плътна лъскава черна хартия.

Погледнах го удивено и изведнъж нещо ми просветна.

— От шала, който ѝ дадох.

— Какъв шал?

— За Коледа ѝ подарих червен копринен шал, който бях купила в Сан Франциско. Това е пликът, в който го бях сложила, лъскав черен плик от твърда хартия. Залепваше се със златиста емблема. Сама опаковах подаръка. Разбира се, че по него е имало мои отпечатъци.

— Ами тристата долара? — попита той, като избягваше погледа ми.

— Не знам нищо за тях.

— Искам да кажа, защо са били в плика, който си ѝ дала?

— Може би, защото е искала да скрие парите си някъде. Пликът ѝ е бил поддръка. Може би не е искала да го изхвърли. Не знам. Не беше моя работа да ѝ казвам какво да прави с онова, което съм ѝ дала.

— Някой видя ли те, когато ѝ даваше шала? — попита той.

— Не. Съпругът ѝ не си беше вкъщи, когато тя отвори подаръка.

— Щхъ, добре, единственият подарък, за който се знае, е розовата коледна звезда. Изглежда, Сюзън не е казала на никого, че си ѝ подарила шал.

— За бога, Марино, този шал е бил на шията ѝ, когато са я застреляли.

— От това не става ясно кой ѝ го е дал.

— Ти май се готовиш да се превърнеш в обвинител — рязко казах аз.

— В нищо не те обвинявам. Не разбиращ ли? Така стават тези работи, дявол го взел. Да не би да искаш да ти съчувствам и да те галя по ръката, за да може някое друго ченге да се намъкне тук и да се нахвърли върху теб с подобни въпроси?

Стана и започна да крачи напред-назад из кухнята — пъхнал ръце в джобовете си, вперил поглед в пода.

— Разкажи ми за Донахю — тихо казах аз.

— Бил е убит рано тази сутрин. Жена му твърди, че е излязъл от къщи към шест часа. Около един и половина днес следобед колата му, марка „Тъндърбърд“, е била намерена заедно с него.

— Прочетох това във вестника.

— Виж какво, колкото по-малко говорим за него, толкова по-добре.

— Защо? Да не би репортерите да се готвят да намекнат, че аз съм убила и него?

— Къде беше в шест и петнайсет тази сутрин?

— Готовех се да изляза от къщи и да потегля за Вашингтон.

— Имаш ли свидетели, които да потвърдят, че не си обикаляла около местопрестъплението? Намира се близо до канцеларията на щатския съдебномедицински експерт. Може би на две минути път.

— Това е абсурдно.

— Трябва да свикваш. Едва сега започва. Почакай, докато Патерсън се заеме с теб.

Преди да се кандидатира за щатски прокурор, Рой Патерсън беше един от напористите и егоцентрични градски адвокати, специалист по наказателно право. Навремето той съвсем не бе в състояние да оцени моите показания, защото в повечето случаи думите

на един съдебномедицински експерт не карат съдебните заседатели да бъдат по-благосклонни към защитника.

— Казвал ли съм ти някога, че Патерсън те ненавижда от дъното на душата си? — попита Марино. — Поставяла си го в неловко положение, когато той работеше в защитата. Седеше там, студена като мрамор с твоите изискани костюми, и го караше да изглежда като идиот.

— Той сам се правеше на идиот. Аз само отговарях на въпросите.

— Да не говорим, че твоето старо гадже Бил Болц беше едно от най-близките му другарчета. Не, просто не искам да се разпростирам върху това.

— По-добре недей.

— Просто знам, че Патерсън ще се заеме с теб. По дяволите, в момента той сигурно е щастлив.

— Марино, червен си като домат. Гледай да не получиш удар точно тук.

— Нека да се върнем на шала, за който твърдиш, че си дала на Сюзън.

— *Твърдя*, че съм дала на Сюзън ли?

— Как се казва онзи магазин в Сан Франциско, от който си го купила? — попита той.

— Не беше магазин.

Той ми хвърли проницателен поглед и продължи да крачи напред-назад.

— Купих го от уличен търговец. Там имаше много магазинчета и сергии, продаваха произведения на изкуството, ръчна изработка. Нещо като Ковънт Гардън — опитах се да му обясня аз.

— Имаш ли касова бележка или някаква квитанция?

— Нямах причини да я запазя.

— Значи не знаеш името на магазинчето или каквото и да е било там. Значи не можеш да докажеш, че си купила този шал от някакъв тип, който се занимава с приложно изкуство и използва лъскави черни пликове.

— Не мога да го докажа.

Той направи още няколко крачки и впери поглед навън през прозореца. Облаци плуваха покрай кръглата луна, тъмните очертания

на дърветата се огъваха под напора на вятъра. Станах, за да спусна щорите.

Марино се закова на място.

— Докторке, ще трябва да прегледам финансовите ти сметки.

Аз мълчах.

— Трябва да установя, че през последните месеци не си теглила големи суми.

Продължавах да мълча.

— Не си теглила, нали?

Стоях, сърцето ми щеше да се пръсне.

— Можеш да говориш с моя адвокат — рекох.

След като Marino си отиде, аз се качих на горния етаж и отворих шкафчето от кедрово дърво, където пазех банкови справки, данъчни квитанции и други книжа от този род. Помислих си за всички адвокати от защитата в Ричмънд, които навярно щяха да бъдат много доволни, ако ме арестуваха или затвореха някъде до края на живота ми.

Седях в кухнята и пишех в един бележник, когато звънеца на входната врата иззвънтя. Отворих на Бентън Уесли и на Луси и по мълчанието им разбрах, че не е необходимо да им казвам какво се е случило.

— Къде е Кони? — уморено попитах аз.

— Ще прекара Нова година при семейството си в Шарльтсвил.

— Отивам в кабинета ти, лельо Кей — изрече Луси, без да ме прегърне и без да се усмихне. Взе и куфара си.

— Marino иска да провери финансовите ми сметки — казах аз на Уесли и го въведох във всекидневната. — Бен Стивънс ме е натопил. Папки и копия от писма и докладни записи са изчезнали от офиса ми и той се надява да излезе, че аз съм ги взела. А според Marino напоследък Рой Патерсън е много щастлив. Това са последните новини.

— Къде си държиш уискито?

— Хубавите питиета са в ей онази хралупа. А чашите са в барчето.

— Не ми се ще да ти изпия хубавите питиета.

— Е, аз нямам нищо против.

Клекнах, за да запаля огъня в камината.

— На идване се обадих на твоя заместник. Специалистите вече са огледали двета куршума, извадени от главата на Донахю. „Уинчестър“, оловен куршум, двайсет и втори калибър. Два са. Единият е влязъл през лявата буза и е преминал през черепа, а другият е изстрелян отблизо в тила.

— От същото оръжие, с което са убити другите двама?

— Да. Искаш ли лед?

— Да, моля. — Затворих решетката пред камината и сложих машата на поставката. — Дали не са открили никакви птичи пера на местопрестъплението или върху трупа на Донахю?

— Поне аз не знам за такова нещо. Ясно е, че нападателят е бил извън колата и го е застрелял през отворения прозорец. Това не означава, че преди това този тип не е бил вътре в колата заедно с него, но на мен не ми се вярва. Моето предположение е, че Донахю е имал среща. Когато другият е пристигнал, Донахю е свалил прозорчето и край. Как мина при Дауни?

Бентън Уесли ми подаде чашата с уиски и се настани на канапето.

— Както изглежда, перцата и частиците от тях и в трите случая са от северна патица.

— От северна морска патица? — Уесли се намръщи. — А пухът ѝ за какво се употребява, за скиорски якета и ръкавици ли?

— Рядко. Той е изключително скъп. Средният гражданин не би могъл да притежава нищо такова е пълнеж от патешки пух.

Разказах на Уесли за събитията от този ден, подробно му описах дългия ни разговор с Николас Грюман и заявих, че не вярвам той да е замесен дори отчасти в никаква зловеща история.

— Радвам се, че се срещна с него — рече Уесли. — Надявах се, че ще го направиш.

— Изненадан ли си, че всичко така се обърна?

— Не. Това ми се вижда логично. Положението на Грюман прилича донякъде на твоето. Получава факс от Дженифър Дейтън и това изглежда подозително, както е подозително това, че твоите пръстови отпечатъци са открити върху един плик, скрит в гардероба на Сюзън. Когато насилието улучи някого до теб, и ти можеш да бъдеш изпръскана. Да се измърсиш.

— Аз не само съм изпръскана, а имам чувството, че още малко и ще се удавя.

— Точно така изглежда в момента. Може би трябва да поговориш с Грюман.

Аз мълчах.

— Ако бях на твоето място, щях да държа той да е на моя страна.

— Нямах представа, че го познаваш.

Когато Уесли отпиваше, ледът тихо потракваше в чашата. Пиринчените части на камината отразяваха трепкането на пламъците. Една цепеница изпука и се разлетяха искри.

— Знам някои неща за Грюман — каза той. — Знам, че е завършил като първенец Юридическия факултет на Харвард, издавал е „Ло Ривю“, предложили му преподавателско място там, но трябало да се откаже. Това направо разбило сърцето му. Но жена му Бивърли е държала да остане да живее в окръг Колумбия. Явно е имала много проблеми и не на последно място е бил този с дъщеря й от първия брак, която била настанена в „Сейнт Елизабет“ по онова време. Той се преселил в окръг Колумбия. Дъщерята починала няколко години по-късно.

— Ти си проучил миналото му — рекох аз.

— Нещо такова.

— Кога го направи?

— Когато научих, че е получил факс от Дженифър Дейтън. Както изглежда, той е съвсем чист, но все пак някой трябваше да поговори с него.

— Това не е единствената причина да възложиш тази работа на мен, нали?

— Това е важна причина, но не е единствената. Смятах, че трябва да се върнеш там.

Поех си дълбоко дъх.

— Благодаря ти, Бентън. Ти си добър човек, изпълнен с най-добри намерения.

Той вдигна чашата към устните си и впери поглед в огъня.

— Моля те, не се меси — добавих аз.

— Това не е в стила ми.

— Разбира се, че е в стила ти. Ти си професионалист. Ако пожелаеш тайничко да направляваш някого, да го тласнеш към нещо,

да го изолираш, знаеш как да го постигнеш. Знаеш колко препятствия да поставиш и колко мостове да взривиш и ако някой като мен успее да се оправи, това е истински късмет.

— Кей, ние с Марино сме много здраво обвързани е това. Замесена е и Ричмъндската полиция. Бюрото е замесено. Или става въпрос за психопат, който е трябвало да бъде екзекутиран, или за човек, който държи да ни накара да си мислим, че има някой, който не е бил екзекутиран.

— Марино въобще не иска да се меся в това.

— Изпаднал е в невероятно положение. Той е главният инспектор в отдел „Убийства“, работи за ФБР и същевременно е твой колега и приятел. От него се изисква да проучи и теб, и службата ти. Но му се иска да те закриля. Опитай се да се поставиш на негово място.

— Ще го направя. Но и той трябва да се постави на мое място.

— Справедливо е.

— Бентън, той говори така, сякаш целият свят е решил да ми отмъщава и с най-голямо удоволствие ще гледа как изгарям на кладата.

— Може би не целият свят, но освен Бен Стивънс, има и други хора, които се въртят наоколо с малко бензин и кибритени клечки подръка.

— Кои са те?

— Не мога да ти кажа имената им, защото не ги знам. И не твърдя, че онзи, който стои зад всичко това, на първо място иска да те провали като професионалистка. Но подозирам, че това е една от задачите му — ако не по друга причина, то поне защото съдебните процеси ще бъдат компрометирани, когато се окаже, че свидетелските показания на твоя екип са ненадеждни. Да не говорим за това, че в твое лице нашият щат ще загуби един от най-добрите си съдебни експерти и свидетели. Я си помисли колко биха стрували в този момент твоите свидетелски показания. Ако ей-сега застанеш на свидетелската скамейка, ще помогнеш ли на Еди Хийт или ще му навредиш? — Той ме погледна в очите.

— Точно сега не бих могла да му помогна особено. Но ако сега се оттегля, това ще помогне ли на него или на когото и да било?

— Добър въпрос. Марино не иска повече да те нараняват, Кей.

— Тогава може би ще се опиташ да му внушиш, че единствената разумна реакция на тази абсурдна ситуация е двамата да не си пречим взаимно и всеки да върши работата си.

— Да ти налея ли?

Стана и след малко се върна с бутилката. Нямаше нужда да слагаме лед.

— Бентън, хайде да поговорим за убиеца. След онова, което се случи с Донахю, какво мислиш за него?

Той оставил бутилката и разрови огъня. За миг остана така пред камината, с гръб към мен, пъхнал ръце в джобовете си. После седна на ръба на дивана и подпра лакти на коленете си. Уесли изглеждаше по-неспокоен от всякога.

— Ако искаш да знаеш истината, Кей, това животно ме плаши до смърт.

— С какво е по-различен от другите убийци, които си разкривал?

— Мисля, че е започнал да действа по едни правила, които после е променил.

— Негови ли са тези правила или на някой друг?

— Мисля, че отначало не са били негови. Онзи, който стои зад тайния план за освобождаването на Уодел, първо е набелязал решението. Но сега този тип си има свои собствени правила. Или може би е по-добре да се каже, че сега няма никакви правила. Той е хитър и много внимателен. Засега е под контрол.

— Ами какво мислиш за мотива му? — попитах аз.

— Трудно е да се каже. Че е лудост — лудост е, но има система в нея^[1] и именно тази лудост е ръководната сила. Той се забавлява с интелектуални игрички. Уодел прекарва десет години в затвора, а после изведнъж оживява кошмарът на първото му убийство. В нощта на екзекуцията му е убито едно момче и е проявен такъв секусуален садизъм, че всичко напомня за случая „Робин Найсмит“. Умирят и други хора и всички те по някакъв начин са свързани с Уодел. Дженифър Дейтън е била негова приятелка. Както изглежда, и Сюзън, макар и не пряко, е била въвлечена в тази конспирация, каквато и да е тя. Франк Донахю е директор на затвора и е присъствал на екзекуцията, състояла се на тринайсети декември. И как се отразява това на всички други, на останалите играчи?

— Струва ми се, че всеки, който по някакъв начин е свързан с Рони Уодел, ще се страхува.

— Точно така. Ако някое ченге — убиец е на свобода и ти си ченге, знаеш кой може да бъде следващият. Сега мога да изляза през вратата ти, а този тип да ме чака някъде в тъмното и да ме застреля. А може и да се разхожда някъде е колата си и да търси Марино или да се опитва да намери моята къща. А може би сега си фантазира как ще отмъсти на Грюман.

— Или на мен.

Уесли стана и отново разрови огъня.

— Мислиш ли, че ще е по-добре да върна Луси в Маями? — попитах аз.

— Боже господи, Кей, не знам какво да ти отговоря. Тя не иска да се върне у дома. Това е повече от ясно. Сигурно ще се почувствува по-добре, ако замине още тази вечер. Всъщност и аз ще се почувства по-добре, ако ти заминеш с нея. Истината е, че всеки от нас — ти, Марино, Грюман, Вандър, Кони, Мишел, аз — ще се почувства по-добре, ако всички останали напуснат града. Но тогава кой ще остане тук?

— Той ще остане — рекох аз. — Който и да е.

Уесли погледна часовника си и остави чашата на масичката.

— Никой от нас не бива да се меси на другите — каза той. — Не можем да си го позволим.

— Бентън, аз трябва да върна доброто си име.

— И аз бих направил същото. Откъде искаш да започнеш?

— От едно птиче перце.

— Моля те, обясни ми.

— Възможно е този убиец да си е купил луксозна дреха или завивка, напълнена с пух от северна морска патица, но аз бих казала, че има голям шанс да я е откраднал.

— Това е приемлива хипотеза.

— Не можем да открием тази завивка или дреха, ако не притежаваме етикета или нещо друго, което би ни отвело до производителя, но вероятно има и друг начин. Например да се появи някаква обява във вестника.

— Не бих искал убиецът да разбере, че навсякъде оставя след себе си птичи пух. Веднага ще се отърве от придобивката си.

— Съгласна съм. Но това не изключва възможността някой от твоите журналисти — информатори да съчини някаква малка статийка за северната морска патица и за скъпоценнния ѝ пух и как дрехите с пълнеж от този пух са толкова скъпи, че представляват много привлекателна плячка за крадците. Може да направи и някаква връзка със сезона за ски или нещо такова.

— Какво? Да не би да се надяваш, че някой ще се обади и ще ни съобщи как са му обрали колата, в която имало и яке с подплата от патешки пух?

— Да. Ако твоят репортер съобщи името на някой детектив, на когото е било възложено да се заеме с тези случаи, хората ще имат възможност да му се обадят. Нали знаеш, прочитат нещо и си казват: „И с мен се случи същото.“ Желанието им е да помогнат. Искат да се почувствува важни. Затова се обаждат по телефона.

— Ще трябва да помисля малко.

— Разбира се, това е рисковано.

Тръгнахме към вратата.

— Преди да потеглим от „Хомстед“, говорих е Мишел — каза Уесли. — Двете с Луси вече са се свързали. Мишел твърди, че твоята племенница е страшна.

— От деня на раждането си тя е истински ужас.

Той се усмихна.

— Мишел не искаше да каже такова нещо. Смята, че Луси има невероятен интелект.

— Понякога се притеснявам, че такъв мощен интелект се крие в такава крехка фигура.

— Не съм сигурен, че е чак толкова крехка. Аз току-що прекарах почти два дни с нея. В много отношения съм силно впечатлен.

— Не се опитвай да я вербуваш за Бюрото.

— Ще почакам да завърши колеж. Колко ѝ остава още? Година ли?

Уесли си замина, а аз носех чашите към кухнята, когато Луси излезе от кабинета ми.

— Приятно ли прекара? — попитах я аз.

— Разбира се.

— Е, чувам, че страхотно си се разбирала със семейство Уесли.

Затворих кранчето на чешмата и седнах до масата, върху която бях оставила бележника си.

— Те са приятни хора.

— Говори се, че и те мислят същото за теб.

Тя отвори вратата на хладилника и разсеяно надникна вътре.

— Защо е идвал Пийт?

Видя ми се странно, че спомена малкото име на Марино. Сигурно по време на уроците по стрелба двамата бяха преминали от фазата на студената война към отслабване на напрежението.

— Защо си мислиш, че е бил тук? — попитах я аз.

— Когато влязох в къщата, ми замириса на цигари.

Предположих, че той е идвал, ако ти не си пропушила.

Луси затвори хладилника и се приближи до масата.

— Не съм пропушила. Марино дойде за малко.

— Какво искаше?

— Искаше да ми зададе много въпроси — отвърнах аз.

— За кое?

— Защо искаш да знаеш подробностите?

Погледът ѝ се насочи към купчината квитанции и към бележника ми, изпълнен с непонятни писания.

— Няма значение защо искам да ги знам, след като ти явно нямаш желание да ми кажеш нищо.

— Много е сложно, Луси.

— Когато искаш да ме изолираш, винаги казваш нещо сложно — рече тя и излезе от кухнята.

Имах чувството, че моят свят се разпада, хората в него се разпръсваха като сухи семенца, отнесени от вятъра. Когато наблюдавах непознати родители с децата им, винаги се учудвах на хармонията на общите им действия и тайно се страхувах, че ми липсва някакъв инстинкт, нещо, на което човек не може да се научи.

Открих моята племенница в кабинета ми, седеше пред компютъра. На екрана се виждаха колони е цифри и букви, тук-там се появяваха някакви откъслечни данни. Тя правеше изчисления с молив върху разграфена хартия и когато се приближих, въобще не ме погледна.

— Луси, майка ти е имала много мъже, които са влизали и излизали от къщата ви, и аз много добре знам как си се чувствала. Но

тук не си у дома си и аз не съм ти майка. Не е необходимо да приемаш като заплаха присъствието на моите приятели и колеги от мъжки пол. Не е необходимо непрекъснато да търсиш доказателства, че някой мъж е бил тук и нямаш никакви основания да ме подозираш в интимни връзки с Марино или Уесли, или някой друг.

Тя мълчеше.

Сложих ръка на рамото ѝ.

— Може би не съм непрекъснато до теб, както бих искала, но ти означаваш много за мен.

Тя изтри някакво число, бръсна ситните парченца от гумичката и каза:

— Ще те обвинят ли в престъпление?

— Разбира се, че не. Никакви престъпления не съм извършила.

Наведох се към монитора.

— Това, което виждаш, е хекс дъмп — каза тя.

— Права си. Това са истински йероглифи.

Луси натисна едно копче върху командното табло и започна да мести курсора.

— Всъщност аз се опитвам да открия точната позиция на личния номер. Той е уникален. Всеки човек в системата си има личен номер, включително и ти, след като пръстовите ти отпечатъци са в АДС. При език от четвърто поколение като SQL бих задала въпрос чрез наименованието на колонката. Но при хексадецимал езикът е технически и математически. Колонките не са наименувани, има само позиции на файловете. С други думи, ако искам да отида до Маями, при SQL просто ще кажа на компютъра, че искам да отида до Маями. Но при хексадецимал ще трябва да кажа, че искам да замина за една позиция, която е на еди-колко си градуса на север от екватора и на еди-колко си градуса на изток от главния меридиан. Тъй че ако отидем понататък е тази географска аналогия, трябва да открия географската дължина и ширина на личния номер, а също така и на номера, отбелязващ по какъв начин е направен записът. После мога да съставя програма, чрез която да потърся всеки личен номер в запис номер две, което означава нещо изтрито, или в запис номер три, което означава никаква добавка. По този начин трябва да прегледам всички журнални записи.

— Значи ти предполагаш, че ако някой е пипал нещо, то именно личният номер е променен? — попитах аз.

— Нека да кажем, че е далеч по-лесно да се подправи личният номер, отколкото да се бърника в самите пръстови отпечатъци върху оптичния диск. А всъщност точно тези неща се съдържат в АДС — личният номер и съответните отпечатъци. Името на человека, неговото досие и другата лична информация се намират в ККД или Компютъризирано криминално досие, което пък е част от Централната банка на досиетата или ЦБД.

— Доколкото разбирам, досиетата от ЦБД се свързват със съответните отпечатъци в АДС чрез личните номера — рекох аз.

— Точно така.

Когато си легнах, Луси все още работеше. Мигновено заспах, за да се събудя в два часа след полунощ и да остана така до пет. А будилникът ми иззвъня след по-малко от час. Потеглих с колата си към центъра на града и слушах последните новини, предавани от една от местните радиостанции. Съобщиха, че съм била разпитана и съм отказала да дам информация за финансовото си състояние. Отново, казаха, че само седмици преди убийството си Сюзън Стори е вложила трийсет и пет хиляди долара в банковата си сметка.

Пристигнах в службата и едва бях свалила палтото си, когато Марино се обади.

— Проклетият майор не може да държи устата си затворена — направо каза той.

— Несъмнено.

— По дяволите, съжалявам.

— Грешката не е твоя. Знам, че е трявало да му докладваш.

— Трябва да те попитам за оръжието ти — колебливо започна той. — Нали не притежаваш пистолет двайсет и втори калибр?

— Ти знаеш всичко по въпроса. Имам „Ругер“ и „Смит и Уесън“. И ако ти съобщиш това на майор Кънингъм, в рамките на един час ще го чуя по радиото.

— Докторке, той иска да дадеш оръжието си за лабораторна експертиза.

За миг си помислих, че Марино се шегува.

— Той смята, че би трявало да се съгласиш да дадеш револверите си за проверка — добави Марино. — Мисли, че е добра

идея веднага да покажем, че куршумите, намерени в труповете на Сюзън, Еди Хийт и Донахю, не са били изстреляни от твоите револвери.

— Обясни ли на майора, че моите револвери са трийсет и осми калибър? — ядосано попитах аз.

— Да.

— И той знае, че куршуми двайсет и втори калибър са били извадени от труповете?

— Да. Сто пъти му го повторих.

— Е, попитай го от мое име дали не знае за някакво устройство, което би позволило да използваш двайсет и два калибрози патрони за стрелба с трийсет и осем калибрози револвер. Ако знае за такова нещо, трябва да напише доклад за него и да го представи на следващото събрание на Американската академия на юридическите науки.

— Сигурен съм, че всъщност не искаш да му го кажа.

— Това не е нищо друго освен политика. Номера за пред публиката. Абсурдно е.

Марино мълчеше.

— Виж какво — хладно рекох аз, — не съм нарушила законите. И нямам намерение да предоставя нито финансовите си сметки, нито оръжието си на когото и да било, преди да съм се посъветвала с адвокат. Разбирам, че ти трябва да вършиш работата си и аз бих искала това. Но бих искала и мен да оставят на мира, за да мога да върша моята работа. Долу ме чакат три случая, а Фийлдинг отиде в съда.

Но не ме оставиха на мира и това стана ясно след малко, когато Роуз влезе в кабинета ми. Лицето ѝ беше бледо, а очите ѝ ме гледаха уплашено.

— Губернаторът иска да ви види — каза тя.

— Кога? — попитах и усетих как сърцето ми се преобърна.

— В девет.

Вече беше девет без двайсет.

— Роуз, какво иска той?

— Човекът, който се обади, нищо не каза.

Взех палтото и чадъра си и излязох навън под зимния дъжд, който започваше да се заледява по улицата. Докато бързах в дъжда, се опитах да си спомня кога за последен път бях разговаряла с губернатора Джо Норинг и реших, че е било преди около година, на

един официален прием във Върджинския музей. Той беше републиканец, протестант и бе завършил правния факултет на Върджинския университет. Аз бях италианка, католичка, родена в Маями, завършила образоването си на Север. В сърцето си бях привърженичка на демократите.

Щатският Капитолий се намира на хълма Шокхо и е заобиколен с декоративна желязна ограда, издигната в началото на деветнайсети век, за да не влиза добитъкът. Бялата тухлена сграда, проектирана от Джеферсън, е типична за архитектурата от онова време — чистата симетрия на корнизовете и гладките колони се съчетава с йонийските капители, вдъхновени от римските кули. От двете страни на гранитните площадки на стълбището са подредени пейки и докато вледеняващият дъжд безжалостно се лееше, аз си спомних за твърдото решение, което вземах всяка пролет, да изоставя бюрото си в обедната почивка и да дойда да седна тук на слънце. Но все още не бях го направила. Безброй дни от моя живот бяха пропилени в затворени помещения без прозорци и с изкуствено осветление, които нямаха нищо общо с архитектурните канони.

Вътре открих дамската тоалетна и се опитах да възвърна самочувствието си. Макар че се постарах доста с четчицата и червилото, огледалото не ми показа нищо утешително. Наплескана и несигурна, аз се качих в асансьора и се отправих към горния край на ротондата, където предишните губернатори строго се взират в теб от маслените си портрети, два етажа над мраморната статуя на Джордж Уошингтън. Около южната стена се тълпяха журналисти с бележници, камери и микрофони. Не се досетих, че аз съм набелязаната жертва, докато не видях, че подпират видеокамерите на раменете си, изваждат микрофоните като шпаги, а „светкавиците“ започват да тракат като автоматични пушки.

- Защо не искате да позволите достъп до банковите си сметки?
- Доктор Скарпета...
- Дадохте ли пари на Сюзън Стори?
- Доктор...
- Истина ли е, че от офиса ви са изчезнали документи?

Те ме обсипваха със своите обвинения и въпроси, а аз бях съсредоточила вниманието си право напред, мислите ми сякаш бяха парализирани. Микрофони се завираха под брадичката ми, тела се

притискаха към мен, „светкавици“ ослепяваха очите ми. Измина цяла вечност, докато успях да се добера до тежката махагонова врата и да се гмурна в аристократичната тишина зад нея.

— Добро утро — каза ми секретарката от изящната си дървена крепост под портрета на Джон Тайлър.

В другия край на помещението, зад едно бюро до прозореца, седеше офицер от охраната, облечен цивилно, който ми хвърли непроницаем поглед.

— Откъде пресата е научила за моето посещение? — попитах секретарката.

— Моля?

Беше по-възрастна от мен, облечена в костюм от туид.

— Откъде са научили, че тази сутрин имам среща с губернатора?

— Съжалявам. Не знам.

Седнах на едно бледосинъ канапенце за двама. Тапетите по стените бяха в същия бледосин цвят, мебелите бяха старинни, а по меките седалки на столовете бе избродиран държавният герб. Бавно се изнисаха десет минути. Една врата се отвори и млад мъж, в чието лице познах пресекретаря на Норинг, влезе при нас и ми се усмихна.

— Доктор Скарпета, губернаторът ей-сега ще ви приеме.

Той беше слаб, русокос и носеше син костюм и жълти тиранти.

— Извинете, че ви накарахме да чакате. Времето навън е невероятно. Както разбрах, през нощта температурите ще спаднат до минус десет. Утре сутринта улиците ще бъдат като от стъкло.

Преведе ме през няколко добре обзаведени канцеларии, където секретарите и секретарките съсредоточено работеха пред компютърните екрани, а сътрудниците се движеха тихо и целенасочено. Почука на огромната врата, завъртя медната топка и отстъпи встрани, като галантно ме докосна по гърба, щом влязох преди него в личния кабинет на най-могъщия човек във Върджиния. Губернаторът Норинг не стана от мекото си кожено кресло зад подреденото бюро от орехово дърво. Срещу него бяха поставени два стола и пресекретарят ме заведе до единия от тях, докато губернаторът продължаваше да изучава някакъв документ.

— Желаете ли нещо за пие? — попита ме пресекретарят.

— Не, благодаря.

Губернаторът остави документа върху бюрото си и се облегна назад в креслото. Притежаваше внушителна външност и все пак чертите му бяха мъничко неправилни — точно колкото е необходимо, за да го вземе човек на сериозно, и бе направо невъзможно да не го забележиш. Подобно на Джордж Уошингтън, който е бил висок повече от два метра и петнайсет сантиметра във века на ниските, Норинг бе много над средния ръст и имаше тъмна гъста коса във века на оплешивящите и побелелите.

— Доктор Скарпета, питах се дали няма начин да потушим огъня на конфликтите, преди това да е станало невъзможно. — В гласа му се долавяха ласкавите модулации на типичния върджински говор.

— Аз наистина се надявам, че има, губернатор Норинг.

— Тогава, моля ви, помогнете ми да разбера защо отказвате съдействието си на полицията.

— Бих искала първо да се посъветвам с адвокат, но още не съм имала тази възможност. Не смяtam, че това е отказ да съдействам.

— Вие наистина имате това право — бавно изрече той. — Но изчакването сгъстява облаците на подозренията около вас. Сигурен съм, че го съзнавате.

— Съзнавам, че ще бъда критикувана, независимо от това какво ще приема в момента. Мисля, че постъпвам разумно и предпазливо, като защитавам себе си.

— Давали ли сте пари на асистентката си Сюзън Стори?

— Не, сър. Нищо нередно не съм извършила.

— Доктор Скарпета. — Той се наведе напред и опря сплетените си пръсти на бюрото. — Разбирам, че отказвате да ни съдействате, като предадете документите, които биха могли да подкрепят вашите твърдения.

— Никой не ми е съобщил, че съм заподозряна в извършването на каквото и да било престъпление, никой не ме е обвинил в нищо. Не се отказвам от правата си. Не съм имала възможност да потърся адвокат. В този момент нямам никакво намерение да разкрия професионалния си и личния си живот пред полицията или пред когото и да било друг.

— Значи вие отказвате да направите пълни признания — каза той.

Когато държавен служител е обвинен в злоупотреба със служебното си положение или в друг вид не етичност, има само два начина да се защити — да направи пълни самопризнания или да подаде оставката си. Пред мен сякаш зейна пропаст. Беше ясно, че губернаторът смята да ме прехвърли ловко през ръба ѝ.

— Вие сте специалист по съдебна медицина от национален мащаб и главен съдебномедицински експерт на този щат — продължи той. — Направихте забележителна кариера и имате неопетнена репутация в адвокатската колегия. Но в момента здравият разум ви изневерява. Не сте достатъчно стриктна и допускате грешки.

— Стриктна съм, господин губернатор, и нищо нередно не съм извършила — повторих аз. — Фактите ще докажат това, но не желая да говоря повече по този въпрос, докато не се срещна с адвоката си. И пълни разкрития ще направя само чрез него и пред съдия при запазена тайна.

— Запазена тайна ли? — Той присви очи.

— Някои подробности от личния ми живот могат да засегнат и други хора.

— Кои са тези хора? Съпруг, деца, любовник? Доколкото ми е известно, вие нямате такива, живеете сама и — нека да употребим изтърканата фраза — сте се венчали за работата си. Кого точно искате да защитите?

— Губернатор Норинг, вие ми се подигравате.

— Не, госпожо. Просто търся нещо, което би могло да подкрепи вашите твърдения. Вие казвате, че искате да защитите други хора и аз ви питам кои са те. Със сигурност не са ваши пациенти. Пациентите ви са мъртви.

— Имам чувството, че не сте нито справедлив, нито безпристрастен — рекох аз и усетих, че думите ми прозвучаха съвсем студено. — Например нашата днешна среща. Дадохте ми двайсет минути да се подгответя и не ми съобщихте защо ме викате...

— О, доктор Скарпета — прекъсна ме той, — аз смятах, че ще се досетите защо ви викам.

— Както трябваше и да предположа, че нашата среща ще се превърне в обществено събитие.

— Разбирам, че пресата е побързала да се заинтересува. — Изражението му не се промени.

— Бих искала да знам как е станало това — разпалено казах аз.

— Ако ме питате дали някой от моята канцелария е съобщил на пресата, ще ви отговоря отрицателно.

Аз не реагирах.

— Доктор Скарпета, вие, изглежда, не разбирате, че като държавни служители ние с вас трябва да се придържаме към други правила. В известен смисъл нямаме право на личен живот. Или може би е по-добре да кажа, че ако нашата етика и нашите възгледи са подложени на съмнение, обществото има право в някои случаи да проучи личния ни живот. Когато се каня да извърша нещо, дори да попълня един чек, аз трябва да се запитам дали моята дейност ще издържи на щателна проверка.

Забелязах, че почти не жестикулира, докато говори, и че платът и кройката на костюма му са образец на сдържана екстравагантност. Докато той продължаваше да ме поучава, погледът ми подскачаше от предмет на предмет и аз знаех, че каквото и да кажех или направех, нищо не можеше да ми помогне. Макар моята кандидатура да бе предложена от отдел „Здравеопазване“, без съгласието на губернатора изобщо нямаше да получа този пост, нито пък можех да остана дълго на него. Най-бързият начин да го загубя бе да поставя губернатора в неудобно положение или да вляза в конфликт с него. Вече бях постигнала и двете. Той имаше властта да наложи моето уволнение. Аз имах властта да спечеля малко време, като го заплаша, че ще го поставя в още по-неудобно положение.

— Доктор Скарпета, може би ще ми кажете какво бихте направили, ако бяхте на мое място.

Зад прозореца дъждът се бе смесил със суграшица, а сградите изглеждаха мрачни на фона на оловното небе. Мълчаливо вперих поглед в Норинг, а после казах:

— Смятам, че не бих извикала главния съдебномедицински експерт на щата, за да я обидя без основание и като професионалистка, и като личност, и след това не бих изисквала от нея да се откаже от правата си, гарантирани на всички ни от конституцията. Нещо повече — бих приела, че е невинна до доказване на противното и не бих я карала да наруши лекарската етика и Хипократовата клетва, като позволи достъп до секретни документи, с което би навредила на себе си и на други хора. Смятам, че не бих лишила от право на избор един

човек, който е служил вярно на нашия щат, като го накарам да подаде оставката си, губернатор Норинг.

Губернаторът разсейно взе една сребърна писалка, докато обмисляше думите ми. За мен да подам оставката си след срещата с него означаваше да намекна пред всички онези репортери отвън, че съм го направила, защото Норинг е поискал да извърша нещо неетично.

— В момента вашата оставка не е в мой интерес — студено отвърна той. — Всъщност аз не бих я приел. Аз съм справедлив човек, доктор Скарпета, и, надявам се, мъдър. И здравият разум ми подсказва, че не мога да ви оставя да извършвате законните аутопсии на убитите жертви, когато вие самата сте заподозряна в убийство или в съучастие в убийство. Затова смяtam да ви освободя от задълженията ви, докато се изяснят нещата. — Той посегна към телефона. — Джон, ще бъдеш ли така любезен да съпроводиш главния съдебномедицински експерт?

Усмихнатият прессекретар се появи почти веднага.

Щом излязох навън, репортерите ме заобиколиха от всички страни. Светкавиците защракаха на сантиметър от очите ми и имах чувството, че всички тези хора викат едновременно. Главната новина за този ден и за следващата сутрин беше, че губернаторът ме е освободил от работа, докато успея да възстановя доброто си име. В една уводна статия се намекваше, че Норинг е постъпил като джентълмен и ако аз съм на неговото ниво, би трябвало сама да се оттегля.

---

[1] Шекспир — „Хамлет“, II действие, II сцена. — Б.пр. ↑

XI

В петък останах вкъщи пред камината, като продължих да се занимавам с досадната и отчайваща задача да документирам всяко свое движение през последните няколко седмици. За нещастие по времето, когато Еди Хийт е бил отвлечен, аз бях в колата си на път за дома. Когато Сюзън Стори е била убита, бях сама вкъщи, защото Марино бе завел Луси на урок по стрелба. И в ранната утрин, когато Франк Донахю е бил застрелян, пак бях сама. Нямаше нито един свидетел, който би могъл да даде показания за моите действия по времето, когато са били извършени трите убийства.

Мотивът и начинът на действие щяха да създадат още по-големи затруднения. Беше много необичайно жена да извърши убийство в стил екзекуция и нямах никакви мотиви да заколя Еди Хийт, освен ако не бях тайна сексуална садистка.

Бях потънала в размислите си, когато Луси ме извика:

— Открих нещо.

Беше седнала пред компютъра, столът й бе извъртян на една страна и краката ѝ се подпираха на дивана. В скута ѝ имаше купчина книжа, а вдясно от командното табло се виждаше моят „Смит и Уесън“, трийсет и осми калибрър.

— Защо си донесла револвера ми тук? — смутено попитах аз.

— Пийт ми каза да се упражнявам винаги, когато имам възможност. Упражнявах се, докато компютърът проверяваше журналните файлове според програмата ми.

Взех револвера и за всеки случай проверих дали е пълен.

— Макар че ми остава още малко да довърша, мисля, че вече попаднахме на онова, което търсим — каза тя.

Обзета от ентузиазъм, дръпнах един стол и седнах до нея.

— В журналния запис от девети декември се забелязват три интересни ДЗ.

— ДЗ ли? — попитах аз.

— Дактилоскопни замени — обясни ми Луси. — Говорим за три досиета. Едното е извадено или изтрито. При другото е променен личният номер. След това имаме трето досие, което е ново и се появява по същото време, когато другите две са изтрити или подменени. Проверих в ЦБД, като вкарах личните номера на промененото досие и на новото. Промененото досие е на Рони Джо Уодел.

— Ами новото? — попитах аз.

— То се губи. Пет пъти набрах личния номер и всеки път получавах един и същи отговор: „Няма такова досие.“ Разбираш ли колко е важно това?

— След като няма досие в ЦБД, ние не можем да разберем кой е този човек.

Луси кимна.

— Точно така. Имаме нечии отпечатъци и личен номер в АДС, но те не отговарят нито на име, нито на някакъв друг личен знак. Това показва, че някой е извадил досието на този човек от ЦБД. С други думи някой е проникнал в ЦБД и е направил промяна.

— Да се върнем на Уодел — рекох аз. — Можеш ли да установиш какво е било направено с неговото досие?

— Имам хипотеза. Първо, трябва да знаеш, че личният номер е уникален и има уникален индекс, което означава, че системата няма да ти позволи да вкараш дубликат. Тъй че, ако искам да разменя моя и твоя личен номер, първо ще трябва да изтрия досието ти. После, след като съм сменила моя личен номер с твоя, аз отново ще вкарам твоето досие, като ти дам моя стар личен номер.

— И ти мислиш, че точно това се е случило? — попитах аз.

— Такава размяна би обяснила новите включвания, които открих в журналния запис от девети декември.

„Четири дни преди екзекуцията на Уодел“ — помислих си аз.

— Има и още нещо — каза Луси. — На шестнайсети декември досието на Уодел е било изтрито от АДС.

— Как е възможно това? — слизано попитах аз. — За един пръстов отпечатък, намерен в къщата на Дженифър Дейтън, бе установено, че е на Уодел, когато Вандър го провери в АДС.

— АДС се е повредила на шестнайсети декември в десет и петдесет и девет сутринта, точно деветдесет и осем минути след като досието на Уодел е било изтрито — отговори ми Луси. — Банката е

информация е била възстановена заедно с журнالните файлове, но трябва да имаш предвид, че дублиране се прави само веднъж на ден, късно следобед. Следователно промените, направени в основната банка с информация сутринта на шестнайсети декември, още не са били дублирани, когато системата е изключила. Когато основната банка е била възстановена, досието на Уодел си е отишло на мястото.

— Искаш да кажеш, че някой е променил личния номер на Уодел четири дни преди екзекуцията? А после три дни след екзекуцията някой е изтрил досието му в АДС?

— Така ми се струва. Само не мога да разбера защо този човек просто най-напред не е уничожил досието му. Защо е трябвало да си дава толкова труд да смени личния му номер само за да се обърне след това и да изтрие цялото досие?

Нийлс Вандър ми даде един много прост отговор на този въпрос, когато му се обадих по телефона след малко.

— Не е нещо необично да бъде изтрито досието на някой затворник след смъртта му — рече Вандър. — Въсьност единствената причина да не бъде изтрито досието на починал затворник е вероятната му връзка с някой нерешен случай. Но Уодел е прекарал в затвора девет-десет години и не си е струвало да се пазят пръстовите му отпечатъци.

— Тогава това, че досието му е изтрито на шестнайсети декември, е нещо обично и в реда на нещата — казах аз.

— Точно така. Но не е обично да бъде изтрито на девети декември, когато според Луси е бил променен личният му номер, защото тогава Уодел е бил още жив.

— Нийлс, ти какво мислиш за всичко това?

— Кей, когато промениш нечий личен номер, променяш неговата идентичност. Може и да открия отпечатъците му, но когато вкарам съответния му личен номер в ЦБД, ще намеря не неговото досие. Или няма да намеря никакво досие, или ще попадна на чуждо.

— Имаше информация за един отпечатък, оставен в къщата на Дженифър Дейтън — рекох аз. — Ти вкара съответния личен номер в ЦБД и установи, че отпечатъкът е на Рони Уодел. Все пак ние сега имаме основания да вярваме, че оригиналният личен номер е бил променен. Ние дори не знаем кой е оставил пръстов отпечатък на онзи стол в трапезарията й, нали така?

— Точно така. И става ясно, че някой е положил доста усилия, за да е сигурен, че няма да можем да докажем чий е пръстовият отпечатък. Аз не мога да докажа, че не е на Уодел. Не мога да докажа и че е негов.

Докато той говореше, в главата ми изведнъж изникнаха минали образи.

— За да докажа, че Уодел не е оставил този отпечатък върху стола на Дженифър Дейтън, трябва да разполагам със стар негов отпечатък, който да е сигурен, за който да знам, че не е бил подменен. Но просто не проумявам къде бих могъл да намеря такова нещо.

Представих си тъмна ламперия и паркет от твърдо дърво, и засъхнала кръв с цвят на гранат.

— В нейната къща — промълвих аз.

— В чия къща? — удивено ме попита Вандър.

— В къщата на Робин Найсмит — отговорих аз.

— Преди десет години, когато къщата на Робин Найсмит е била претърсена, полицията не е могла да пристигне с лазер или с „Лума-Лайт“. Тогава не е имало автоматизирана система за пръстови отпечатъци във Върджиния, нито компютъризириани средства да се прояви един частичен кървав пръстов отпечатък, оставлен на някая стена или някъде другаде. Макар че тази технология сега не можеше да се използва при отдавна приключени случаи, имаше и изключения. Аз смятах, че убийството на Робин Найсмит е едно от тях.

Ако можехме да напръскаме цялата ѝ къща със съответните химикали, ние бихме успели буквално да възстановим сцената на престъплението. Кървави съсиреци, капки, капчици, пръски, петна лумват в яркочервено. Тя прониква в пукнатините, процежда се под тапицерията, и подовите дъски. С годините кръвта може да бъде измита и цветът ѝ да избелее, но никога не изчезва напълно. Както следите от написаното, открити върху онзи лист, който намерихме на леглото на Дженифър Дейтън, така и кръвта, останала в помещението, където Робин Найсмит е била нападната и убита, бе невидима за невъоръженото око. Без помощта на новата технология полицията не бе открила нито един кървав отпечатък по време на първоначалното разследване на престъплението. Може би Уодел бе оставил повече следи. Може би те все още бяха там.

Нийлс Вандър, Бентън Уесли и аз потеглихме на запад към Ричмъндския университет — великолепно съчетание от няколко сгради в георгиански стил, разположени около езеро между Три Чапт Роуд и Ривър Роуд. Този университет Робин Найсмит бе завършила с отличие преди много години и толкова ѝ бе харесвало това място, че първият ѝ дом се намираше на две преки от университета.

Малката тухлена къща е мансарда бе построена върху парцел от половин акър. Изобщо не се учудих, че би била идеална плячка за някой крадец. Дворът бе обрасъл с дървета, а трите гигантски магнолии зад къщата напълно я скриваха от слънцето. Дори съседите да са си били вкъщи, едва ли са забелязали или чули нещо. В онази сутрин, когато Робин Найсмит е била убита, съседите ѝ са били на работа.

Поради обстоятелствата, накарали собствениците да продадат къщата преди десет години, цената ѝ е била ниска за този квартал. Открихме, че университетът я е купил и че много от вещите вътре в нея са били запазени. Робин беше неомъжена, единствено дете и родителите ѝ от Северна Върджиния не са искали да вземат мебелите ѝ. Предполагах, че не биха понесли да живеят сред тях или дори само да ги гледат. Професор Сам Потър, ерген и преподавател по немски език, бе наел къщата от своя работодател веднага след закупуването ѝ.

Докато вадехме оборудването на камерата, съдовете с химикалите и други неща от багажника, задната врата на къщата се отвори. Мъж с не особено привлекателен външен вид ни поздрави с едно вяло „добро утро“.

— Имате ли нужда от помощ? — попита Сам Потър и заслиза по стълбите, отмятайки назад дългата си черна коса. Пушеше цигара. Беше нисък и набит, бедрата му — широки като на жена.

— Ако искате, можете да пренесете тази кутия — каза Вандър.

Потър хвърли цигарата си на земята и не си направи труд да я угаси. Последвахме го по стълбите в малката кухня, пълна с авокадовозелени електродомакински уреди и десетки мръсни чинии. Преведе ни през трапезарията, където мръсното пране бе струпано на масата, а после влязохме във всекидневната в предната част на къщата. Оставил съм масата каквото носех и се постарах да не покажа колко съм шокирана от това, че разпознавам конзолния телевизор, завесите, кафявото кожено канапе, паркетния под, сега притрит и придобил

някакъв мътен цвят на кал. Навсякъде бяха пръснати книги и листове и Потър започна небрежно да ги събира.

— Както виждате, не обичам да домакинствам — рече той с подчертан немски акцент. — Засега ще струпам тези неща на масата в трапезарията. Готово — каза той, като се върна. — Искате ли да преместя и нещо друго? — Измъкна пакет „Кемъл“ от горното джобче на бялата си риза и извади рекламен кибрит от джоба на избелелите си джинси. Джобен часовник бе закачен на колана му с кожена каишка и аз забелязах някои неща, когато го повдигна, за да види колко е часът, а после запали цигара. Ръцете му трепереха, пръстите бяха подпухнали, а носът и бузите му бяха покрити с пукнати капилярчета. Не беше си направил труда да изпразни пепелниците, но бе съbral бутилките и чашите и бе изхвърлил сметта.

— Това е чудесно. Не е необходимо да местите каквото и да било — каза Уесли. — Ако ние преместим нещо, ще го върнем обратно.

— Значи химикалите, които употребявате, няма да повредят нищо и не са токсични?

— Не, няма опасност. Ще остане зърнеста утайка, все едно, че е изсъхнала малко солена вода — обясних му аз. — Ще се постараем да почистим.

— Всъщност аз не бих искал да остана тук, докато си вършите работата — заяви Потър и нервно дръпна от цигарата си. — Бихте ли ми казали приблизително колко време ще ви отнеме всичко това?

— Надяваме се, не повече от два часа — рече Уесли, който оглеждаше стаята и макар че лицето му изглеждаше съвсем безизразно, можех да си представя какво мисли.

Свалих палтото си и се чудех къде да го сложа, а в това време Вандър отвори една кутия.

— Ако свършите, преди да съм се върнал, моля ви, дръпнете вратата и проверете дали се е заключила. Нямам алармена система.

Потър мина обратно през кухнята, а когато запали мотора на колата си, имах чувството, че потегля дизелов автобус.

— Срамота е наистина — рече Вандър и извади две бутилки с химикали от една кутия. — Къщата е хубава. Но отвътре не изглежда по-добре от онези в предградията. Видяхте ли бърканите яйца в онази тенджерка в кухнята? Какво още искате да откриете тук? — Той клекна. — Не искам да смесвам тези неща, докато не сме готови.

— Според мен ще трябва да преместим доста работи оттук. У теб ли са снимките, Кей? — попита Уесли.

Извадих снимките на мъртвата Робин Найсмит.

— Нали забелязахте, че нашият приятел, професорът, използва нейните мебели — казах аз.

— Е, тогава ще ги оставим тук — рече Вандър, сякаш беше нещо естествено мебелите от местопрестъплението да са си на мястото дори след десет години. — Но килима ще трябва да махнем. Личи си, че този не е бил купен заедно е къщата.

— По какво? — попита Уесли и впери поглед в килима на червени и сини шарки под краката ни. Беше мръсен и усукан по краищата.

— Ако повдигнеш единия му край, ще видиш, че паркетът под него е точно толкова издраскан и измърсен, колкото на други места. Килимът е сложен наскоро. Освен това не е от кой знае какво качество. Не би издържал толкова дълго време.

Подредих няколко фотографии на пода, сложих ги така, че да можем да преценим какви размествания да направим. Подредихме отново старите мебели, които бяха останали. Доколкото бе възможно, започнахме да пресъздаваме сцената на убийството на Робин Найсмит.

— Добре, фикусът трябва да отиде ей там — казах аз в качеството си на режисьор. — Така, но избутай малко по-назад канапето, Нийлс. И още мъничко по-насам. Фикусът е бил може би на четири сантиметра от лявата странична облегалка на канапето. Малко по-близо. Точно така.

— Не, не. Клоните трябва да се спускат над канапето.

— Фикусът сега е малко по-голям.

— Не мога да повярвам, че растението е живо. Не мога да си представя, че нещо би оцеляло в присъствието на професор Потър, освен може би някакви бактерии и гъбички.

— Ще махаме ли килима? — попита Уесли и свали сакото.

— Да. Тя е имала тясна изтривалка пред входната врата и малък ориенталски килим под масичката за кафе. В по-голямата си част подът е бил гол.

Той коленичи и започна да навива килима. Приближих се до телевизора и огледах видеото, което беше поставено върху него.

— Трябва да го преместим до стената срещу канапето и входната врата. Някой от вас, господа, да разбира от видео-системи и електроинсталации?

— Не — в един глас отговориха двамата.

— Тогава ще се справя сама. Ето.

Изключих контактите на телевизора и видеото. Самия телевизор много внимателно избутах по голия прашен под. Отново погледнах снимките, преместих го още мъничко, така че да е точно срещу входната врата. После огледах стените. Потър явно колекционираше произведения на изкуството и особено харесваше някакъв художник, чието име не успях да разчета, но ми се стори, че е френско. Това бяха скици с въглен, изобразяващи женското тяло с помощта на множество извити линии, розови петна и триъгълници. Свалих ги една по една и ги подпрях на стените в трапезарията. Стаята вече бе почти гола и всичко ме сърбеше от праха.

Уесли избърса чело е опакото на ръката си.

— Не сме ли почти готови? — попита той и погледна към мен.

— Готови сме. Но, разбира се, не всичко си е на мястото. Точно ей там е имало три издути кресла — посочих аз.

— Те са в спалните — обади се Вандър. — Да ги донеса ли?

— Може.

Той и Уесли домъкнаха креслата.

— Тя е имала една картина на стената ей там, а другата е била окачена вдясно от вратата, която води към трапезарията — отбелязах аз. — Натюроморт и английски пейзаж. Значи Потър не е могъл да понесе нейните картини, но, както изглежда, всичко останало му е допаднало.

— Трябва да обиколим къщата и да спуснем всички щори и пердета — рече Вандър. — Ако продължава да прониква светлина, откъснете парчета от тази хартия — посочи ни едно руло от пътна кафява хартия, поставено на пода — и ги залепете на прозорците.

През следващите петнайсет минути къщата се изпълни със звуци от стъпки, тракане на щори, щракане на ножици. От време на време някой от нас шумно ругаеше, защото бе отрязал прекалено малко парче от кафявата хартия или защото тиксото се залепваше от само себе си. Аз останах във всекидневната и облепих с хартия стъклото на входната врата и двата прозореца, гледащи към улицата. Когато привършихме

работата си и угасихме светлината, в къщата стана тъмно като в рог. Не можех да видя дори ръката си, колкото и да я приближавах до лицето си.

— Идеално — каза Вандър, когато отново включихме лампата над главите си.

Той си сложи ръкавици и подреди на масата шишенца с дестилирана вода, химикали и два спрея.

— Ето как ще работим — започна той. — Доктор Скарпета, вие ще пръскате със спрея, докато аз снимам, и ако някъде се получи реакция, продължавайте да пръскате, докато не ви кажа да се преместите.

— А аз какво ще правя? — попита Уесли.

— Стой настрана.

— Какво е това? — попита той, когато Вандър отпуши две шишенца със сухи химикали.

— Всъщност не ти трябва да знаеш — отговорих аз.

— Вече съм голямо момче. Можете да ми кажете.

— Реагентът представлява смес от натриев перборат, дестилирана вода, триаминофталхидразид и натриев карбонат — рекох аз и извадих пакетче с пластмасови ръкавици от чантата си.

— И сте сигурни, че това нещо ще реагира на толкова стари следи от кръв? — попита Уесли.

— Всъщност старите и разложени остатъци от кръв реагират по-добре на луминола от пресните кървави петна, защото колкото повече е оксидирана кръвта, толкова по-добре. С времето кръвта все по-силно се оксидира.

— Дали това дърво тук е третирано със соли, как мислите? — попита Вандър, като се оглеждаше наоколо.

— Сигурно не — обясних на Уесли. — Когато работим с луминол, най-голям проблем са фалшивите резултати. Понякога се получават реакции, например медта и никелът реагират с луминола, а също така и медните соли от третираното със соли дърво.

— Луминолът харесва и ръждата, избелващите вещества, йода и формалина — добави Вандър. — Плюс прекисните съединения, съдържащи се в бананите, пъпешите, цитрусовите плодове и в някои зеленчуци. А също така и в хряна.

Уесли ме погледна и ми се усмихна.

Вандър отвори един плик и извади две квадратни парчета филтърна хартия, които бяха изцапани със засъхнала и разредена кръв. Прибави разтвора А към разтвора В и каза на Уесли да изключи осветлението. Пръсна два пъти със спрея и синьо-бял неонов отблъсък лумна върху масичката. Изчезна така бързо, както се бе появил.

— Ето, вземи — каза ми Вандър.

Усетих как ме докосна по ръката и взех спрея от него. Вандър натисна копчето на видеокамерата и се появи малка червена светлинка, после блесна бялото луминесцентно око на лампата за нощно виждане.

— Къде си? — обади се Вандър някъде отляво.

— Точно в средата на стаята съм. Кракът ми се опира в масичката за кафе — отвърнах аз, сякаш бяхме деца и играехме в тъмното.

— А аз стоя доста настрана — извика Уесли откъм трапезарията.

Бялата светлина на видеокамерата бавно се приближи към мен. Посегнах и докоснах рамото на Вандър.

— Готов ли си?

— Аз снимам. Просто започвай и не спирай, докато не ти кажа.

Започнах да пръскам, като непрекъснато натисках бутончето на спрея, обгърна ме мъгла, някакви изображения и геометрични фигури се появиха около краката ми. За миг ми се стори, че се нося в тъмнината над осветен град, който се намира някъде много далеч, там долу. Старата кръв, засъхнала в пукнатините на паркета, излъчваше синьо-бяло сияние. Аз пръсках ли, пръсках, вече бях загубила представа къде се намирам. Из цялата стая се появиха отпечатъци от стъпки. Бълснах се във фикуса и по саксията му се появиха бели ивици. Вдясно от мен на стената блеснаха размазани пръстови отпечатъци.

— Светлина — каза Вандър.

Уесли светна лампата над главите ни, а Вандър сложи трийсет и пет милиметровата си камера върху триногата, за да е неподвижна. Единствената светлина, достигнала до нея, бе от луминола, затова експонирането на филма щеше да отнеме много време. Взех нов пулверизатор с луминол и когато лампата отново изгасна, започнах пак да пръскам размазаните пръстови отпечатъци на стената, докато камерата ги запечатваше на лента. После се преместих по-нататък. Широки ивици се появиха върху ламперията и паркета, а шевовете на

коожената тапицерия на канапето неоново светнаха, особено по ръбовете на възглавничките.

— Можеш ли да ги мањаш? — попита ме Вандър.

Една по една свалих възглавничките на пода и напръсках основата на канапето. Местата между възглавничките засияха. На задната облегалка се появиха още ивици и замазани петна, а на тавана светна съзвезdie от ярки звездички. Тъкмо върху стария телевизор се появиха първите фалшиви следи — металната рамка около екрана блесна, а също и улейчетата около копчетата, докато наконечниците на кабела станаха синьо-бели като разредено мляко. По телевизора не открихме нищо особено, само няколко размазани петна, които може би бяха от кръв, но подът пред него, където бе открито тялото на Робин Найсмит, блесна ослепително. Кръвта бе проникнала надълбоко, виждаха се ръбовете на дървените плоскости и посоката на дървесните влакна. Виждаше се следата от влацинето на трупа — от центъра на най-силното сияние до телевизора, а наблизо имаше някакви странини кръгове, сякаш направени е помощта на кръгъл предмет с диаметър на баскетболна топка.

Не се ограничихме само с всекидневната. Разгледахме следите от стъпки. От време на време се налагаше да светваме лампите, да пригответяме още луминол, да преместваме разни струпани вещи, особено в лингвистичното сметище, което някога е било спалнята на Робин Найсмит, а сега там се бе настанил професорът. Подът бе затрупан с научни трудове, статии, изрезки от списания, студентски контролни работи и множество книги на немски, френски и италиански. Дрехи бяха пръснати наоколо, метнати на най-различни места така нехайно, сякаш някаква вихрушка бе съборила гардероба и оформила водовъртеж от дрехи в центъра на стаята. Вдигнахме, каквото можахме и го струпахме на купчини върху неоправеното легло. След това последвахме кървавата пътека, направена от Уодел.

Тя ме отведе в банята, а Вандър ме следваше по петите. По пода се виждаха следи от стъпка и размазани петна, същите кръгове, които бяхме открили и във всекидневната, сияеха отстрани до ваната. Започнах да пръскам стените от двете страни на тоалетната и изведенъж се появиха два големи отпечатъка от цяла длан. Видеокамерата се приближи. После Вандър развълнувано извика:

— Светнете лампата!

Тоалетната на Потър беше, меко казано, лошо поддържана, както и останалата част от къщата. Вандър завря носа си в стената, за да разгледа мястото, където се бяха появили отпечатъците.

— Виждаш ли ги?

— Ъ-м-м. Едва-едва. — Той присви очи и наклони глава наляво, после надясно. — Това е фантастично. Нали виждаш, по тапетите има тъмносини шарки, тъй че е невъоръжено око не може да се различи почти нищо. И има пластмасово или винилно покритие... С други думи хубава повърхност за запазване на отпечатъци.

— Господи! — възклика Уесли, който бе застанал на вратата на банята. — Проклетата тоалетна май не е почиствана, откакто се е нанесъл тук. По дяволите, даже не е пуснал водата.

— Дори от време на време да е забърсал стените, не може да е премахнал всички следи от кръв — рекох аз на Вандър. — Например по неравната повърхност на този линолеум сигурно е останала някаква утайка и луминолът ще я извади на бял свят.

— Да не искате да кажете, че ако дойдем да напръскаме това място след десет години, все още ще има следи от кръв? — удивено попита Уесли.

— Единственият начин да премахнеш по-голямата част от кръвта е да пребоядисаш всичко, да смениш тапетите, да подновиш паркета, да изхвърлиш мебелите — отвърна Вандър. — А ако искаш да се освободиш от всяка следа, ще трябва да събориш къщата и да я построиш отново.

Уесли погледна часовника си.

— Вече изминаха три часа и половина, откакто сме тук.

— Ето какво предлагам — рекох аз. — Бентън, ние с теб ще се заемем да възстановим обичайния хаос тук и ще оставим Нийлс да свърши своята работа.

— Чудесно. Ще донеса тук „Лума-Лайт“ и дано да успея да проявя дребните детайли по ръбовете, стискайте ми палци.

Ние се върнахме във всекидневната. Вандър пренесе обратно в банята портативната „Лума-Лайт“ и камерата, докато ние с Уесли зашеметено огледахме канапето, стария телевизор и прашния пропит под. Лампите светеха и наоколо не се виждаше и следа от ужаса, който бяхме зърнали в тъмното. В този слънчев зимен следобед ние се бяхме

върнали назад във времето и бяхме наблюдавали стореното от Рони Джо Уодел.

Уесли стоеше неподвижно до облепения с хартия прозорец.

— Тук се страхувам да седна или да се облегна на каквото и да било. Господи, цялата къща е изплескана с кръв!

Огледах се наоколо и си представих избледняващите сияния в мрака, погледът ми обходи канапето, пода и се спря на телевизора. Възглавничките на канапето все още лежаха на пода, където ги бях оставила, и аз клекнах, за да ги огледам отблизо. Проникналата в шевовете им кръв сега не се виждаше, бяха изчезнали и ивиците и петната от облегалката. Но внимателният оглед ми разкри нещо, което беше важно, макар че не ме изненада. От едната страна на възглавничката, която опираше в облегалката, открих разрез — дълъг най-много около сантиметър.

— Бентън, Уодел случайно да е бил левак? — попитах аз.

— Май така беше.

— Смятаха, че е била прободена и пребита на пода до телевизора, защото там имаше толкова много кръв, но не е било така — казах аз. — Той я е убил на канапето. Струва ми се, че трябва да изляза за малко. Ако това място не приличаше на клоака, щях да се изкуша да си взема от цигарите на професора.

— Ти беше непушачка прекалено дълго време — рече Уесли. — Една цигара „Кемъл“ без филтър ще ти помогне да се съзвземеш. Иди да подишаш малко чист въздух. Аз ще се заема с чистенето.

Излязох от къщата, но чуха как той смъква хартията от прозорците.

Бентън Уесли, Луси и аз прекарахме най-невероятната новогодишна нощ в живота си. Не бих си позволила да кажа, че и Нийлс Вандър е прекарал по такъв странен начин празника. В седем вечерта говорих с него и той все още беше в лабораторията си, но това е сравнително нормално за човек, който би изгубил здравия си разум, ако пръстовите отпечатъци от двете места се окажеха еднакви. Вандър беше направил видео копия на заснетото в къщата и ми ги беше изпратил късно същия следобед. Ние двамата с Уесли прекарахме поголямата част от вечерта, като седяхме пред телевизора, водехме си бележки и правехме скици, докато бавно преглеждахме заснетия

материал. Междувременно Луси се бе заела да приготви вечерята и от време на време влизаше във всекидневната, за да погледне какво става. Луминесцентните образи на тъмния еcran никак не я разстроиха. Непосветеният не би разбрал от пръв поглед какво означава всичко това.

До осем и половина ние е Уесли изглеждахме всичко и приключихме с воденето на бележките. Вярвахме, че сме успели да начертаем пътя на убиеца на Робин Найсмит от момента на влизането му в къщата до излизането му през кухненската врата. За първи път ми се случваше да работя за възстановяването на сцената на престъпление, разкрито преди години. Но сценарият на това престъпление се оказа много важен. Ние поне бяхме доволни, че онова, което Уесли ми беше казал в „Хумстед“, се оказа вярно. Образът на Рони Джо Уодел не се получаваше, не съвпадаше с образа на чудовището, което търсехме.

Петната, пръските и капките кръв се бяха появили изведнъж, при първия удар. Макар да бе много възможно в съда да сметнат, че мнението ни е прекалено субективно, това нямаше значение. В случая бе важна личността на Уодел, а ние смятахме, че сме уловили същността й.

Тъй като кръвта, намерена в други части на къщата извън всекидневната, бе пренесена там неволно от самия Уодел, можеше да се заключи, че Робин Найсмит е била нападната във всекидневната и там е умряла. Кухненската врата и входната врата бяха снабдени със секретни брави, които никой не можеше да отключи, ако не притежаваше ключ. Тъй като Уодел се бе вмъкнал през един прозорец и бе излязъл през кухненската врата, предполагаше се, че Робин се е прибрала вкъщи през кухнята. Може би не си е дала труд да заключи отново вратата, но беше по-вероятно да не е имала време за това. Смяташе се, че Уодел се е ровел във вещите ѝ, когато я е чул да пристига с колата си и да я паркира зад къщата. Той е отишъл в кухнята и е взел касапския нож от комплекта от неръждаема стомана, окачен на стената. Когато Робин е отключила вратата, той я е чакал. Вероятно просто я е сграбчил и насила я е замъкнал във всекидневната.

Може първо да е поговорил с нея. Може да е поискал пари. А можеше и само след няколко мига да я е нападнал.

Робин е била облечена и е седяла или е лежала по гръб в единия край на канапето близо до фикуса, когато Уодел е нанесъл първия удар с ножа. Кървавите пръски по облегалката на канапето, по саксията и по тъмната ламперия наблизо подсказваха, че е прерязал артерия, формата на пръските наподобява линията, която се появява върху кардиограма поради промяната на артериалното налягане, а човек няма артериално налягане, ако не е жив.

По този начин ни стана ясно, че при първото нападение Робин е била жива и е лежала на канапето. Но бе малко вероятно все още да е дишала, когато Уодел е свалил дрехите ѝ, върху които по-късно бе открит един-единствен едносантиметров разрез там, където ножът е бил забит в гърдите ѝ и е бил въртян в раната, докато е прерязал аортата. Тъй като тя беше прободена с ножа много пъти и бе пребита, можеше да се заключи, че Уодел неистово се е нахвърлил върху нея след смъртта ѝ.

След това този човек, който твърдеше, че не си спомня да е убивал „дамата от телевизията“, изведнъж е дошъл на себе си в известен смисъл. Отдръпнал се е от трупа и се е замислил над станалото. Липсата на следи от влачене близо до канапето подсказваше, че Уодел е вдигнал трупа от канапето и го е сложил на пода в другия край на стаята. После го е изправил и го е подпрял на телевизора. След това се е заел да почисти. Смятах, че кръговите следи, които светеха на пода, са били оставени от дъното на кофата, която е носил от всекидневната до банята и обратно. Всеки път, когато се е връщал във всекидневната, за да забърше кръвта е кърпите или навярно, за да хвърли още един поглед на жертвата си, докато е продължавал да се рови във вещите ѝ и да се налива с питиетата ѝ, отново е изцапвал с кръв подметките на обувките си. Това обясняваше многобройните следи от стъпки, които се виждаха из цялата къща. Движенията му подсказваха и нещо друго. Държането на Уодел след престъплението не подхождаше на човек, който не изпитва никакво разкаяние.

— Ето какво е било това необразовано момче от фермата, което е дошло да живее в големия град — опита се да обясни Уесли. — Крал е, за да се снабдява с наркотиците, които са разяждали мозъка му. Първо марихуана, после хероин, кокаин и накрая PCP. И една сутрин

изведнъж идва на себе си, за да открие, че малтретира трупа на някаква непозната.

Цепениците пухаха в камината, а ние се взирахме в следите от длани, чието бяло като тебешир сияние рязко изпъкваше върху тъмния телевизионен еcran.

— Полицайтите не са открили следи от повръщане в тоалетната или около нея — казах аз.

— Той сигурно е почистил и там. Слава богу, не е избърсал стената над клекалото. Човек не се обляга на такава стена, ако напъните за повръщане не са толкова силни, че да има опасност да прегърне клозета.

— Отпечатъците се намират доста високо над клекалото — отбелязах аз. — Според мен той е повърнал и като се е изправил, е получил световъртеж, залитнал е напред и е вдигнал ръце, за да не удари главата си в стената. Ти как мислиш? Дали е бил обзет от разкаяние, или е бил натъпкан с наркотици до пълно затъпяване?

Уесли вдигна очи към мен.

— Нека да видим какво е направил с трупа. Сложил го е в седнало положение, опитал се е да го почисти с кърпи и се е постарал да подреди дрехите на пода близо до глазените й. Е, това би могло да означава две неща. Нарочно е сложил тялото в неприлична поза, с което е показал презрението си. Или е демонстрирал нещо като загриженост. Лично аз смяtam, че е второто.

— Ами начинът, по който е било разположено тялото на Еди Хийт?

— Това, изглежда, е по-различно. Позата на момчето е огледално отражение на позата на жената, но нещо липсва.

Още не беше се доизказал, когато се досетих.

— Огледално отражение! — възкликах удивено. — Огледалото отразява нещата обратно.

Той ме погледна учудено.

— Нали си спомняш, че сравнявахме снимките на мъртвата Робин Найсмит със скицата на трупа на Еди Хийт?

— Много добре си спомням.

— Ти каза тогава, че онова, което е причинено на момчето — от следите от ухапване до начина, по който тялото с било облегнато на предмет с формата на кутия и до небрежно сгънатите дрехи, оставени

наблизо, — представлява огледално отражение на причиненото на Робин. Но следите от ухапвания по тялото на Робин са от лявата ѝ страна — отвътре на бедрото и над лявата гръд. Докато нараняванията на Еди, за които смятаме, че са различни следи от ухапвания, са отляво. На дясното му рамо и от вътрешната страна на дясното бедро.

— Окей. — Уесли все още изглеждаше объркан.

— Тялото на Еди е разположено така, че ни напомня най-вече за снимката, на която голият труп на Робин е подпрян на големия конзолен телевизор.

— Така е.

— Искам да кажа, че убиецът на Еди вероятно е видял същата онази снимка на мъртвата Робин. Но той съди за това кое е ляво и дясно според разположението на собственото си тяло. Неговото дясно за Робин е ляво, а неговото ляво за нея би било дясно, защото на снимката тя е обърната с лице към онзи, който я гледа.

— Страшно неприятно предположение — рече Уесли и в този миг телефонът иззвъня.

— Лельо Кей? — извика Луси от кухнята. — Обажда се мистър Вандър.

— Имаме потвърждение — съобщи Вандър.

— Уодел ли е оставил онзи отпечатък в къщата на Дженифър Дейтън? — попитах аз.

— Там с работата, че не. Отпечатъкът определено не е негов.

XII

През следващите няколко дни ангажирах Николас Грюман, като му предоставих финансовите си сметки, както и другата информация, която ми поиска, след това бях извикана в Здравното министерство, за да ме посъветват да се оттегля, а междувременно вестниците продължаваха да раздухват случая. Но аз знаех повече, отколкото преди седмица.

Именно Рони Джо Уодел бе умрял на електрическия стол в ноцта на тринайсети декември. Но неговият образ сякаш бе жив и вършеше поразии в големия град. Доколкото можеше да се установи, преди смъртта на Уодел някой бе сменил личния му номер в АДС с друг. След това личният му номер е бил заличен от централната банка с досиетата или ЦБД. Това означаваше, че някакъв страшен престъпник е на свобода и той няма нужда от ръкавици, когато върши престъплениета си. Ако някой се опиташе да провери пръстовите му отпечатъци в АДС, щеше да открие, че принадлежат на мъртвец. Знаехме, че този престъпен тип оставя след себе си диря от птичи пух и парченца боя, но нямахме никаква представа за него до трети януари на новата година.

Сутринта „Ричмънд Таймс Диспач“ помести скальпена статия за скъпоценния патешки пух и за това колко е привлекателен за крадците. В един часа и петнайсет минути по обяд офицерът Том Лусеро, който ръководеше фиктивното разследване на случаите, прие третото за деня телефонно обаждане.

— Здрави. Казвам се Хилтън Съливан — гръмко изрече нечий глас.

— С какво бих могъл да ви служа, сър? — попита Лусеро с пълният си глас.

— Става въпрос за случаите, които разследвате. За подплатените с патешки пух дрехи и други неща, по които крадците толкова си падат. Тази сутрин пишеше за това във вестника. Оттам разбрах, че вие сте детективът.

— Точно така.

— Ами аз направо съм шашнат, щото ченгетата са толкова тъпи. Във вестника пише, че от Деня на благодарността насам разни неща са били откраднати от магазини, коли и къщи в центъра на Ричмънд. Нали знаете — завивки, спален чувал, три скиорски якета и дъра-бъра. Репортерът е цитирал имената на няколко души.

— Какво имате предвид, мистър Съливан?

— Ами този репортер явно е взел имената на ограбените от ченгетата. С други думи — от вас.

— Тази информация не е секретна.

— Пет пари не давам за това. Просто искам да знам как така не сте споменали за *тази жертва*, за моя милост. Дори не си спомняте името ми, нали така?

— Съжалявам, сър, но наистина не си го спомням.

— Някакъв шибан негодник се е намъкнал в къщата ни и е ощушкал всичко, а пък ченгетата само посипаха наоколо с черен прах, и то точно когато си бях сложил белия кашмирен пуловер, и нищичко не свършиха. Аз съм един от шибаните ви случаи.

— Кога са ви обрали?

— *Не сили спомняте?* Аз вдигнах толкова шум заради пухената си фланела. Ако не бях аз, вие въобще нямаше да знаете какво е това патешки пух. Когато обясних на ченгето, че наред с другите неща са ми задигнали и фланелата, дето струва петстотин долларчета, знаете ли какво ми отговори?

— Нямам представа, сър.

— Вика ми: „С какво е натъпкана, е кокаин ли?“ А пък аз му рекох: „Не, Шерлок, с патешки пух.“^[1] А той се огледа уплашено и се пипна за кобура. Глупакът му с глупак, сигурно си е помислил, че в къщата има и друг човек на име Айдър и че аз съм му извикал да залегне, защото съм се готвел да извадя пищова си. Тогава просто си тръгнах и...

Уесли изключи магнитофона.

Седяхме в моята кухня. Луси отново бе отишла да се раздвижи в клуба.

— Хилтън Съливан е съобщил за кражбата на единайсети декември, събота. Явно е бил извън града и когато се е върнал в събота следобед, е открил, че са го ограбили — обясни ми Уесли.

— Къде се намира къщата му? — попитах аз.

— В центъра, на Уест Франклин, стара тухлена сграда, в която най-евтиният апартамент струва сто хилядарки. Съливан живее на първия етаж. Престъпникът се е вмъкнал през незатворен прозорец.

— Няма ли алармена система?

— Не.

— Какво е било откраднатото?

— Бижута, пари и револвер, двайсет и втори калибръ. Разбира се, това не означава непременно, че със същия револвер са били убити Еди Хийт, Сюзън и Донахю. Но ми се струва, че точно така ще се окаже, защото несъмнено нашият приятел е извършил кражбата.

— Намерихте ли отпечатъци?

— Няколко. В Градското полицейско управление ги имаха и нали знаеш какъв им е графикът. При всички тези убийства взломните кражби едва ли са на първо място. В този случай те са били проверени и просто си стояха там. Пийт ги откри веднага след онзи телефонен разговор на Лусеро. Вандър вече ги вкара в компютъра. За три секунди всичко стана ясно.

— Отново Уодел.

Уесли кимна утвърдително.

— Какво е разстоянието от апартамента на Съливан до Спринг Стрийт? — попитах аз.

— Съвсем наблизо е. Ето откъде е избягал нашият приятел.

— Проверихте ли последните освободени затворници?

— О, разбира се. Но едва ли ще го намерим в някоя купчина документи, сложени на нечие бюро. Директорът беше прекалено предпазлив. За нещастие — и той е мъртъв. Според мен той е върнал затворника на улицата, а онзи най-напред се е заел да ограби нечий апартамент.

— Защо ли Донахю би освободил някой затворник?

— Според моята теория той е искал затворникът да му свърши някаква мръсна работа. Затова си е изbral някое от тези животни и е направил от него свой агент. Но Донахю е допуснал малка грешка. Изbral е неподходящ човек, защото този тип, който е извършил убийствата, няма да позволи на никого да го контролира. Подозирам, Кей, че Донахю не е искал никой да умре и когато Дженифър Дейтън е била убита, той се е паникъосал.

— Вероятно това е човекът, който ми позвъни и се представи за Джон Дейтън.

— Може би е така. Работата е там, че Донахю е искал да бъде претърсена къщата на Дженифър Дейтън, защото някой е търсил нещо... навярно някакво съобщение от Уодел. Но взломната кражба не е достатъчно забавно занимание. Любимецът на директора на затвора е обичал да наранява хората.

Сетих се за следите, оставени върху килима във всекидневната на Дженифър Дейтън, нараняванията по шията ѝ и пръстовия отпечатък, открит върху стол в трапезарията.

— Той сигурно я е сложил да седне в средата на всекидневната и с една ръка я е стискал за гърлото, докато ѝ е задавал въпроси.

— Навярно е направил това, за да я накара да му каже къде са нещата, които е търсил. Но се е държал като садист. И това, че я е принудил да отвори предварително коледните подаръци, може би също би трябвало да се нарече садизъм — каза Уесли.

— Такъв човек би ли си направил труда да представи смъртта ѝ като самоубийство, като пренесе трупа ѝ в колата? — попитах аз.

— Може би. Този човек е бил в системата. Не иска да го хванат и сигурно за него е истинско предизвикателство да види кого би могъл да заблуди. Премахнал е следите от ухапванията по тялото на Еди Хийт. Ако е обрал апартамента на Дженифър Дейтън, не е оставил следи. Единствените следи в случая са два куршума двайсет и втори калибър и едно птиче перце. Да не говорим за това, че е променил пръстовите си отпечатъци.

— Мислиш ли, че това е имал предвид?

— Вероятно директорът е измъдрил цялата тази работа и досиетата може би просто са били разменени за удобство. Уодел всеки момент е трябвало да бъде екзекутиран. Ако аз исках да заменя пръстовите отпечатъци на един затворник с чужди, щях да избера Уодел. Или евентуалните отпечатъци на затворника ще бъдат свързани с някой, който е мъртъв, което е по-вероятно, или досието на мъртвия ще бъде изтрито от компютъра на Щатската полиция. Тъй че ако моят малък помощник не внимава и остави отпечатъците си някъде, никой няма да може да ги идентифицира.

Аз го гледах слисано.

— Какво има? — учудено попита той.

— Бентън, съзnavаш ли какво приказваш? Ние с теб тук си говорим за компютърни досиета, които са били подменени преди смъртта на Уодел. Говорим за взломна кражба и убийство, извършени преди смъртта на Уодел. С други думи агентът на директора на затвора, както ти го нарече, е бил освободен преди екзекуцията на Уодел.

— Това несъмнено е така.

— Това означава, че не са се съмнявали, че Уодел ще бъде екзекутиран — отбелязах аз.

— Боже господи! — сепна се Уесли. — Как някой е могъл да бъде сигурен? Губернаторът можеше да се намеси буквално в последната минута.

— Явно някой е знаел, че губернаторът няма да се намеси.

— И единственият човек, който би могъл със сигурност да знае това, е самият губернатор — довърши той вместо мен.

Изправих се и застанах пред кухненския прозорец. Един мъжки кардинал кълвеше слънчогледово семе от хранилката и отлетя, като за миг показва кървавочервеното си оперение.

— Защо? — попитах аз, без да се обръщам. — Защо губернаторът ще проявява специален интерес към Уодел?

— Не знам.

— Ако това е вярно, той не би искал убиецът да бъде хванат. Когато го хванат, ще проговори.

Уесли мълчеше.

— Никой от замесените няма да иска този човек да бъде заловен. И никой от замесените няма да иска да ме види ни местопрестъплението. За тях ще е по-добре да бъда уволнена или да си подам оставката... при положение че случайте са усложнени колкото може повече. Патерсън е близко приятелче на Норинг.

— Кей, има две неща, които все още не знаем. Първото е мотивът. На второ място са личните планове на убиеца. Този тип прави, каквото си иска още от убийството на Еди Хийт.

Обърнах се и го погледнах в лицето.

— Мисля, че е започнал с Робин Найсмит. Този звяр е проучил снимките от местопрестъплението и когато е нападнал Еди Хийт и е подпраял тялото му на контейнера за смет, съзнателно или подсъзнателно е възстановил видяното на някоя от снимките.

— Много е възможно — отвърна Уесли, като се взираше някъде в далечината. — Но по какъв начин един затворник би могъл да се добере до снимките на мъртвата Робин Найсмит? Те едва ли са били в джоба на затворническата дреха на Уодел.

— Сигурно и тук му е помогнал Бен Стивънс. Спомни си, че именно той взе снимките от архива. Направил е копия. Въпросът е защо са били необходими тези снимки? Защо Донахю или някой друг изобщо ги е поискал?

— Защото са трябвали на затворника. Може би е настоявал да му ги дадат. А може би са били нещо като награда за специални услуги.

— Това е отвратително — гневно казах аз.

— Точно така. — Уесли впери поглед в мен. — Това ни връща към плановете на убиеца, към неговите нужди и желания. Той вероятно е слушал много за случая „Робин Найсмит“. Сигурно е знаел доста за Уодел и се е възбуджал от мисълта за онова, което Уодел и причинил на своята жертва. Снимките са нещо като стимулант за човек с буйна фантазия, който се отдава на жестоки секусуални мечтания. Няма да е пресилено, ако кажем, че този човек е превърнал снимките от местопрестъплението — една или няколко от тях — в част от своите фантазии. А после изведнъж се е окказал на свобода и е видял момчето, което е влизало в магазина, фантазията се е превърнала в реалност. Той е участвал в нея.

— И е възпроизвел сцената на убийството на Робин Найсмит?

— Да.

— Според теб какво си фантазира той сега?

— Че го преследват.

— Ние ли го преследваме?

— Ние или хора като нас. Може да си въобрази, че е по-хитър от всички и че никой не може да го спре. Фантазира си за игричките, които би могъл да играе, за убийствата, които би могъл да извърши, и това съживява и прави по-вълнуващи образите, които си представя. И за него фантазията не е заместител на действията му, а подготовка за тях.

— Без чужда помощ Донахю не би могъл да организира освобождаването на това чудовище, подмяната на досиетата и всичко останало — рекох аз.

— Разбира се. Сигурен съм, че хора на ключови постове са му помогнали, някой от Щатското полицейско управление, може би някой от градската администрация и дори от ФБР. Доста хора могат да бъдат купени, особено ако знаеш тайните им. И те могат да бъдат купени с пари.

— Като Сюзън.

— Не мисля, че Сюзън е заемала ключова позиция в тази работа. По-скоро това може да се каже за Бен Стивънс. Той непрекъснато е по баровете. Пие, гости. Знаеш ли, че понякога той взема по малко кокаин за възстановяване?

— Вече нищо не може да ме учуди.

— Някои от моите хора задават прекалено много въпроси. Твойт административен секретар води живот, който не може да си позволи. А започнеш ли да вземаш наркотици, накрая непременно попадаш в лоша компания. Прегрешенията на Стивънс са го направили лесна плячка за такъв гад като Донахю. Той вероятно е накарал някой от своите хора уж случайно да налети на Стивънс в някой бар и да го заприказва. После са предложили на Стивънс да им свърши малко работа.

— Каква по-точно?

— Предполагам, че е трябвало да направи всичко възможно пръстовите отпечатъци на Уодел да не бъдат снети в мортата, както и да се постарае онази снимка на кървавия пръстов отпечатък да изчезне от архива. Но това навсякърно е било само началото.

— И той е включил Сюзън.

— Която не е искала да участва, но е имала големи финансови проблеми.

— А според теб кой е уреждал сметките?

— Може би същият човек, който се е запознал със Стивънс и го е въвлякъл в тази работа. Един от хората на Донахю, може би някой от неговите надзиратели.

Спомних си за надзирателя на име Робъртс, който ни бе развел с Марино из затвора. Спомних си колко студено ни гледаше.

— Ако връзката се е осъществяvala от някой надзирател, тогава с кого се е срещал той? Със Сюзън или със Стивънс? — попитах аз.

— Предполагам, че със Стивънс. Стивънс едва ли би имал доверие на Сюзън, когато е ставало въпрос за толкова много пари.

Искал е да взема своя дял направо от господарите си, защото нечестните хора смятат, че всички останали са като тях.

— Значи той се е срещал с връзката и е получавал парите — рекох аз. — А после сигурно Бен е предавал на Сюзън нейния дял, а?

— Вероятно такъв е бил сценарият и на Коледа, когато тя е напуснала дома на родителите си уж, за да отиде на гости у своя приятелка. Имала е среща със Стивънс, но убиецът е пристигнал пръв.

Сетих се за онзи мириз на одеколон, който тогава лъхаше от яката и шала ѝ, и си представих изражението на Стивънс, когато се сблъскахме в неговия кабинет и той ме завари да се ровя в бюрото му.

— Не — казах аз, — според мен не е станало така.

Уесли само ме погледна мълчаливо.

— Стивънс си има някои качества — рекох аз. — Не се интересува от никой друг освен от себе си. Той е страхливец. Когато стане опасно, заляга и не смее да мръдне. Първият му импулс е да остави някой друг да пострада.

— Както прави в твоя случай, като се старае да те очерни и ти краде документацията.

— Идеален пример — съгласих се аз.

— Сюзън е внесла в банката онези трийсет и пет хиляди долара в началото на декември, две седмици преди смъртта на Дженифър Дейтън.

— Точно така.

— Добре, Кей, нека се върнем малко назад. Няколко дни след екзекуцията на Уодел Сюзън или Стивънс, или и двамата, са се опитали да извлекат някаква информация от твоя компютър. Предположихме, че са търсили нещо, отбелязано в аутопсионния протокол, което Сюзън не е могла да види по време на самата аутопсия.

— Търсили са плика, който той е искал да бъде заровен заедно с него.

— Аз все още съм озадачен от тази работа. Номерата на касовите бележки и ресторантските сметки не потвърдиха онова, което предполагахме — че ресторантите и магазините се намират между Ричмънд и Мекленбърг и че става въпрос за пътуването на Уодел от Мекленбърг до Ричмънд петнайсет дни преди екзекуцията му. Макар че датите на бележките отговарят на въпросния период, местата, където са издадени, са друго нещо.

— Знаеш ли, Бентън, обяснението на всичко това може да е прекалено просто — рекох аз.

— Цял съм слух.

— Когато изпълняваш някакви задачи на Бюрото и се налага да пътуваш, ти сигурно правиш същото, което правя и аз, когато пътувам в качеството си на държавен служител. Документираш всеки разход и запазваш всяка квитанция. Ако ти се налага да пътуваш често, изчакваш и събиращ сметките от няколко пътувания, за да си спестиш писането. А междувременно пазиш някъде квитанциите.

— Всичко това обяснява наличието на въпросните сметки и квитанции — рече Уесли. — Някой от персонала на затвора е трябвало да отиде например до Питърсбърг. Но как тези квитанции са се озовали в джоба на Уодел?

Спомних си за плика, който бе намерен в джоба на Уодел, и за настоятелната му молба да бъде заровен заедно с него. Сетих се и за една подробност, която беше толкова трогателна, колкото и по човешки пристрастия. В навечерието на екзекуцията на майката на Уодел е било разрешено двучасово посещение в затвора.

— Бентън, говорил ли си с майката на Уодел? — попитах.

— Преди няколко дни Пийт отиде до Съфък да я види. Не е особено приятелски настроена към хора като нас, нито пък има желание да ни помогне. Според нея ние сме изпратили сина ѝ на електрическия стол.

— Не каза ли нещо важно за държането на Уодел по време на посещението ѝ в навечерието на екзекуцията?

— От малкото, което е казала, става ясно, че той е бил мълчалив и уплашен. Но има и нещо интересно. Пийт я попитал какво е станало с личните вещи на Уодел. Твърдяла, че като отишла в затвора, ѝ дали часовника и пръстена на Уодел, а за книгите, поезията му и другите неща ѝ обяснили, че той ги е оставил като дарение.

— Тя не е ли била учудена от това? — попитах аз.

— Не. Май е смятала, че е съвсем в реда на нещата Уодел да направи такова нещо.

— Защо?

— Тя не може нито да чете, нито да пише. Важното е, че е била излъгана, както и нас ни излъгаха, когато Вандър се опита да открие

личните му вещи и да провери за пръстови отпечатъци. И източникът на всички тези лъжи май е бил Донахю.

— Уодел е знаел нещо — казах аз. — Щом Донахю е искал да прибере всяко листче и всяко писмо, принадлежали на Уодел, значи Уодел е знаел нещо, за което определени хора не са искали да се разчуе.

Уесли мълчеше. След малко попита:

— Как се казваше одеколонът на Стивънс?

— „Ред“.

— И ти си почти сигурна, че палтото и шалът на Сюзън са миришиeli на този одеколон?

— В съда не бих се заклела, че е било така, но тази миризма съвсем ясно се долавяше.

— Мисля, че е крайно време с Пийт да си направим едно малко молитвено събрание с твоя административен секретар.

— Добре. Ако ми дадете време до утре следобед, ще мога да го подгответя за случая.

— Какво смяташ да правиш?

— Вероятно ще го накарам да се поизнерви — отвърнах аз.

В ранната вечер тъкмо се бях захванала да подреждам кухненската маса, когато чух как Луси вика колата в гаража и станах да я посрещна. Бе облечена с моркосинята ми грeйка и скиорското ми яке, а в ръката си държеше спортна чанта.

— Мръсна съм — каза тя и се измъкна от прегръдката ми, но не преди да усетя, че косата ѝ мирише на барут. Погледнах надолу към ръцете ѝ — на дясната имаше достатъчно следи от барутни частици, за да накарат всеки специалист от Лабораторията за оръжейна експертиза да изпадне в екстаз.

— Охо! — възкликнах, когато тя тръгна пред мен. — Къде е?

— Кое? — невинно попита Луси.

— Револверът.

— Тя неохотно извади моя „Смит и Уесън“ от джоба на якето си.

— Не знаех, че имаш разрешително за носене на скрито оръжие — рекох и като взех револвера от ръцете ѝ, проверих дали не е зареден.

— Нямам нужда от разрешително, щом си крия оръжието вкъщи. Освен това беше съвсем на показ върху седалката на колата.

— Това е добре, но не е достатъчно — кротко казах аз. — Хайде.

Мълчаливо отидохме до кухненската маса и седнахме.

— Ти ми каза, че отиваш в клуба — рекох.

— Знам какво съм ти казала.

— Къде беше, Луси?

— На закритото стрелбище на Мидлотиан Търнпайк. Наистина е закрито.

— Знам какво представлява. Колко пъти си ходила там?

— Четири пъти. — Погледна ме право в очите.

— Божичко, Луси!

— Е, какво трябваше да направя? Пийт вече не ме води да се упражнявам.

— Лейтенант Марино е страшно зает в момента — заявих и това прозвуча толкова назидателно, че се смутих. — Добре знаеш какви проблеми имаме — добавих аз.

— Разбира се. Точно сега той трябва да стои настрана. А щом стои настрана от теб, значи стои настрана и от мен. Пийт е зает, защото някакъв маниак се разхожда на свобода и убива разни хора като твоята асистентка и директора на затвора. Пийт поне може да се погрижи за себе си. Ами аз? Един урок по стрелба и край, дявол да го вземе. Много благодаря. Все едно след една тренировка по тенис да ме пратите да участвам на турнира в Уимбълдън.

— Ти пресилваш нещата.

— Не. Проблемът е в това, че ти ги омаловажаваш.

— Луси...

— Как ще се почувствуваш, ако ти кажа, че всеки път, когато ти идвам на гости, непрекъснато си мисля за онази нощ?

Знаех точно коя нощ имаше предвид, макар че години наред бяхме успявали да се държим така, сякаш нищо не се е случило.

— Няма да се чувствам добре, като знам, че се притесняваш за каквото и да било, щом е свързано с мен.

— *Каквото и да било ли?* Онова, което се случи, не може да се нарече *каквото и да било!*

— Разбира се, права си.

— Понякога се събуждам нощем, защото насьн чувам револверен изстрел. После се вслушвам в ужасяващата тишина и си спомням как лежах там и се взирах в тъмното. Бях толкова изплашена,

че не смеех да се помръдна и се подмокрих. Виеха сирени, бляскаха червени светлини, а съседите излизаха пред къщите си или надничаха през прозорците. Ти не ми позволи да видя как го изнасят, не ми позволи и да отида горе. Може би трябваше да видя всичко, защото да си го представям е много по-ужасно.

— Този човек е мъртъв, Луси. Вече не може да нарани никого.

— Има и други като него, може и да са по-лоши.

— Не мога да отрека това.

— Какво правиш тогава?

— Прекарвам всеки съзнателен миг от живота си, като събирам отломките от чуждия живот, унищожен от такива злодеи. Какво повече искаш да сторя?

— Ако позволиш нещо да ти се случи, обещавам ти, че ще те намразя — заяви моята племенница.

— Ако ми се случи нещо, сигурно за мен няма да има значение кой ме мрази. Но не бих искала да мразиш когото и да било, защото знам какво ще ти причини това.

— Да, ще те намразя. Заклевам се.

— Луси, искам да ми обещаеш, че повече няма да ме лъжеш.

Тя мълчеше.

— Не бих искала изобщо да става нужда да криеш каквото и да било от мен — рекох аз.

— Ако ти бях казала, че искам да отида на стрелбището, щеше ли да ме пуснеш?

— Само с лейтенант Марино или с мен.

— Лельо Кей, ами какво ще стане, ако Пийт не успее да го залови?

— Лейтенант Марино не е сам — казах, без да й отговоря на въпроса, защото не знаех как.

— Жал ми е за Пийт.

— Защо?

— Трябва да хване този човек, който и да е той, и дори не може да говори с теб.

— Предполагам, че ще се справи, Луси. Той е професионалист.

— Мишел разправя друго.

Вдигнах поглед към нея.

— Тази сутрин говорих с нея. Казва, че онази вечер Пийт отишъл до тях, за да говори с баща ѝ. Казва, че Пийт изглеждал ужасно. Лицето му било мораво и бил много потиснат. Мистър Уесли се опитал да го убеди да отиде на лекар или да си вземе отпуск, но Пийт не искал и да чуе.

Стана ми много болно. Искаше ми се веднага да позвъня на Марино, но знаех, че няма да е разумно. Смених темата.

— За какво друго си говорихте с Мишел? Нещо ново за компютрите на Щатското полицейско управление?

— Новините не са добри. Опитахме всичко възможно, за да открием с чий личен номер е бил заменен личният номер на Уодел. Но всички сведения са били изтрити. И който го е направил, е побързал да дублира системата след промяната, тъй че не можем да открием предишния вариант и да направим сравнение. Обикновено се прави поне едно дублиране след три до шест месеца. Но в случая не е така.

— Това май е работа на вътрешен човек.

Помислих си колко е естествено да сме заедно е Луси у дома. Тя вече не ми беше гостенка, нито се държеше като избухливо хлапе.

— Трябва да се обадим на майка ти и на бабчето — казах аз.

— Тази вечер ли?

— Не е наложително. Но трябва да поговорим за връщането ти в Маями.

— Лекциите няма да започнат по-рано от седми, а и нищо няма да стане, ако закъснея с няколко дни.

— Образованието е много важно нещо.

— И много лесно.

— Тогава би трябало да направиш нещо, за да стане по-трудно.

— Ако отсъствам от лекции, непременно ще стане по-трудно — заяви тя.

На следващата сутрин в осем и половина позвънших на Роуз; знаех, че по това време администрацията заседава от другата страна на коридора, което означаваше, че Бен Стивънс е зает и няма да разбере, че се обаждам аз.

— Как вървят нещата? — попитах секретарката си.

— Ужасно. Доктор Уайът не можа да пристигне от Роаноук, защото в планината има сняг и пътищата са затворени. Затова вчера Фийлдинг сам трябваше да се справи с четири случая. Плюс това

трябаше да ходи в съда и го викаха за оглед на местопрестъплението. Говорили ли сте е него?

— Горкият човек няма време да се добере до телефона. Май е време да потърсим някой от предишните ни колеги и да видим дали не може да ни помогне да издържим още малко. Янсен върти частна практика в Шарльтсвил. Би ли му се обадила? Навярно ще се разберем с него.

— Разбира се. Това е добра идея.

— Кажи ми нещо за Стивънс — настоях аз.

— Той не стои много тук. Появява се и изчезва и е така разсеян, че никой не може да разбере от него къде отива. Подозирам, че си търси друга работа.

— Напомни му, че няма да му дам препоръки.

— Предпочитам да му дадете, та по-лесно да се отървем от него.

— Трябва да се обадиш на Дона в лабораторията и да я помолиш да ми направи една услуга. Би трябало да има молба за копие от лабораторния анализ на зародишната тъкан, взета от Сюзън.

Роуз мълчеше. Просто усещах колко е разстроена.

— Съжалявам, че трябаше да ти напомня за това — кратко казах аз.

Тя си пое дълбоко дъх.

— Кога сте изискали копие от лабораторния анализ?

— Това всъщност е направил доктор Райт, тъй като той извърши аутопсията. Сигурно има копие от анализа в офиса си в Норфък заедно със сведенията за целия случай.

— Да се обадя ли в Норфък и да ги помоля да ни изпратят и на нас едно копие?

— Не. Не мога да чакам и не искам никой да знае, че съм помолила за копие от анализа. Нека изглежда така, сякаш случайно имаме едно копие. Затова бих искала направо да говориш с Дона. Помоли я да приготви анализа и лично го вземи от нея.

— А после какво да правя?

— После го сложи в онази кутия, където слагаме всички, лабораторни анализи и доклади, за да ги разпределим после.

— Сигурна ли сте, че точно това трябва да направя?

— Абсолютно — отвърнах аз.

Затворих телефона и потърсих телефонния указател, вече се ровех в него, когато Луси влезе в кухнята. Беше боса и още носеше анцуга, с който бе спала. Занесено ми каза „добро утро“ и започна да рови в хладилника, докато аз проследих с пръст дълга колонка с имена. Имаше около четирийсет абонати на име Граймс, но нито една Хельн. Вярно е, че Марино бе нарекъл затворническата надзирателка Хельн Швабката. Но може би истинското ѝ име въобще не беше Хельн. Забелязах, че при трима телефонни абонати собственото име бе отбелязано само с инициала X.

— Какво правиш? — попита ме Луси, която сложи чаша портокалов сок на масата и придърпа един стол.

— Опитвам се да открия някого — отвърнах и посегнах към телефонната слушалка.

Обадих се на всички Граймсовци, но нямах късмет.

— Може би тя е омъжена — предположи Луси.

— Малко е вероятно.

Обадих се на Телефонна информация и поисках да ми дадат телефонните номера на новия затвор в Грийнсвил.

— Защо смяташ, че не е омъжена?

— Интуиция. — Набрах един номер. — Бих искала да говоря с Хельн Граймс — казах на жената, която ми отговори.

— Някоя затворничка ли търсите?

— Не. Тя е надзирателка при вас.

— Почакайте, моля.

След малко мъжки глас промърмори:

— Уоткинс на телефона.

— Хельн Граймс, моля — рекох аз.

— Кой?

— Надзирателката Хельн Граймс.

— О, тя вече не работи тук.

— Бихте ли ми казали къде да я намеря, мистър Уоткинс? Много е важно.

— Почакайте. — Слушалката се удари в нещо дървено. Някъде в далечината се чуваше песен на Ранди Травис.

След малко онзи човек се върна до телефона.

— Не ни е позволено да даваме такава информация, госпожо.

— Добре, мистър Уоткинс. Ако ми кажете цялото си име, просто ще ви изпратя всичко това, за да й го предадете.

Последва пауза.

— *Кое?*

— Онова, което е поръчала. Обадих се, за да разбера дали иска да й пратим всичко по пощата, или да й го доставим на ръка.

— Каква поръчка? — Гласът му не звучеше много весело.

— Поръчала е няколко енциклопедии. Тук при мен има шест кашона и всеки тежи около девет килограма.

— Ами не бива да ги изпращате тук.

— Тогава какво ми предлагате да направя с тях, мистър Уоткинс?

Тя вече е предплатила и ни е дала вашия адрес.

— О-о-о. Почакайте.

Чу се шумолене на хартия, после издрънчаха ключове.

— Вижте какво — бързо каза онзи. — Единственото, което мога да направя за вас, е да ви дам номер на пощенска кутия. Изпратете поръчката там. Не изпращайте нищо при мен.

Даде ми адреса на пощата и номера на пощенската кутия и побърза да затвори телефона. Пощенският клон, където Хельн получаваше кореспонденцията си, се намираше в окръг Гучланд. После се обадих на един познат пристав, който работеше в Гучландския съд. След един час той откри домашния адрес на Хельн в съдебния регистър, но там не бе записан телефонният й номер. В единайсет часа преди обед взех чантичката и палтото си и отидох в кабинета при Луси.

— Трябва да изляза за няколко часа — казах й аз.

— Ти изльга онзи човек, с когото говореше по телефона. — Не откъсваше очи от экрана на компютъра. — Не е необходимо да доставяш никакви си *енциклопедии* на когото и да било.

— Права си. Наистина изльгах.

— Значи понякога е добре да изльжеш, а друг път не е.

— Никога не е хубаво да лъжеш, Луси...

Оставих я да седи на моя стол, лампичките на модемите мигаха, а бюрото и подът наоколо бяха отрупани с компютърни разпечатки. Курсорът бързо-бързо подскачаше върху экрана. Щом се отдалечих достатъчно, пъхнах ругера в чантичката си. Макар че имах разрешение за скрито носене на оръжие, аз рядко се възползвах от него. Включих

алармената инсталация, излязох от къщи през гаража и потеглих на запад, докато Кеъри Стрийт не ме изведе на Ривър Роуд. Небето бе мраморносиво. Всеки ден очаквах Николас Грюман да ми позвъни. Една бомба с часовников механизъм тихо цъкаше в документите, които му бях дала, и нямах особено желание да чуя какво ще ми каже той.

Хелън Граймс живееше край едно кално шосе на запад от ресторант „Норт Поул“, близо до оградата на някаква ферма. Къщата ѝ приличаше на малък хамбар, в дворчето растяха няколко дървета, а саксиите на прозоречните первази бяха пълни с изсъхнали стебла от мушкато. На входа нямаше табелка с името на собственичката, но паркираният наблизо стар крайслер ми подсказа, че тя би трябвало да е тук.

Когато Хелън Граймс се появи на вратата, по изражението ѝ разбрах, че въобще не си спомня коя съм. Носеше джинси и синя риза. Подпра ръце на забележителните си хълбоци и не мръдна от прага. Нито студът, нито името ми ѝ направиха впечатление и едва когато ѝ споменах за посещението си в затвора, нещо проблесна в малките ѝ изпитателни очички.

— Кой ви каза къде живея? — Бузите ѝ пламнаха и аз се запитах дали няма да ме удари.

— Вашият адрес е в съдебния регистър на окръг Гучланд — отвърнах.

— Нямате право да го издирвате. Ще ви хареса ли, ако аз изровя вашия домашен адрес?

— Ако вие имахте нужда от моята помощ, както аз имам нужда от вашата, нямаше да ви се сърдя, Хелън — рекох.

Забелязах, че косата ѝ е влажна, а едното ѝ ухо беше изцапано с черна боя.

— Човекът, за когото сте работили, е убит — продължих аз. — Една жена, която работеше при мен, също беше убита. Има и други. Сигурна съм, че сте в течение на онова, което става. Имаме причини да предполагаме, че човекът, който е извършил това, е затворник от Спринг Стрийт... Някой, който е бил освободен може би около времето, когато екзекутираха Рони Джо Уодел.

— Не знам нищо за никакъв освободен затворник. — Очите ѝ обходиха празната улица зад гърба ми.

— Не знаете ли нещо за някой изчезнал затворник? Някой, който може би не е бил пуснат на свобода по законния ред? Струва ми се, че при вашата длъжност там вие сте имали възможност да следите кой влиза и кой излиза от затвора.

— Не съм чувала за никакъв изчезнал затворник.

— Защо не работите вече там? — попитах аз.

— По здравословни причини.

Някъде в дъното на помещението, което тя криеше с тялото си, се чу някакъв звук — като от затваряне на вратичка на бюфет.

Продължавах да се опитвам да измъкна нещо от нея.

— Спомняте ли си за посещението на майката на Рони Уодел в навечерието на екзекуцията му?

— Бях там, когато тя влезе.

— Сигурно сте претърсили дрехите ѝ, както и всичко, което е носела със себе си. Така ли е?

— Да.

— Бих искала да разбера дали мисис Уодел тогава е донесла нещо на сина си. Разбирам, че правилникът не позволява да се внася нищо...

— Може да се получи разрешение. На нея ѝ дадоха.

— Значи мисис Уодел е получила разрешение да занесе нещо на сина си?

— Хелън, цялата къща изстина заради тебе — прозвуча нежен глас зад гърба ѝ.

Две напрегнати и проницателни сини очи надникнаха над месестото рамо на Хелън Граймс и се вторачиха в мен като пистолетни дула. Зърнах бледа буза и орлов нос, после всичко изчезна. Ключалката изщрака и вратата се затвори зад гърба на доскорошната затворническа надзирателка. Тя се наведе напред и впери поглед в мен. Повторих въпроса си.

— Тя наистина донесе нещо за Рони, не беше кой знае какво. Извиках директора, за да види дали може да ѝ се издаде разрешение.

— Извикахте Франк Донахю?

Тя кимна.

— И той даде разрешение?

— Точно така, не беше му донесла кой знае какво.

— Хелън, какво беше то?

— Портретче на Христос, голямо колкото пощенска картичка, на гърба му беше написано нещо. Не си спомням точно какво. Нещо като „Ще бъда с теб в рая“, само че имаше грешка. Беше написано „фрая“ като една дума — обясни ми Хелън Граймс, без да се усмихне.

— И това ли беше? — попитах аз. — Това ли е искала да даде на сина си преди смъртта му?

— Вече ви казах. А сега трябва да се прибера вътре и не искам повече да идвate тук.

Хвана дръжката на вратата и в това време първите дъждовни капки бавно се плъзнаха от небето, оставяйки мокри петна с големината на петцентови монети върху циментовите стъпала.

По-късно същия ден Уесли пристигна у дома, носеше черно кожено яке и тъмносиньо кепе. На лицето му играеше лека усмивка.

— Какво става? — попитах, когато двамата се оттеглихме в кухнята. Така бяхме свикнали да разговаряме в нея, че той вече сядаше на един и същи стол.

— Не успяхме да прекупим Стивънс, но хубавичко го поразтърсихме. Онзи лабораторен анализ, който си му оставила подръка, добре му подейства. Има си причини да се страхува от анализа на зародишната тъкан.

— Той и Сюзън са имали любовна връзка — казах аз и колкото и да е странно, не бях възмутена от постъпката на Сюзън. Само бях разочарована от вкуса ѝ.

— Стивънс призна, че са имали връзка и отрече всичко останало.

— Значи той няма представа откъде Сюзън е взела онези трийсет и пет хиляди долара, така ли? — попитах аз.

— Твърди, че не знае нищо за тях. Но още не сме свършили с него. Един от хората на Марино казва, че е видял черен джип с един от онези, модерните регистрационни номера, близо до мястото, където е била застреляна Сюзън, и то по времето, когато смятаме, че се е случило. Бен Стивънс кара черен джип с точно такава табелка „14 Me“.

— Стивънс не я е убил, Бентън — казах аз.

— Така е. Според мен Стивънс се е паникъосал, когато са поискали от него сведения за случая „Дженифър Дейтън“.

— Всичко е било ясно — съгласих се аз. — Стивънс е знаел, че Дженифър Дейтън е била убита.

— И какъвто си е страхливец, при следващото плащане е решил да прати Сюзън. Сигурно е трябало да се срещне с нея веднага след това, за да получи своя дял.

— По това време тя вече е била мъртва.

Уесли кимна.

— Според мен човекът, който е трябало да се срещне е нея, я е застрелял и е запазил парите за себе си. По-късно, може би само няколко минути по-късно, Стивънс се е появил на уреченото място, на онази уличка, близо до Стробъри Стрийт.

— Това обяснява и положението на тялото ѝ в колата — рекох аз:

— Отначало тя е била наведена напред и убиецът е стрелял в тила ѝ. Но когато са я открили, главата ѝ е била облегната назад.

— Стивънс я е преместил.

— Отначало, когато се е приближил до колата ѝ, той не е могъл веднага да разбере какво не е наред. Ако тя е била отпусната върху кормилото, не е било възможно да види лицето ѝ. Затова я е преместил.

— И после е хукнал като попарен.

— Ако си е сложил малко одеколон, преди да тръгне за срещата, тогава по ръцете му е имало следи от одеколона. Преместил я е и вероятно е докоснал палтото ѝ някъде около рамото. Ето защо ти е замеридало на неговия одеколон.

— В края на краишата ние ще успеем да го пречупим.

— Имаме по-важна работа.

Разказах му за срещата си с Хелън Граймс и за онова, което тя ми беше казала за последното посещение на мисис Уодел при сина ѝ.

— Според моята хипотеза Рони Уодел е искал да заровят с него портретчето на Христос и това навсярно е било последното му желание. Сложил го е в плик и е написал отгоре: „Спешно, строго секретно...“ и тъй нататък.

— Без разрешението на Донахю не е било възможно да го направи — каза Уесли. — Според правилника за последното желание на затворника трябва да бъде съобщено на директора на затвора.

— Точно така. И независимо какво са казали на Донахю, той е бил прекалено страхлив, за да позволи трупът на Уодел да бъде отнесен с онзи плик в джоба. Затова разрешава да бъде изпълнено последното желание на Уодел и изнамира начин да види какво има в плика, без да оставя следи. След смъртта на Уодел решава да размени

пликовете и нарежда на някой от своите главорези да се погрижи за това. Ето за какво са били необходими онези сметки и квитанции.

— Надявах се, че ще се досетиш за това — рече Уесли.

— Според мен човекът е допуснал малка грешка. Да предположим, че на бюрото си е имал бял плик с квитанции и сметки от едно последно пътуване до Питърсбърг. Да предположим, че е взел подобен плик и е пъхнал някакви незначителни листчета вътре, а отгоре е написал същото, което е било написано на плика, оставен от Уодел.

— Обаче затворническият надзирател е объркал пликовете.

— Да. Написал е онзи текст върху плика с квитанциите.

— И по-късно, като си е потърсил квитанциите, е разbral какво е направил.

— Точно така — казах аз. — И ето защо Сюзън им е била необходима. Ако бях на мястото на този надзирател, щях да бъда страшно притеснена. За мен решаващият въпрос щеше да бъде дали някой от съдебните лекари няма да отвори плика в мorgата, или той ще си остане запечатан. Ако аз бях на мястото на този надзирател и в същото време бях връзката на Бен Стивънс, тоест човекът, който е предал парите за онази услуга — да не бъдат снети пръстовите отпечатъци на Уодел в мorgата, то тогава щях да знам точно към кого да се обърна.

— Щеше да се свържеш със Стивънс и да му кажеш да провери дали пликът е бил отварян. И ако е бил отварян, дали това е събудило нечии подозрения и не е ли накарало някой да започне да задава въпроси. Това означава да се паникьосаш и да си създадеш много повече проблеми, отколкото ако си запазил хладнокръвие. Но се е предполагало, че Стивънс много лесно би могъл да отговори на този въпрос.

— Не е така — рекох аз. — Той е могъл да попита Сюзън, но тя не е присъствала при отварянето на плика, Фийлдинг го е отворил на горния етаж, преснел е съдържанието и е пратил оригиналата при другите лични вещи на Уодел.

— Стивънс не е ли могъл да намери тези фотокопия?

— За тази цел е трябало да счупи ключалката на моето чекмедже — казах аз.

— Тогава се е сетил за единствената друга възможност — компютъра.

— Можел е също така да попита Файлдинг или мен. Но предварително е знаел какъв ще бъде резултатът. Никой от нас не би дал такава поверителна информация нито на Сюзън, нито на него, нито на когото и да било.

— Той достатъчно добре ли разбира от компютри, за да влезе в твоята директория?

— Доколкото знам, не, но Сюзън изкара няколко курса и в кабинета й имаше книги за UNIX.

— Телефонът иззвъня и аз оставих Луси да вдигне слушалката. Когато тя дойде в кухнята, изглеждаше доста разтревожена.

— Обажда се твоят адвокат, лельо Кей.

Премести кухненския телефон до мен, за да не ставам от стола си. Николас Грюман не си губеше времето с поздрави, направо премина към въпроса.

— Доктор Скарпета, на дванадесети ноември вие сте написали чек за *десет хиляди долара*. И във вашите банкови фишове не мога да открия нищо, което да ми подскаже в коя от вашите сметки сте вложили тези пари.

— Не съм ги вложила.

— Излязохте от банката е десет хиляди долара в брой?

— Не. Написах чека в Сигнет Банк и с него купих чек на приносителя в английски лири.

— За кого беше предназначен този чек на приносителя? — попита моят бивш професор, докато Бен Уесли напрегнато ме гледаше.

— Мистър Грюман, прехвърлянето на тези пари е лична работа и няма нищо общо с професията ми.

— Хайде, доктор Скарпета, вие добре знаете, че този отговор не е сериозен.

Поех си дълбоко дъх.

— Вие със сигурност знаете, че ще ни питат за това. Вие се досещате колко подозително изглежда, че само няколко седмици преди вашата асистентка да внесе в банката необяснимо голяма сума пари, вие сте написали чек за подобна сума.

Затворих очи и прокарах пръсти през косата си, а Уесли се изправи и застана зад мен.

— Кей — усетих как ръцете му обгръщат раменете ми, — трябва да му кажеш, за бога.

---

[1] Буквално може да се преведе като: „Айдър, залегни!“ — Б.пр.

↑

XIII

Ако Грюман нямаше адвокатска практика, не бих му поверила съдбата си. Но преди да стане преподавател, той е бил известен адвокат, а през епохата на Робърт Кенеди бе свършил доста работа за защитата на гражданските права и бе водил делата срещу престъпни банди, служейки на Министерството на правосъдието. Сега защитаваше клиенти, които нямаха пари и бяха осъдени на смърт. Ценях неговата сериозност и имах нужда от язвителността му.

Той не прояви никакъв интерес към възможността да преговаря или да доказва моята невинност. Отказа да предостави и най-незначителната информация на Марино или на когото и да било. Не каза на никого за онзи чек за десет хиляди долара, който според него представляваше най-опасната улика срещу мен. Напомни ми на какво бе учил студентите си от самото начало: *Просто кажете „не“.* *Просто кажете „не“.* *Просто кажете „не“.* Моят бивш професор спазваше тези правила буквально и провали усилията на Рой Патерсън.

А после на шести януари, в четвъртък, Патерсън ми се обади вкъщи и ме помоли да отида при него да поговорим.

— Сигурен съм, че бихме могли да изясним всичко — любезно ми каза той. — Просто трябва да ви задам няколко въпроса.

Подтекстът беше, че ако се съглася да му сътруднича, щях да се спася от нещо още по-лошо и аз се питах дали Патерсън дори за миг си е представял, че изтърканият му номер ще мине пред мен. Когато щатският прокурор желае да си побъбри с някого, това означава, че сондира почвата и нищо не може да му убегне. Същото се отнася и за полицията. Съвсем в добрия стил на Грюман аз казах „не“ на Патерсън. На другия ден получих призовка да се явя на 20 януари пред специалното съдебно жури, което щеше да решава дали да предаде моя случай на съда. Това бе последвано от нареждане за проверка на банковите ми сметки. После Грюман представи иск за отмяна на нареждането. Една седмица по-късно нямахме друг изход, освен да се подчиним, ако не исках да бъда обвинена в неуважение към съда. Горе-

долу по това време губернаторът Норинг определи Фийлдинг за временно изпълняващ длъжността главен съдебномедицински експерт на Върджиния.

— Видях още една от колите на телевизията. Току-що мина — каза Луси от трапезарията, където стоеше и наблюдаваше през прозореца какво става навън.

— Хайде ела да си изядеш обяд — казах от кухнята. — Супата ти изстината.

Тишина.

— След малко — развлнуван вик:

— Лельо Кей?

— Какво има?

— Никога няма да познаеш кой пристига.

От прозореца над кухненската мивка зърнах белия форд на Марино. Вратичката се отвори и той излезе. Повдигна панталоните си, намести вратовръзката си, а в това време очите му добре огледаха всичко наоколо. Докато го наблюдавах да върви по алеята пред къщата, така се разчувствах, че това направо ме стресна.

— Не знам дали се радвам, че те виждам, или не — рекох, когато отворих вратата.

— Ей, я стига си се притеснявала. Не съм дошъл да те арестувам, докторке.

— Моля заповядай.

— Здрави, Пийт! — весело се обади Луси.

— Не трябваше ли вече да ходиш на училище или нещо такова?

— Не.

— Какво? Да не би ония южняци там да са решили да ви удължатvakанцията до края на февруари?

— Точно така. Заради лошото време — каза племенницата ми. — Щом температурите спаднат под минус двайсет градуса, всичко се затваря.

Марино се усмихна. Изглеждаше по-зле от всякога.

Малко по-късно запалих камината във всекидневната, а Луси излезе да изпълни няколкото поръчки, които й дадох.

— Как си напоследък? — попитах Марино.

— Ще ме караш ли да излизам навън да пуша?

Преместих пепелника по-близо до него.

— Марино, под очите ти има цели торби, лицето ти е мораво и тук не е толкова топло, че да се потиш.

— Вижда се, че ти е било мъчно за мен. — Измъкна мръсна кърпа от задния си джоб и попи потта от челото си. После запали цигара и впери поглед в огъня. — Патерсън е голям гад, докторке. Иска да те опече на шиш.

— Нека се опита.

— Ще се опита и по-добре се подготви.

— Той нищо не може да докаже, Марино.

— Има твой отпечатък, намерен върху един плик в къщата на Сюзън.

— Мога да обясня как е станало.

— Но нямаш доказателства, а освен това той разполага и с един малък коз. Знам, че не трябва да ти казвам, но ще ти го кажа.

— Какъв коз?

— Нали си спомняш Том Лусеро?

— Знам кой е — отвърнах аз. — Но не го познавам добре.

— Е, той е голям симпатяга и доста добро ченге, ако си говорим истината. Излиза, че той е надушил нещо в Сигнет Банк, поразговорил се с една от касиерките там и успял да се добере до малко информация за теб. Е, той не е трябвало да пита и тя не е трябвало да отговаря. Но касиерката си спомнила, че някъде около Деня на благодарността ти си попълнила чек за голяма сума. Според нея ставало въпрос за десет хилядарки.

Гледах го слисано.

— Искам да кажа, че всъщност не би трябвало да обвиняваш Лусеро. Той просто си върши работата. Но Патерсън знае какво да търси из твоите банкови сметки. Когато се изправиш пред специалното съдебно жури, той ще те притисне здравата.

Мълчах.

— Докторке — той се наведе напред и впери поглед в мен, — не смяташ ли, че трябва най-после да проговориш?

— Не.

Станах, отидох до камината и поотместих решетката, за да хвърля цигарата му вътре.

— Дявол да го вземе — тихо изрече той, — не искам да те изправят пред съда.

— Не бива да пия кафе и ти знаеш, че не бива да пиеш, но ми се ще да направя малко. Искаш ли горещ шоколад?

— Ще пийна малко кафе.

Станах да приготвя кафето. Мислите лениво бръмчаха в главата ми като пчелен кошер наесен. Гневът ми не можеше да избие на повърхността. Сварих кафе без кофеин, надявайки се, че Марино няма да усети разликата.

— Как е кръвното ти налягане? — попитах.

— Искаш ли да знаеш истината? Ако съм чайник, просто щях да свистя от всички страни.

— Не знам какво да правя с теб.

Той седна на пода пред камината. Буйният огън виеше в комина като вятера, а отблъсъците на пламъците танцуваха върху месинговите части на камината.

— Първо, ти изобщо не трябваше да си тук — продължих. — Не бих искала да си създаваш проблеми.

— Ей, да вървят по дяволите и съдът, и градската управа, и губернаторът, и всички останали — изведнъж избухна той.

— Марино, не можем да се предадем. Някой знае кой е този убиец. Говори ли с онзи офицер, който ни разведе из затвора? С Робъртс?

— Ъхъ. Стигнахме право до задънената улица.

— Е, и аз не се справих по-добре с твоята приятелка Хельн Граймс.

— Сигурно е било изключително удоволствие да разговаряш с нея.

— Знаеш ли, че тя вече не работи в пандиза?

— Тя никога не е *работила* в истинския смисъл на думата. Хельн Швабката е дяволски мързелива, раздвижила се само когато трябва да претърси някоя от гостенките на затвора. Тогава ѝ се работи. Донахю я харесваше, но не ме питай защо. След като някой му видя сметката, нея я сложиха да дежури на кулата в Грийнсвил и тогава изведнъж взе да я боли коляното или нещо такова.

— Имам чувството, че тя знае много повече, отколкото казва — рекох аз. — Особено ако те двамата с Донахю са били близки приятелчета.

Марино отпиваше от кафето си и гледаше навън през френския прозорец. Земята бе побеляла, а снежинките сякаш падаха все по-бързо и по-бързо. Спомних си за онази снеговита вечер, когато бях извикана в дома на Дженифър Дейтън, и сякаш отново видях тази прекалено пълна жена с ролки в косата да седи на един стол в трапезарията си. Ако убиецът я беше разпитвал, сигурно е имал причини за това. Сигурно го бяха изпратили да измъкне нещо от нея. Какво ли беше то?

— Дали убиецът е търсил някакви писма в къщата на Дженифър Дейтън? — попитах Марино.

— Според мен той е търсил нещо, свързано с Уодел. Писма, стихове. Разни неща, които той вероятно ѝ е изпращал през годините.

— Мислиш ли, че е открил онова, което е търсил?

— Нека да се изразим така: може и да е претърсил къщата, но явно е бил толкова прибран човек, че не открихме никакви следи от това.

— Е, аз смятам, че не е успял да открие нищо.

Марино ми хвърли един скептичен поглед и запали нова цигара.

— И на какво се основават твоите предположения?

— На сцената на местопрестъплението. Тя беше по нощница и с ролки в косата. Явно е чела в леглото си. Значи въобще не е очаквала компания.

— Дотук съм съгласен.

— След това някой се появява на вратата и тя сигурно сама го пуска вътре, защото няма следи от борба или от насилиствено влизане. Според мен след това този човек настоява тя да му даде каквото е търсил, но Дженифър Дейтън отказва. Той се ядосва, взема един стол от трапезарията и я слага да седне на него в средата на всекидневната. Кара я да седне и след това направо я измъчва. Задава въпроси и когато тя отказва да му отговори, я стисва за врата. Това продължава известно време и той, без да иска, прекалява. Изнася я навън и я слага в колата ѝ.

— Ако е влизал и излизал през кухнята, това обяснява защо намерихме кухненската врата отворена — отбеляза Марино.

— Може и така да е било. Според мен той не е искал да я убие и после, след като се е опитал да представи смъртта ѝ като самоубийство, не се е задържал дълго в къщата. Може да се е уплашил или просто да е изгубил интерес към задачата си. Съмнявам се, че

въобще е претърсил къщата й и също така се съмнявам, че би намерил нещо.

— Е, ние със сигурност не намерихме нищо, дявол да го вземе — каза Марино.

— Дженифър Дейтън се е страхувала — рекох аз. — Във факса, който е изпратила на Грюман, пише, че нещо не е наред в цялата тази работа около Уодел. Явно ме е видяла по телевизията и дори се е опитвала да се свърже с мен, но ѝ е отговарял телефонният ми секретар и тя се е отказвала.

— И ти смяташ, че е притежавала някакви документи или нещо от този род, от което бихме могли да разберем какво всъщност е станало?

— Ако е било така — продължих, — тя вероятно е била прекалено изплашена, за да изнесе тези неща от къщата.

— А къде щеше да ги съхранява?

— Не знам, но може би бившият ѝ съпруг знае. Тя не беше ли му ходила на гости за две седмици в края на ноември?

— Щък. — Марино изглеждаше заинтригуван. — Всъщност точно така беше.

Когато най-накрая се свързах с Уили Травърс, който се намираше в курорта Пинк Шел във Форт Майърс Бийч, Флорида, гласът му ми се видя доста силен и приятен. Но щом започнах да му задавам въпроси, той стана разсеян и уклончив.

— Мистър Травърс, какво бих могла да направя, за да ми се доверите? — отчаяно го попитах накрая.

— Елате тук.

— В момента ми е много трудно да дойда.

— Първо трябва да ви видя.

— Моля?

— Такъв съм си. Като ви видя, ще разбера дали сте свестен човек. И Джени беше такава.

— Значи, ако дойда при вас във Форт Майърс Бийч и ви дам възможност да ме видите, вие ще ми помогнете?

— Зависи какво ще видя.

Направих резервации за самолета, който тръгваше на следващия ден в шест и петдесет сутринта. Заедно с Луси щяхме да пътуваме до Маями. Щях да я оставя при Дороти и да отида с кола до Форт Майърс

Бийч, където щях да имам огромния шанс да прекарам една цяла нощ, питайки се дали не съм изгубила напълно разсъдъка си. Беше много вероятно онзи откачен любител на холистичната медицина, бившият съпруг на Дженифър Дейтън, просто да ми загуби времето.

Когато в четири часа сутринта станах от леглото и отидох да събудя Луси, снегът бе спрял да вали. За миг се заслушах в дишането ѝ, после леко я докоснах по рамото и прошепнах името ѝ в тъмното. Тя се размърда и веднага седна в леглото. В самолета спа до Шарлът, а после изпадна в едно от обичайните си кисели настроения и така стигнахме до Маями.

— Бих предпочела да взема такси — каза тя, взирайки се през прозореца.

— Не може, Луси. Майка ти и приятелят ѝ ще те търсят.

— Добре. Нека да обикалят летището цял ден, ако искат. Не може ли да дойда е теб?

— Трябва да се прибереш вкъщи, аз трябва да замина направо за Форт Майърс Бийч, а оттам ще се върна със самолет в Ричмънд. Повярвай ми. Не го правя с удоволствие.

— Да бъда с мама и последния ѝ идиот също не е никакво удоволствие.

— Може да не е идиот. Никога не си го виждала. Защо не му дадеш някакъв шанс?

— Искам майка ми да се разболее от СПИН.

— Луси, не говори такива неща.

— Тя си го заслужава. Не мога да си представя как може да спи с всеки селяндин, който я заведе на вечеря и на кино. Просто не мога да повярвам, че ти е сестра.

— По-тихо — прошепнах аз.

— Ако ѝ беше чак толкова мъчно за мен, сама щеше да дойде да ме посрещне. Нямаше да иска някакъв тип да се върти наоколо.

— Не е точно така — отвърнах. — Някой ден ще се влюбиш и ще я разбереш по-добре.

— Защо си мислиш, че никога не съм се влюбвала? — Тя ме прониза с разярения си поглед.

— Защото, ако се беше влюбила, щеше да знаеш, че любовта изважда на повърхността най-доброто и най-лошото в нас. Днес сме

щедри и чувствителни, утре не заслужаваме да ни погледнат. Животът се състои от уроци по примиряване на противоположностите.

— Как ми се иска най-после да я хване критическата възраст.

В ранния следобед, докато пътувах по Тамайми Трейл, аз се опитвах да запълня дупките, които чувството за вина бе пробило в моята съвест. Щом трябваше да се занимавам със семейството си, винаги се притеснявах и ставах раздразнителна. А щом отказвах да се занимавам с тях, се чувствах точно като в детските си години, когато бях овладяла изкуството да изчезвам надалеч, без да съм напуснала дома си. В известен смисъл след смъртта на баща си бях възприела неговата роля. Бях разумният човек в семейството, който получаваше отлични бележки и знаеше как да готви и да се оправя с парите. Аз бях човекът, който рядко плачеше и който доста бързо свикна с мисълта за разпадащото се семейство. В резултат на което майка ми и сестра ми ме обвиняваха в равнодушие и аз тайно се измъчвах от срам, че са прави.

Когато пристигнах във Форт Майърс Бийч, климатичната инсталация в колата бе включена, а сенникът — спуснат, защото слънцето светеше право в очите ми. Водата и небето се сливаха на потрепващия син хоризонт, а палмите приличаха на купчини яркозелени пера, израснали върху яките си стъбла, наподобяващи крака на щрауси. Курортът Пинк Шел бе розов като името си^[1]. Задната му част достигаше до залива Естеро, а предните балкони гледаха направо към Мексиканския залив. Уили Травърс живееше в едно от бунгалата, но срещата ни бе определена за осем часа вечерта. Наех си малък апартамент и дрехите ми буквално се влачеха по пода след мен, докато съмкнах набързо зимния си костюм и грабнах късите панталонки и спортната си фланелка. Само след седем минути изхвърчах през вратата и заминах за плажа.

Не знам колко мили съм изминал по брега, изгубих представа за времето, а пясъкът и водата ми изглеждаха величествено безкрайни и еднакви. Наблюдавах как люлеещите се върху водната повърхност пеликани току отмятаха шии и погълъщаха наведнъж уловената риба, сякаш се наливаха с бърбън. Повечето хора, покрай които минах, бяха възрастни. Понякога писклив детски глас надвиваше бученето на вълните, подобно на ярко хвърчило, понесено от вятъра. Събирах

морски таралежи, съвсем изгладени от прибоя, и побелели от солената вода раковини, приличащи на осмукани ментови бонбони. Мислех си за Луси и отново ми домъчня за нея.

Когато слънцето слезе съвсем ниско, аз се върнах в стаята си. Взех душ и се преоблякох, качих се в колата си и обикалях по Естero Булевард, докато гладът подобно на въдица ме повлече към паркинга на „Скипърс Гели“. Ядох червена мексиканска риба и пих бяло вино, докато хоризонтът стана сивкаво-син. Скоро светлинките на лодките заплуваха ниско долу в мрака и водата вече не се виждаше.

Когато открих бунгало номер 182, намиращо се близо до магазинчето за стръв и рибарски принадлежности, вече се чувствах отпусната и отпочинала, което не беше ми се случвало много отдавна. Уили Травърс отвори вратата и изведнъж ми се стори, че винаги сме били приятели.

— Първата задача на деловия човек е да похапне. Сигурно сте гладна — каза той.

Със съжаление му отговорих отрицателно.

— Тогава просто ще трябва пак да се нахраните.

— Няма да мога.

— Ей — сега ще ви докажа, че се лъжете. Яденето е много леко. Морски костур, печен с масло, и лимонов сок с прясно смлени пиперки. Имаме и хляб от пълнозърнеста пшеница, който правя сам, цял живот няма да го забравите. Да видим сега. О, да! И салата от кисело зеле, и мексиканска бира.

Докато говореше, той отвори две бутилки мексиканска бира марка „Dos Equis“. Бившият съпруг на Дженифър Дейтън, изглежда, наблизаваше осемдесетте, кожата на лицето му бе съсипана от слънцето и приличаше на спечена кал, но сините му очи изглеждаха жизнени като на млад човек. Докато говореше, непрекъснато се усмихваше, беше жилест и slab. Косата му приличаше на бял пух.

— Защо сте дошли да живеете тук? — попитах, след като огледах разнебитените мебели и гирляндите от риба по стените.

— Преди две години реших да се оттегля и да се занимавам само с риболов, сключих договор с Пинк Шел. Въртя тяхното магазинче за стръв, а те ми отстъпиха едно от бунгалата срещу приемлив наем.

— А какво сте работили преди? — попитах.

— Същото като сега. — Той се усмихна. — Занимавам се с холистична медицина, от нея човек не може да се оттегли, както не може да се оттегли и от религията например. Разликата е там, че вече нямам кабинет в града и работя само с хората, с които ми се иска да работя.

— Вие какво определение бихте дали на холистичната медицина?

— Аз лекувам целия човек, това е просто и ясно. Въпросът е да възвърнеш равновесието на човека. — Изгледа ме проницателно и се приближи до дървения стол със странични облегалки, на който седях.
— Бихте ли станали?

Бях в добро настроение и се подчиних.

— Сега протегнете напред едната си ръка. Няма значение коя, само я протегнете право напред, да е успоредна на пода. Добре. Ще ви задам един въпрос и докато ми отговаряте, ще се опитам да натисна ръката ви надолу, а вие трябва да се съпротивлявате. Смятате ли се за *героят* на вашето семейство?

— Не.

Ръката ми се поддаде на натиска и се спусна надолу като подвижен мост.

— Е, значи наистина не се смятате за *героят* на семейството. Това ми подсказва, че сте доста сурова към себе си, така е било от самото начало. Добре. Сега вдигнете отново ръката си, ще ви задам друг въпрос. Добре ли се справяте с работата си?

— Да.

— Натискам ръката ви с всички сили, но тя е като от стомана. Значи добре се справяте с работата си.

Той се върна до канапето и седна.

— Трябва да ви призная, че медицинските ми знания ме карат да се отнасям скептично към някои неща — рекох с усмивка.

— Е, не би трябвало да е така, защото по принцип вашите знания не противоречат на онова, с което се сблъсквате всеки ден. Долната граница? Тялото не ни лъже. Каквото и да смятаме, енергийното ни ниво отговаря на истината. Ако си мислите, че не сте героят на семейството или че обичате себе си, когато това не е така, енергийното ви ниво намалява. Това смислено ли ви звучи?

— Да.

— Една от причините Джени да идва тук веднъж-дваж в годината беше, че тя имаше нужда да възстанови равновесието си. Последния път, когато дойде, около Деня на благодарността, беше толкова зле, че трябваше всеки ден да работя с нея по няколко часа.

— Каза ли ви какво не е наред?

— Много неща при нея не бяха наред. Беше се преместила в нова къща, не харесваше съседите си, особено онези отсреща.

— Семейство Клеъри — подсказах му аз.

— Май така се казваха. Жената била голяма досадница, а пък мъжът бил истински женкар, преди да получи удар. Освен това Джени се беше преуморила от тези хороскопи и изглеждаше отпаднала.

— Вие как се отнасяхте към нейния бизнес?

— Джени имаше дарба, но я експлоатираше прекалено много.

— Бихте ли я определили като неврастеничка?

— Съвсем не. Не бих се и опитал да определям Джени... изобщо. Тя се занимаваше с най-разнообразни неща.

Изведнъж се сетих за белия лист хартия и кристала, които бяхме намерили на леглото ѝ, и попитах Травърс дали знае какво означават, дали изобщо означават нещо особено.

— Означават, че се е опитвала да се концентрира.

— Да се концентрира ли? — възкликах учудено. — Върху какво?

— Когато Джени искаше да медитира, вземаше бял лист и върху него слагаше един от онези кристали. След това седеше съвсем неподвижно и въртеше кристала, наблюдаваше как светлинните отражения се движат върху бялата хартия. Същия ефект аз постигам, като се взирям във водната повърхност.

— Нещо друго притесняващо ли я, когато дойде да ви види, мистър Травърс?

— Наричайте ме Уили. Да, и вие го знаете. Притесняващо се за онзи затворник, който очакваше да бъде екзекутиран, Рони Уодел. Джени и Рони дълги години бяха водили кореспонденция и тя не можеше да понесе мисълта, че той ще умре.

— Не знаете ли дали Уодел не ѝ е разкрил нещо, което би я изложило на опасност?

— Ами той ѝ даде такова опасно нещо.

Посегнах към чашата с бира, без да откъсвам очи от него.

— Когато дойде при мен за Деня на благодарността, тя донесе всички негови писма и нещата, които той ѝ е изпращал през годините. Искаше да ми ги остави да ги пазя.

— Защо?

— За да бъдат на сигурно място.

— Значи тя се е притеснявала, че някой може да се опита да ѝ ги вземе?

— Знам само, че беше ужасно изплашена. Каза ми, че в началото на ноември Уодел ѝ се обадил за нейна сметка и ѝ заявил, че е готов да умре, че не иска да се бори повече. Той явно е бил убеден, че вече нищо не може да го спаси и я помолил да отиде до онази ферма в Съфък и да прибере вещите му. Добавил, че държи да останат у Джени и да не се притеснява, майка му щяла да разбере всичко.

— Какво представляват тези вещи? — попитах аз.

— Една вещ — поправи се той и стана. — Не знам дали е чак толкова важна... и не съм сигурен, че искам да знам. Тъй че ще предам това нещо на вас, доктор Скарпета. Можете да го занесете обратно във Върджиния. Да го дадете на полицията. Да направите както сметнете за добре.

— Защо изведнъж станахте толкова услужлив? — попитах аз. — Защо не постъпихте така преди седмици?

— Никой не си направи труда да дойде да ме види — извика той от съседната стая. — Когато ми се обадихте, аз ви казах, че няма да се разберем по телефона.

Върна се и сложи в краката ми черно дипломатическо куфарче. Месинговата му ключалка бе разбита, а кожата — напукана и издраскана.

— Всъщност вие ще ми направите голяма услуга, ако ме отървете от това нещо — натъртено изрече Уили Травърс. — Само като си помисля за него, и се изпълвам с лоши енергии.

Десетките писма, които Рони Уодел бе изпратил на Дженифър Дейтън от килията на осъдените на смърт, бяха грижливо подредени по хронологичен ред и стегнати с ластичета. През тази нощ в хотелската си стая аз прегледах само няколко от тях, защото значението им избледня на фона на другите неща, които открих.

В куфарчето имаше бележници с непонятни за мен записи, защото се отнасяха за щатски проблеми отпреди повече от десет години. Имаше моливи и писалки, карта на Върджиния, таблетки за смучене при възпалено гърло, марка „Съкретс“, инхалатор, марка „Викс“, тубичка паста за зъби. В жълтата кутийка все още стоеше пластмасова спринцовка с три милиграма еpineфрин, използвана обикновено от хора с опасни алергии към ухапвания от насекоми или към различни храни. На етикетчето бяха написани името на пациента, датата и информацията, че в кутийката се съдържат пет резервни дози. Явно Уодел бе откраднал това дипломатическо куфарче от къщата на Робин Найсмит в онази фатална утрин, когато я е убил. Сигурно не е имал представа на кого принадлежи куфарчето, докато не го е отнесъл със себе си и не е разбил ключалката му. Тогава Уодел е открил, че е малтретирал местна знаменитост, чийто любовник Джо Норинг по онова време е бил главен прокурор на Върджиния.

— Уодел не е имал никакъв шанс — казах аз. — Не че непременно е заслужавал да бъде помилван, като се има предвид какво жестоко престъпление е извършил. Но от момента на арестуването му Норинг е бил страшно притеснен. Той е знаел, че е оставил дипломатическото си куфарче в дома на Робин и че то не е било намерено от полицията.

— Не беше ясно защо е оставил куфарчето си у Робин Найсмит, най-вероятно го беше забравил в нощта, за която и двамата не са знаели, че ще е последна.

— Дори не мога да си представя как е реагирал Норинг, когато е чул за убийството — добавих.

Уесли ме погледна над рамките на очилата си и продължи да се рови в книжата пред себе си.

— Сигурно не е бил на себе си. Притеснявал се е не само за това, че светът ще научи за любовната му връзка, откриването на куфарчето в дома на Робин е щяло да го превърне в главния заподозрян в убийството.

— В известен смисъл е имал дяволски късмет, че Уодел е приbral куфарчето му — обади се Марино.

— Сигурна съм, че и в двета случая той е щял да бъде еднакво нещастен — рекох. — Ако куфарчето е било намерено на,

местопрестъплението, щял е да има големи неприятности. Но то е било откраднато и Норинг е треперел, че все ще изскочи отнякъде.

Марино взе кафеника и отново напълни чашите ни.

— Някой сигурно е направил нещо, за да осигури мълчанието на Уодел — каза той.

— Може би. — Уесли посегна към сметаната. — Пък и може би Уодел изобщо не си е отворил устата. Според мен той от самото начало се е страхувал, че случайната му находка още повече ще влоши положението му. Куфарчето е могло да бъде използвано като улика. Но срещу кого? Кого е щяло да унищожи? Норинг или Уодел? Изпитвал ли е Уодел достатъчно доверие към системата, за да се опита да очерни главния прокурор? Щял ли е години по-късно да се довери достатъчно на системата, че да очерни губернатора, единствения човек, който е имал власт да спаси живота му?

— Значи Уодел е запазил мълчание, знаейки, че майка му ще съхранява онова, което е скрил във фермата, докато той реши на кого да го предаде — рекох аз.

— Норинг е разполагал с цели десет години, за да намери куфарчето си, дявол да го вземе — каза Marino. — Защо е чакал толкова дълго, преди да започне да го търси?

— Предполагам, че от самото начало Норинг е уредил Уодел да бъде следен — обади се Уесли. — И наблюдението над него е било особено стриктно през последните няколко месеца. Колкото повече е приближавал денят на екзекуцията, толкова по-малко Уодел е имал да губи и толкова по-вероятно е било да проговори. Съвсем възможно е някой да е подслушал телефонния му разговор с Дженифър Дейтън през ноември. Норинг е научил за този разговор и се е паникьосал.

— Би трябвало — каза Marino. — Лично претърсих вещите на Уодел, когато работех върху случая. Този тип не притежаваше почти нищо и ако все пак е оставил нещо във фермата, ние не го открихме.

— И Норинг е знаел това — добавих аз.

— Да, по дяволите — рече Marino. — Затова му се е видяло странно, че някакви вещи от фермата ще бъдат предадени на приятелката на Уодел. Норинг отново е започнал да сънува кошмарни сънища за това проклето дипломатическо куфарче и което е било още по-лошо — не е било възможно просто да накара някой да се вмъкне в къщата на Дженифър Дейтън, докато Уодел е бил жив. Ако ѝ се

случело нещо лошо, не се е знаело как ще реагира Уодел. Най-опасно било да не издрънка всичко на Грюман.

— Бентън, да знаеш случайно защо Норинг е носил със себе си този епинефрин? — попитах аз. — Към какво е бил алергичен?

— Вероятно към ракообразните. Явно е имал доста такива спринцовки из къщи.

Докато те продължаваха да разговарят, аз надникнах във фурничката, за да видя дали се е опекла патицата, и отворих бутилка „Кендал-Джаксън“. Съдебното дело срещу Норинг би продължило много дълго време, ако изобщо бе възможно да се докаже нещо, и аз си помислих, че донякъде разбирам как се е чувстввал Уодел.

Наблизаваше единайсет вечерта, когато се обадих в дома на Николас Грюман.

— За мен няма живот във Върджиния — казах. — Докато Норинг е губернатор, той ще се погрижи да е така. Те отнеха живота ми, дявол да ги вземе, но няма да позволя да отнемат и душата ми. Въобще няма да проговоря.

— Тогава със сигурност ще ви изправят пред съда.

— Като се има предвид какво представляват тези копелета, сигурна съм, че това няма да ми се размине.

— Хайде, хайде, доктор Скарпета. Забравихте ли за копелето, което ви защитава? Не знам вие къде сте прекарали края на седмицата, но аз бях в Лондон.

Усетих как и последната капка кръв се изцеди от лицето ми.

— Е, няма никаква гаранция, че ще успеем да се справим с Патерсън — заяви този човек, когото досега бях смятала, че мразя, — но аз ще преобрърна света, за да намеря Чарли Хайл и да го изправя на свидетелската скамейка.

---

[1] Буквално означава розова раковина. — Б.пр. ↑

IX

На 20 януари беше ветровито като през март, но много постудено, и слънцето ме заслепяваше, докато карах на изток по Броуд Стрийт към сградата на съда.

— Сега ще ти кажа още нещо, което вече знаеш — рече Николас Грюман. — Ония от пресата ще разпенят водата като гладни лефери в язовир. Ако се приближиш прекалено много, може да пострадаш. Ще вървим рамо до рамо, ще гледаме в земята, не вдигай очи за нищо на света, независимо кой е застанал до теб и какво приказва.

— Няма да намерим място за паркиране — казах, когато се приближихме. — Така си и знаех.

— Карай по-бавно. Тази добра жена ей там май се опитва да направи нещо. Чудесно! Ще потегли, стига да успее да вземе завоя.

Зад нас изпища клаксон.

Погледнах часовника си, а после вдигнах очи към Грюман, сякаш бях лекоатлетка, очакваща последните инструкции от треньора си. Той носеше дълго палто от кашмир в моркосинъ и черни кожени ръкавици, бастунът със сребърната дръжка бе подпрян на седалката, а на коленете му лежеше черна кожена папка със следи от многобройните битки.

— Не забравяй — рече той, — че твоят приятел Патерсън решава кой ще бъде изправен пред съда и кой не, тъй че за нас всичко опира до намесата на журито, която пък зависи от твоето държане. Бъди общителна, Кей. Трябва да се сприятелиш с тези десетина непознати, и то веднага щом влезеш вътре. Независимо какво биха искали да знаят, не издигай стена между вас. Бъди на разположение.

— Разбирам — отговорих.

— Ще се борим докрай. Става ли?

— Става.

— Късмет, докторке.

Той се усмихна и ме потупа по рамото.

Щом влязохме в съда, ни спря един служител със сканиращо устройство. Провери чантичката ми и кожената папка, която носех, както бе правил стотици пъти по-рано, когато бях идвала тук в качеството си на свидетел и експерт. Но сега не пророни дума и избягващо погледа ми. Сребърната дръжка на Грюмановия бастун веднага накара скенера да реагира и той се прояви като олицетворение на търпението и любезнотта, като обясни най-подробно защо сребърната дръжка не може да бъде свалена и че наистина нищо не е скрито в дървената част.

— Какво си мисли, че съм скрил вътре, тръбичка за издухване на отровни стрели ли? — каза той, когато се качихме в асансьора. Щом стигнахме до третия етаж и вратата се отвори, репортерите се нахвърлиха върху нас с обичайната си хищническа стръв. Моят адвокат се движеше много бързо за човек, болен от подагра, и бастунът му почукваше ритмично при всяка негова стъпка. Чувствах се невероятно самотна и изоставена, докато не влязохме в почти празната съдебна зала, където Бентън Уесли седеше в един ъгъл заедно със слабичък млад мъж на име Чарли Хейл. Дясната страна на лицето му бе покrita е червеникаво-розови белези. Когато се изправи и смутено пъхна дясната си ръка в джобчето на жилетката си, забелязах, че няколко от пръстите му липсват. Облечен с лошо скроен костюм в някакъв мрачен цвят, той се оглеждаше наоколо, докато аз механично седнах и започнах да ровя в чантичката си. Не можех да му проговоря — и тримата мъже бяха достатъчно хладнокръвни, за да се престорят, че не забелязват колко съм разстроена.

— Хайде да поговорим за нашите предимства — каза Грюман. — Смятам, че ще можем да разчитаме на показанията на Джейсън Стори и полицая Лусеро. И, разбира се, на Марино. Не знам кои други хора ще включи Патерсън в този процес на Звездната палата.^[1]

— Имайте предвид, че съм говорил с Патерсън — рече Уесли, без да откъсва очи от мен. — Казах му, че не разполага с никакви доказателства и че аз ще свидетелствам на процеса.

— Ние предполагаме, че няма да има процес — заяви Грюман. — И когато ви призоват, бих искал да стане ясно на журито, че сте говорили с Патерсън и той знае, че няма никакви доказателства, но настояща случаят да бъде разгледан. Когато ви зададе въпрос за нещо, което вече сте обсъждали насаме, бих искал първо да кажете: „Както

вече споменах в кабинета ви“ или: „Както вече ви заявих недвусмислено при нашия разговор от еди-коя си дата“ и тъй нататък, и тъй нататък. Много е важно да стане съвсем ясно на журито, че вие сте не само специален агент на ФБР, но и че ръководите катедрата по бихейвиористика в Куантико, в която се занимавате главно с психологическите аспекти на жестоките престъпления и анализирате характерните особености на престъпниците. Може дори да заявите, че според вас доктор Скарпета не притежава характерните особености на престъпника и че смятате подобни сравнения за абсурдни. Също така е важно да подчертаете пред съдебното жури, че сте били най-близък приятел и наставник на Марк Джеймс. Наблегнете на личната инициатива, защото Патерсън със сигурност няма да ви пита за тези неща. И нека да стане съвсем ясно на журито, че Чарли Хайл е *тук*.

— Ами ако те не пожелаят да ме разпитат? — попита Чарли Хайл.

— Тогава ръцете ни ще бъдат вързани — отговори Грюман. — Както вече ви обясних, когато говорихме в Лондон, това ще е процес на обвинението. Доктор Скарпета няма право да представя доказателства в своя защита, така че ще трябва да накараме поне един от съдебните заседатели да ни покани през задната врата.

— Това ще бъде доста трудно — рече Хайл.

— Нали носите копия от депозитната бележка и от сметките, които сте плащали?

— Да, сър.

— Много добре. Не чакайте да ви питат. Просто ги извадете и ги сложете на масата, докато говорите. И положението на жена ви засега е все същото?

— Да, сър. Както казах, тя се подложи на операцията за оплождане „ин витро“. Засега е добре.

— Не забравяйте да споменете за това при първа възможност — рече Грюман.

След няколко минути ме призоваха да се явя пред съдебното жури.

— Ама разбира се, той иска да влезеш първа. — Грюман стана заедно с мен. — След това ще извика клеветниците ти, за да създаде първите лоши впечатления у журито. — Дойде с мен до вратата. — Ако ти потрябвам, ще ме намериш тук, бъди спокойна.

Кимнах му, влязох вътре и седнах на празния стол начело на масата. Патерсън го нямаше и аз знаех, че това е един от обичайните му трикове. Искаше да застана сама пред изпитателните погледи на десетимата непознати, които държаха съдбата ми в ръцете си. Погледнах ги в очите и дори е някои от тях разменихме усмивки. Една млада жена с много сериозен вид и ярко червило реши, че не е необходимо да изчакваме щатския прокурор.

— Какво ви накара да се занимавате с мъртвци вместо с живи хора? — попита ме тя. — Струва ми се, че сте направили странен избор, като се има предвид, че сте лекарка.

— Именно грижата за живите ме накара да изучавам мъртвите — отговорих. — Онова, което научаваме от мъртвите, служи на живите и правосъдието.

— Не ви ли става тежко? — попита ме един старец с едри и груби ръце. На лицето му имаше такова съчувствено изражение, сякаш и той самият се измъчващ.

— Разбира се.

— След като завършихте гимназия, още колко години продължи обучението ви? — попита ме набита негърка.

— Седемнайсет години, ако включим всичко.

— Боже господи!

— А къде беше това?

— Питате къде съм учила ли? — обърнах се към слабичкия мъж с очила.

— Да, госпожо.

— В „Сейнт Майлс“, в „Корнел“, „Джонс Хопкинс“, Джорджтаун.

— Баща ви лекар ли беше?

— Баща ми притежаваше малка бакалия в Маями.

— Е, не бих искал да съм на мястото на человека, който е плащал за цялото това учение.

Неколцина от съдебните заседатели тихо се засмяха.

— Имах късмет да получавам стипендии — казах аз. — Още от гимназията.

— Имам чично, който работи в погребалното бюро „Туай-лайт“^[2] в Норфък — обади се друг съдебен заседател.

— О, хайде сега, Бари, няма погребално бюро с такова име.

— Не се шегувам.

— Това е нищо. При нас във Файетсвил има едно погребално бюро, собственост на семейство Стиф.^[3] Познайте как се казва самото бюро.

— Няма такова нещо.

— Вие не сте от нашия щат, нали?

— Родена съм в Маями — отговорих.

— Името Скарпета испанско ли е?

— Италианско.

— Това е интересно. Мислех, че всички италианци са мургави.

— Моите прадеди са от Северна Италия, Верона, а в жилите на голяма част от тамошното население тече савойска, австрийска и шведска кръв — търпеливо обясних. — Много от моите съграждани са синеоки и русокоси.

— Ох, вие сигурно умеете да готовите.

— Това е едно от любимите ми занимания в свободното време.

— Доктор Скарпета, не ми е ясно точно какъв пост заемате — каза добре облечен мъж на моите години. — Вие главен съдебномедицински експерт на Ричмънд ли сте?

— На нашия щат. Имаме четири поделения. Централният офис е тук, в Ричмънд, освен това имаме в Норфък, в Роаноук, в Александрия.

— Значи главното управление се намира в Ричмънд?

— Да. Тук е най-подходящото място, тъй като съдебномедицинската ни система е част от щатското управление, а Ричмънд е центърът на законодателната ни власт.

В този момент вратата се отвори и влезе Рой Патерсън.

Беше симпатичен негър с широки рамене и късо подстригана прошарена коса. Носеше тъмносин двуреден костюм, а инициалите му бяха избродирани на ръкавелите на бледожълтата му риза. Беше известен с оригиналните си вратовръзки, в момента носеше вратовръзка от ръчно рисувана коприна. Поздрави съдебните заседатели, а мен удостои с хладен поглед.

Разбрах, че жената с яркото червило е старшият съдебен заседател. Тя прочисти гърлото си и обяви, че не съм задължена да давам показания и че думите ми могат да бъдат използвани против мен.

— Разбирам — казах аз и дадох клетва.

Патерсън току обикаляше около стола ми, предложи на журито минимална информация за това коя съм аз всъщност и се разпростря върху голямата власт, която ми давал моят висок пост, и върху това колко било лесно да се злоупотреби с тази власт.

— И кой би могъл да свидетелства за това? — попита той. — В повечето случаи единствено човекът, който е бил всекидневно до доктор Скарпета, е могъл да наблюдава отблизо работата ѝ. Сюзън Стори. Но вие не можете да чуете нейните свидетелски показания, защото тя и нероденото ѝ дете са мъртви, дами и господа. Но има и други хора, които могат да дадат показания днес. И те ще ви нарисуват вледеняващия образ на една студена и амбициозна жена с властнически нрав, която е допуснала ужасяващи грешки в работата си. Първо, тя е платила на Сюзън Стори, за да мълчи. А после я е убила по същата причина. И като сте чували толкова пъти за идеалното престъпление, кой според вас би могъл да го извърши, ако не един експерт по разкриването на престъпления? Експертът знае, че ако иска да застреля човек, намиращ се в превозно средство, ще трябва да избере малокалибрено оръжие, за да не се изложи на риска да бъде улучен от рикоширащите куршуми. Експертът няма да остави никакви улики на местопрестъплението, дори ще прибере гилзите. Експертът няма да използва собствения си револвер, за който знайт колеги и приятели. Ще използва друго оръжие, за което нищо не може да се докаже. Да, тя би могла да заеме един револвер от лабораторията, защото, дами и господа, съдилищата всяка година редовно конфискуват стотици оръжия, които са били използвани за извършване на престъпления, а някои от тези оръжия се предлагат като дарение на щатската лаборатория за оръжейна експертиза. Доколкото знаем, двайсет и два калибровият пистолет, който е бил опрян в тила на Сюзън Стори, тъй да се каже, преди това е висял на лично място в лабораторията за оръжейна експертиза или в стрелбището на долния етаж, където специалистите са изprobвали оръжията и където доктор Скарпета редовно се е упражнявала да стреля. Между другото тя е толкова добра, че е успех би могла да се кандидатира за работа във всеки полицейски участък. Тя е убивала и по-рано, макар да е било преценено, че става въпрос за самозащита.

Аз се взирах в ръцете си, които бяха опрени на масата, докато Патерсън продължаваше да говори. Винаги се изразяваше много

красноречиво, макар че обикновено не знаеше кога да спре. Когато поиска от мен да обясня наличието на мои пръстови отпечатъци върху плика, намерен в гардероба на Сюзън, така надълго и нашироко обясни колко неправдоподобно било моето обяснение, че според мен някои от присъстващите неволно се запитаха защо обяснението ми да не е вярно. После стигна до парите.

— Не е ли истина, доктор Скарпета, че на дванайсети ноември сте отишли в градския клон на Сигнет Банк и сте попълнили чек за сумата десет хиляди долара в брой?

— Истина е.

Патерсън се поколеба, явно беше учуден. Беше разчитал на това, че ще откажа да отговарям на въпросите му.

— Значи няколко седмици преди вашата асистентка да внесе трийсет и пет хиляди долара в собствената си сметка, вие сте излезли от Сигнет Банк с десет хиляди долара в брой.

— Не, сър, не е вярно. Сред финансовите ми документи би трябвало да откриете копие от банков чек за сумата седем хиляди триста и осемнайсет лири стерлинги. Ето аз имам тук още едно копие.

Извадих го от чантичката си. Патерсън едва-едва го погледна и помоли секретаря да го отбележи като веществено доказателство.

— Е, това е много интересно — заяви той. — Вие сте купили банков чек, издаден на името на Чарлс Хейл. Да не би това да е хитър начин да замаскирате факта, че сте давали пари на вашата асистентка, а навярно и на други хора? Да не би този Чарли Хейл да е обърнал лирите в долари и да ги е предал на друг човек... например на Сюзън Стори?

— Не — отговорих аз. — Никога не съм предавала чека в ръцете на Чарлс Хейл.

— Така ли? — Той изглеждаше объркан. — Тогава какво направихте с този чек?

— Дадох го на Бентън Уесли и той се погрижи Чарлс Хейл да го получи. Бентън Уесли...

Той ме прекъсна:

— Тази история става още по-абсурдна.

— Мистър Патерсън...

— Кой е Чарлс Хейл?

— Бих искала да довърша предишното си изявление — заяви аз.

— Кой е Чарлс Хейл?

— Бих искал да чуя края на нейното изявление — обади се мъж с карирano сако.

— Моля — със студена усмивка изрече Патерсън.

— Дадох банковия чек на Бентън Уесли. Той е специален агент на ФБР и експерт в Катедрата по бихейвиористика в Куантико.

Една жена смутено вдигна ръка.

— За него ли пишеше във вестниците? Него ли са повикали, когато са разследвали онези ужасни убийства в Гейнсвил?

— Същият е — отговорих аз. — Той е мой колега. И беше много близък с моя приятел Марк Джеймс, който също работеше като специален агент на ФБР.

— Доктор Скарпета, нека да изясним този пункт — нетърпеливо се обади Патерсън. — Марк Джеймс ви беше нещо повече от... цитирам: *приятел*.

— Въпрос ли ми задавате, мистър Патерсън?

— Ако оставим настрана явната злоупотреба със служебно положение, произтичаща от факта, че тази жена, която се явява главен съдебномедицински експерт на нашия щат, е спала с агент на ФБР, темата е неуместна. Тъй че бих искал да попитам...

Аз го прекъснах:

— Моята връзка с Марк Джеймс започна, когато учех в Юридическия факултет. Не е имало никаква злоупотреба със служебно положение и освен това възразявам срещу забележката на щатския прокурор за това с кого вероятно съм спала. Настоявам да се запише.

Машинописката продължаваше неспирно да трака на машината.

Така бях сплела пръстите си, че кокалчетата им побеляха.

Патерсън попита отново:

— Кой е Чарлс Хейл и защо сте му дали сума, равностойна на десет хиляди долара?

Изведнъж си представих чукан с два пръста вместо ръка и всичко това, покрито с лъскавата набраздена кожа на заздравяла рана.

— Той беше продавач на билети на гара „Виктория“ в Лондон — отговорих аз.

— *Беше?*

— Беше на единайсети февруари, понеделник, когато избухна бомбата.

Никой не беше ми казал нищо. Цял ден слушах новините и нямах представа какво точно е станало, докато на четирийсети февруари в два часа и четирийсет и една минути телефонът не иззвъня. По това време в Лондон беше шест часът и четирийсет и една минути и тогава Марк е бил мъртъв почти от ден. Когато Бентън Уесли се опита да ми обясни какво се е случило, бях толкова ужасена, че не го разбрах.

— Това се случи вчера, четох за това вчера. Да не искаш да кажеш, че отново се е случило същото?

— Бомбата е избуخнала вчера сутринта, когато е било пълно с хора. Но аз току-що научих за Марк. Нашето аташе по юридическите въпроси току-що ми съобщи.

— Сигурен ли си? Напълно ли си сигурен?

— Господи! Съжалявам, Кей!

— Със сигурност ли са го идентифицирали?

— Да.

— Значи си сигурен. Искам да кажа...

— Кей. Аз съм вкъщи. Мога да бъда при теб след час.

— Не, не.

Цялата треперех, но не можех да плача. Обикалях из къщата, тихо стенех и кършех ръце.

— Значи вие не сте познавали Чарлс Хейл преди раняването му от бомбата. Доктор Скарпета, защо сте му дали десет хиляди долара?

— Патерсън попи челото си с носна кърпичка.

— Той и жена му искаха да имат деца, но това бе невъзможно.

— И откъде знаете такива интимни подробности за напълно непознати хора?

— Бентън Уесли ми каза и тогава аз предложих да се обърнем към водещия в научноизследователската работа „Бърн Хол“, където се занимават и с оплождане „ин витро“. То все още не е включено в здравната ни осигурителна система.

— Но вие казахте, че инцидентът с бомбата е бил още през февруари, а чека сте попълнили през ноември.

— До миналата есен не знаех за този проблем на семейство Хейл. Отдавна бях помолила Бентън да ми каже, ако мистър Хейл има

нужда от нещо.

— И тогава решихте да дадете тези пари на съвсем непознати хора? — Патерсън ми зададе този въпрос така, сякаш току-що бях заявила, че вярвам в съществуването на феи и гномове.

— Да.

— Вие да не би да сте *светица*, доктор Скарпета?

— Не.

— Тогава, моля ви, обясните мотивите си.

— Чарлс Хейл се е опитал да помогне на Марк.

— Опитал се да му помогне ли? — Патерсън крачеше напред-назад. — Как се е опитал да му помогне? Да си купи билет, да хване влака, да открие мъжката тоалетна? Какво точно искате да кажете?

— За кратко време Марк е бил в съзнание, а Чарлс Хейл е бил тежко ранен и е лежал близо до него. Опитал се е да махне отломките, с които Марк е бил затрупан. Той му е говорил, свалил е сакото си и го е завил с него... Той, ох, се опитал да спре кръвоизлива му. Направил е всичко, което е могъл. Не е било възможно да го спаси, но Марк не е бил сам. Толкова съм му благодарна за това. Сега ще се роди нов живот и аз съм благодарна, че, от своя страна, успях да направя нещо за него. Това ми помага. Поне има някакъв смисъл. Аз не съм светица. Направих го и за себе си. Като помогнах на Чарлс Хейл, аз помогнах и на себе си.

В залата стана толкова тихо, сякаш нямаше никой. Жената с яркото червило се наведе напред, за да привлече вниманието на Патерсън.

— Чарли Хейл сигурно е в Англия — каза тя. — Но се чудя дали не бихме могли да призовем Бентън Уесли?

— Не е необходимо да призовавате когото и да било — отвърнах аз. — И двамата са тук.

Когато старшата съдебна заседателка е съобщила на Патерсън, че специалното съдебно жури отказва да ме изправи пред съда, аз вече не бях там, за да го видя. Нямаше ме и когато са съобщили резултата на Грюман. След като повече не бе необходимо да отговарям на въпроси, като луда се втурнах да търся Марино.

Преди около половин час го видях да излиза от мъжката тоалетна — каза ми един униформен полицай, който пушеше цигара до

фонтана.

— Можете ли да се опитате да се свържете с него по радиото? — попитах.

Той сви рамене, извади портативната си радиостанция и помоли диспечера да издири Marino. Но Marino не отговаряше.

Спуснах се бързо по стълбите и когато излязох навън, затичах с всички сили. Влязох в колата си, заключих вратите и запалих мотора. Грабнах телефонната слушалка и се опитах да се свържа с полицейското управление, което се намираше от другата страна на улицата, точно срещу съда. Когато някакъв дежурен полицай ми отговори, че Marino отсъства, потеглих към паркинга на полицията, за да видя дали белият му форд не е там. Нямаше го. Открих свободно място, паркирах колата си и се обадих на Нийлс Вандър.

— Спомняш ли си за взломната кражба на Franklin Street... За пръстовите отпечатъци, които съвпадаха с тези на Уодел? — попитах го аз.

— Взломната кражба, при която е била задигната онази фланела с подплата от патешки пух ли?

— Същата.

— Спомням си я.

— Правена ли е проверка на пръстовите отпечатъци на тъжителя?

— Не, при мен няма такива. Разполагам само с онези, които са били открити на местопрестъплението.

— Благодаря ти, Нийлс.

След това отново се обадих на диспечерката.

— Можете ли да ми кажете дали лейтенант Marino носи пейджера си — попитах я аз.

— Да, носи го — след малко ми отговори тя.

— Вижте какво, моля ви, опитайте се да се свържете с него и да разберете къде се намира. Кажете му, че го търси доктор Скарпета и че е много важно.

След около минута диспечерката ми се обади:

— Той е при градската бензиностанция.

— Моля ви, кажете му, че тръгвам и след две минути ще бъда при него.

Бензиностанцията на градската полиция се намираше на асфалтирана площадка, обградена с метална верига. Работеше на самообслужване. Нямаше обслужващ персонал, нямаше тоалетна, нямаше автомати за продажба на дребни неща. Единственият начин да почистиши предното стъкло на колата си бе да донесеш всичко необходимо със себе си. Марино тъкмо прибираще талона си за бензин, когато спрях зад колата му. Излезе и се приближи до отворения прозорец на моята кола.

— Току-що чух новината по радиото. — Не успя да сдържи усмивката си. — Къде е Грюман? Искам да му стисна ръката.

— Двамата с Уесли останаха в съда. Какво се е случило?

Изведнъж ми се зави свят.

— Не знаеш ли? — удивено попита той. — По дяволите, докторке. Освободена си, ето какво се е случило. Сещам се само за два случая в моята кариера, когато специалното съдебно жури взе подобно решение.

Поех си дълбоко дъх и поклатих глава.

— Сигурно би трябвало да скачам от радост. Но нямам настроение.

— И аз бих се чувствал така.

— Марино, как се казваше онзи човек, който съобщи, че са му задигнали фланелата с подплатата от патешки пух?

— Съливан. Хилтън Съливан. Защо?

— Преди малко в съда Патерсън ми отправи невероятното обвинение, че навярно съм взела револвер от лабораторията за оръжейна експертиза и с него съм убила Сюзън. С други думи винаги е рисковано да използваш собственото си оръжие, защото ако го проверят и се окаже, че куршумите са изстреляни от него, ще ти се наложи да даваш много обяснения.

— Какво общо има това със Съливан?

— Кога се е настанил в апартамента си?

— Не знам.

— Ако исках да убия някого с моя ругер, би било много хитро първо да съобщя в полицията, че е откраднат, и след това да извърша престъплението. След това, ако по някаква причина полицайт успеят да открият оръжието, те ще проверят серийния му номер и ще установят, че е мое. Но декларацията за откраднато оръжие, която съм

попълнила, ще бъде доказателство, че оръжието не е било у мен, когато е било извършено престъплението.

— Предполагаш, че Съливан е попълнил фалшива декларация? Че е инсценирал взломната кражба?

— Предполагам, че трябва да обмислиш и тази възможност — рекох аз. — Той няма алармена инсталация и е оставил един прозорец отворен. Отговарял е грубо на полицайите. Сигурна съм, че с удоволствие са го пуснали да си върви и не са си направили труда да снемат пръстовите му отпечатъци за всеки случай. Особено ако е бил облечен в бяло и непрекъснато е дърдорел за черния дактилоскопичен прах. Откъде знаеш, че пръстовите отпечатъци в апартамента на Съливан не са били оставени от самия Съливан? Той живее там. Навсякъде би трябало да има негови отпечатъци.

— Когато ги вкарахме в АДС, те съвпаднаха с отпечатъците на Уодел.

— Точно така.

— В такъв случай защо Съливан се е обадил в полицията след публикуването на онази статия за патешкия пух, която скальпихме за вестника?

— Както каза Бентън, този тип обича интелектуалните игрички. Обича да обърква хората. За него е удоволствие да се плъзга по ръба на острието.

— По дяволите. Нека да използвам твоя телефон.

Той заобиколи колата и седна до мен. Набра „Телефонни услуги“ и поиска номера на сградата, в която живееше Съливан. Обади се портиерът и Марино го попита преди колко време Хилтън Съливан е купил своя апартамент.

— Е, добре, тогава чий е? — попита Марино. Надраска нещо в бележника си. — Кой номер има и към коя улица гледа? Окей. Ами колата му? Да, ако имате възможност.

Той остави слушалката и вдигна поглед към мен.

— Господи, този тип въобще не е собственик на апартамента. Собственост е на някакъв бизнесмен, който го дава под наем, а Съливан го е наел в началото на декември, дявол го взел. Платил е депозитната вноска на шести, ако бъдем по-точни. — Отвори вратичката на колата и добави: — Той кара тъмносиня камионетка, стара, без прозорци отзад.

Марино ме последва с колата си до Полицейското управление, оставихме моята на паркинга. След това бързо се понесохме към Броуд Стрийт и завихме по Франклин Стрийт.

Да се надяваме, че портиерът не го е предупредил — извика Марино, за да надвие воя на мотора.

Намали скоростта и паркира колата пред осеметажната тухлена сграда.

— Неговият апартамент е в задната част — обясни ми, като се оглеждаше. — Значи сега не би трябвало да ни види.

Бръкна под седалката и извади деветмилиметров пистолет, макар че в кобура, прилепващ пътно към тялото под левия му лакът, имаше и друг. Пъхна деветмилиметровия в задния джоб на панталона си, прибави и резервен пълнител и отвори вратата.

— Ако ще водите война, с удоволствие бих останала в колата — казах аз.

— Ако се наложи, ще ти прехвърля резервния си пистолет и два пълнителя и гледай да се окажеш поне толкова добра в стрелбата, колкото твърди Патерсън. През цялото време стой зад мен. — Стигнахме до входната площадка и Марино натисна звънеца. — Сигурно го няма.

Ключалката веднага изщрака и вратата се отвори.

Появи се възрастен мъж е рунтави сиви вежди и се представи като портиерът на сградата, с когото Марино преди малко беше говорил по телефона.

— Знаете ли дали той си е вкъщи? — попита Марино.

— Нямам представа.

— Ще отидем горе да проверим.

— Няма да ходите горе, защото той живее на този етаж. — Портиерът посочи на изток. — Вървете по коридора и ей там завийте наляво. Номер седемнайсет. Ъглов апартамент в дъното.

Сградата изглеждаше донякъде луксозна, напомняше за стар хотел, в който вече никой не желае да отсяда, защото стаите са прекалено малки, а мебелировката е в тъмни цветове и поизносена. По пътната червена пътека забелязах следи от изгорено с цигара, на места ламперията бе станала почти черна. Над вратата на ъгловия апартамент на Хилтън Съливан имаше медна плочка, на която бе

изписан номер 17. Шпионка нямаше. Когато Марино позвъни, зад вратата се чуха стъпки.

— Кой е? — попита някой.

— От ремонтната бригада — рече Марино. — Трябва да сменим филтъра на парното.

Вратата се отвори, видях пронизващите сини очи над рамото на Марино и те ме видяха и дъхът ми секна. Хилтън Съливан се опита да затръшне вратата, но Марино вече бе пъхнал крака си в процепа.

— Бягай до стената! — изкрещя Марино, измъкна револвера си и се изви назад, за да е по-далеч от отвора на вратата.

Понечих да затичам, когато той с един ритник отвори напълно вратата и тя се удари в стената. С револвер в ръка Марино влезе вътре, а аз изплашено чаках да чуя изстрелите. Изминаха няколко минути. После чух, че той говори с някого, използвайки портативната си радиостанция. Появи се отново на вратата, беше изпотен, ядосан, лицето му пламтеше.

— По дяволите, направо не ми се вярва. Изскочи като заек през прозореца, няма и следа от него. Проклет кучи син. Камионетката му е ей там, отзад на паркинга. Сигурно обикаля някъде пеша. Изпратих съобщение до полицейските патрули в района.

Избърса лицето си с ръкав и е усилие си пое дъх.

— Мислех си, че е жена — объркано рекох аз.

— Какво? — Марино се вторачи в мен.

— Когато ходих при Хелън Граймс, той беше при нея в къщата ѝ. Докато говорехме на входната площадка, надникна през вратата. Помислих, че е жена.

— Съливан е бил в дома на Хелън Швабката? — извика Марино.

— Сигурна съм в това.

— Боже господи! Това е абсурдно, дявол да го вземе.

Но тази работа вече не изглеждаше толкова абсурдна, когато започнахме да претърсваме апартамента на Съливан. Беше изискано обзаведен със старинни мебели и изящни килими; Марино каза, че според портиера всичко това принадлежало на собственика, а не на Съливан. Джазова музика долитаše откъм спалнята, където открихме синъо яке, подплатено с патешки пух, беше сложено на леглото до бежова кадифена риза и чифт избелели сини джинси. Спортните му обувки и чорапите лежаха на килима. На махагоновата тоалетна

масичка имаше зелена шапка и слънчеви очила, а до тях се виждаше небрежно сгънатата униформена риза на Хельн Граймс, над чието горно джобче все още бе прикрепена метална пластинка с името й. Под нея открихме голям плик, пълен със снимки, и Марино ги прегледа, докато аз продължих да претърсвам стаята.

— Ама че работа! — току повтаряше той.

На повече от десетина от тези снимки Хилтън Съливан беше гол и завързан, а Хельн Граймс играеше ролята на садистична мъчителка. Един явно любим сценарий многократно се повтаряше — Съливан седеше на стол, а тя явно го подлагаше на разпит, като го удряше отзад и използваше други мъчения. Той беше изключително красив русокос младеж със слабо тяло, за което подозирах, че крие в себе си удивителна сила. Със сигурност беше много гъвкав. Намерихме и снимка на окървавеното тяло на Робин Найсмит, подпряно на телевизора във всекидневната й, и друга, на която трупът й лежеше върху металната маса в моргата. Но онова, което ме потресе най-силно, беше лицето на Съливан. То беше абсолютно безизразно, погледът му беше леден — представих си, че точно така е изглеждал, когато е убивал.

— Може би сега знаем защо Донахю го е харесвал толкова много — каза Марино и пъхна снимките обратно в плика. — Някой е правил тези снимки. Жената на Донахю ми каза, че неговото хоби била фотографията.

— Хельн Граймс би трябвало да знае кой всъщност е Хилтън Съливан — рекох аз и в този миг сирените на полицейските коли завиха наблизо.

Марино надникна през прозореца.

— Господи, Лусеро пристигна.

Разгледах пухеното яке, сложено върху леглото, и открих бяло гъше перце, което се подаваше от един леко прокъсан шев.

Завиха още сирени. Чуваше се как се затръшват вратите на полицейските коли.

— Ние тръгваме — каза Марино, когато Лусеро влезе при нас. — Не забравяй да прибереш камионетката му. — После се обърна към мен. — Докторке, ще можем ли да се доберем до свърталището на Хельн Граймс?

— Да.

— Хайде да отидем да поговорим с нея.

Хелън Граймс нямаше какво да ни каже.

След около четирийсет и пет минути спряхме пред къщата ѝ, откряхме, че входната врата е отключена и влязохме. Отоплението работеше с все сила и миризмата, която се носеше наоколо, можех да разпозная от сто мили разстояние.

— Боже всемогъщи! — възклика Марино, когато влезе в спалнята.

Обезглавеното ѝ тяло бе облечено с униформа и сложено в седнало положение на един стол, опрян до стената. Три дни по-късно фермерът, който живееше от другата страна на шосето, откри останалата част от трупа ѝ. Бил много учуден, когато в една от нивите си намерил изоставена спортна чанта. Но по-добре да не беше я отварял.

---

[1] Висш кралски съд, създаден от Хенри VII, който по-късно се превърнал в оръдие на кралския произвол (1487–1641). — Б.пр. ↑

[2] Сумрак (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Труп (англ.). — Б.пр. ↑

ЕПИЛОГ

Дворът зад мамината къща в Маями бе наполовина огрян от мекото слънце и наполовина в сянка, а хибискусът буйно растеше от двете страни на градинската врата. Маминият грейпфрут до оградата бе натежал от плод, докато всички други дървета в околността бяха безплодни или изсъхнали. Това беше факт, който не успях да проумея, защото не знаех, че критичното отношение може да повлияе на растенията. Смятах, че трябва да се отнасяме нежно към тях.

— Кейт? — извика майка ми от кухнята. Чуваше се как водата шурти в умивалника. Нямаше смисъл да ѝ отговарям.

Луси ми взе царицата.

— Знаеш ли — рекох аз, — изобщо не обичам да играя шах с теб.

— Тогава защо непрекъснато ме молиш да играем?

— Аз ли? Ти все настояваш за още една игра.

— Това е, защото искам да ти дам още един шанс. Но ти проваляш всичко.

Седяхме една срещу друга от двете страни на градинската маса. Ледените кубчета се бяха разтопили в чашите ни с лимонада и усещах, че леко съм обгоряла от слънцето.

— Кейти? Ще отидете ли след малко с Луси да вземете виното?

— извика майка ми от кухненския прозорец.

Зърнах главата ѝ и овала на лицето ѝ. Вратичките на бюфета се отвориха и затвориха, после телефонът пронизително иззвънтя. Търсеха мен и майка ми просто ми подаде безжичния телефон през вратата.

— Обажда се Бентън — Прозвуча познатият глас. — От вестниците научих, че времето при вас е великолепно. Тук вали и е студеничко.

— Не ме карай да изпитвам носталгия.

— Кей, мисля, че установихме главното. И между другото някой си е дал доста труд. Фалшиви документи, и то добре направени. Купил

си е оръжие и е наел апартамент, без някой да се усъмни в каквото и да било.

— А откъде е взел пари?

— От семейството си. Сигурно е имал спестени. Както и да е, след като преровихме куп затворнически досиета и поговорихме с доста хора, откряхме, че Хилтън Съливан се казва още и Темпъл Брукс Голт, трийсет и една годишен, мъжки пол, от Олбани, щата Джорджия. Баща му притежава орехова плантация, която му носи доста пари. Голт си има някои особености — пада си по огнестрелни оръжия, ножове, бойни изкуства, жестока порнография. Необщителен тип и тъй нататък.

— Кое му е особеното?

— Той е направо непредсказуем. Не отговаря на никое от познатите ни описание, Кей. Този тип е извън всички класации. Щом нещо завладее въображението му, веднага го прави. Суетен е, нарцисист. Например променя цвета на косата си. Сам го прави. Открихме боя за изрусяване, телове и други неща в апартамента му. Има някои, как да кажа, странности.

— Какви?

— Кара тази разнебитена стара камионетка, която някога е принадлежала на някакъв бояджия. Изглежда, че никога не се е опитвал да я измие или поне малко да я почисти, не го е направил дори след като е убил Еди Хийт в нея. Между другото откряхме следи от кръв, която е също като тази на Еди. Това говори за непредумишлени действия. Все пак Голт явно е заличил следите от ухапванията и е променил пръстовите си отпечатъци. Това са предумишлени действия, дявол го взел.

— Бентън, а миналото му?

— Съден е за убийство. Преди две години и половина се скарал с някакъв мъж в един бар и го ритал в главата. Това се случило в Абингдън, Върджиния. Между другото Голт е каралист, има черен колан.

— Нещо ново около издирването му?

Наблюдавах как Луси подрежда шахматната дъска.

— Нищо. Но на всички, замесени в тези случаи, бих искал да кажа нещо, което вече съм казвал. Този тип не се страхува от нищо. Ръководи се от моментни импулси и затова е непредсказуем.

— Разбирам.

— Просто вземи необходимите предпазни мерки. Помислих си, че никакви предпазни мерки не биха могли да спрат подобен човек.

— Всички трябва да бъдем нащрек.

— Разбирам — повторих аз.

— Донахю не е имал представа какво чудо е пуснал на свобода.

Или по-скоро това се отнася за Норинг. Макар да не вярвам, че нашият добър губернатор е избрал този гад. Просто е искал да си получи обратно проклетото дипломатическо куфарче и сигурно е дал на Донахю пари, като му е наредил да се погрижи за останалото. Норинг май няма да пострада. Бил е прекалено внимателен и прекалено много хора ще откажат да проговорят. — Помълча и добави: — Разбира се, оставаме твойт адвокат и аз.

— Какво искаш да кажеш?

— Беше ми подсказано, разбира се, много деликатно, че ще бъде срамота да се разчуе за дипломатическото куфарче, откраднато от къщата на Робин Найсмит. Грюман е провел с него едно разговорче на четири очи и твърди, че на Норинг леко му призляло, когато споменал за вероятните му ужасни преживявания по време на пътуването му до Центъра за спешна медицинска помощ в нощта преди убийството на Робин Найсмит.

След като бях прегледала доста изрезки от стари вестници и след като бях разговаряла с колеги от различните пунктове за спешна медицинска помощ в града, бях открила, че в нощта преди убийството на Робин Норинг е бил лекуван от звеното за спешна помощ при Окръжната болница на Хенрико, след като сам си е бил инжектиран еpineфрин в лявото бедро. Явно е получил тежък алергичен пристъп, дължащ се вероятно на китайските блюда, които са били изхвърлени по-късно в кофата за смет и открити от полицията. Според моята теория в храната, която двамата са яли с Робин, по някаква случайност са попаднали скариди или някакви други ракообразни. Той е усетил, че ще изпадне в алергичен шок, сложил си е една от своите инжекции — вероятно е държал няколко от тях в къщата на Робин — и след това се е качил на колата и е отишъл в болницата. В объркането си е забравил да вземе дипломатическото куфарче.

— Само бих искала Норинг да стои колкото може по-далеч от мен — рекох аз.

— Е, той напоследък май е бил доста зле със здравето и е решил да се оттегли и да си потърси някоя по-спокойна работа в частния сектор. Навярно някъде на Западния бряг. Сигурен съм, че няма да те беспокои повече. И Бен Стивънс няма да те беспокои. Първо на първо, и той като Норинг непрекъснато е на тръни, защото Голт може да е по петите му. Да-а, чух, че бил в Детройт. Знаеш ли за това?

— Ти и него ли заплаши?

— Кей, аз никога не заплашвам когото и да било.

— Бентън, ти си един от най-опасните хора, които съм срециала през живота си.

— Това означава ли, че ще откажеш да работиш с мен?

Луси бе подпряла бузата си с юмруче, а с другата ръка барабанеше по масата.

— Да работя с теб ли? — попитах аз.

— Всъщност главно за това ти се обаждам и знам, че ще ти трябва време да помислиш. Но ние бихме искали да дойдеш при нас като консултант в Отдела по бихейвиористика. Няма да си много заета. Разбира се, понякога става адски напрегнато. Ще проверяваш медицинските и съдебните аспекти на нашите случаи, ще ни помагаш да съставяме характеристиките. Твоите тълкувания ще ни бъдат много полезни. Освен това ти сигурно знаеш, че досегашният ни консултант доктор Елзевиер се пенсионира от първи юни.

Луси изля остатъка от лимонадата си в тревата, стана и започна да се протяга.

— Бентън, ще трябва да си помисля. В моята служба всичко е с главата надолу. Дай ми малко време да намеря нов асистент и нов административен секретар и нещата да потръгнат. Кога трябва да ти отговоря?

— До март.

— Добре. Луси те поздравява.

Когато оставил слушалката, Луси ме погледна предизвикателно.

— Защо приказваш неща, които не са верни? Не съм казала, че го поздравявам.

— Но ужасно ти се искаше. — Станах от стола. — Личеше си по лицето ти.

— *Кейти?* — Майка ми отново се появи на кухненския прозорец. — Наистина трябва да дойдеш. Цял следобед си навън. Сети

ли се да се намажеш с нещо против изгаряне?

— Ние сме *на сянка*, бабче — извика Луси. — Я виж къде е големият фикус.

— Майка ти кога каза, че ще дойде? — обърна се моята майка към внучката си.

— Щом с оня... Как му беше името, престанат да се чукат, веднага ще дойдат.

Лицето на майка ми изчезна от прозореца и отново се чу как водата шурти в умивалника.

— Луси! — прошепнах аз.

Тя се прозя и се разходи до другия край на двора, за да улови последните изпълъзвачи се лъчи на слънцето. Обърна лице към слънцето и затвори очи.

— Ти ще го направиш, нали, лельо Кей? — каза тя.

— Кое?

— Онова, за което те помоли мистър Уесли, каквото и да е то.

Започнах да прибирам шахматните фигури в кутията.

— Мълчанието ти е много красноречиво — добави племенницата ми. — Познавам те. Ще го направиш.

— Хайде — рекох аз — да вървим да донесем виното.

— Ако има и за мен.

— Само при положение, че тази вечер няма да караш колата.

Тя ме прегърна през кръста и двете заедно влязохме в къщата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.